

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА

615-160732 / 30-10-2025

УТВЪРЖДАВАМ: (подпис)

ПЕТЪР ЧОБАНОВ
ПОДУПРАВИТЕЛ
РЪКОВОДЕЩ
УПРАВЛЕНИЕ „БАНКОВО”

УКАЗАНИЕ

**ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СЪДЪРЖАНИЕТО И РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА
ИНФОРМАЦИЯ
ЗА СТАТИСТИКАТА НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС, МЕЖДУНАРОДНАТА
ИНВЕСТИЦИОННА ПОЗИЦИЯ И
СТАТИСТИКАТА НА ЦЕННИТЕ КНИЖА**

1 януари 2026 г.

ГЛАВА ПЪРВА

Общи положения

Чл. 1. Настоящото указание определя съдържанието, реда, методологическите и техническите изисквания за попълването и предоставянето на статистическите декларации и форми, които местните лица по чл. 6, ал.1, чл. 9 - 11 и чл. 13 (наричани по-долу „отчетните единици“) от Наредба № 27 на БНБ (Наредбата) предоставят за целите на съставянето на статистиките на платежния баланс, на международната инвестиционна позиция и статистиката на ценните книжа (*Приложение 1*).

Чл. 2. Получената по реда на Наредбата и настоящото указание статистическа информация се обработва и разпространява от дирекция „Статистика“ в съответствие с *Регламент (ЕО) № 2533/98 на Съвета относно събирането на статистическа информация от Европейската централна банка (и съответните изменения)*, чиито изисквания се отнасят и до националните централни банки от Европейската система на централните банки (ЕСЦБ).

ГЛАВА ВТОРА

Обхват на статистиката на платежния баланс и на международната инвестиционна позиция

Чл. 3. (1) Данните, които отчетните единици предоставят за статистиката на платежния баланс, обхващат операциите в рамките на определен период от време между местни и чуждестранни лица във връзка с вноса и износа на стоки и услуги, получаване/предоставяне на фактори на производството, изразени чрез доход, безвъзмездно предоставени реални и финансови ресурси, както и всички трансакции, включващи изменение на финансови активи и пасиви между местни и чуждестранни лица.

(2) Данните, които отчетните единици предоставят за международната инвестиционна позиция, обхващат позициите към определен момент на българската икономика към чуждестранни лица (салда), както и всички свързани с тях финансови потоци, различни от трансакции - прекласификации, преоценки и други изменения в обема и стойността им.

(3) По отношение на инструментите в обхвата на статистиката на текущата сметка на платежния баланс се включват следните основни показатели: внос и износ на стоки и

услуги, първичен доход за получаване/плащане, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя), данъци върху производството и вноса, и субсидии, и вторичен доход, свързан с преразпределение на доход между местната и чуждестранните икономики.

(4) По отношение на инструментите в обхвата на статистиката на финансовата сметка на платежния баланс и международната инвестиционна позиция се включват следните основни показатели: каса във валута, депозити в чужбина, кредити между местни и чуждестранни лица в размер, равен на или по-голям от еуровата равностойност на 25 000 евро, застрахователни и пенсионни схеми и стандартни гаранционни схеми, капитал и резерви, деривати, търговски кредити и други сметки за получаване/плащане.

ГЛАВА ТРЕТА

Обхват на статистиката на ценните книжа

Чл. 4. (1) Данните, които отчетните единици предоставят за статистиката на ценните книжа, обхващат емитираните и притежаваните ценни книжа на база ценна книга по ценна книга и инвеститор по инвеститор.

(2) По отношение на обхвата на инструментите в статистиката на ценните книжа се включват дългови ценни книжа, акции и други капиталови инструменти, акции/дялове на инвестиционни фондове.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Методологически изисквания за отчитане на информацията

Чл. 5. (1) Данните за операции представляват стойностния размер на сделките, сключени през отчетния период. Операцията е икономически поток, който е взаимодействие между институционални единици по взаимно съгласие или е действие в рамките на институционална единица, което е удобно да се третира като операция поради това, че отчетната единица оперира в две различни качества.

(2) Данните за салда представят състояние на финансовите активи и пасиви към началото/края на отчетния период.

(4) Данните за преоценки отразяват измененията в салдата по финансови активи и пасиви, които се дължат на промени в цените или на валутно-курсови разлики.

(5) Данните за прекласификации и за други изменения в обема на активите и пасивите и холдинговата печалба и загуба представят промените, настъпили в стойността на активите и пасивите през отчетния период, които не се дължат на реални операции или преоценки.

(6) Отчетните единици предоставят данни с детайлност по резидентност, матуритет, институционален сектор, държава или международна организация, валута и инвеститор по инвеститор.

(7) Сумите по определени показатели се класифицират по резидентност на насрещната страна като се използват следните разбивки:

1. резиденти (местни лица) – посочват се задължения към или вземания от местни лица;

2. нерезиденти (чуждестранни лица) – посочват се задължения към или вземания от чуждестранни лица;

(8) За анализа на лихвени проценти или способност за обслужване на дългове е необходима разбивка на финансовите активи и пасиви по вида на матуритета:

1. финансов актив или пасив с краткосрочен матуритет се погасява в рамките на една година или в по-кратък срок или при поискване от страна на кредитора;

2. финансов актив или пасив с дългосрочен матуритет следва да бъде погасен на определена дата след една година или няма посочен падеж;

3. първоначалният матуритет на финансовите активи или пасиви се определя като първоначално договорения им срок до падеж или периода от датата на договарянето/емисията до определената дата на окончателно погасяване/падежиране;

4. остатъчният матуритет на финансовите активи или пасиви се определя като периода от референтната дата до договорената дата на окончателното погасяване/падежиране.

(9) Институционалните единици са групирани в институционални сектори съгласно Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 година относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз на базата на тяхната основна дейност, като всяка една принадлежи само към един сектор.

(10) Валутата, в която следва да бъдат представяни данните в съответната декларация или отчетна форма, е изрично посочена в указанията за нейното попълване и е съгласно *Класификатор на валутите* (вж. Приложение 4).

(11) Преизчисляването от съответната валута в евро се извършва чрез пазарния валутен курс към момента на трансакцията и/или към края на отчетния период за салдата. Ако пазарния валутен курс към момента на трансакцията не е известен или е неприложим

по други практически причини, се използва среден пазарен валутен курс за отчетния период.

(12) Времето на записване на операциите в платежния баланс е моментът на създаването, трансформирането, обмена, трансфера или загубата на икономическа стойност - икономическите събития се записват в периода, в който възникват, независимо от това дали е извършено разплащане или е било дължимо такова.

(13) Депозитите и кредитите, касата във валута, другите капиталови инструменти и другите активи/пасиви (с изключение на деривати) се посочват по номинална стойност. За останалите инструменти е препоръчително отчитането по пазарна или близка до нея стойност. Ако пазарните цени на трансакциите не са известни, като приближение за тях се използват средни пазарни цени.

(14) Не се допуска предоставянето на информация на консолидирана основа с дъщерни предприятия и/или клонове на отчетната единица в чужбина, като взаимоотношенията с тях се отчитат според тяхната резидентност и секторна принадлежност.

(15) За целите на настоящото указание се използва, където е необходимо, *Класификация на икономическите дейности (КИД-2025)* по Делегиран Регламент 2023/137 от 10.10.2022 г. на Европейската комисия за установяване на Европейската статистическа класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2.1 в сила от 1 януари 2025 г.

ГЛАВА ПЕТА

Статистически декларации и отчетни форми

Чл. 6. (1) Отчетните единици предоставят статистическите декларации и отчетните форми в съответствие с *Методологическите изисквания за съставяне на платежния баланс и международната инвестиционна позиция (вж. Приложение 2)*, където са описани отчетните правила и особеностите за попълване на всяка от тях.

(2) Статистическите декларации – форми съдържат референтни данни за сделката и участниците в нея, на базата на които БНБ поддържа регистри на кредитите между местни и чуждестранни лица, сметките в чужбина, преките инвестиции в чужбина и емитираните ценни книжа.

(3) С една декларация – форма се декларира една сделка.

(4) Отчетните единици уведомяват БНБ за промяна във вече декларирани обстоятелства по една сделка или промяна по отношение на местното лице, участник в сделката, чрез коригираща декларация – форма от същия вид.

(5) Уведомяването по ал. 4 се извършва в срок до 15 работни дни от настъпилата промяна или от прекратяването на сделката чрез коригираща декларация – форма на хартиен носител или със заявка за промяна чрез електронно съобщение чрез публично-достъпно уеб-базирано приложение, съгласно *„Указания за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ”*, като задължително се посочва регистрационният номер на сделката, предмет на промяната.

(6) При необходимост от промяна или корекция на вече представена пред БНБ отчетна форма, се подава нов коригиращ отчет, като това задължително се отбелязва на предвиденото за целта място в съответната отчетна форма.

(7) Коригиращият отчет съдържа цялата информация за отчетния период и замества изцяло данните, подадени с първоначалния или предходния коригиращ отчет.

(8) Не подлежат на деклариране пред БНБ сделки, чиято валидност или краен срок са изтекли.

Чл. 7 (1) Отчетните единици предоставят статистическите декларации и свързаните с тях отчетни форми по чл. 7, ал 5 от Валутния закон и чл. 6, ал. 1, чл. 9, ал. 1, т.1-2, ал. 3-4, ал. 6-7 и чл. 10 от Наредба № 27 на БНБ, както следва:

1. Декларация – Форма СПБ-1 – подава се от местни юридически лица, вкл. банки и еднолични търговци за сделки по предоставяне или получаване на финансови кредити между местни и чуждестранни лица в размер, равен на или по-голям от 25 000 евро или тяхната равностойност в чуждестранна валута;

2. В случай че се декларира синдикиран кредит от група банки, една част от които са чуждестранни лица по смисъла на § 1, т. 3 от Допълнителната разпоредба на Валутния закон, а друга – местни лица по смисъла на § 1, т. 2 от Допълнителната разпоредба на Валутния закон, с Декларация – Форма СПБ-1 следва да се декларира само тази част от кредита, която представлява финансиране от чуждестранни лица, като всички данни в декларацията следва да са съобразени с този принцип;

3. В случаите на сключени с чуждестранни физически лица договори за овърдрафт по открити разплащателни сметки или за кредитни лимити по предоставени кредитни карти на чуждестранни физически лица, банките и клоновете на чуждестранни

банки еднократно ги декларираат чрез Декларация – Форма СПБ-1, като в поле 3 *Вид на кредита* се отбелязва съответно т.3.5. *Овърдрафт*. При декларирането от местна банка на тези кредити, БНБ определя един и същ *Номер на БНБ*, с който кредитите ще се отчитат във форма Б-7;

4. Лицата, декларирали сделки по т. 1., подават до момента на приключване на кредита следните отчетни форми:

4.1. Форма СПБ-4 – тримесечен отчет за финансовите кредити между местни и чуждестранни лица в размер над 250 000 евро – за юридическите лица (с изключение на банките) и ЕТ, които са декларирали финансови кредити в размер равен на или по-голям от 250 000 евро или равностойността в чуждестранна валута. В случаите, когато първоначално декларианият размер на финансов кредит е под 250 000 евро, но бъде впоследствие увеличен и той премине прага от 250 000 евро, от началото на календарната година, следваща годината, в която е настъпила промяната, отчетността става тримесечна и се дължи форма СПБ-4;

4.2. Форма СПБ-4А – годишен отчет за финансовите кредити между местни и чуждестранни лица в размер от 25 000 евро до 250 000 евро – за юридическите лица (с изключение на банките) и ЕТ, за финансови кредити в размер равен на или по-голям 25 000 евро, и по-малък от 250 000 евро или равностойността в чуждестранна валута;

4.3. Лицата, декларирали предоставяне или получаване на финансови кредити в размер, по-малък от 50 000 лв. до 31 декември 2009 г. представят на БНБ форма СПБ-4А, веднъж годишно, в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната година, до момента на приключване на кредита;

4.4. Лицата, декларирали предоставяне или получаване на финансови кредити в размер, по-малък от 500 000 лв. до 31 декември 2025 г. представят на БНБ форма СПБ-4А, веднъж годишно, в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната година, до момента на приключване на кредита;

4.5. Банките и клоновете на чуждестранни банки, декларирали сделки за финансови кредити между местни и чуждестранни лица, подават до момента на приключване на кредита месечна отчетна форма Б-7;

5. Декларация – Форма СПБ-2 – подава се от местни юридически лица (с изключение на банките) и еднолични търговци при откриване на сметка в чужбина, включително при платежни институции, дружества за електронни пари и управление на средства от типа кеш пулинг;

6. Лицата, декларирали сделки по т. 5, подават форма СПБ-5 – тримесечен отчет за сметки открити в чужбина, до момента на закриване на сметката;

7. Декларация – Форма СПБ-3 – подава се от местни юридически лица, вкл. банки и еднолични търговци при извършване на първоначална пряка инвестиция в чужбина;

8. Лицата, декларирали сделки по т. 7, подават:

8.1. Форма СПБ-7 – тримесечен отчет за извършени преки инвестиции в чужбина до момента на прекратяване на инвестицията;

8.2. Форма СПБ-7А – отчет при прекратяване на декларирана пряка инвестиция в чужбина;

8.3. Форма СПБ-7Б – годишен отчет за извършени преки инвестиции в недвижими имоти в чужбина;

9. Декларация – Форма СПБ-9 за дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на вътрешен или външен пазар – подава се от всички местни юридически лица, емитирали дългови ценни книжа;

10. Лицата, декларирали сделка по т. 9 на външен пазар, подават форма СПБ-9Б - еднократен отчет за инвеститорите на първичен пазар в дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на външен пазар;

11. Лицата, декларирали сделка по т. 9 на вътрешен или външен пазар, подават следните отчетни форми до падежа или до пълното погасяване на емисията:

11.1. Форма СПБ-9В – тримесечен отчет за продажба на допълнителни количества от дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на вътрешен или външен пазар;

11.2. Форма СПБ-9Г – тримесечен отчет за амортизационни плащания по дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на вътрешен или външен пазар;

11.3. Форма СПБ-9Д – тримесечен отчет за лихвени плащания по дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на вътрешен или външен пазар;

12. Декларация – Форма СПБ-10 при придобиване на ценни книжа или извършване на инвестиции във фондове за дялов капитал без посредничество на местно лице – инвестиционен посредник – подава се от местни юридически лица или еднолични търговци, принадлежащи към институционален сектор, различен от „Финансови предприятия“ или „Държавно управление“;

12.1. Лицата, декларирали придобиване на ценни книжа без посредничество на местно лице – инвестиционен посредник, подават форма СПБ-10А – месечен отчет за активите на местни лица в ценни книжа, придобити без посредничество на местно лице – инвестиционен посредник до момента на падежиране/обратно изкупуване или смяна на собствеността на ценните книжа;

12.2. Лицата, декларирали инвестиции в чуждестранни фондове за дялов капитал без посредничество на местно лице – инвестиционен посредник, подават форма СПБ-10Б – тримесечен отчет за активите на местни лица в чуждестранни фондове за дялов капитал придобити без посредничество на местно лице - инвестиционен посредник до момента на падежиране/обратно изкупуване или смяна на собствеността на инвестициите в чуждестранни фондове за дялов капитал.

Чл. 8. Отчетни форми за вземания и задължения на юридически лица и еднолични търговци по чл. 10, ал. 1 от Валутния закон и чл. 9, ал. 1, т. 3 и 4 , ал. 2, ал. 3 от Наредба № 27 на БНБ:

1. Форма СПБ-6А – тримесечен отчет за вземанията на местни лица от чуждестранни лица по търговски кредити и по други сделки, които не са финансови кредити, ако общата сума на вземанията към началото или към края на отчетното тримесечие е равна на или надвишава 100 000 евро или равностойността им в чуждестранна валута;

2. Форма СПБ-6Б – тримесечен отчет за задълженията на местни лица към чуждестранни лица по търговски кредити и по други сделки, които не са финансови кредити и облигационни заеми, ако общата сума на задълженията към началото или към края на отчетното тримесечие е равна на или надвишава 100 000 евро или равностойността им в чуждестранна валута.

Чл. 9. Отчетни форми за операциите си с чуждестранни лица, свързани с услуги, възнаграждения и безвъзмездни постъпления и плащания на юридически лица и еднолични търговци по чл. 10, ал. 1 от Валутния закон и чл. 9, ал. 1, т. 5 и ал. 3 от Наредба № 27 на БНБ – Форма СПБ-11 – тримесечен отчет за операциите между местни и чуждестранни лица, свързани с услуги, възнаграждения и безвъзмездни постъпления и плащания – в обхвата попадат местни юридически лица, вкл. банки и еднолични търговци, уведомени писмено от подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Банково” или от упълномощено от него лице, не по късно от 31 януари на отчетната година.

Чл. 10. Отчетни форми за преките чуждестранни инвестиции в страната по чл. 8 от Валутния закон и чл. 9, ал. 1, т. 6 от Наредба № 27 на БНБ – Форма СПБ-12 – тримесечен отчет за преките чуждестранни инвестиции в България – в обхвата попадат местни юридически лица с чуждестранно участие в капитала, уведомени писмено от

подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Банково” или от упълномощено от него лице, не по късно от 31 януари на отчетната годината.

Чл. 11. Отчетни форми по чл. 8 от Валутния закон и чл. 11 от Наредба № 27 на БНБ – Форма СПБ-11А – годишен отчет за начините на предоставяне и/или получаване на услуги между местни и чуждестранни лица – в обхвата попадат местни юридически лица, уведомени писмено от подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Банково“ или от упълномощено от него лице. Събирането на информацията е нерегулярно.

Чл. 12. Отчетни форми по чл. 8, ал. 3 от Валутния закон и чл. 9, ал. 5 от Наредба № 27 на БНБ – Форма СПБ-Н – месечен отчет за сделките с недвижими имоти между местни и чуждестранни лица.

Чл. 13. Отчетни форми за вземания и задължения на физически лица по чл. 10, ал. 2 от Валутния закон и чл. 13 от Наредба № 27 на БНБ – Форма СПБ-8 – годишен отчет за вземанията и задълженията на местни физически лица от/към чуждестранни лица.

Чл. 14. Отчетни форми за статистиката на ценните книжа по чл. 8 от Валутния закон и чл. 9, ал. 9 и 10 от Наредба № 27 на БНБ:

1. Форма DR – месечен отчет за ценни книжа, държани в собствен портфейл;
2. Форма CR – месечен отчет за ценни книжа, държани в клиентски портфейл.

Чл. 15. Администрацията на изпълнителната власт, организациите от публичния сектор, органите на статистиката и други държавни органи и организации, Централен депозитар АД, както и Българският червен кръст предоставя на БНБ информация за статистиката на платежния баланс по ред, съгласуван със съответната институция.

ГЛАВА ШЕСТА

Предоставяне на информацията

Чл. 16. (1) Декларациите и отчетните форми, които отчетните единици следва да предоставят в БНБ, са достъпни на интернет страницата на БНБ - www.bnb.bg, в рубрика

Статистика/Статистически форми и указания, като са представени според типа на отчетните единици на следния линк:

<https://www.bnb.bg/Statistics/ElectronicServices/index.htm>.

(2) Декларациите и отчетните форми се приемат и по електронен път чрез Портала на Интегрираната статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ, достъпен на интернет страницата на БНБ – www.bnb.bg, в рубрика Статистика/ Електронно подаване на отчетни форми/Връзка към ИСИС на БНБ – достъп чрез валиден квалифициран електронен подпис на следния линк: <https://stat.bnb.bg/BNBStatPortal>.

(3) На интернет страницата на БНБ - www.bnb.bg, в рубрика Статистика/Електронно подаване на отчетни форми са публикувани „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба № 17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“ на следния линк:

https://www.bnb.bg/bnbweb/groups/public/documents/bnb_download/st_es_guidelines_bg.pdf

(4) Статистическите форми и декларации могат да бъдат представени на БНБ по един от следните начини:

1. Декларации – форми СПБ-1, СПБ-2, СПБ-3, СПБ-9 и СПБ-10:

1.1. по електронен път, чрез Портала на ИСИС на БНБ;

1.2. на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“. Декларациите, предоставени на хартиен носител, следва да бъдат в два еднообразни екземпляра;

2. Отчетни форми СПБ-4, СПБ-4А, СПБ-5, СПБ-6А, СПБ-6Б, СПБ-7, СПБ-7А, СПБ-7Б, СПБ-8, СПБ-10Б, СПБ-11, СПБ-11А и СПБ-Н:

2.1. по електронен път, чрез Портала на ИСИС на БНБ;

2.2. на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“;

3. Отчетни форми СПБ-9Б, СПБ-9В, СПБ-9Г, СПБ-9Д, СПБ-10А, СПБ-12, Б-7, DR и CR – по електронен път, чрез Портала на ИСИС на БНБ;

(5) В случаите когато се представят на хартиен носител, използването на оригиналните образци на декларациите и отчетните форми е задължително.

(6) Предоставянето на информация на хартиен носител се извършва лично или чрез упълномощени лица.

(7) Използването на електронните услуги е възможно чрез валиден квалифициран електронен подпис след подаване на Заявление за достъп до Портала на ИСИС на БНБ и предоставяне на документи за регистрация в случаите, в които се изискват такива.

(8) При подаване на отчетните форми с множество записи по електронен път е препоръчително използването на шаблоните им за зареждане в Портала на ИСИС на БНБ.

(9) Не се приема статистическа информация, изпратена по имейл или факс, освен при наличието на извънредни ситуации и изрично разпореждане на подуправителя, ръководещ управление „Банково“.

ГЛАВА СЕДМА

Изисквания към отчетните единици по отношение на управлението и контрола на данните

Чл. 17. (1) Отчетните единици осигуряват, че предоставянето на входящи данни се извършва по независим и безпристрастен начин и не е повлияно от съществуващи или потенциални конфликти на интереси, и въвеждат и поддържат ефективни системи и механизми за контрол, с които да гарантират целостта, достоверността и надеждността на всички предоставени данни по настоящото указание.

(2) За целите на ал. 1, отчетните единици приемат вътрешни правила, с които установяват:

1. процедура по предоставянето на данни, одобрена от управителния орган на отчетната единица. Процедурата следва да съдържа и предвидени действия по предоставянето на данните на БНБ в случай на извънредни обстоятелства;

2. механизми за контрол във връзка с това кой може да предоставя входящи данни, който да включва определяне на лицата, податели на входящи данни, както и алтернативни лица, поемащи тези функции, в случай че подателят на данни отсъства планирано или поради извънредни обстоятелства;

3. процедура за наблюдение и контрол на процеса на изпращане на данни, гарантираща навременното изпращане на достоверни и точни данни;

4. процедури и механизми за ефективно събиране на първичните данни и тяхното организиране в информационните системи на отчетните единици, които да позволяват навременното предаване на пълна, точна и достоверна статистическа информация;

(3) Отчетните единици осигуряват, че лицата, отговорни за подаването на входящите данни притежават необходимите знания и опит относно детайлите по данните, както и относно всички елементи и етапи от процеса по предоставяне на входящите данни.

(4) Отчетните единици въвеждат механизми и системи за съхраняването за подходящ срок на предоставените входящи данни, както и на данните за комуникацията и съобщенията във връзка с предоставянето на входящи данни.

(5) Предоставяните данни и прилаганите механизми и процедури по ал. 2 – 4 подлежат на периодичен вътрешен преглед от отчетната единица.

(6) БНБ може да изисква да ѝ бъдат предоставяни вътрешните правила по този член, както и да прави препоръки за тяхното подобряване.

Чл. 18. При предоставянето на данните на БНБ, подателите им осигуряват, че:

1. декларациите и отчетните форми съдържат вярна и пълна информация и отговарят на определенията и изискванията от настоящото указание;

2. декларациите и отчетните форми се подават своевременно и в рамките на сроковете, определени в настоящото указание;

3. декларациите и отчетните форми се изготвят и подават съгласно методологическите и техническите изисквания, определени в настоящото указание;

4. достъпът до Портала на ИСИС се осъществява само от оторизираните за това лица, при спазване на съответните мерки за сигурност.

ГЛАВА ОСМА

Обработка на получената статистическа информация

Чл. 19. (1) При въвеждането им в ИСИС декларациите – форми и отчетните форми преминават през формален контрол от системата, като при успешно въведени данни формата получава статус „необработена“. Следват допълнителни логически проверки на данните от експерт, след които формата получава статус „одобрена“ или „отхвърлена“.

(2) В случай на съмнения относно верността и пълнотата на подаваната статистическа информация, експерти от БНБ могат да се свързват с отчетните единици за предоставяне на допълнителни уточнения по представените декларации и отчетни форми.

(3) В случай на констатирани грешки, промени и несъответствия, отчетните форми могат да бъдат отхвърлени и отчетните единици следва да подадат коригиращи форми в определен от БНБ допълнителен срок.

Допълнителна разпоредба

1. „Чужбина“ е равнозначно на определението за Останал свят съгласно Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз¹ и включва цялата икономическа територия извън България, чуждестранни юридически или физически лица, които извършват трансакции, имат вземания, задължения или други икономически връзки с местни лица, както и международни и наднационални организации.

2. Държавите и институциите от останалия свят са групирани за целите на настоящото указание в *Класификатор на държавите и международните институции* (вж. Приложение 3).

3. В § 1, т. 2 и т. 3 на допълнителните разпоредби на Валутния закон са дадени дефиниции на местно и чуждестранно лице, които са за целите на чл. 7, 8 и 10 от този закон. Местно лице е „резидентна единица по смисъла на т. 1.61 от Глава 1 Общи характеристики и основни принципи на Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейски парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (ЕСС 2010), а чуждестранно лице е „всяко физическо или юридическо лице, което не отговаря на условията по т. 2. Дефиницията в т. 1.61 от Глава 1 Общи характеристики и основни принципи на този регламент гласи:

„Дадена единица е резидентна единица за дадена държава, когато тя има център на основен икономически интерес на икономическата територия на тази държава, т.е. когато участва за продължителен период от време (една година или повече) в икономическите дейности на тази територия.“

¹ Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (OJ L174/2013).

В съответствие с определението на Валутния закон практически **местно лице** може да се определи като:

- а) физическо лице с постоянно пребиваване в страната;
- б) юридическо лице със седалище в страната;
- в) юридическо лице със седалище извън страната – за дейност в страната чрез регистриран клон;
- г) българските дипломатически, консулски, търговски и други представителства, членовете на тези представителства, техният персонал и обслужващите ги български граждани, които пребивават в чужбина по поръчение на българската държава, дългосрочно командированите в чужбина военнослужещи на кадрова военна служба и граждански лица от Министерството на отбраната в мисии, щабове и органи на международни организации, както и членовете на техните семейства;
- д) българските граждани, пребиваващи в чужбина с цел обучение, независимо от срока на пребиваване;
- е) българските граждани, пребиваващи в чужбина с цел медицинско лечение, независимо от срока на пребиваване.

Чуждестранно лице е всяко юридическо или физическо лице, което не отговаря на условията за местно лице, както и чуждестранните дипломатически, консулски, търговски и други представителства, международните организации, членовете на тези представителства и организации, техният персонал и обслужващите ги чуждестранни граждани и членовете на техните семейства, както и пребиваващите в Република България с цел обучение или медицинско лечение, независимо от срока на пребиваване.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 1. Неразделна част от настоящото Указание са:

1. *Приложение 1 „Списък и описание на отчетните форми и отчетните единици Наредба № 27 на БНБ за статистиката на платежния баланс, международната инвестиционна позиция и статистиката на ценните книжа”;*
2. *Приложение 2 „Методологическите изисквания за съставяне на платежния баланс и международната инвестиционна позиция“;*
3. *Приложение 3 „Класификатор на държавите и международните институции”;*

4. Приложение 4 „Класификатор на валутите“;
5. Приложение 5 „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“;
6. Приложение 6 „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“;
7. Приложение 7 „Подаване на информация в Портала на Интегрираната статистическа информационна система (ИСИС) – описание с примерни екрани“.

§ 2. Настоящото Указание е съобразено със следните нормативни документи и статистически стандарти:

1. Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция² на Международния валутен фонд;
2. Ръководството по външен дълг³ на Международния валутен фонд;
3. Ръководни дефиниции за преките чуждестранни инвестиции (OECD Benchmark Definition of FDI, 4th Edition, 2009);
4. Насоки на Европейската Централна банка от 9 декември 2011 година относно изискванията за статистическа отчетност на Европейската централна банка в областта на външната статистика (ЕЦБ/2011/23) (2012/120/ЕС)⁴ и последвалите изменения (последното от 02.08.2018 г. - ЕЦБ/2018/19 и от 05.05.2022 г. – ЕЦБ/2022/23);
5. Препоръка на Европейската централна банка от 23 януари 2014 година за изменение на Препоръка ЕЦБ/2011/24 относно изискванията за статистическа отчетност на Европейската централна банка в областта на външната статистика (ЕЦБ/2014/2)⁵;
6. Регламент (ЕС) № 2016/1013 на Комисията от 8 юни 2016 година за изменение на Регламент (ЕО) № 184/2005 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността относно платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции по отношение на осъвременяването на изискванията за данни и определенията⁶;

² Balance of Payments and International Investment Position Manual, International Monetary Fund, 6th edition, 2009.

³ External Debt Statistics: Guide for Compilers and Users, IMF, 2014.

⁴ Насоки на Европейската Централна банка от 9 декември 2011 година относно изискванията за статистическа отчетност на Европейската централна банка в областта на външната статистика (ЕЦБ/2011/23) (2012/120/EU) (OJ L65/2012).

⁵ Препоръка на Европейската централна банка от 23 януари 2014 година за изменение на Препоръка ЕЦБ/2011/24 относно изискванията за статистическа отчетност на Европейската централна банка в областта на външната статистика (ЕЦБ/2014/2).

⁶ Регламент (ЕС) № 2016/1013 на Комисията от 8 юни 2016 година за изменение на Регламент (ЕО) № 184/2005 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността относно платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции по отношение на осъвременяването на изискванията за данни и определенията (OJ L171/2016).

7. Насоки на Европейската централна банка от 26 септември 2012 година относно рамката за управление на качеството на данни за Централизираната база данни за ценни книжа (ЕЦБ/2012/21) (2012/689/ЕС)⁷;

8. Регламент (ЕС) № 1011/2012 на Европейската централна банка от 17 октомври 2012 година относно статистически данни за държани ценни книжа (ЕЦБ/2012/24)⁸ и последващите го изменения и Насоки на Европейската централна банка от 22 март 2013 година относно статистически данни за държани ценни книжа (ЕЦБ/2013/7) (2013/215/ЕС)⁹ и последвалите изменения;

9. Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (ЕСС 2010)¹⁰.

§ 3. За попълването и предоставянето на статистически декларации и форми за отчетните периоди преди 1 януари 2026 г. се прилагат реда и условията на Наредба № 27 и на Указание № БНБ - 43508 от 25.03.2025 г. за определяне на съдържанието и реда за предоставяне на информация за статистиката на платежния баланс, международната инвестиционна позиция и статистиката на ценните книжа в сила от 1 април 2025 г.

§ 4. Настоящото Указание е утвърдено от подуправителя, ръководещ управление „Банково“, на основание §5 от Преходните и заключителни разпоредби на Наредба № 27 за статистиката на платежния баланс, международната инвестиционна позиция и статистиката на ценните книжа и влиза в сила от 1 януари 2026 г.

⁷ Насоки на Европейската централна банка от 26 септември 2012 година относно рамката за управление на качеството на данни за Централизираната база данни за ценни книжа (ЕЦБ/2012/21) (2012/689/ЕС) (OJ L307/2012).

⁸ Регламент (ЕС) № 1011/2012 на Европейската централна банка от 17 октомври 2012 година относно статистически данни за държани ценни книжа (ЕЦБ/2012/24) (OJ L305/2012).

⁹ Насоки на Европейската централна банка от 22 март 2013 година относно статистически данни за държани ценни книжа (ЕЦБ/2013/7) (2013/215/ЕС) (OJ L125/2913).

¹⁰ Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (OJ L174/2013).

**Списък и описание на отчетните форми и отчетните единици по Наредба № 27 на БНБ за статистиката на платежния баланс, международната инвестиционна позиция и статистиката на ценните книжа
в сила от 1 януари 2026**

Декларация/ Отчетна форма	Нормативна уредба	Отчетни единици	Описание	Честота на подаване	Срок за подаване	Начин на подаване
ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-1	Чл. 6, ал. 1, т. 1 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица и еднолични търговци, принадлежащи към сектори S11 и S15 и подсектори S1313, S122, S123, S124, S125, S126, S127, S128, S129 от Класификатора на институционалните единици, съгласно ECC 2010	За деклариране на сделки по предоставяне или получаване на финансови кредити между местни и чуждестранни лица в размер, равен на или по-голям от евровата равностойност на 25 000 евро	Еднократно при сключване на сделка по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон по предоставяне или получаване на финансови кредити между местни и чуждестранни лица в размер, равен на или по-голям от евровата равностойност на 25 000 евро	До 15 работни дни след сключване на сделката	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път
ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-2	Чл. 6, ал. 1, т. 2 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица и еднолични търговци, принадлежащи към сектор S11 и подсектори S123, S124, S125, S126, S127, S128, S129 от Класификатора на институционалните единици, съгласно ECC 2010	За деклариране на сметка в чужбина	Еднократно при сключване на сделка по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон по откриване на сметка в чужбина	До 15 работни дни след сключване на сделката	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път
ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-3	Чл. 6, ал. 1, т. 3 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица и еднолични търговци, принадлежащи към сектор S11 и подсектори S122, S123, S124, S125, S126, S127, S128, S129 от Класификатора на институционалните единици, съгласно ECC 2010	За деклариране на сделки при извършване на първоначална пряка инвестиция в чужбина	Еднократно при сключване на сделка по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон при първоначално извършване на пряка инвестиция в чужбина	До 15 работни дни след сключване на сделката	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път
ДЕКЛАРАЦИЯ- ФОРМА СПБ-9	Чл. 6, ал. 1, т. 4 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица, принадлежащи към сектори S11 и S15 и подсектори S1313, S122, S123, S124, S125, S126, S127, S128, S129 от Класификатора на институционалните единици, съгласно ECC 2010	За деклариране на дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на вътрешен или външен пазар	Еднократно при сключване на сделка по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон по получаване на финансови кредити чрез емисия на облигационен заем	До 15 работни дни след издаване на емисията	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път
ДЕКЛАРАЦИЯ- ФОРМА СПБ-10	Чл. 6, ал. 1, т. 5 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица и еднолични търговци, принадлежащи към сектори S11 и S15 и подсектори S1313, S122, S123, S124, S125, S126, S127, S128, S129 от Класификатора на институционалните единици, съгласно ECC 2010	За деклариране на придобити ценни книжа или извършени инвестиции във фондове за дялов капитал без посредничество на местно лице – инвестиционен посредник	Еднократно при сключване на сделка по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон по придобиване на ценни книжа или извършване на инвестиции във фондове за дялов капитал без посредничество на местно лице – инвестиционен посредник	До 15 работни дни след сключване на сделката	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път

Декларация/ Отчетна форма	Нормативна уредба	Отчетни единици	Описание	Честота на подаване	Срок за подаване	Начин на подаване
ФОРМА СПБ-4	Чл. 9, ал. 1, т. 1 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица и еднолични търговци, декларирани с ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-1 получен или предоставен финансов кредит между местни и чуждестранни лица в размер, равен на или по-голям от евровата равностойност на 250 000 евро	Тримесечен отчет за финансовите кредити между местни и чуждестранни лица в размер над 250 000 евро	Тримесечно	До 20-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетите за четвърто тримесечие на годината се представят в БНБ в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път
ФОРМА СПБ-4А	Чл. 9, ал. 4, т. 1 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица и еднолични търговци, декларирани с ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-1 получен или предоставен финансов кредит между местни и чуждестранни лица в размер, равен с евровата равностойност от 25 000 до 250 000 евро	Годишен отчет за финансовите кредити между местни и чуждестранни лица в размер от 25 000 евро до 250 000 евро	Годишно	До 25-ти януари на годината, следваща отчетната година.	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път
ФОРМА СПБ-5	Чл. 9, ал. 1, т. 2 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица и еднолични търговци, декларирани с ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-2 сметка, открита в чужбина	Тримесечен отчет за сметки, открити в чужбина	Тримесечно	До 20-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетите за четвърто тримесечие на годината се представят в БНБ в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път
ФОРМА СПБ-6А	Чл. 9, ал. 1, т. 3 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица и еднолични търговци, принадлежащи към сектор S11 и S13 от Класификатора на институционалните единици, съгласно ЕСС 2010	Тримесечен отчет за вземанията на местни лица от чуждестранни лица по търговски кредити и по други сделки, които не са финансови кредити, ако общата сума на вземанията е равна на или надвишава евровата равностойност на 100 000 евро	Тримесечно	До 20-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетите за четвърто тримесечие на годината се представят в БНБ в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път
ФОРМА СПБ-6Б	Чл. 9, ал. 1, т. 4 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица и еднолични търговци, принадлежащи към сектор S11 и S13 от Класификатора на институционалните единици, съгласно ЕСС 2010	Тримесечен отчет за задълженията на местни лица към чуждестранни лица по търговски кредити и по други сделки, които не са финансови кредити, ако общата сума на задълженията е равна на или надвишава евровата равностойност на 100 000 евро	Тримесечно	До 20-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетите за четвърто тримесечие на годината се представят в БНБ в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път

Декларация/ Отчетна форма	Нормативна уредба	Отчетни единици	Описание	Честота на подаване	Срок за подаване	Начин на подаване
ФОРМА СПБ-7	Чл. 10 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица и еднолични търговци, декларирани с ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-3 сделки по първоначално извършване на пряка инвестиция в чужбина	Тримесечен отчет за извършени преки инвестиции в чужбина	Тримесечно	До 20-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетите за четвърто тримесечие на годината се представят в БНБ в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път
ФОРМА СПБ-7А	Чл. 8, ал.2 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица и еднолични търговци, декларирани с ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-3 сделки по първоначално извършване на пряка инвестиция в чужбина	Отчет при прекратяване на декларирана пряка инвестиция в чужбина	Еднократно	До 15 работни дни след прекратяването на декларирана пряка инвестиция в чужбина	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път
ФОРМА СПБ-7Б	Чл. 9, ал. 3 и ал. 4, т. 2 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица и еднолични търговци, декларирани с ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-3 сделки по първоначално извършване на пряка инвестиция в чужбина	Годишен отчет за извършени преки инвестиции в недвижими имоти в чужбина	Годишно	До 25-ти януари на годината, следваща отчетната година.	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път
ФОРМА СПБ-8	Чл. 13 от Наредба 27 на БНБ	Местни физически лица, принадлежащи към сектор S14 от Класификатора на институционалните единици, съгласно ЕСС 2010	Годишен отчет за вземанията и за дълженията на местни физически лица от/към чуждестранни лица, когато: 1. сумата на всички вземания по финансови кредити включително остатъци по банкови сметки в чужбина и притежавани ценни книжа е равна на или надвишава евровата равностойност на 25 000 евро към края на отчетната година и/или 2. сумата на всички дължения по финансови кредити е равна на или надвишава евровата равностойност на 25 000 евро към края на отчетната година.	Годишно	До 31 март на годината, следваща отчетната година	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път

Декларация/ Отчетна форма	Нормативна уредба	Отчетни единици	Описание	Честота на подаване	Срок за подаване	Начин на подаване
ФОРМА СПБ-9Б	Чл. 9, ал. 7 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица, декларирани с ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-9 емисия на дългови ценни книжа на външен пазар	Еднократен отчет за инвеститорите на първичен пазар в дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на външен пазар	Еднократно при сключване на сделка по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон при емисия на дългови ценни книжа на външен пазар	До 15 работни дни след издаване на емисията	Лично или чрез упълномощено лице по електронен път
ФОРМА СПБ-9В	Чл. 9, ал. 6 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица, декларирани с ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-9 емисия на дългови ценни книжа	Тримесечен отчет за продажба на допълнителни количества от дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на вътрешен или външен пазар	Тримесечно	До 15-то число на месеца, следващ края на отчетното тримесечие	Лично или чрез упълномощено лице по електронен път
ФОРМА СПБ-9Г	Чл. 9, ал. 6 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица, декларирани с ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-9 емисия на дългови ценни книжа	Тримесечен отчет за амортизационни плащания по дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на вътрешен или външен пазар	Тримесечно	До 15-то число на месеца, следващ края на отчетното тримесечие	Лично или чрез упълномощено лице по електронен път
ФОРМА СПБ-9Д	Чл. 9, ал. 6 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица, декларирани с ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-9 емисия на дългови ценни книжа	Тримесечен отчет за лихвени плащания по дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на вътрешен или външен пазар	Тримесечно	До 15-то число на месеца, следващ края на отчетното тримесечие	Лично или чрез упълномощено лице по електронен път
ФОРМА СПБ-10А	Чл. 9, ал. 11, т.1 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица и еднолични търговци, декларирани с ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-10 придобити ценни книжа без посредничество на местно лице – инвестиционен посредник	Месечен отчет за активите на местни лица в ценни книжа, придобити без посредничество на местно лице - инвестиционен посредник	Месечно	До края на 7-ми работен ден на месеца, следващ отчетния месец.	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път
ФОРМА СПБ-10Б	Чл. 9, ал. 11, т.2 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица и еднолични търговци, декларирани с ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-10 извършени инвестиции във фондове за дялов капитал без посредничество на местно лице – инвестиционен посредник	Тримесечен отчет за извършени инвестиции във фондове за дялов капитал	Тримесечно	До 55 календарни дни след края на отчетното тримесечие	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път

Декларация/ Отчетна форма	Нормативна уредба	Отчетни единици	Описание	Честота на подаване	Срок за подаване	Начин на подаване
ФОРМА СПБ-11	Чл. 9, ал.1, т.5 и ал. 3 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица и еднолични търговци, определени и писмено уведомени от БНБ за включването им в обхвата на съответното проучване	Тримесечен отчет за операциите между местни и чуждестранни лица, свързани с услуги, възнаграждения и безвъзмездните постъпления и плащания	Тримесечно	До 20-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетите за четвърто тримесечие на годината се представят в БНБ в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път
ФОРМА СПБ-11А	Чл. 11 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица и еднолични търговци, определени и писмено уведомени от БНБ за включването им в обхвата на съответното проучване	Годишен отчет за начините на предоставяне и/или получаване на услуги между местни и чуждестранни лица	Годишно	До 25-ти януари на годината, следваща отчетната година.	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път
ФОРМА СПБ-12	Чл. 9, ал.1, т.6 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица, определени и писмено уведомени от БНБ за включването им в обхвата на съответното проучване	Тримесечен отчет за преки чуждестранни инвестиции в България	Тримесечно	До 20-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетите за четвърто тримесечие на годината се представят в БНБ в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната	Лично или чрез упълномощено лице по електронен път
ФОРМА СПБ-Н	Чл. 9, ал.5 от Наредба 27 на БНБ	Нотариуси, съответно съдии по вписванията	Месечен отчет за сделките с недвижими имоти между местни и чуждестранни лица	Месечно	До 10-то число на месеца, следващ края на отчетния месец	Лично или чрез упълномощено лице, на място в БНБ, по пощата или по електронен път
ФОРМА Б-7	Чл. 9, ал.3 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица, принадлежащи към сектор S122 от Класификатора на институционалните единици, съгласно ЕСС 2011	Месечен отчет за финансовите кредити между местни банки и чуждестранни лица	Месечно	До 15-то число на месеца, следващ отчетния месец	Лично или чрез упълномощено лице по електронен път
ФОРМА DR	Чл. 9, ал.9 от Наредба 27 на БНБ	Местни юридически лица, принадлежащи към сектори S122, S123, S124, S125, S126, S127, S128, S129 и S13 от Класификатора на институционалните единици, съгласно ЕСС 2011	Месечен отчет за ценни книжа, държани в собствен портфейл	Месечно	До края на 7-ми работен ден на месеца, следващ отчетния месец.	Лично или чрез упълномощено лице по електронен път
ФОРМА CR	Чл. 9, ал.10 от Наредба 27 на БНБ	Местни банки и инвестиционни посредници, различни от банки	Месечен отчет за ценни книжа, държани в клиентски портфейл	Месечно	До края на 7-ми работен ден на месеца, следващ отчетния месец.	Лично или чрез упълномощено лице по електронен път

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА

**МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ
ЗА СЪСТАВЯНЕ НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС И МЕЖДУНАРОДНАТА
ИНВЕСТИЦИОННА ПОЗИЦИЯ**

**Образци на статистическите форми и декларации
по Наредба № 27 на БНБ**

ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-1

образец по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Наредба № 27 на БНБ

(за сделки по предоставяне или получаване на финансови кредити между местни и чуждестранни лица в размер, равен на или по-голям от 25 000 евро)

Тип на декларацията:

☐

Първоначална

☐

Коригираща към Рег. № на БНБ

Дата, на която е осъществена промяната:

Номер на БНБ

Печат

Подпис:

ФИНАНСОВИЯТ КРЕДИТ Е ПРЕДОСТАВЕН

1. От местно лице на чуждестранно лице

☐

2. От чуждестранно лице на местно лице

☐

1. МЕСТНО ЛИЦЕ КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛ/КРЕДИТОР

1.1. Наименование:

1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

Попълва се само при първоначална регистрация и при промяна на регистрацията в БНБ:

1.3. Населено място (седалище):

1.4. Адрес (седалище):

1.5. Пощенски код (седалище):

1.6. Наименование на латиница:

1.7. Телефон:

1.8. Представляващо лице:

1.9. Код на икономическа дейност по КИД 2025:

1.10. Електронни съобщения на БНБ във връзка с подадените

документи ще приемам на следния електронен адрес:

2. ГАРАНЦИЯ ПО КРЕДИТА

2.1. Негарантиран

☐

2.2. Държавно гарантиран

☐

2.3. Гарантиран от предприятие с повече от 50% държавно участие

☐

2.4. Гарантиран от предприятие с повече от 50% частно участие

☐

3. ВИД НА КРЕДИТА

3.1. Финансов заем

☐

3.2. Финансов лизинг

☐

3.3. Революиращ кредит (кредитна линия)

☐

3.4. Допълнителни парични вноски по чл. 134 от Търговския закон

☐

3.5. Овърдрафт

☐

3.6. Друг вид кредит:

.....

☐

4. КОМЕНТАР

5. ЧУЖДЕСТРАННО ЛИЦЕ КРЕДИТОР/КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛ

5.1. Име (наименование):

5.2. Държава:

6. ТИП КРЕДИТОР/КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛ (ЧУЖДЕСТРАННО ЛИЦЕ)

6.1. Преки и непреки чуждестранни инвеститори

☐

6.2. Преки и непреки инвестиционни предприятия в чужбина

☐

6.3. Други свързани чуждестранни предприятия

☐

6.4. Несвързани чуждестранни лица

☐

7. СЕКТОР НА ЧУЖДЕСТРАННОТО ЛИЦЕ

7.1. Нефинансови предприятия (S11)

☐

7.2. Централна банка (S121)

☐

7.3. Депозитни институции (Банки) (S122)

☐

7.4. Фондове на паричния пазар (S123)

☐

7.5. Инвестиционни фондове, различни от тези на паричния пазар (S124)

☐

7.6. Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове (S125)

☐

7.7. Финансови спомагателни организации (S126)

☐

7.8. Каптивни финансови институции и заемодатели (S127)

☐

7.9. Застрахователни компании (S128)

☐

7.10. Пенсионни фондове (S129)

☐

7.11. Централно държавно управление (S1311)

☐

7.12. Местно държавно управление (S1313)

☐

7.13. Фондове за социална сигурност (S1314)

☐

7.14. Домакинства (S14)

☐

7.15. Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД) (S15)

☐

8. ДАННИ ЗА КРЕДИТА

8.1. Дата на сключване на договора за кредит (дд.мм.гггг)

8.2. Крайна дата на валидност на договора за кредит (дд.мм.гггг)

8.3. Валута на кредита

8.4. Размер на кредита

8.5. Схема на усвояване на кредита (по дати на траншове):

Траншове	Дата на получаване (дд.мм.гггг)	Размер
Първи транш		
Последен транш		
Общ брой траншове		

8.6. Статус на кредита:

☐

Активен

☐

В просрочие

☐

Приключен

9. ПОГАШЕНИЕ НА ГЛАВНИЦАТА		10. НАЧИН ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЛИХВЕНИТЕ ПЛАЩАНИЯ	
9.1. На равни части	☐	10.1. Безлихвен кредит	☐
9.2. Анюитетни вноски	☐	10.2. Фиксиран годишен лихвен процент	☐
9.3. Наведнъж	☐	10.2.1. Ставка на годишния лихвен процент	
9.4. При поискване от страна на кредитора	☐	10.3. Плаващ лихвен процент	☐
9.5. Друга схема	☐	10.3.1. База на лихвения процент (индекс)	
		10.3.2. База на лихвения процент (число)	
		10.3.3. Надбавка	
		10.4. Друг	

11. ПРЕДСТОЯЩИ ПЛАЩАНИЯ ПО КРЕДИТА (ДО ПЪЛНОТО МУ ПОГАСЯВАНЕ)			
	Главница		Лихва
	дата (дд.мм.гггг)	размер	дата (дд.мм.гггг)
Първо плащане			
Последно плащане			
Брой плащания за една година			

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

ДЕКЛАРАТОР		
Име и фамилия:	Длъжност:	Подпис:
Телефон:		
Електронна поща:		
Дата:		

Декларациите на хартиен носител се предоставят в два еднообразни екземпляра
Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1968 (1713, 1979)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-1

за сделки по предоставяне или получаване на финансови кредити между местни и чуждестранни лица в размер, равен на или по-голям от 25 000 евро

(по образец към чл. 6, ал. 1, т. 1 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: Декларация - Форма **СПБ-1** се подава в Българска народна банка (БНБ) от всички местни юридически лица и еднолични търговци, получили или предоставили финансов кредит от/на чуждестранно лице. При промяна на вече декларираните обстоятелства, в т.ч. и при просрочване, както и при изплащане (или друг вид приключване) на кредита се подава коригираща Декларация - Форма **СПБ-1** на хартиен носител или промяната се отразява със заявка за промяна на декларацията в Портала на Интегрираната статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ, съгласно *Указания за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път*.

Регистрираният в БНБ кредит подлежи на последващо отчитане чрез една от следните отчетни форми:

- **месечна форма Б7** от банките, декларирали пред БНБ сделки по предоставяне/получаване на финансови кредити между местни и чуждестранни лица в размер, равен на или по-голям от 25 000 евро или тяхната равностойност в чуждестранна валута;
- **тримесечна форма СПБ-4** от всички местни юридически лица (с изключение на банките) и еднолични търговци, декларирали пред БНБ сделки по предоставяне/получаване на финансови кредити между местни и чуждестранни лица в размер, равен на или по-голям от 250 000 евро или тяхната равностойност в чуждестранна валута;
- **годишна форма СПБ-4А** от юридическите лица (с изключение на банките) и ЕТ, декларирали пред БНБ финансови кредити в размер от 25 000 евро до 250 000 евро или тяхната равностойност в чуждестранна валута.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Декларация - Форма **СПБ-1** се предоставя на БНБ в срок до 15 работни дни от сключване на договора за кредит.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Декларация - Форма **СПБ-1** се подава по един от следните начини:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми;
- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“. Декларациите, предоставени на хартиен носител, следва да бъдат в два оригинални еднообразни екземпляра. След получаване на изчерпателно и коректно попълнена декларация, БНБ в срок до пет работни дни удостоверява декларирането чрез представяне на един от получените образци на място

в БНБ или изпращане на посочен адрес.

НОМЕР НА БНБ: Регистрационен номер, който се определя служебно от БНБ при първоначалното деклариране на кредита и служи за последващата му идентификация.

ТИП НА ДЕКЛАРАЦИЯТА: Декларацията може да бъде *първоначална* или *коригираща*. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния вид. При коригираща декларация на хартиен носител се посочва за кой регистрационен номер на БНБ се отнася корекцията и от коя дата е изменението.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

Посочва се дали финансовият кредит е предоставен от местното лице на чуждестранно лице или е предоставен от чуждестранно лице на местното лице, като се отбелязва (с X) съответното поле.

1. МЕСТНО ЛИЦЕ КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛ/КРЕДИТОР: Посочват се наименованието и ЕИК/Код по БУЛСТАТ на юридическото лице или едноличния търговец, което е получило, съответно предоставило финансовия кредит. При първоначална регистрация на местното лице в БНБ и при последваща промяна в първоначално декларираните данни се попълва информация за населеното място, пощенския код и адреса на седалище, наименование на латиница, телефон, име и фамилия на лицето, което представлява местното лице¹, код на икономическа дейност по КИД 2025, както и електронен адрес, на който ще се получават електронни съобщения от БНБ. Данните от т.1.3 до т.1.10 не се попълват, когато местното лице вече е подавало декларация – форма или отчетна форма в БНБ и данните са непроменени.

2. ГАРАНЦИЯ ПО КРЕДИТА: В случаите, когато има гаранция по кредита, това се отбелязва в съответното поле. Ако кредитът е гарантиран от централните или местни органи на държавно управление, се отбелязва в полето *Държавно гарантиран*. В случаите, когато гаранцията е поета от банка или друго финансово или нефинансово предприятие се посочва в т.2.3 или т.2.4, в зависимост от собствеността върху гаранта.

3. ВИД НА КРЕДИТА: Отбелязва се полето, отговарящо на вида на получения, съответно предоставения кредит. Ако кредитът е класифициран в т. 3.6. "Друг вид кредит", се прави кратко описание на кредита (синдикиран кредит и др.).

4. КОМЕНТАР: Свободно поле, в което при необходимост биха могли да бъдат вписани допълнителни разяснения, бележки и описания във връзка с декларираните данни.

5. ЧУЖДЕСТРАННО ЛИЦЕ КРЕДИТОР/КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛ: Посочва се името/наименованието (на латиница) на чуждестранното лице - кредитор, съответно кредитополучател и държавата му на резидентност (седалище) с код, съгласно *Приложение 3 Класификатор на държавите и международните институции*.

6. ТИП КРЕДИТОР/КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛ (ЧУЖДЕСТРАННО ЛИЦЕ): Отбелязва се полето, което отговаря на типа на чуждестранното лице - кредитор, съответно кредитополучател, според свързаността му с местното лице, кредитополучател, съответно кредитор:

6.1. Преки и непреки чуждестранни инвеститори:

¹ В случай че местното лице се представлява от повече от едно лице, се посочва името и фамилията на едно от представляващите лица по избор.

6.1.1. Пряк чуждестранен инвеститор – чуждестранно лице (предприятие или физическо лице), което придобива дълготраен интерес (10% или повече от дяловия капитал или правото на глас) в предприятие, намиращо се в българската икономика (виж схемата – напр. А е пряк инвеститор за В, защото притежава 55% от капитала на В, D е пряк инвеститор за Е, защото притежава 60% от капитала на Е; аналогично F, H и K са преки инвеститори съответно за G, J и L, защото притежават 10% и над 10% от капитала или правата на глас на съответните дружества);

6.1.2. Непряк чуждестранен инвеститор:

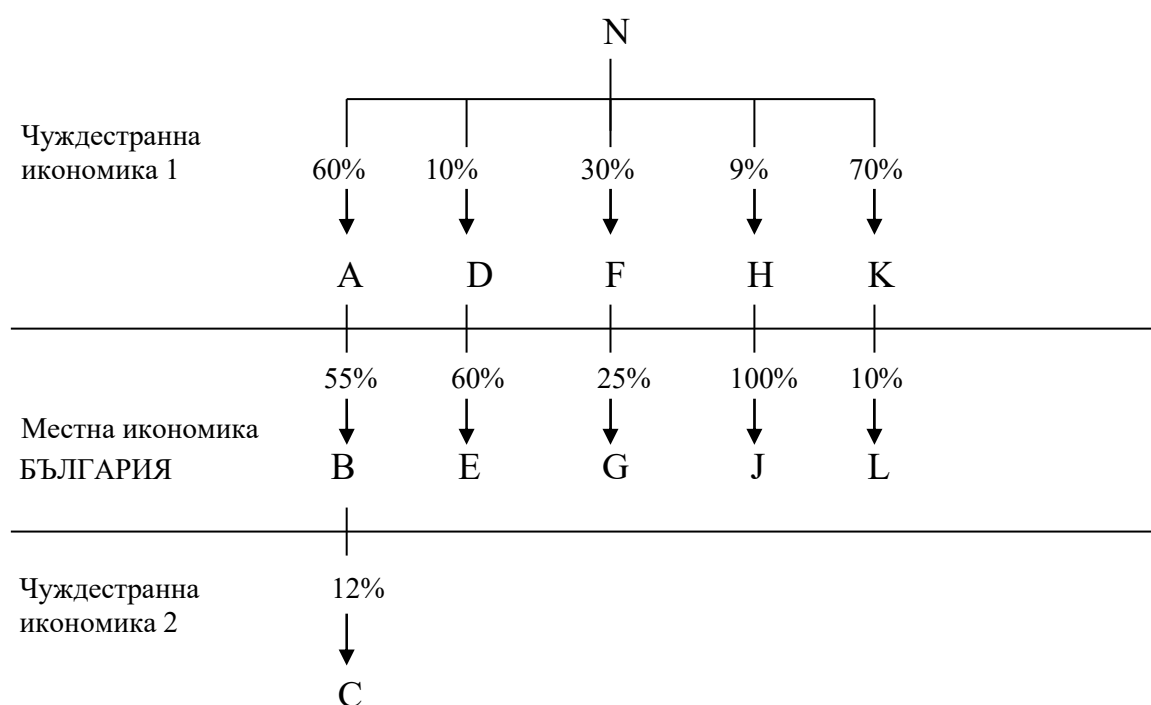
а) чуждестранно лице, упражняващо контрол (над 50%) върху прекия чуждестранен инвеститор на местното лице (напр. N упражнява контрол върху А и К, като притежава съответно по 60% и 70% от техния капитал или права на глас; в същото време А и К са преки инвеститори съответно за В и L, следователно N е непряк инвеститор за В и L);

б) чуждестранно лице, притежаващо между 10% и 50% от капитала на прекия чуждестранен инвеститор в комбинация с контрол (над 50%) от страна на прекия чуждестранен инвеститор върху местното лице (напр. N притежава по съответно по 10% и 30% в D и F, но F не притежава контрол над G, следователно N не е непряк инвеститор за G, но е непряк инвеститор за Е, защото D притежава контрол над Е);

6.2. Преки и непреки инвестиционни предприятия в чужбина – чуждестранни предприятия, по отношение на които местното лице е в ролята на пряк или непряк инвеститор, включително клоновете (напр. С е пряко инвестиционно предприятие на В, защото В е придобил дълготраен интерес в размер на 12% от дяловия капитал или правата на глас на С);

6.3. Други свързани чуждестранни предприятия, непритежаващи дял едно в друго - други предприятия в чужбина, принадлежащи към една и съща мултинационална група с местното лице (имат общ пряк или непряк инвеститор на върха на веригата - N), но нито едно от тях не е пряк или непряк инвеститор в останалите (напр. за В такива са D, F и K).

Схема на чуждестранни свързани лица

6.4. Несвързани чуждестранни лица – чуждестранни физически или юридически лица, които не попадат в гореизброените категории 6.1., 6.2. и 6.3. (тук се включват и чуждестранните лица притежаващи под 10% от дяловия капитал или правото на глас в отчитащото се предприятие).

7. СЕКТОР НА ЧУЖДЕСТРАННОТО ЛИЦЕ: Отбелязва се полето, отговарящо на институционалния сектор на чуждестранно лице - кредитор, съответно кредитополучател. В Табл. 2. от настоящите указания е посочен списък с класификацията по институционален сектор и резидентност на международни организации и институции и други често посочвани чуждестранни лица.

8. ДАННИ ЗА КРЕДИТА:

8.3. Посочва се буквеният код на валутата на кредита, съгласно договора за кредит, в съответствие с *Приложение 4 Класификатор на валутите*. В случай че договореният размер на кредита е определен в повече от една валута, деклараторът определя една от тези валути като основна и размерът на кредита се преизчислява в така определената основна валута. Определената основна валута се посочва като валута на кредита.

8.5. Посочват се датите и размерът на първия и последния транш, както и общият брой траншове. Между тях се посочват датите и размерът на междинните траншове. В случай че траншовете са повече от предвидените във формата полета или кредитът се усвоява по специална схема, се прилага отделно схемата на усвояване на кредита. Ако отделните траншове от кредита се получават във валута, различна от валутата на кредита по т. 8.3, то те се преизчисляват и посочват в основната валута на кредита.

8.6. Посочва се статус на кредита като се отбелязва (с X) съответното поле:

- *Активен* – при първоначална декларация;

- *В просрочие* – при коригираща декларация за отразяване на просрочване на кредит;

- *Приключен* – при коригираща декларация за отразяване на изплащане на кредит.

9. ПОГАШЕНИЕ НА ГЛАВНИЦАТА: Отбелязва се начинът, по който се извършва погашението на главницата. При схема на издължаване на кредита с предварително определена равна вноска, включваща части от главницата и съответната лихва, се посочва т. 9.2. "Анютетни вноски". В случаите, когато няма конкретен погасителен план (плащането на главници се извършва при уведомление от страна на кредитора), се отбелязва клетка 9.4. „При поискване от страна на кредитора”. В случаите, когато схемата на изплащане на главниците не може да бъде описана в т. 9.1. до 9.4., се посочва т. 9.5. "Друга схема", като схемата следва да бъде приложена към Форма СПБ-1.

10. НАЧИН НА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЛИХВЕНИТЕ ПЛАЩАНИЯ: Отбелязва се полето, отговарящо на начина, по който се определят лихвените плащания.

10.2.1. Ставка на фиксирания лихвен процент - посочва се определеният фиксиран лихвен процент на годишна база.

10.3.1. База на лихвения процент (индекс) – посочва се определеният базов лихвен процент, в случай че е индекс, с код от Табл. 1. База на плаващия лихвен процент – кодове.

10.3.2. База на лихвения процент (число) - посочва се определеният базов лихвен процент, в случай, че е число.

10.3.3. Надбавка - посочва се процентът, с който се завишава определената по т. 10.3.1 или 10.3.2 база.

11. ПРЕДСТОЯЩИ ПЛАЩАНИЯ ПО КРЕДИТА: Посочват се датата и размерът на предстоящите плащания на главницата и датата на лихвените плащания до пълното погасяване на кредита, както и броят на плащанията за една календарна година. Предстоящите плащания се определят и посочват във валутата на заема по т. 8.3. Датата се посочва във формат дд.мм.гггг.

ДЕКЛАРАТОР: Посочва се информация за лицето, съставило декларацията, което полага и собственоръчно подпис, ако декларацията е подадена на хартия. Ако декларацията е подадена електронно, е необходимо подписването ѝ с електронен подпис.

Табл. 1. База на плаващия лихвен процент – кодове

Код	Описание
MRO	лихвен процент на ЕЦБ, прилаган при основни операции по рефинансиране (Main refinancing operations)
ESTR	краткосрочен лихвен процент на ЕЦБ (Euro short-term rate)
1MEURIBOR	едномесечен EURIBOR
3MEURIBOR	тримесечен EURIBOR
6MEURIBOR	шестмесечен EURIBOR
12MEURIBOR	дванадесетмесечен EURIBOR
SOFR	безрисков лихвен индекс SOFR (Secured Overnight Financing Rate)
OTHER	друг лихвен процент

Табл.2. Институционален сектор и държава на чуждестранни организации

Чуждестранно лице, кредитор/кредитополучател	Официално наименование на чужд език	Държава (код)	Сектор на чуждестранното лице (ESA 2010)
Международна банка за възстановяване и развитие	International Bank for Reconstruction and Development	1E	S125 - Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
Международна финансова корпорация	International Finance Corporation	1M	S125 - Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
Европейска инвестиционна банка	European Investment Bank	4C	S125 - Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
Европейска комисия	European Commission	4D	S1311 - Централно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)
Европейска централна банка	European Central Bank	4F	S121 - Централна банка
Европейски инвестиционен фонд	European Investment Fund)	4G	S125 - Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
Европейска общност за въглища и стомана (ЕОВС)	European Community of Steel and Coal	4H	S1311 - Централно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)
Европейски механизъм за стабилност (ЕМС)	European Stability Mechanism	4S	S125 - Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
ЕВРАТОМ	EURATOM	4U	S1311 - Централно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)
Банка за международни разплащания (БМР)	Bank for International Settlements	5B	S121 - Централна банка
Интерамериканска банка за развитие IADB	Inter-American Development Bank	5C	S125 - Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
Африканска банка за развитие (АФБР)	African Development Bank	5D	S125 - Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
Азиатска банка за развитие (АБР)	Asian Development Bank	5E	S125 - Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
Европейска банка за възстановяване и развитие (ЕБВР)	European Bank for Reconstruction and Development	5F	S125 - Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
Интер-американска инвестиционна корпорация	Inter-American Investment Corporation	5G	S125 - Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
Северна инвестиционна банка	Nordic Investment Bank	5H	S125 - Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
Карибска банка за развитие (КБР)	Caribbean Development Bank	5L	S125 - Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
Централно-американска банка за икономическа интеграция	Central American Bank for Economic Integration	5T	S122 - Депозитни институции (Банки)
Корпорация за развитие на Андите	Andean Development Corporation	5U	S123 - Фондове на паричния пазар
Евразийска банка за развитие	Eurasian Development Bank	7C	S125 - Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
Съвет на Европейската банка за развитие	Council of the European Bank for Development	7E	S125 - Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
Черноморска банка за търговия и развитие	Black Sea Trade and Development Bank	7G	S125 - Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
АФРЕКСИМБАНК (Африканска експортно-импортна банка)	African Export-Import Bank	7H	S122 - Депозитни институции (Банки)
БЛАДЕКС (Латиноамериканска банка за външна търговия)	Foreign Trade Bank Of Latin America	7I	S122 - Депозитни институции (Банки)
ФЛАР (Латиноамерикански резервен фонд)	Latin American Reserve Fund	7J	S123 - Фондове на паричния пазар
Международен финансов механизъм за имунизации	International Finance Facility for Immunisation	7L	S1311 - Централно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)
Европейско дружество за финансиране на железопътния подвижен състав	EUROFIMA	7M	S125 - Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове

ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-2

образец по чл. 6, ал. 1, т. 2 от Наредба № 27 на БНБ

(при откриване на сметка в чужбина)

Номер на БНБ

Печат

Подпис:

Тип на декларацията:

☐ Първоначална

☐ Коригираща към Рег. № на БНБ

Дата, на която е осъществена промяната:

1. МЕСТНО ЛИЦЕ - ТИТУЛЯР НА СМЕТКАТА

1.1. Наименование:

1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

Попълва се само при първоначална регистрация и при промяна на регистрацията в БНБ:

1.3. Населено място (седалище):

1.4. Адрес (седалище):

1.5. Пощенски код (седалище):

1.6. Наименование на латиница:

1.7. Телефон:

1.8. Представяващо лице:

1.9. Код на икономическа дейност по КИД 2025:

1.10. Електронни съобщения на БНБ във връзка с подадените

документи ще приемам на следния електронен адрес:

2. ДАННИ ЗА СМЕТКАТА

2.1. Сметка по договор за управление на средства (cash pool)

Единна сметка по договор за управление на средства

2.1.1. (single account cash pool)

2.1.2. Физическа сметка по договор за управление на средства

(physical cash pool)

2.1.3. Виртуална сметка по договор за управление на средства

(notional cash pool)

2.2. Краткосрочна

2.3. Безсрочна/Дългосрочна

2.4. Прехвърляема

2.5. Непрехвърляема

2.6. Дата на откриване на сметката (дд.мм.гггг):

2.7. Валута на сметката:

2.8. Дата на закриване на сметката (дд.мм.гггг):

3. ЧУЖДЕСТРАННО ЛИЦЕ, ПРИ КОЕТО Е ОТКРИТА СМЕТКАТА

3.1. Наименование:

3.1.1. Лидер на сметката по договор за управление на средства:

3.2. Държава:

3.2.1. Държава на лидера на сметката по договор за управление на средства:

4. ТИП НА ЧУЖДЕСТРАННОТО ЛИЦЕ

4.1. Преки и непреки чуждестранни инвеститори

4.2. Преки и непреки инвестиционни предприятия в чужбина

4.3. Други свързани чуждестранни предприятия

4.4. Несвързани чуждестранни лица

5. СЕКТОР НА ЧУЖДЕСТРАННОТО ЛИЦЕ

5.1. Нефинансово предприятие (S11)

5.2. Депозитни институции (Банки) (S122)

5.2.1. Дружества за електронни пари

5.3. Фондове на паричния пазар (S123)

5.4. Инвестиционни фондове, различни от тези на паричния пазар (S124)

5.5. Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове (S125)

5.6. Финансови спомагателни организации (S126)

5.7. Каптивни финансови институции и заемодатели (S127)

6. НАЧИН ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЛИХВЕНИТЕ ПЛАЩАНИЯ

6.1. Без лихва

6.2. Фиксиран годишен лихвен процент

6.2.1. Ставка на фиксирания годишен лихвен процент

6.3. Плаващ лихвен процент

6.3.1. База на лихвения процент (индекс)

6.3.2. База на лихвения процент (число)

6.3.3. Надбавка

6.4. Друг

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

ДЕКЛАРАТОР

Име и фамилия: Длъжност:

Телефон:

Електронна поща:

Дата:

Подпис:

Декларациите на хартиен носител се предоставят в два еднообразни екземпляра
Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1461 (1077)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-2

при откриване на сметка в чужбина

(по образец към чл. 6, ал. 1, т. 2 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: Декларация - Форма **СПБ-2** се подава в Българска народна банка (БНБ) от всички местни юридически лица и еднолични търговци при откриване на сметка в чужбина, включително при откриване на сметка при виртуална банка със седалище в чужбина, сметка при свързано предприятие (cash-pool account, treasury), както и сметка при платежна институция или дружество за електронни пари. При промяна на вече декларираните обстоятелства, в т.ч. и при закриване на сметка, се подава коригираща Декларация - Форма **СПБ-2** на хартиен носител или промяната се отразява със заявка за промяна на декларацията в Портала на Интегрираната статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ, съгласно *Указания за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път*.

Регистрираната в БНБ сметка в чужбина подлежи на последващо тримесечно отчитане с отчетна форма **СПБ-5**.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Декларация - Форма **СПБ-2** се предоставя на БНБ в срок до 15 работни дни от откриване на сметката в чужбина.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Декларация - Форма **СПБ-2** се подава по един от следните начини:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми;
- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“. Декларациите, предоставени на хартиен носител, следва да бъдат в два оригинални еднообразни екземпляра. След получаване на изчерпателно и коректно попълнена декларация, БНБ в срок до пет работни дни удостоверява декларирането чрез представяне на един от получените образци на място в БНБ или изпращане на посочен адрес.

НОМЕР НА БНБ: Регистрационен номер, който се определя служебно от БНБ при първоначалното деклариране на сметката и служи за последващата ѝ идентификация.

ТИП НА ДЕКЛАРАЦИЯТА: Декларацията може да бъде *първоначална* или *коригираща*. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния вид. При коригираща декларация на хартиен носител се посочва за кой регистрационен номер на БНБ се отнася корекцията и от коя дата е изменението.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ - ТИТУЛЯР НА СМЕТКАТА: Посочват се наименованието и ЕИК/Код по БУЛСТАТ/ на местното лице, титуляр на сметката. При първоначална регистрация на местното лице в БНБ и при последваща промяна в първоначално декларираните данни се попълва информация за населеното място, пощенския код и адреса на седалище, наименование на латиница, телефон, име и фамилия на лицето, което представлява местното лице¹, код на икономическа дейност по КИД 2025, както и електронен адрес, на който ще се получават електронни съобщения от БНБ. Данните от т.1.3 до т.1.10 не се попълват, когато местното лице вече е подавало декларация – форма или отчетна форма в БНБ и данните са непроменени.

2. ДАННИ ЗА СМЕТКАТА: В случай че е налице сметка по договор за управление на средства от типа кеш пулинг, отбелязва се с X съответният вид съгласно договора (единна сметка (single account cash pool) – в случаите, когато местното лице няма собствена сметка в обслужващата банка, а само подсметка към дружеството-титуляр на кеш пулинга, но има реално прехвърляне на средствата между участниците в групата и **се формират** вътрешнофирмени вземания или задължения; физическа сметка (physical cash pool) – в случаите, когато има прехвърляне на средствата между участниците в групата и **се формират** вътрешнофирмени вземания или задължения; виртуална сметка (notional cash pool) – в случаите, когато няма реално прехвърляне на средствата между участниците в групата и **не се формират** вътрешнофирмени вземания и задължения).

В случай, че **НЕ Е НАЛИЦЕ** договор за сметка от типа кеш пулинг, в т. 2.1., 2.1.1., 2.1.2. и 2.1.3. не се отбелязва нищо. Посочват се основните параметри за сметката, съгласно договора за откриване – срочност, прехвърляемост, дата на откриване (дд.мм.гггг), валута (в съответствие с *Приложение 4 Класификатор на валутите*).

Вид на сметката:

Прехвърляема – сметка, средствата по която могат незабавно да бъдат изплатени в наличност и/или суми по тях да бъдат преведени въз основа на банково нареждане, чек, дебитна операция и други подобни средства, без ограничения или санкции. Тук се включват средства по разплащателни сметки, депозити, открити без договорен срок за теглене, както и салдата, представляващи предплатени суми по издадени от отчетната единица електронни пари.

Непрехвърляема – сметка, средствата по която не могат да се използват за извършване на плащания, освен при настъпване на падежа или след съгласуван период на уведомяване, и те не могат да бъдат обменени във валута или прехвърляеми депозити без значителни ограничения или санкции. Тук се включват срочни депозити, които представляват депозити, които не са на разположение незабавно, но са на разположение при настъпване на съгласуван падеж, спестовни депозити, спестовни книжки, нетъргуеми сертификати за спестявания или нетъргуеми депозитни сертификати, депозити, произтичащи от схема на спестявания или договор.

Валута на сметката – посочва се валутата, в която е открита сметката. В случай че сметката е многовалутна (напр. при Paysera сметките), то тогава сметката се регистрира само в една от валутите, като в отчетна форма СПБ-5 се посочва превалутираният сбор от салдата на различните валути.

¹ В случай че местното лице се представлява от повече от едно лице, се посочва името и фамилията на едно от представляващите лица по избор.

3. ЧУЖДЕСТРАННО ЛИЦЕ, ПРИ КОЕТО Е ОТКРИТА СМЕТКАТА: Посочват се наименованието (на латиница) и държавата на чуждестранното лице, при което е открита сметката, с код, съгласно *Приложение 3 Класификатор на държавите и международните институции*. В случай че сметката е по договор за управление на средства от типа кеш пулинг, в точки 3.1.1. и 3.2.1. се въвеждат данните за името и държавата на дружеството, което е лидер на сметката съгласно договора за кеш пулинг.

4. ТИП НА ЧУЖДЕСТРАННОТО ЛИЦЕ: Отбелязва се полето, което отговаря на типа на чуждестранното лице, според свързаността му с местното лице (за случаите, когато е налице сметка по договор за управление на средства от типа кеш пулинг, в тази точка се посочва връзката с дружеството, което е лидер на сметката):

4.1. Преки и непреки чуждестранни инвеститори:

4.1.1. Пряк чуждестранен инвеститор – чуждестранно лице (предприятие или физическо лице), което придобива дълготраен интерес (10% или повече от дяловия капитал или правото на глас) в предприятие, намиращо се в българската икономика (виж схемата – напр. А е пряк инвеститор за В, защото притежава 55% от капитала на В, D е пряк инвеститор за Е, защото притежава 60% от капитала на Е; аналогично F, H и K са преки инвеститори съответно за G, J и L, защото притежават 10% и над 10% от капитала или правата на глас на съответните дружества);

4.1.2. Непряк чуждестранен инвеститор:

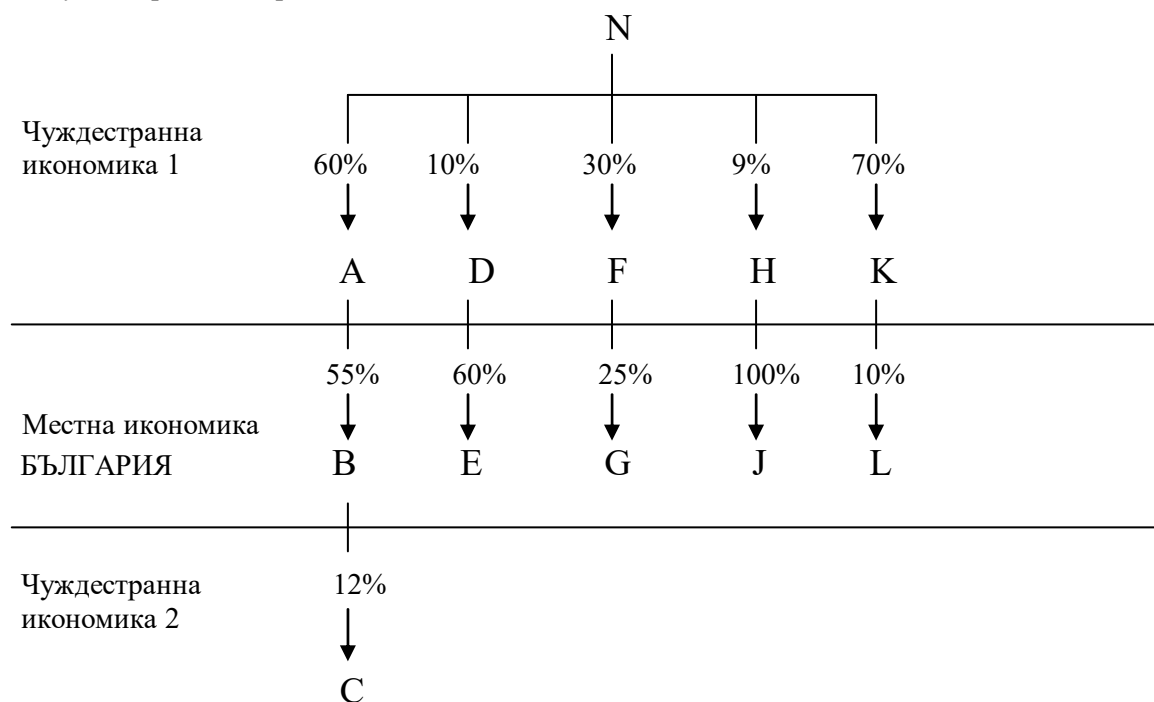
а) чуждестранно лице, упражняващо контрол (над 50%) върху прекия чуждестранен инвеститор на местното лице (напр. N упражнява контрол върху А и К, като притежава съответно по 60% и 70% от техния капитал или права на глас; в същото време А и К са преки инвеститори съответно за В и L, следователно N е непряк инвеститор за В и L);

б) чуждестранно лице, притежаващо между 10% и 50% от капитала на прекия чуждестранен инвеститор в комбинация с контрол (над 50%) от страна на прекия чуждестранен инвеститор върху местното лице (напр. N притежава по съответно по 10% и 30% в D и F, но F не притежава контрол над G, следователно N не е непряк инвеститор за G, но е непряк инвеститор за Е, защото D притежава контрол над Е);

4.2. Преки и непреки инвестиционни предприятия в чужбина – чуждестранни предприятия, по отношение на които местното лице е в ролята на пряк или непряк инвеститор, включително клоновете (напр. С е пряко инвестиционно предприятие на В, защото В е придобил дълготраен интерес в размер на 12% от дяловия капитал или правата на глас на С);

4.3. Други свързани чуждестранни предприятия, непритежаващи дял едно в друго - други предприятия в чужбина, принадлежащи към една и съща мултинационална група с местното лице (имат общ пряк или непряк инвеститор на върха на веригата - N), но нито едно от тях не е пряк или непряк инвеститор в останалите (напр. за В такива са D, F и K).

Схема на чуждестранни свързани лица

4.4. Несвързани чуждестранни лица – чуждестранни физически или юридически лица, които не попадат в гореизброените категории 4.1., 4.2. и 4.3. (тук се включват и чуждестранните лица притежаващи под 10% от дяловия капитал или правото на глас в отчитащото се предприятие).

5. СЕКТОР НА ЧУЖДЕСТРАННОТО ЛИЦЕ: Отбелязва се полето, отговарящо на институционалния сектор на чуждестранно лице, при което е открита сметката (за случаите, когато е налице сметка по договор за управление на средства от типа кеш пулинг, в тази точка се посочва секторът на дружеството, което е лидер на сметката).

6. НАЧИН НА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЛИХВЕНИТЕ ПЛАЩАНИЯ: Отбелязва се полето, отговарящо на начина, по който се определят лихвените плащания:

6.2.1. Ставка на фиксирания лихвен процент - посочва се определеният фиксиран лихвен процент на годишна база.

6.3.1. База на лихвения процент (индекс) – посочва се определеният базов лихвен процент, в случай, че е индекс, с код от Табл. 1. База на плаващия лихвен процент – кодове.

6.3.2. База на лихвения процент (число) - посочва се определеният базов лихвен процент, в случай, че е число.

6.3.3. Надбавка - посочва се процентът, с който се завишава определената по т. 6.3.1 или т.6.3.2 база.

ДЕКЛАРАТОР: Посочва се информация за лицето, съставило декларацията, което полага и собственоръчно подпис, ако декларацията е подадена на хартия. Ако декларацията е подадена електронно, е необходимо подписването ѝ с електронен подпис.

Табл. 1. База на плаващия лихвен процент – кодове

Код	Описание
MRO	лихвен процент на ЕЦБ, прилаган при основни операции по рефинансиране (Main refinancing operations)
ESTR	краткосрочен лихвен процент на ЕЦБ (Euro short-term rate)
1MEURIBOR	едномесечен EURIBOR
3MEURIBOR	тримесечен EURIBOR
6MEURIBOR	шестмесечен EURIBOR
12MEURIBOR	дванадесетмесечен EURIBOR
SOFR	безрисков лихвен индекс SOFR (Secured Overnight Financing Rate)
OTHER	друг лихвен процент

ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-3

образец по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Наредба № 27 на БНБ

(при извършване на първоначална пряка инвестиция в чужбина)

Номер на БНБ

Печат

Подпис:

Тип на декларацията:

☐ Първоначална

☐ Коригираща към Рег. № на БНБ

Дата, на която е осъществена промяната:

1. МЕСТНО ЛИЦЕ

1.1. Наименование:

1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

Попълва се само при първоначална регистрация и при промяна на регистрацията в БНБ:

1.3. Населено място (седалище):

1.4. Адрес (седалище):

1.5. Пощенски код (седалище):

1.6. Наименование на латиница:

1.7. Телефон:

1.8. Представяващо лице:

1.9. Код на икономическа дейност по КИД 2025:

1.10. Електронни съобщения на БНБ във връзка с подадените документи ще приемам на следния електронен адрес:

2. ПЪРВОНАЧАЛНАТА ИНВЕСТИЦИЯ Е ЗА:

2.1. Създаване на търговско дружество в чужбина

2.1.1. Записан капитал от местното лице-инвеститор

Валута: Размер:

2.1.2. Участие на местното лице в капитала на дружеството в чужбина

.....%

2.1.3. Дата на регистриране на дружеството в чужбина

.....

2.2. Придобиване на 10% или повече от дяловия капитал или от правото на глас в търговско дружество в чужбина:

2.2.1. Стойност на придобитото участие по цена на придобиване:

Валута: Размер:

Дата на придобиване на собствеността:

2.2.2. Участие на местното лице в капитала на дружеството в чужбина

.....%

2.3. Придобиване на недвижим имот в чужбина

2.3.1. Стойност на имота по цена на придобиване:

Валута: Размер:

Дата на придобиване на собствеността:

Държава:

3. ВИД НА КАПИТАЛА НА ДРУЖЕСТВОТО В ЧУЖБИНА

3.1. Дялове

3.2. Акции

3.2.1. Котираны акции

3.2.2. Некотираны акции

3.3. Друг вид

3.4. Дружество без уставен капитал

ISIN:

Фондова борса:

4. ЧУЖДЕСТРАННО ЛИЦЕ, В КОЕТО Е ИЗВЪРШЕНА ИНВЕСТИЦИЯТА

4.1. Наименование:

4.2. LEI код или номер в търговски или друг официален регистър:

4.3. Държава на седалище:

5. СЕКТОР НА ЧУЖДЕСТРАННОТО ЛИЦЕ

5.1. Нефинансово предприятие (S11)

5.2. Депозитни институции (Банки) (S122)

5.3. Фондове на паричния пазар (S123)

5.4. Инвестиционни фондове, различни от тези на паричния пазар (S124)

5.5. Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове (S125)

5.6. Финансови спомагателни организации (S126)

5.7. Каптивни финансови институции и заемодатели (S127)

5.8. Застрахователни компании (S128)

5.9. Пенсионни фондове (S129)

5.10. Държавно управление (S13)

5.11. Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД) (S15)

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

ДЕКЛАРАТОР

Име и фамилия:

Длъжност:

Телефон:

Електронна поща:

Дата:

Подпис:

Декларациите на хартиен носител се предоставят в два еднообразни екземпляра
Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1523 (1461, 1077)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-3

при извършване на първоначална пряка инвестиция в чужбина

(по образец към чл. 6, ал. 1, т. 3 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: Декларация - Форма **СПБ-3** се подава в Българска народна банка (БНБ) от всички местни юридически лица и еднолични търговци при извършване на първоначална пряка инвестиция в чужбина. При промяна на вече декларираните обстоятелства се подава коригираща Декларация - Форма **СПБ-3** на хартиен носител или промяната се отразява със заявка за промяна на декларацията в Портала на Интегрираната информационна статистическа система (ИСИС) на БНБ, съгласно *Указания за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път*. При прекратяване на инвестицията се подава Форма **СПБ-7А**.

Регистрираната в БНБ инвестиция в чужбина подлежи на последващо тримесечно отчитане с отчетна форма **СПБ-7**, с изключение на инвестициите в недвижими имоти, които се отчитат веднъж годишно с отчетна форма **СПБ-7Б**.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Декларация - Форма **СПБ-3** се предоставя на БНБ в срок до 15 работни дни от извършване на първоначална пряка инвестиция в чужбина.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Декларация - Форма **СПБ-3** се подава по един от следните начини:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми;
- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“. Декларациите, предоставени на хартиен носител, следва да бъдат в два оригинални еднообразни екземпляра. След получаване на изчерпателно и коректно попълнена декларация, БНБ в срок до пет работни дни удостоверява декларирането чрез представяне на един от получените образци на място в БНБ или изпращане на посочен адрес.

НОМЕР НА БНБ: Регистрационен номер, който се определя служебно от БНБ при декларирането на първоначална пряка инвестиция в чужбина и служи за последващата ѝ идентификация.

ТИП НА ДЕКЛАРАЦИЯТА: Декларацията може да бъде *първоначална* или *коригираща*. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния вид. При коригираща декларация на хартиен носител се посочва за кой регистрационен номер на БНБ се отнася корекцията и от коя дата е изменението.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: Посочват се наименованието и ЕИК/Код по БУЛСТАТ на юридическото лице или едноличния търговец, който е извършил пряка инвестиция в чужбина. При първоначална регистрация на местното лице в БНБ и при последваща промяна в първоначално декларираните данни се попълва информация за населеното място, пощенския код и адреса на седалище, наименование на латиница, телефон, име и фамилия на лицето, което представлява местното лице¹, код на икономическа дейност по КИД 2025, както и електронен адрес, на който ще се получават електронни съобщения от БНБ. Данните от т.1.3 до т.1.10 не се попълват, когато местното лице вече е подавало декларация – форма или отчетна форма в БНБ и данните са непроменени.

2. ПЪРВОНАЧАЛНА ИНВЕСТИЦИЯ В ЧУЖБИНА: Отбелязва се полето, което отговаря на съответния вид инвестиция както следва:

2.1. Създаване на ново търговско дружество в чужбина.

2.2. Придобиване на 10% или повече от дяловия капитал или от правото на глас в дружество в чужбина.

2.3. Придобиване на недвижим имот в чужбина.

В случай, че инвестицията е за създаване на търговско дружество в чужбина (2.1.) се посочва валутата (в съответствие с *Приложение 4 Класификатор на валутите*) и размера на записания капитал от местното лице-инвеститор, процентното му участие в капитала на чуждестранното дружество и датата на регистриране на дружеството в чужбина (дд.мм.гггг). Посочва се целият размер на записания капитал от местното лице-инвеститор, независимо дали е внесен. Ако при подаване на декларацията в БНБ, предприятието в чужбина все още не е регистрирано, вместо дата на регистриране се посочва дата на паричния превод на капитала на дружеството в чужбина. В случай, че няма паричен превод се посочва очаквана дата на която дружеството ще започне да осъществява икономическа дейност във формат месец/година.

В случай, че инвестицията е придобиване на 10% или повече от дяловия капитал или от правото на глас в дружество в чужбина (2.2.) се посочват валутата и размера на стойността на придобитото участие по цена на придобиване, дата на придобиване и процентното участие на местното лице в капитала на чуждестранното дружество.

В случай, че инвестицията е в недвижим имот (2.3.) се посочват валутата и размера на стойността на придобиване на имота, датата на придобиване на собствеността и държавата, в която се намира имота с код, съгласно *Приложение 3 Класификатор на държавите и международните институции*.

3. ВИД НА КАПИТАЛА НА ДРУЖЕСТВОТО В ЧУЖБИНА: Посочва се вида на капитала - дялове, акции, друг вид или дружество без изискване за уставен капитал. В случай, че инвестицията е в недвижим имот се попълва 3.3. „Друг вид”. В случай, че местното лице открива клон в чужбина се попълва 3.4. „Дружество без изискване за уставен капитал”. В случай, че капиталът на дружеството е разпределен в акции се посочва дали акциите се котира на финансови пазари или са некотирани акции. В случай, че само част от акциите се котира на финансови

¹ В случай че местното лице се представлява от повече от едно лице, се посочва името и фамилията на едно от представляващите лица по избор.

пазари се попълва т. 3.2.1. Котирани акции на финасови пазари. Посочва се индекса на поне една борса, на която се котира акциите. Попълва се ISIN кода на акциите, ако имат такъв.

4. ЧУЖДЕСТРАННО ЛИЦЕ, В КОЕТО Е ИЗВЪРШЕНА ИНВЕСТИЦИЯТА: Полето се попълва само когато първоначалната инвестиция е за създаване на търговско дружество в чужбина или за придобиване на 10% или повече от дяловия капитал или правото на глас в търговското дружество в чужбина (2.1. или 2.2.).

Посочва се наименованието на чуждестранното лице, в което е извършена инвестицията. Наименованието се изписва на кирилица в случай, че инвестицията е в държава, която използва кирилица. В останалите случаи наименованието се изписва с латински букви, като в случай, че инвестицията е в държава, която използва латиница наименованието се изписва така както е в учредителния договор. Посочва се номер на чуждестранното лице в търговски или друг официален регистър, ако има такъв. Задължително се посочва държавата на седалище на чуждестранното лице.

5. СЕКТОР НА ЧУЖДЕСТРАННОТО ЛИЦЕ: Отбелязва се полето, отговарящо на институционалния сектор на чуждестранно лице, в което е извършена инвестицията.

ДЕКЛАРАТОР: Посочва се информация за лицето, съставило декларацията, което полага и собственоръчно подпис, ако декларацията е подадена на хартия. Ако декларацията е подадена електронно, е необходимо подписването ѝ с електронен подпис.

ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-9

образец по чл. 6, ал. 1, т.4 от Наредба № 27 на БНБ
(за дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на
вътрешен или външен пазар)

Номер на БНБ

Печат

Подпис:

Тип на декларацията:

☐ Първоначална

☐ Коригираща към Рег. № на БНБ

Дата, на която е осъществена промяната:

1. МЕСТНО ЛИЦЕ - ЕМИТЕНТ

1.1. Наименование:

1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

Попълва се само при първоначална регистрация и при промяна на регистрацията в БНБ:

1.3. Населено място (седалище):

1.4. Адрес (седалище):

1.5. Пощенски код (седалище):

1.6. Наименование на латиница:

1.7. Телефон:

1.8. Представяващо лице:

1.9. Код на икономическа дейност по КИД 2025:

1.10. Електронни съобщения на БНБ във връзка с подадените

документи ще приемам на следния електронен адрес:

2. ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЕМИСИЯТА

ISIN код		Размер на емисията (общ номинал)	
Валута на емисията		Размер на емисията (брой на издадените ЦК)	
CUSIP код		Лицева стойност на една ЦК	
SEDOL код		Цена на емитиране	
ISIN код /Rule 144A/		Дата на емитиране	
CFI класификация		Дата на падеж	

3. ДОХОДНОСТ

Тип на лихвения процент		Фиксиран лихвен процент (%)	
Честота на лихвените плащания		Плаващ лихвен процент - база	
Валута на лихвените плащания		Плаващ лихвен процент - надбавка (%)	
Дата на първо лихвено плащане		Плаващ лихвен процент - мултипликатор (число)	
Дата на последно лихвено плащане		Плаващ лихвен процент - минимална стойност (%)	
Лихвена конвенция		Плаващ лихвен процент - максимална стойност (%)	

4. АМОРТИЗАЦИОННИ ПЛАЩАНИЯ

Начин на плащане на главницата		Схема на изплащане на главницата
Честота на плащане на главницата		
Валута на плащане на главницата		
Цена на обратно изкупуване		

5. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИНСТРУМЕНТА			
Обикновена	☐	/	Привилегирована ☐
Налична	☐	/	Безналична ☐
Поименна	☐	/	На приносител ☐
Конвертируема	☐	/	Неконвертируема ☐
Обезпечена	☐	/	Необезпечена ☐
Подчинена	☐		Частно пласирана ☐
Обезпечение			Винкулирана ☐ Ипотечна ☐
Борсов код			Банка довереник ☐
Дата на борсова регистрация			Поемател на емисията ☐
Коментар			

6. ЕКОЛОГИЧНИ, СОЦИАЛНИ И УПРАВЛЕНСКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА ИНСТРУМЕНТА (ESG)			
Облигацията е ESG		☐	
Характеристики на инструмента:			
Зелени (GRE)	☐	За устойчиво развитие (STN)	☐
Социални (SCL)	☐	С по-широк обхват от устойчиво развитие (STL)	☐
Класификацията е според:			
Самия емитент (ESG1)	☐		
Външно одобрена, верифицирана (ESG2)	☐		
Сертифицирана (ESG3)	☐		
При външно одобрение или сертифициране на емисията, отбележете стандартите от последващата таблица, съгласно които е извършено:			
10000000000000000000 Climate Bonds Standards v3.0 (CBS30) by the Climate Bond Initiative	☐		
00000000000000000001 International Capital Market Association (ICMA) Principles	☐		
00100000000000000000 European Green Bond Standards (EUGBS)	☐		
00010000000000000000 Green Bond Guidelines Japan (GBGJ)	☐		
00001000000000000000 Loan Market Association Principles (LMAP)	☐		
00000100000000000000 Green Bond Endorsed Projects Catalogue (GBEPC) China 2021	☐		
00000010000000000000 Issuer's Own Framework (IOF)	☐		
00000001000000000000 EU Taxonomy (EUTAX)	☐		
00000000100000000000 Others (OTHER)	☐		
00000000010000000000 ASEAN Capital Markets Forum (ACMF) Standards	☐		
0000000000010000 N.A.	☐		

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

ДЕКЛАРАТОР		
Име и фамилия:	Длъжност:	Подпис:
Телефон:		
Електронна поща:		
Дата:		

Декларациите на хартиен носител се предоставят в два еднообразни екземпляра
Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ДЕКЛАРАЦИЯ-ФОРМА СПБ-9

за дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на вътрешен или външен пазар (статична информация за параметрите на ценната книга)

(по образец към чл.6, ал.1, т.4 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: Декларация - Форма **СПБ-9** се подава в Българска народна банка (БНБ) от всички местни юридически лица, емитирали дългови ценни книжа на вътрешен или външен пазар. При промяна на вече декларираните обстоятелства се подава коригираща Декларация-Форма **СПБ-9** на хартиен носител или промяната се отразява със заявка за промяна на декларацията в Портала на Интегрираната статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ, съгласно *Указания за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път*. Едновременно с Декларация - Форма **СПБ-9** се подава и еднократен отчет за инвеститорите на първичен пазар в дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на външен пазар – Форма **СПБ-9Б**. След това емитираните ценни книжа подлежат на тримесечно отчитане с форми СПБ-9В, СПБ-9Г и СПБ-9Д, съответно за допълнителни отваряния, амортизационни плащания и лихвени плащания.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Декларация - Форма **СПБ-9** се предоставя на БНБ в срок до 15 работни дни след издаване на емисията.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Декларация - Форма **СПБ-9** се подава по един от следните начини:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми;
- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“. Декларациите, предоставени на хартиен носител, следва да бъдат в два оригинални еднообразни екземпляра. След получаване на изчерпателно и коректно попълнена декларация, БНБ в срок до пет работни дни удостоверява декларирането чрез представяне на един от получените образци на място в БНБ или изпращане на посочен адрес.

НОМЕР НА БНБ: Регистрационен номер, който се определя служебно от БНБ при първоначалното деклариране на емисията и служи за последващата ѝ идентификация.

ТИП НА ДЕКЛАРАЦИЯТА: Декларацията може да бъде *първоначална* или *коригираща*. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния вид. При коригираща декларация на хартиен носител се посочва за кой регистрационен номер на БНБ се отнася корекцията и от коя дата е изменението.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ – ЕМИТЕНТ: Попълва се наименованието и ЕИК/Код по БУЛСТАТ на местното лице, което е емитирало дългови ценни книжа. При първоначална регистрация на местното лице в БНБ и при последваща промяна в първоначално декларираните данни се попълва информация за населеното място, пощенския код и адреса на седалище, наименование на латиница, телефон, име и фамилия на лицето, което представлява местното лице¹, код на икономическа дейност по КИД 2025, както и електронен адрес, на който ще се получават електронни съобщения от БНБ. Данните от т.1.3 до т.1.10 не се попълват, когато местното лице вече е подавало декларация – форма или отчетна форма в БНБ и данните са непроменени.

2. ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЕМИСИЯТА:

ISIN код

Посочва се ISIN кодът на емисията без разделители (без интервал между буквената и цифровата част). Този ред идентифицира емисията и задължително се попълва. В случай, че на емисията не е присвоен ISIN код (напр. при издаване на налични облигации), в полето се посочва кратко наименование на емисията, дадено от емитента, определено съгласно характеристиките на ценните книжа и друга налична информация.

Валута на емисията

Посочва се оригиналната валута на емитиране на ценните книжа с код, съгласно *Приложение 4 Класификатор на валутите*. Полето е задължително.

CUSIP код

Посочва се CUSIP код на емисията, при наличие на такъв.

SEDOL код

Посочва се SEDOL код на емисията, при наличие на такъв.

ISIN код /Rule144A/

Посочва се ISIN код на емисията, при пласиране по Правило 144 А, при наличие на такъв.

CFI класификация

Посочва се CFI код на емисията, при наличие на такъв.

Размер на емисията (общ номинал)

Посочва се общият размер на емисията по номинал към датата на емитиране, в оригиналната валута на емитиране. Полето е задължително.

¹ В случай че местното лице се представлява от повече от едно лице, се посочва името и фамилията на едно от представляващите лица по избор.

Размер на емисията (брой на издадените ЦК)

Посочва се общият размер на емисията към датата на емитиране, в брой издадени ценни книжа. Полето е задължително.

Лицева стойност на една ЦК

Посочва се лицевата стойност на ценната книга. Полето е задължително.

Цена на емитиране

Посочва се цената на емитиране на една ценна книга като процент от номинала ѝ. Полето е задължително.

Дата на емитиране

Посочва се датата на издаване на емисията съгласно условията ѝ във формат дд.мм.гггг. Полето е задължително.

Дата на падеж

Посочва се датата на падежа за дълговите ценни книжа по условията на емисията във формат дд.мм.гггг. Полето е задължително.

3. ДОХОДНОСТ

Тип на лихвения процент

Посочва се вида на лихвения процент, като се използват кодовете от ТАБЛ. 1. Тип на лихвения процент - кодове. Полето е задължително.

Честота на лихвените плащания

Посочва се честотата на лихвените плащания през годината, като се използват кодовете от ТАБЛ. 2. Честота на лихвените плащания - кодове. Полето е задължително.

Валута на лихвените плащания

Посочва се валутата, в която се извършват лихвените плащания с код, съгласно *Приложение 4 Класификатор на валутите*. Полето е задължително.

Дата на първо лихвено плащане

Посочва се датата на първото лихвено плащане във формат дд.мм.гггг.

Дата на последно лихвено плащане

Посочва се датата на последното лихвено плащане във формат дд.мм.гггг.

Начална дата на олихвяване

Посочва се началната дата, от която започва да се начислява лихвата, във формат дд.мм.гггг.

Лихвена конвенция

Посочва се лихвената конвенция, която се използва при изчисление на лихвените плащания, като се използват кодовете от ТАБЛ. 3. Лихвена конвенция - кодове.

Фиксиран лихвен процент

В случай, че ценната книга е с фиксиран лихвен процент, се посочва неговата стойност.

Плаващ лихвен процент - база

В случай, че лихвеният процент е плаващ, се посочва референтният лихвен процент, който служи за база, като се използват кодовете от ТАБЛ. 4. База на плаващия лихвен процент – кодове.

Плаващ лихвен процент - надбавка (%)

Посочва се надбавката към референтния лихвен процент от **Плаващ лихвен процент - база**, като стойността е в процент.

Плаващ лихвен процент - мултипликатор (число)

Посочва се мултипликаторът на референтния лихвен процент от **Плаващ лихвен процент - база**, в случай че има такъв.

Плаващ лихвен процент - минимална стойност

Посочва се минималната стойност на лихвения процент, по която ще бъдат извършвани лихвените плащания, в случай че ценната книга е с плаващ лихвен процент.

Плаващ лихвен процент - максимална стойност

Посочва се максималната стойност на лихвения процент, по която ще бъдат извършвани лихвените плащания, в случай че ценната книга е с плаващ лихвен процент.

4. АМОРТИЗАЦИОННИ ПЛАЩАНИЯ

Начин на плащане на главницата

Посочва се схемата, по която ще бъдат извършени амортизационните плащания, като се използват кодовете от ТАБЛ. 5. Начин на плащане на главницата - кодове. Полето е задължително.

Честота на плащане на главница

Посочва се броят на амортизационните плащания, които ще бъдат извършени в рамките на една година, като се използват кодовете от ТАБЛ. 6. Честота на плащане на главница - кодове. Полето е задължително.

Валута на плащане на главницата

Посочва се валутата, в която се извършват амортизационните плащания, с код, съгласно *Приложение 4 Класификатор на валутите*.

Цена на обратно изкупуване

Посочва се цената на обратно изкупуване в процент от номинала на емисията. Полето е задължително.

Схема на изплащане на главницата

Текстово поле, в което се описва подробно схемата на амортизационните плащания – дати и размер. Полето е задължително.

5. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИНСТРУМЕНТА

Обикновена / Привилегирована

Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния вид.

Налична / Безналична

Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния вид.

Поименна / На приносител

Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния вид.

Конвертируема / Неконвертируема

Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния вид.

Обезпечена / Необезпечена

Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния вид.

Обезпечение

В случай, че дълговата ценната книга е обезпечена, се посочва видът на обезпечението.

Подчинена

Отбелязва се (с X) полето, ако емисията е подчинен дълг.

Частно пласирана емисия

Отбелязва се (с X) полето, ако емисията е издадена при условията на частно пласиране.

Винкулирана

Отбелязва се (с X) полето, ако по емисията има ограничения по отношение на прехвърлянето ѝ.

Ипотечна

Отбелязва се (с X) полето, ако емисията е ипотечна облигация.

Борсов код

В случай, че емисията се търгува на фондова борса, се посочва присвоеният ѝ борсов код.

Дата на борсова регистрация

В случай, че емисията се търгува на фондова борса, се посочва дата на листване.

Банка довереник

Посочва се банката довереник на облигационерите.

Поемател на емисията

Посочва се поемател на емисията, при наличие на такъв.

Коментар за инструмента

Допълваща информация за ценните книжа в свободен текст.

6. ЕКОЛОГИЧНИ, СОЦИАЛНИ И УПРАВЛЕНСКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА ИНСТРУМЕНТА (ESG)**Облигацията е ESG**

Отбелязва се (с X) полето, ако емисията е ESG облигация.

Характеристики на инструмента

Отбелязва се (с X) полето, в зависимост от преобладаващото предназначение на емисията – дали е зелена, социална, за устойчиво развитие или с по-широк обхват от устойчиво развитие.

Класификацията е според

Отбелязва се (с X) полето според кого е направена тази класификация на инструмента – от самия емитент (ESG1), Външно одобрена, верифицирана (ESG2) или Сертифицирана (ESG3).

При отбелязване на Външно одобрена, верифицирана емисия (ESG2) или Сертифицирана (ESG3) се отбелязва с (X) стандартите, съгласно които е направена класификацията.

ДЕКЛАРАТОР: Посочва се информация за лицето, съставило декларацията, което полага и собственоръчно подпис, ако декларацията е подадена на хартия. Ако декларацията е подадена електронно, е необходимо подписването ѝ с електронен подпис.

ТАБЛ. 1. Тип на лихвения процент - кодове

Код	Описание	Описание на английски език
FIX	Фиксиран лихвен процент	FIXED
STE	Променлив лихвен процент със стъпка	STEPPED
FLO	Плаващ лихвен процент	FLOATING
ZER	Нулев лихвен процент	ZERO COUPON
IDX	Индексен лихвен процент	INDEX-LINKED
OTH	Друг лихвен процент	OTHER
CRE	Обвързан с кредит	CREDIT-LINKED

ТАБЛ. 2. Честота на лихвените плащания - кодове

Код	Описание	Описание на английски език
BM	Двумесечен	BI-MONTHLY
MO	Месечен	MONTHLY
FN	Двуседмичен	FORTNIGHTLY
IR	Нерегулярен	IRREGULAR
UK	Неизвестен	UNKNOWN
OT	Друг	OTHER
ZC	Нулев	ZERO-COUPON
AN	Годишен	ANNUAL
SA	Шестмесечен	SEMI-ANNUAL
QU	Тримесечен	QUARTERLY

ТАБЛ. 3. Лихвена конвенция - кодове

Код	Описание	Описание на английски език
ACT/ACT	Действителен брой дни между последно лихвено плащане и дата на сetylмент / Действителен брой дни между две лихвени плащания	Actual/Actual
ACT/365	Действителен брой дни между последно лихвено плащане и дата на сetylмент / Брой дни между две лихвени плащания, при 365 дни в годината по подразбиране	Actual/365
ACT/360	Действителен брой дни между последно лихвено плащане и дата на сetylмент / Брой дни между две лихвени плащания, при 360 дни в годината по подразбиране	Actual/360
30/360	Брой дни между последно лихвено плащане и дата на сetylмент, при 30 дни в месеца по подразбиране / Брой дни между две лихвени плащания, при 360 дни в годината по подразбиране	30/360

ТАБЛ. 4. База на плаващия лихвен процент – кодове

Код	Описание
MRO	лихвен процент на ЕЦБ, прилаган при основни операции по рефинансиране (Main refinancing operations)
ESTR	краткосрочен лихвен процент на ЕЦБ (Euro short-term rate)
1MEURIBOR	едномесечен EURIBOR
3MEURIBOR	тримесечен EURIBOR
6MEURIBOR	шестмесечен EURIBOR
12MEURIBOR	дванадесетмесечен EURIBOR
SOFR	безрисков лихвен индекс SOFR (Secured Overnight Financing Rate)
OTHER	друг лихвен процент

ТАБЛ. 5. Начин на плащане на главницата - кодове

Код	Описание	Описание на английски език
PER	Безсрочно	PERPETUAL
BUL	Еднократно на падеж	BULLET
STR	На структурирани вноски	STRUCTURED
SER	На равни части	SERIAL
ANN	На анюитетни вноски	ANNUITY
IDX	Плащане, обвързано с индекс	INDEXLINKED
ANY	По всяко време	AT ANY TIME
IRR	Нерегулярно плащане	IRREGULAR
OTH	Друга схема	OTHER
NULL	Нулево	NULL
STE	Променливо с определена стъпка	STEPPED

ТАБЛ. 6. Честота на плащане на главница - кодове

Код	Описание	Описание на английски език
PP	Безсрочно	PERPETUAL
AN	Годишно главнично плащане	ANNUAL
SA	Шестмесечно главнично плащане	SEMI-ANNUAL
QU	Тримесечно главнично плащане	QUARTERLY
MO	Месечно главнично плащане	MONTHLY
BA	Два пъти годишно	BIANNUALLY
OR	Друго регулярно плащане	OTHER REGULAR TIMING
IR	Нерегулярно плащане	IRREGULAR
SS	Специфична схема	SPECIFIC SCHEDULE
ON	Еднократно на падеж	ONE TIME ONLY
EL	Обвързано със събитие	EVENT-LINKED
OT	Друго	OTHER

ДЕКЛАРАЦИЯ - ФОРМА СПБ-10

образец по чл. 6, ал. 1, т. 5 от Наредба № 27 на БНБ

(при придобиване на ценни книжа или извършване на
инвестиции във фондове за дялов капитал без
посредничество на местно лице - инвестиционен посредник)

Тип на декларацията:

☐

Първоначална

☐

Коригираща към Рег. № на БНБ

Номер на БНБ
Печат
Подпис:

1. МЕСТНО ЛИЦЕ

1.1. Наименование:												
1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ												

Попълва се само при първоначална регистрация и при промяна на регистрацията в БНБ:

1.3. Населено място (седалище):												
1.4. Адрес (седалище):												
1.5. Пощенски код (седалище):												
1.6. Наименование на латиница:												
1.7. Телефон:												
1.8. Представящо лице:												
1.9. Код на икономическа дейност по КИД 2025:												
1.10. Електронни съобщения на БНБ във връзка с подадените документи ще приемам на следния електронен адрес:												

2. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СДЕЛКАТА

Тип на инвестицията	Начин на придобиване	Име на контрагент/посредник	Държава на контрагент/посредник	Начална дата
2.1. Придобиване на ценни книжа				
2.2. Инвестиции във фондове за дялов капитал				

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

ДЕКЛАРАТОР

Име и фамилия:	Длъжност:	Подпис:
Телефон:		
Електронна поща:		
Дата:		

Декларациите на хартиен носител се предоставят в два еднообразни екземпляра

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1252 (1442)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ДЕКЛАРАЦИЯ-ФОРМА СПБ-10

при придобиване на ценни книжа или извършване на инвестиции във фондове за дялов капитал
без посредничество на местно лице - инвестиционен посредник

(по образец към чл.6, ал.1, т.5 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: Декларация - Форма **СПБ-10** се подава в Българска народна банка (БНБ) от всички местни юридически лица и еднолични търговци, придобили ценни книжа или направили инвестиции в чуждестранни фондове за дялов капитал без посредничество на местно лице – инвестиционен посредник. В зависимост от типа на сделката, след декларирането ѝ инвестицията се отчита както следва:

- при придобиване на ценни книжа - отчитат се **ежемесечно** с форма **СПБ-10А**, докато са налични в портфейла на подотчетното лице;
- при извършване на инвестиции във фондове за дялов капитал – отчитат се **тримесечно** с форма **СПБ-10Б**, докато са налични в портфейла на подотчетното лице.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Декларация - Форма **СПБ-10** се предоставя **еднократно** в БНБ в срок до 15 работни дни от сключване на първата сделка по придобиване на ценни книжа, които не се водят по подрегистър при местно лице – инвестиционен посредник. Всички последващи инвестиции в ценни книжа или във фондове за дялов капитал следва да се отчитат **единствено** в съответната отчетна форма - СПБ-10А или СПБ-10Б до окончателното им приключване.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Декларация - Форма **СПБ-10** се подава по един от следните начини:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми;
- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“. Декларациите, предоставени на хартиен носител, следва да бъдат в два оригинални еднообразни екземпляра. След получаване на изчерпателно и коректно попълнена декларация, БНБ в срок до пет работни

дни удостоверява декларирането чрез представяне на един от получените образци на място в БНБ или изпращане на посочен адрес.

НОМЕР НА БНБ: Регистрационен номер, който се определя служебно от БНБ при подаване на формата.

ТИП НА ДЕКЛАРАЦИЯТА: Декларацията може да бъде *първоначална* или *коригираща*. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния вид. При коригираща декларация на хартиен носител се посочва за кой регистрационен номер на БНБ се отнася корекцията и от коя дата е изменението.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: Попълва се наименованието и ЕИК/Код по БУЛСТАТ на местното лице - инвеститор. При първоначална регистрация на местното лице в БНБ и при последваща промяна в първоначално декларираните данни се попълва информация за населеното място, пощенския код и адреса на седалище, наименование на латиница, телефон, име и фамилия на лицето, което представлява местното лице¹, код на икономическа дейност по КИД 2025, както и електронен адрес, на който ще се получават електронни съобщения от БНБ. Данните от т.1.3 до т.1.10 не се попълват, когато местното лице вече е подавало декларация – форма или отчетна форма в БНБ и данните са непроменени.

2. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СДЕЛКАТА:

Тип на инвестицията

Отбелязва се с X съответният вид инвестиция.

Начин на придобиване

Отбелязва се дали инвестицията е резултат от пазарна сделка (покупка) или събитие, различно от пазарна сделка. При пазарна сделка се посочва код BOUGHT, а при събитие, различно от пазарна сделка код OTHER.

Име на контрагент/посредник

Посочва се наименованието на чуждестранния посредник/контрагента.

¹ В случай че местното лице се представлява от повече от едно лице, се посочва името и фамилията на едно от представляващите лица по избор.

Държава на контрагент/посредник

Посочва се държавата на инвестиционния посредник или контрагента по сделката с код съгласно *Приложение 3 Класификатор на държавите и международните институции*

Начална дата

Отбелязва се датата, от която подотчетното лице започва да инвестира в ценни книжа или да извършва инвестиции във фондове за дялов капитал без посредничество на местно лице – инвестиционен посредник.

ДЕКЛАРАТОР: Посочва се информация за лицето, съставило декларацията, което полага и собственоръчно подпис, ако декларацията е подадена на хартия. Ако декларацията е подадена електронно, е необходимо подписването ѝ с електронен подпис.

Форма СПБ-4

Тримесечен отчет за финансовите кредити между местни и чуждестранни лица в размер над 250 000 евро

за

I	II	III	IV
---	----	-----	----

 тримесечие на

 година

Тип на отчета:

първоначален

коригиращ

1. МЕСТНО ЛИЦЕ

1.1. Наименование:

1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

2. ОСТАТЪЦИ

Номер на БНБ по декларация	Остатък по кредита в началото на отчетното тримесечие /Код 01/	в т. ч. Просрочени главници	в т. ч. Просрочени лихви	Остатък по кредита в края на отчетното тримесечие /Код 40/	в т. ч. Просрочени главници	в т. ч. Просрочени лихви

3. ОПЕРАЦИИ

Номер на БНБ по декларация	Месец	Операции по кредита /код/	Стойност на операцията по кредита /във валутни единици/

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА

Име и фамилия:	Длъжност:	Подпис:
Телефон:		
Електронна поща:		
Дата:		

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция"Статистика", тел. (02) 9145 1968 (1713, 1979)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-4

Тримесечен отчет за финансовите кредити между местни и чуждестранни лица в размер над 250 000 евро

(по образец към чл. 9, ал. 1, т. 1 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: Форма **СПБ-4** се попълва от всички местни юридически лица (с изключение на банките) и еднолични търговци, декларирали пред Българска народна банка (БНБ) сделки по предоставяне/получаване на финансови кредити между местни и чуждестранни лица в размер, равен на или по-голям от 250 000 евро или тяхната равностойност в чуждестранна валута. За финансови кредити, декларирани в размер от 25 000 евро до 250 000 евро или тяхната равностойност в чуждестранна валута, се дължи годишна отчетна форма по образец **СПБ-4А** – за юридическите лица (с изключение на банките) и ЕТ. В случаите, когато с анекс към първоначалния договор за кредит бъде увеличен неговия размер и той премине прага от 250 000 евро, отчетността по този кредит става тримесечна от следващата отчетна година и се дължи Форма **СПБ-4**.

С една форма могат да се отчитат текущите операции и салда за повече от един кредит.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е тримесечие. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответното тримесечие за съответната година. При подаване по електронен път тримесечията се отбелязват с арабски цифри 1, 2, 3 или 4 съответно за първо, второ, трето и четвърто тримесечие.

Форма **СПБ-4** се изпраща всяко тримесечие от възникването до пълното погасяване на кредита, независимо дали има операции по кредита през отчетния период (получаване на суми, изплатени главници или лихви). При приключване на кредита и крайно салдо 0 (нула), освен отчетната форма за съответния период се подава и коригираща Декларация - Форма СПБ-1, в която надлежно е описана датата на последното погасяване и причина за погасяването (изплатен кредит, преобразуван кредит, отписан кредит и др.) Приключването на кредита, може да бъде отразено и по електронен път в Портала на ИСИС на БНБ, в меню „Статистическо деклариране“.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Форма **СПБ-4** се предоставя на БНБ в срок до 20-о число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетът за четвъртото тримесечие на годината се представя в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма **СПБ-4** се подава по един от следните начини:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми;
- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“.

Съгласно изискванията на чл. 14, ал. 5 от Наредба № 27 на БНБ, при отчитане на повече от пет декларирани финансови кредита, статистическите форми се подават само по електронен път.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален* или *коригиращ*. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния тип отчет. При подаване по електронен път с главни латински букви се отбелязва код „P” за първоначален отчет и код „R” за коригиращ отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: Посочват се наименованието и ЕИК/Код по БУЛСТАТ на местното лице.

2. ОСТАТЪЦИ:

Номер на БНБ по декларация

Посочва се номерът на БНБ, даден на Декларация - Форма СПБ-1 (или регистрационният номер на БНБ, издаден по реда на отменения чл. 4, ал. 2, т. 1 от Валутния закон). Данните за всеки отделен регистрационен номер на БНБ се посочват на отделен ред.

Код 01 Остатък по кредита в началото на отчетното тримесечие

Остатък по кредита в началото на отчетното тримесечие е размерът на получените до момента траншове, от които са приспаднати (ако има) платените през предходни периоди главници и са прибавени просрочените през предходни периоди лихви (ако има). Отделно се посочват натрупаните към момента просрочени главници и лихви (ако има такива). Остатъкът по кредита трябва да е равен на остатъка по кредита към края на предишния отчетен период (Код 40 от форма СПБ-4 за предходното отчетно тримесечие). Ако това условие не е изпълнено, се счита, че отчетът е неточно попълнен и е невалиден. При положение че в отчета за предходния период е допусната техническа грешка, към формата за отчетния период се прилага и коригирана форма СПБ-4 за преходния период.

Код 40 Остатък по кредита в края на отчетното тримесечие

Прилага се формулата Код 40 = (код 01 + код 02 + код 09 + код 10+ код 16) - (код 03 + код 05 + код 11 + код 14 + код 15+ код 17+ код 18+ код 19+ код 20+ код 21+ код 25). При положение че през периода е имало просрочени главници или лихви, те се натрупват към посочените в Код 01- „Остатък по кредита в началото на отчетното тримесечие”. Ако това условие не е изпълнено, се счита, че отчетът е неточно попълнен и е невалиден.

3. ОПЕРАЦИИ: Отчитат се само операции, извършени през месеците на отчетното тримесечие. Данните се посочват без натрупване от възникването на задължението.

Номер на БНБ по декларация

Посочва се номерът на БНБ, нанесен на декларация - форма СПБ-1 (или регистрационният номер на БНБ, издаден по реда на отменения чл. 4, ал. 2, т. 1 от Валутния закон). Данните за всяка отделна операция, извършен през съответния месец от тримесечието за всеки отделен регистрационен номер на БНБ се посочват на отделен ред.

Месец

Посочва се конкретния месец от тримесечието, през който е извършена операцията, в следния формат

01 - за първия месец от съответното тримесечие (януари, април, юли, октомври)

02 – за втория месец от съответното тримесечие (февруари, май, август, ноември)

03 – за третия месец от съответното тримесечие (март, юни, септември, декември)

Код на операцията по кредита през отчетния период

Посочва се кодът (съгласно Табл.1. Списък на кодовете), съответстващ на извършената операция.

Стойност на операцията във валутни единици

Посочва се стойността на извършената операция във валутни единици във валутата на заема. Стойностите се посочват с цели числа.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: Посочва се информация за лицето, съставило отчета, което полага и собственоръчно подпис, ако отчетът е подаден на хартия. Ако отчетът е подаден електронно, е необходимо подписването му с електронен подпис.

Табл.1. Списък на кодовете

Код	Операции - описание
02	Получени (предоставени) суми по кредита.
03	Изплатени (погасени) главници.
04	Просрочия на главници. Просрочие на главници означава, че плащането на главницата е станало изискуемо през отчетния период, но не е било реално извършено, преоформено или отсрочено/разсрочено. Посочва се размерът на просрочените главници само през отчетния период във „в т.ч. просрочени главници”.
05	Плащания (получени погашения), свързани с просрочия на главници от минали периоди.
06	Отсрочени/разсрочени главници. Отсрочване/разсрочване на главници означава, че дължимото плащане на главница през отчетния период е било предоговорено с кредитора за бъдещи периоди.
07	Изплатени (получени) лихви, единствено в отчетния месец, в който са начислени.
08	Начислени, но неплатени лихви в отчетния месец.
09	Капитализирани лихви/добавят се към главницата в края на отчетния период/.
10	Просрочия на лихви. Просрочие на лихви означава, че плащането на лихвата е станало изискуемо през отчетния период, но не е било реално извършено. Добавят се към главницата и се вписват във „в т.ч. просрочени лихви”.
11	Плащания (погашения), свързани с просрочия на лихви от минали периоди.
12	Плащания (погашения) по лихви, начислени през минали периоди.
13	Отсрочени/разсрочени лихви. Отсрочване/разсрочване на лихви означава, че плащането на лихва, дължимо през отчетния период, е било предоговорено с кредитора за бъдещи периоди.
14	Преоформяне на задължения (вземания) в участие в собствен капитал. Посочва се размерът на задълженията по кредита (главници и лихви), които през съответния период са преобразувани в участие в собствения капитал на длъжника срещу придобиване на дял от страна на кредитора.
15	Опращане на дълг. Посочва се размерът на задълженията по кредита (главници и лихви), които през съответния период са опростени с договореност между кредитора и кредитополучателя и не изискват повече плащания по задължението/вземането.
16	Встъпване в дълг
17	Прехвърляне на дълг
18	Едностранно отписване на дълг (при ликвидация, несъстоятелност и други)
19	Прихващане срещу насрещни задължения (вземания)
20	Канцелиране на главници
21	Сторниране на просрочени лихви
22	Такси и комисионни
23	Данъци при източника
24	Начислена наказателна лихва
25	Друго преоформяне на задължения (вземания). Посочва се размерът на задълженията по кредита (главници и лихви), които през съответния период са преоформени по причини, различни от придобиване на участие в собствения капитал на длъжника (погасяване срещу прехвърляне на права, частично опращане и други).

Форма СПБ-4А

Годишен отчет за финансовите кредити между местни и чуждестранни лица в размер от 25 000 евро до 250 000 евро

за година

Тип на отчета: първоначален

коригиращ

1. МЕСТНО ЛИЦЕ
1.1. Наименование:
1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

2. ОСТАТЪЦИ						
Номер на БНБ по декларация	Остатък по кредита в началото на отчетната година /Код 01/	в т. ч. Просрочени главници	в т. ч. Просрочени лихви	Остатък по кредита в края на отчетната година /Код 40/	в т. ч. Просрочени главници	в т. ч. Просрочени лихви

3. ОПЕРАЦИИ			
Номер на БНБ по декларация	Месец	Код на операцията по кредита през отчетната година	Стойност на операцията по кредита през отчетната година

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА	
Име и фамилия:	Длъжност:
Телефон:	Подпис:
Електронна поща:	
Дата:	

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1968 (1713, 1979)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-4А

Годишен отчет за финансовите кредити между местни и чуждестранни лица в размер от 25 000 евро до 250 000 евро

(по образец към чл. 9, ал. 4, т. 1 към Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: Форма **СПБ-4А** се попълва от всички местни юридически лица и еднолични търговци, декларирали пред Българска народна банка (БНБ) сделки по финансови кредити между местни и чуждестранни лица в размер от 25 000 евро до 250 000 евро или тяхната равностойност в чуждестранна валута, както и за сделки, регистрирани по силата на отменения чл. 4, ал. 2, т. 1 от Валутния закон. За финансови кредити, декларирани в размер равен на или по-голям от 250 000 евро или тяхната равностойност в чуждестранна валута се дължи тримесечна отчетна форма по образец **СПБ-4**. В случаите, когато с анекс към първоначалния договор за кредит бъде увеличен неговия размер и той премине прага от 250 000 евро, отчетността по този кредит става тримесечна и се дължи Форма **СПБ-4**.

Лицата, декларирали предоставяне или получаване на финансови кредити в размер, по-малък от 500 000 лв. до 31 декември 2025 г. представят на БНБ форма **СПБ-4А**, веднъж годишно, в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната година, до момента на приключване на кредита.

С една форма могат да се отчитат текущите операции и салда за повече от един кредит.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е година. Отбелязва се съответната година, за която се подава отчета.

Форма **СПБ-4А** се изпраща от възникването до пълното погасяване на кредита за всеки отчетен период независимо дали има операции по кредита през отчетния период (получаване на суми, изплатени главници или лихви). При приключване на кредита и крайно салдо 0 (нула), освен отчетната форма за съответния период се подава и коригираща Декларация – Форма **СПБ-1**, в която надлежно е описана датата на последното погашение и причина за погасяването (изплатен кредит, преобразуван кредит, отписан кредит и др.). Приключването на кредита, може да бъде отразено и по електронен път в Портала на ИСИС на БНБ, в меню „Статистическо деклариране“.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Форма **СПБ-4А** се предоставя на БНБ в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната година.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма **СПБ-4А** се подава по един от следните начини:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми;
- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“.

Съгласно изискванията на чл.14, ал.5 от Наредба № 27 на БНБ, при отчитане на повече от пет декларирани финансови кредити, статистическите форми се подават само по електронен път.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален* или *коригиращ*. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния тип отчет. При подаване по електронен път с главни латински букви се отбелязва код „P” за първоначален отчет и код „R” за коригиращ отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: Посочват се наименованието и ЕИК/Код по БУЛСТАТ на местното лице.

2. ОСТАТЪЦИ:

Номер на БНБ по декларация

Посочва се номерът на БНБ, даден на декларация - форма СПБ-1 (или регистрационният номер на БНБ, издаден по реда на отменения чл. 4, ал. 2, т. 1 от Валутния закон). Данните за всеки отделен регистрационен номер на БНБ се посочват на отделен ред.

Код 01 Остатък по кредита в началото на отчетната година.

Остатък по кредита в началото на отчетната година е размерът на получените до момента траншове, от които са приспаднати (ако има) платените през предходни периоди главници и са прибавени просрочените през предходни периоди лихви (ако има). Отделно се посочват натрупаните към момента просрочени главници и лихви (ако има такива). Остатъкът по кредита трябва да е равен на остатъка по кредита към края на предишния отчетен период (Код 40 от форма СПБ-4А за предходната година, ако има такава). Ако това условие не е изпълнено, се счита, че отчетът е неточно попълнен и е невалиден. При положение че в отчета за предходния период е допусната техническа грешка, към формата за отчетния период се прилага и коригирана форма СПБ-4А за преходния период.

Код 40 Остатък по кредита в края на отчетната година.

Прилага се формулата Код 40 = (код 01+ код 02 + код 09+ код 10+ код 16) - (код 03+ код 05+ код 11+ код 14 + код 15+ код 17+ код 18+ код 19+ код 20+ код 21+ код 25). При положение че през периода е имало просрочени главници или лихви, те се натрупват към посочените в Код 01- „Остатък по кредита в началото на отчетната година”. Ако това условие не е изпълнено, се счита, че отчетът е неточно попълнен и е невалиден.

3. ОПЕРАЦИИ: Отчитат се само операции, извършени през месеците на отчетната година. Данните се посочват без натрупване от възникването на задължението.

Номер на БНБ по декларация

Посочва се номерът на БНБ, даден на декларация - форма СПБ-1 (или регистрационният номер на БНБ, издаден по реда на отменения чл. 4, ал. 2, т. 1 от Валутния закон). Данните за всяка отделна операция, извършен през съответния месец от годината за всеки отделен регистрационен номер на БНБ се посочват на отделен ред.

Месец

Посочва се конкретния месец от годината, през който е извършена операцията, в следния формат:

01 – януари	05 – май	09 – септември
02 – февруари	06 – юни	10 – октомври
03 – март	07 – юли	11 – ноември
04 – април	08 – август	12 - декември

Код на операцията по кредита през отчетната година

Посочва се кодът (съгласно Табл.1. Списък на кодовете), съответстващ на извършената операция.

Стойност на операцията по кредита през отчетната година

Посочва се стойността на извършената операция във валутни единици във валутата на заема. Стойностите се посочват с цели числа.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: Посочва се информация за лицето, съставило отчета, което полага и собственоръчно подпис, ако отчетът е подаден на хартия. Ако отчетът е подаден електронно, е необходимо подписването му с електронен подпис.

Табл.1. Списък на кодовете

Код	Операции - описание
02	Получени (предоставени) суми по кредита.
03	Изплатени (погасени) главници.
04	Просрочия на главници. Просрочие на главници означава, че плащането на главницата е станало изискуемо през отчетния период, но не е било реално извършено, преоформено или отсрочено/разсрочено. Посочва се размерът на просрочените главници само през отчетния период във „в т.ч. просрочени главници”.
05	Плащания (получени погашения), свързани с просрочия на главници от минали периоди.
06	Отсрочени/разсрочени главници. Отсрочване/разсрочване на главници означава, че дължимото плащане на главница през отчетния период е било предоговорено с кредитора за бъдещи периоди.
07	Изплатени (получени) лихви, единствено в отчетния месец, в който са начислени.
08	Начислени, но неплатени лихви в отчетния месец.
09	Капитализирани лихви/добавят се към главницата в края на отчетния период/.
10	Просрочия на лихви. Просрочие на лихви означава, че плащането на лихвата е станало изискуемо през отчетния период, но не е било реално извършено. Добавят се към главницата и се вписват във „в т.ч. просрочени лихви”.
11	Плащания (погашения), свързани с просрочия на лихви от минали периоди.
12	Плащания (погашения) по лихви, начислени през минали периоди.
13	Отсрочени/разсрочени лихви. Отсрочване/разсрочване на лихви означава, че плащането на лихва, дължимо през отчетния период, е било предоговорено с кредитора за бъдещи периоди.
14	Преоформяне на задължения (вземания) в участие в собствен капитал. Посочва се размерът на задълженията по кредита (главници и лихви), които през съответния период са преобразувани в участие в собствения капитал на длъжника срещу придобиване на дял от страна на кредитора.
15	Опрощаване на дълг. Посочва се размерът на задълженията по кредита (главници и лихви), които през съответния период са опростени с договореност между кредитора и кредитополучателя и не изискват повече плащания по задължението/вземането.
16	Встъпване в дълг
17	Прехвърляне на дълг
18	Едностранно отписване на дълг (при ликвидация, несъстоятелност и други).
19	Прихващане срещу насрещни задължения (вземания).
20	Канцелиране на главници
21	Сторниране на просрочени лихви
22	Такси и комисионни
23	Данъци при източника
24	Начислена наказателна лихва
25	Друго преоформяне на задължения (вземания). Посочва се размерът на задълженията по кредита (главници и лихви), които през съответния период са преоформени по причини, различни от придобиване на участие в собствения капитал на длъжника (погасяване срещу прехвърляне на права, частично опрощаване и други).

Форма СПБ-5

Тримесечен отчет за сметки, открити в чужбина

за

 тримесечие на

 година

I II III IV

Тип на отчета:

първоначален коригирац

1. МЕСТНО ЛИЦЕ				
1.1. Наименование:				
1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:				
1. Салда и лихви по сметката/ите през първия месец от тримесечието				
Номер на БНБ по декларация	Салдо в началото на текущия месец във валутни единици	Начислени лихви през текущия месец	Изплатени лихви през текущия месец	Салдо в края на текущия месец във валутни единици
2. Салда и лихви по сметката/ите през втория месец от тримесечието				
Номер на БНБ по декларация	Салдо в началото на текущия месец във валутни единици	Начислени лихви през текущия месец	Изплатени лихви през текущия месец	Салдо в края на текущия месец във валутни единици
3. Салда и лихви по сметката/ите през третия месец от тримесечието				
Номер на БНБ по декларация	Салдо в началото на текущия месец във валутни единици	Начислени лихви през текущия месец	Изплатени лихви през текущия месец	Салдо в края на текущия месец във валутни единици
Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.				
СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА				
Име и фамилия:		Длъжност:		Подпис:
Телефон:				
Електронна поща:				
Дата:				

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1077 (1461)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-5

Тримесечен отчет за сметки, открити в чужбина

(по образец към чл. 9, ал. 1, т. 2 към Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: Форма **СПБ-5** се попълва от всички местни юридически лица и еднолични търговци, декларирали пред Българска народна банка (БНБ) сметки, открити в чужбина.

С една форма се отчитат началното и крайното салдо по сметката, както и начислените и изплатените лихви на всички регистрирани сметки, открити в чужбина за всеки месец от отчетното тримесечие.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е тримесечие. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответното тримесечие за съответната година. При подаване по електронен път тримесечията се отбелязват с арабски цифри 1, 2, 3 или 4 съответно за първо, второ, трето и четвърто тримесечие.

Форма **СПБ-5** е дължима от съответния месец на тримесечието, в който сметката е декларирана като открита и се подава **независимо от размера на салдата** до закриване на сметката в чужбина, включително и за тримесечието, през което е закрыта. При закриване на сметката в чужбина и крайно салдо 0 (нула), освен отчетната форма за съответния период, се подава и коригираща Декларация – Форма СПБ-2, в която се посочва датата на закриването ѝ. Закриването на сметката в чужбина може да бъде отразено и по електронен път в Портала на ИСИС на БНБ, чрез подаване на Заявка за промяна в меню „Статистическо деклариране“.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Форма **СПБ-5** се предоставя на БНБ в срок до 20-о число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетът за четвъртото тримесечие на годината се представя в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма **СПБ-5** се подава по един от следните начини:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми;
- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“.

Съгласно изискванията на чл.14, ал.5 от Наредба № 27 на БНБ, при отчитане на повече от пет декларирани сметки в чужбина, статистическите форми се подават само по електронен път.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален* или *коригиращ*. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния тип отчет. При подаване по електронен път с главни латински букви се отбелязва код „P“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: Посочват се наименованието и ЕИК/Код по БУЛСТАТ на местното лице, открило сметката в чужбина.

2. САЛДА И ЛИХВИ ПО СМЕТКАТА/ИТЕ ПРЕЗ ПЪРВИ/ВТОРИ/ТРЕТИ МЕСЕЦ ОТ ТРИМЕСЕЧИЕТО:

Информацията се попълва за всеки месец от съответното тримесечие в съответстващата на месеца таблица.

Номер на БНБ по декларация

Посочва се номерът на БНБ, даден на Декларация – Форма СПБ-2 (или регистрационният номер на БНБ, издаден по реда на отменения чл. 4, ал. 2, т. 1 от Валутния закон). Данните за всеки отделен регистрационен номер на БНБ се посочват на отделен ред.

Пример: 3/...../001, като последните три цифри представляват поредността на сметката за местно лице – 001,002 и т.н.

Задължително се изписват наклонените черти, както и всички нули от номера без датата на регистрация.

Салда и лихви по сметката през всеки месец от тримесечието

Всички суми се посочват във валутни единици, във валутата, в която е декларирана сметката. Стойностите се посочват с цели числа.

Посочва се салдото по сметката в началото и в края на съответния месец от тримесечието. Салдото в началото трябва да е равно на това, посочено в края на предходния месец. Ако това условие не е изпълнено, се счита, че отчетът е неточно попълнен и е невалиден. При положение че в отчета за предходния период е допусната техническа грешка, към формата за отчетния период се прилага и коригираща форма СПБ-5 за преходния период.

Начислените и получени (изплатени) лихви по откритите сметки се посочват в съответните колони във валутни единици, във валутата, в която е декларирана сметката. Данните се посочват без натрупване, като се отчитат само начислени и изплатени лихви през месеците на отчетното тримесечие. При подаване на формата по електронен път не се допуска оставяне на празни колони за начислени и/или изплатени лихви през текущия месец, като в случай че няма такива се въвежда 0 (нула).

В случай че сметката има салда в **различни валути** (напр. при **Paysera** сметките), то тогава салдото във формата ще бъде превалутираният сбор от салдата на различните валути, като се отчита във валутата по регистрация на сметката, посочена в Декларация – Форма СПБ-2. Превалутирането може да стане по курса на БНБ или на търговската банка, с която се оперира.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: Посочва се информация за лицето, съставило отчета, което полага и собственоръчно подпис, ако отчетът е подаден на хартия. Ако отчетът е подаден електронно, е необходимо подписването му с електронен подпис.

Форма СПБ-6А
Тримесечен отчет за вземанията на местни лица от чуждестранни лица

за

I	II	III	IV
---	----	-----	----

 тримесечие на

 година

Тип на отчета:

 първоначален

 коригиращ

1. МЕСТНО ЛИЦЕ	
1.1. Наименование:	
1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:	
<i>Попълва се само при първоначална регистрация и при промяна в декларираните в БНБ данни:</i>	
1.3. Населено място (седалище):	
1.4. Адрес (седалище):	1.5. Пощенски код (седалище):
1.6. Наименование на латини:	
1.7. Телефон:	
1.8. Представящо лице:	
1.9. Код на икономическа дейност по КИД 2025:	
1.10. Електронни съобщения на БНБ във връзка с подадените документи ще приемам на следния електронен адрес:	

Тип на чуждестранното лице	Сектор на чуждестранното лице	Тип на вземанията	Държава на чуждестранното лице	Валута на вземането	Матуритет на вземането	Размер в началото на тримесечието в хиляди валутни единици	Промена във вземането, несвързани с плащане /код/	Промена във вземането, несвързани с плащане /+/- в хиляди валутни единици/	Размер в края на тримесечието в хиляди валутни единици
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Описание на другите вземания (с код F89):	

Код	Описание на типа на чуждестранното лице (колона 1)
D1	Преки и непреки чуждестранни инвеститори
D2	Преки и непреки инвестиционни предприятия в чужбина
D3	Други свързани чуждестранни предприятия
D4	Несвързани чуждестранни лица /различни от D1, D2 и D3/

Код	Описание на сектора на чуждестранното лице (колона 2)
S11	Нефинансови предприятия
S121	Централна банка
S122	Депозитни институции, без централната банка
S123	Фондове на паричния пазар
S124	Инвестиционни фондове, различни от тези на паричния пазар
S125	Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
S126	Финансови спомагателни организации
S127	Каптивни финансови институции и заемодатели
S128	Застрахователни (осигурителни) дружества
S129	Пенсионни фондове
S13	Държавно управление
S14	Домакинства
S15	Нетърговски организации, обслужващи домакинствата

Форма СПБ-6А
Тримесечен отчет за вземанията на местни лица от чуждестранни лица

Код	Описание на типа на вземанията (колона 3)
F81	Вземания по търг. кредити и аванси и начисл. по тях лихви (по внос, износ и вътрешнообщностна търг. със стоки и услуги)
F89	Други вземания (без вземания по финансови кредити)

Код	Матуритет на вземането (колона 6)
L	Дългосрочни - вземания със срок над една година (вкл. безсрочни вземания)
S	Краткосрочни - вземания със срок една или под една година

Код	Описание на типа промени във вземането, несвързани с плащане (колона 8)
15	Опращане на вземане (двустранно)
18	Отписване на вземане (едностранно)
27	Промяна в типа и/или сектора на чуждестранното лице
28	Промяна в държавата на контрагента
29	Промяна в матуритета от S към L при просрочие (едностранно)

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА		
Име и фамилия:	Длъжност:	Подпис:
Телефон:		
Електронна поща:		
Дата:		

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1437 (1077)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-6А

Тримесечен отчет за вземанията на местни лица от чуждестранни лица

(по образец към чл. 9, ал. 1, т. 3 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: С форма **СПБ-6А** местните юридически лица и еднолични търговци отчитат тримесечно пред Българска народна банка (БНБ) вземанията си от чуждестранни лица по търговски кредити и аванси, и по други сделки, които не са финансови кредити, ако общата сума на тези вземания е равна на или надвишава **100 000 евро** или тяхната равностойност в чуждестранна валута в началото или в края на отчетното тримесечие.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е тримесечие. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответното тримесечие за съответната година. При подаване по електронен път тримесечията се отбелязват с арабски цифри 1, 2, 3 или 4 съответно за първо, второ, трето и четвърто тримесечие.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Форма **СПБ-6А** се предоставя на БНБ в срок до 20-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетът за четвъртото тримесечие на годината се представя в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма **СПБ-6А** се подава по един от следните начини:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми;
- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“.

Съгласно изискванията на чл.14, ал.5 от Наредба № 27 на БНБ, при отчитане на повече от пет записа (всеки попълнен ред е един запис), статистическите форми се подават само по електронен път.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален* или *коригиращ*. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния тип отчет. При подаване по електронен път с главни латински букви се отбелязва код „P“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: Посочват се наименованието и ЕИК/Код по БУЛСТАТ на юридическото лице или едноличния търговец. При първоначална регистрация на местното лице в БНБ и при последваща промяна в първоначално декларираните данни се попълва информация за населеното място, пощенския код и адреса на седалище, наименование на латиница, телефон, име и фамилия

на лицето, което представлява местното лице¹, код на икономическа дейност по КИД 2025, както и електронен адрес, на който ще се получават електронни съобщения от БНБ. Данните от т.1.3 до т.1.10 може да не се попълват, когато местното лице вече е подавало отчетна форма СПБ-6А в БНБ и данните са непроменени.

При електронно подаване на формата се попълва само ЕИК/Код по БУЛСТАТ на юридическото лице или едноличния търговец.

Данните в отчета следва да бъдат на база информация от счетоводната система, отразяваща начислените вземания на местното лице от чуждестранни лица към началото и края на съответното тримесечие.

Колона 1. Тип на чуждестранното лице

Посочва се кодът на типа на чуждестранното лице (съгласно Табл.1. Тип на чуждестранното лице при подаване на хартиен носител или избор от номенклатура при електронно подаване).

I. Преки и непреки чуждестранни инвеститори:

1. *Пряк чуждестранен инвеститор* – чуждестранно лице (предприятие или физическо лице), което придобива дълготраен интерес (10% или повече от дяловия капитал или правото на глас) в предприятие, намиращо се в българската икономика (виж схемата – напр. А е пряк инвеститор за В, защото притежава 55% от капитала на В, D е пряк инвеститор за Е, защото притежава 60% от капитала на Е; аналогично F, H и K са преки инвеститори съответно за G, J и L, защото притежават 10% и над 10% от капитала или правата на глас на съответните дружества);

2. Непряк чуждестранен инвеститор:

а) чуждестранно лице, упражняващо контрол (над 50%) върху прекия чуждестранен инвеститор на местното лице (напр. N упражнява контрол върху А и К, като притежава съответно по 60% и 70% от техния капитал или права на глас; в същото време А и К са преки инвеститори съответно за В и L, следователно N е непряк инвеститор за В и L);

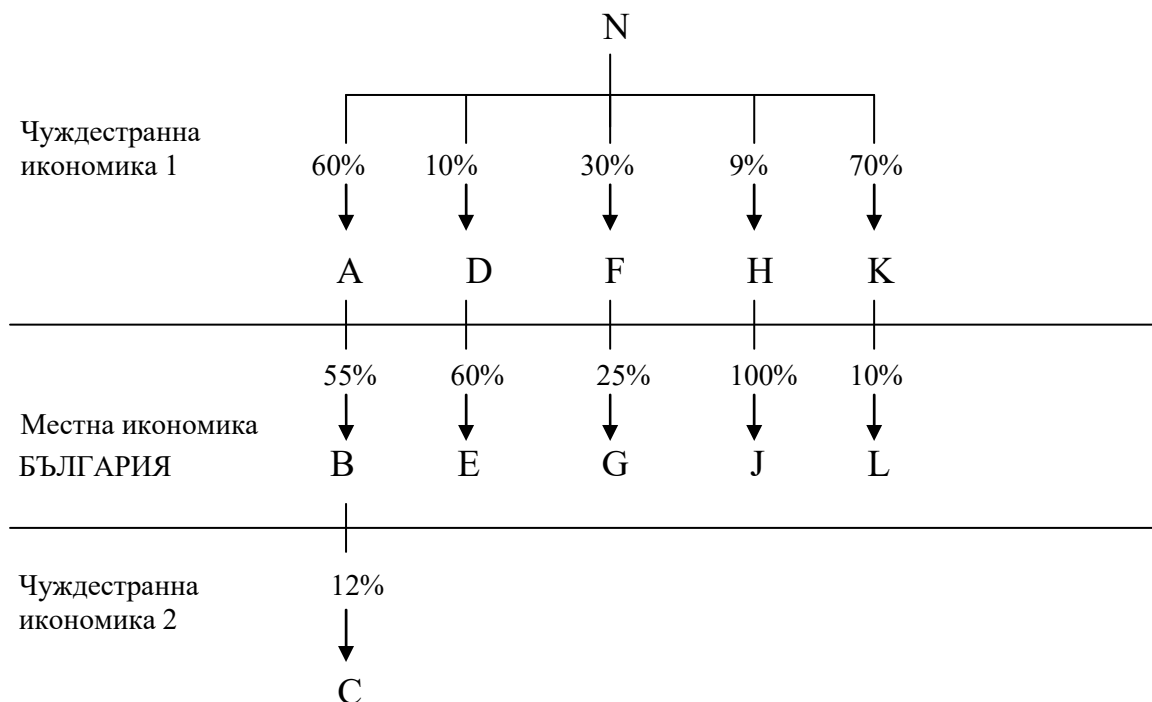
б) чуждестранно лице, притежаващо между 10% и 50% от капитала на прекия чуждестранен инвеститор в комбинация с контрол (над 50%) от страна на прекия чуждестранен инвеститор върху местното лице (напр. N притежава по съответно по 10% и 30% в D и F, но F не притежава контрол над G, следователно N не е непряк инвеститор за G, но е непряк инвеститор за Е, защото D притежава контрол над Е);

II. Преки и непреки инвестиционни предприятия в чужбина – чуждестранни предприятия, по отношение на които местното лице е в ролята на пряк или непряк инвеститор, включително клоновете (напр. С е пряко инвестиционно предприятие на В, защото В е придобил дълготраен интерес в размер на 12% от дяловия капитал или правата на глас на С);

III. Други свързани чуждестранни предприятия, непритежаващи дял едно в друго - други предприятия в чужбина, принадлежащи към една и съща мултинационална група с местното лице (имат общ пряк или непряк инвеститор на върха на веригата - N), но нито едно от тях не е пряк или непряк инвеститор в останалите (напр. за В такива са D, F и K).

¹ В случай че местното лице се представлява от повече от едно лице, се посочва името и фамилията на едно от представляващите лица по избор.

Схема на чуждестранни свързани лица

IV. Несвързани чуждестранни лица – чуждестранни физически или юридически лица, които не попадат в гореизброените категории I, II и III (тук се включват и чуждестранните лица притежаващи под 10% от дяловия капитал или правото на глас в отчитащото се предприятие).

Колона 2. Сектор на чуждестранното лице

Попълва се институционалния сектор на чуждестранното лице с код от Табл.2. Сектор на чуждестранното лице при подаване на хартиен носител или избор от номенклатура при електронно подаване.

Колона 3. Тип на вземанията

Посочва се кодът, описващ типа на вземането, съгласно Табл.3. Тип на вземанията при подаване на хартиен носител. При електронно подаване се прави избор от номенклатура.

I. Вземания по търговски кредити и аванси и начислените по тях лихви – това са вземанията на местни юридически лица и еднолични търговци от чуждестранни лица, които са възникнали във връзка с търговски сделки по внос, износ и вътреобщностна търговия със стоки и услуги, и др. Вземанията по търговски кредити и аванси и начислените по тях лихви включват:

- Вземания от чуждестранни клиенти във връзка с доставени, но неплатени към края на отчетното тримесечие стоки и/или услуги;
- Вземания от чуждестранни доставчици във връзка с авансово платени, но неполучени към края на отчетното тримесечие стоки и/или услуги;
- Вземания по начислени лихви по търговски кредити във връзка с договореното отложено плащане на стоките/услугите.

Вземания във връзка с покупко-продажба на недвижими имоти от/на чуждестранни лица се посочват като “Други вземания”.

II. Други вземания - вземания, **различни от** вземания по предоставени финансови кредити, както и **различни от** вземания по търговски кредити и аванси и начислените по тях лихви.

Колона 4. Държава на чуждестранното лице

Посочва се държавата, в която е седалището на чуждестранното лице контрагент. Използва се код, съгласно *Приложение 3 Класификатор на държавите и международните институции*. При електронно подаване се прави избор от номенклатура.

Колона 5. Валута

Посочва се буквеният код на оригиналната валута на вземането, съгласно *Приложение 4 Класификатор на валутите*. При електронно подаване се прави избор от номенклатура.

Колона 6. Матуритет на вземането

Посочва се първоначалния матуритет на вземането с код от Табл.4. Матуритет на вземането. При електронно подаване се прави избор от номенклатура.

I. Дългосрочни - вземания със срок над една година (вкл. безсрочни вземания) – договореният срок за погасяване на вземането е по-дълъг от една година. Тук се включват и вземания, за които няма договорен срок за погасяването им (безсрочни вземания).

II. Краткосрочни - вземания със срок една или под една година – договореният срок за погасяване на вземането е точно една година или по-кратък.

Колона 7 и колона 10. Размер в началото и размер в края на тримесечието в хил. валутни единици

Размерът на вземането се посочва в положителни цели числа, в **хиляди валутни** единици, в оригинална валута в началото и в края на тримесечието – напр. вземане от 1 500 USD се закръглява в хил. валутни единици като 2 USD. Когато в резултат на закръгление, размерът на вземането стане нула и в началото, и в края на отчетното тримесечие, това вземане не се посочва в справката.

Размерът на вземанията в началото на текущия отчетен период трябва да съвпада с размера на вземанията, посочени в края на предишния отчетен период. Когато има разминаване се подава коригиращ отчет за периода, в който е допусната грешка.

В записите не се допуска оставяне на празни клетки в колони 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 и 10.

Колона 8. Промени във вземането, несвързани с плащане /код/

Посочва се кодът съответстващ на типа промяна в съответствие с Табл.5. Промени във вземането, несвързани с плащане. При електронно подаване се прави избор от номенклатура.

Колона 9. Промени във вземането, несвързани с плащане +/- в хил. валутни единици/

В **хиляди валутни** единици се попълва размерът, с който се е променило вземането. Увеличението на вземането се посочва със знак “+”, а намалението – със знак “-”.

Отразяването на промени в размера на вземането, несвързани с плащане, се извършва по следния начин:

I. Опрощаване на вземане (двустранно) – в случаите, когато двете страни по сделката взаимно се споразумеят вземането да бъде опростено, размерът на опростеното вземане и лихвата по него (ако има такава) се посочват със знак (-) в хил. валутни единици в колона 9;

II. Отписване на вземане (едностранно) – посочва се със знак (-) размерът в хил. валутни единици на вземането, за което възниква обективна невъзможност да бъде събрано (например: отписване в резултат на изтекъл давностен срок, ликвидация на длъжника без възможност за събиране на вземането и др.)

III. Промяна в типа и/или сектора на чуждестранното лице - промяната се отбелязва, чрез два записа:

- в първия запис се попълват данните до колона 7 включително, както са били подадени в предходното тримесечие, а в колона 9 със знак (-) се записва в хил. валутни единици размерът на вземането от чуждестранното лице, което променя типа и/или сектора си.
- във втория запис се попълват новите данни, като при попълване на колона 7 се има предвид, че размерът на вземането е 0 (нула) към началото на отчетното тримесечие, а в колона 9 със знак (+) се попълва в хил. валутни единици размерът на вземането от чуждестранното лице, което променя типа и/или сектора си.

IV. Промяна в държавата на контрагента – промяната се отразява с два записа както в III. Промяна в типа и/или сектора на чуждестранното лице.

V. Промяна в матуритета от S към L при просрочие (едностранно) - промяната се отразява с два записа както в III. Промяна в типа и/или сектора на чуждестранното лице.

Попълването на една от колоните 8 или 9, задължително изисква попълване и на другата колона за съответния ред.

Описание на другите вземания

При попълнен код F89 “Други вземания”, задължително се прави кратко описание на характера на посочените вземания – напр. покупко-продажба на дружествени дялове, платен аванс за покупка на недвижим имот и т.н.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: Посочва се информация за лицето, съставило отчета, което полага и собственоръчно подпис, ако отчетът е подаден на хартия. Ако отчетът е подаден електронно, е необходимо подписването му с електронен подпис.

При попълване на отчета, вземанията се посочват поотделно в зависимост от типа на чуждестранното лице, неговия сектор, типа на вземането, матуритета на вземането, държавата и валутата. Вземания от различни контрагенти могат да се обединят и общият им размер да се посочи на един ред, когато са от една държава, в една и съща валута и от един и същи тип във всяка от колоните от 1 до 6 включително.

ПРИМЕР ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ОТЧЕТА:

Местно юридическо лице има следните вземания:

➤ към 01.01.XX год. има следните вземания:

- търговски вземания в размер на 51 129 EUR от пряк инвеститор от Германия. Вземанията са с оригинален матуритет под 1 год., а чуждестранният инвеститор е нефинансово предприятие.
- търговски вземания в размер на 18 520 PLN от друго свързано предприятие от Полша. Вземанията са с оригинален матуритет над 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.
- търговски вземания в размер на 14 598 USD и 29 690 USD от две несвързани предприятия от САЩ. Вземанията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентите са нефинансови предприятия.
- търговски вземания в размер на 5 750 EUR от несвързано предприятие от САЩ. Вземанията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.

➤ към 31.03.XX год. има следните вземания:

- търговски вземания в размер на 130 000 EUR от пряк инвеститор от Германия. Вземанията са с оригинален матуритет под 1 год., а чуждестранният инвеститор е нефинансово предприятие.
- търговски вземания в размер на 253 100 PLN от друго свързано предприятие от Полша. Вземанията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.
- търговски вземания в размер на 208 800 USD и 1 000 USD от две несвързани предприятия от САЩ. Вземанията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентите са нефинансови предприятия.
- търговски вземания в размер на 450 EUR от несвързано предприятие от САЩ. Вземанията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.

През 2-рото тримесечие фирмата инвеститор от Германия е продала дела си на предприятие от Австрия. В резултат на смяната на инвеститора вземанията от Германия и Полша променят типа си във вземания от несвързани предприятия.

➤ към 30.06.XX год. има следните вземания:

- търговски вземания в размер на 8 000 EUR от несвързано предприятие от Германия. Вземанията са с оригинален матуритет под 1 год., а контрагентът е нефинансово предприятие.
- търговски вземания в размер на 3 100 EUR от несвързано предприятие от Полша. Вземанията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие. Вземането в PLN е получено.

- търговски вземания в размер на 10 680 USD от несвързано предприятие от САЩ. Вземанията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.

- търговски вземания в размер на 100 EUR от несвързано предприятие от САЩ. Вземанията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.

➤ към 30.09.XX год. има следните вземания:

- търговски вземания в размер на 9 650 EUR от несвързано предприятие от Полша. Вземанията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.

- търговски вземания в размер на 14 200 EUR от несвързано предприятие от Китай. Вземанията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.

➤ към 31.12.XX год. има следните вземания:

- търговски вземания с оригинален матуритет над 1 год. в размер на 83 100 EUR и търговски вземания с оригинален матуритет под 1 год. в размер на 265 250 EUR и 16 000 USD от пряк инвеститор от Австрия. Чуждестранният инвеститор е нефинансово предприятие.

- търговски вземания в размер на 18 520 EUR от друго свързано предприятие от Румъния. Вземанията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.

- търговски вземания в размер на 51 900 EUR от несвързано предприятие от Полша. Вземанията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.

- търговски вземания в размер на 360 740 EUR от несвързано предприятие от Китай. Вземанията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.

Съгласно горепосочената информация, попълването на отчетите за съответните тримесечия се извършва както следва:

Отчет за първо тримесечие:

Тип на чуждестранното лице	Сектор на чуждестранното лице	Тип на вземането	Държава на чуждестранното лице	Валута на вземането	Матуритет на вземането	Размер в началото на трим. в хил. валутни единици	Промени във вземането, несвързани с плащане /код/	Промени във вземането, несвързани с плащане +/- в хил. валутни единици/	Размер в края на трим. в хил. валутни единици
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D1	S11	F81	DE	EUR	S	51			130
D3	S11	F81	PL	PLN	L	19			0
D3	S11	F81	PL	PLN	S	0			253
D4	S11	F81	US	USD	S	44			210
D4	S11	F81	US	EUR	S	6			0

Отчет за второ тримесечие:

Тип на чуждестранното лице	Сектор на чуждестранното лице	Тип на вземането	Държава на чуждестранното лице	Валута на вземането	Матуритет на вземането	Размер в началото на трим. в хил. валутни единици	Промени във вземането, несвързани с плащане /код/	Промени във вземането, несвързани с плащане +/- в хил. валутни единици/	Размер в края на трим. в хил. валутни единици
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D1	S11	F81	DE	EUR	S	130	27	-130	0
D3	S11	F81	PL	PLN	S	253	27	-253	0
D4	S11	F81	DE	EUR	S	0	27	+130	8
D4	S11	F81	PL	PLN	S	0	27	+253	0
D4	S11	F81	PL	EUR	S	0			3
D4	S11	F81	US	USD	S	210			11

Вземането от САЩ в EUR се закръглява на 0 и в началото, и в края на тримесечието, поради което не се посочва в отчета за второ тримесечие.

Отчет за трето тримесечие:

Тип на чуждестранното лице	Сектор на чуждестранното лице	Тип на вземането	Държава на чуждестранното лице	Валута на вземането	Матуритет на вземането	Размер в началото на трим. в хил. валутни единици	Промени във вземането, несвързани с плащане /код/	Промени във вземането, несвързани с плащане +/- в хил. валутни единици/	Размер в края на трим. в хил. валутни единици
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D4	S11	F81	DE	EUR	S	8			0
D4	S11	F81	PL	EUR	S	3			10
D4	S11	F81	US	USD	S	11			0
D4	S11	F81	CN	EUR	S	0			14

Отчет за третото тримесечие не е необходимо да се подава, защото равностойността в лева на общия размер на всички вземания от чуждестранни контрагенти е под обявения праг от 100 000 евро както в началото, така и в края на отчетното тримесечие.

Отчет за четвърто тримесечие:

Тип на чуждестранното лице	Сектор на чуждестранното лице	Тип на вземането	Държава на чуждестранното лице	Валута на вземането	Матуритет на вземането	Размер в началото на трим. в хил. валутни единици	Промени във вземането, несвързани с плащане /код/	Промени във вземането, несвързани с плащане +/- в хил. валутни единици/	Размер в края на трим. в хил. валутни единици
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D1	S11	F81	AT	EUR	L	0			83
D1	S11	F81	AT	EUR	S	0			265
D1	S11	F81	AT	USD	S	0			16
D3	S11	F81	RO	EUR	S	0			19
D4	S11	F81	PL	EUR	S	10			52
D4	S11	F81	CN	EUR	S	14			361

Отчетите за второ и четвърто тримесечие съдържат повече от 5 записа, поради което следва да се подадат по електронен път.

Табл.1. Тип на чуждестранното лице

Код	Описание на типа на чуждестранното лице
D1	Преки и непреки чуждестранни инвеститори
D2	Преки и непреки инвестиционни предприятия в чужбина
D3	Други свързани чуждестранни предприятия
D4	Несвързани чуждестранни лица /различни от D1, D2 и D3/

Табл.2. Сектор на чуждестранното лице

Код	Описание на сектора на чуждестранното лице
S11	Нефинансови предприятия
S121	Централна банка
S122	Депозитни институции, без централната банка
S123	Фондове на паричния пазар
S124	Инвестиционни фондове, различни от тези на паричния пазар
S125	Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
S126	Финансови спомагателни организации
S127	Каптивни финансови институции и заемодатели
S128	Застрахователни (осигурителни) дружества
S129	Пенсионни фондове
S13	Държавно управление
S14	Домакинства
S15	Нетърговски организации, обслужващи домакинствата

Табл.3. Тип на вземанията

Код	Описание на типа на вземанията
F81	Вземания по търговски кредити и аванси и начислените по тях лихви (по внос, износ и вътрешнообщностна търговия със стоки и услуги)
F89	Други вземания (без вземания по финансови кредити)

Табл.4. Матуритет на вземането

Код	Матуритет на вземането
L	Дългосрочни - вземания със срок над една година (вкл. безсрочни вземания)
S	Краткосрочни - вземания със срок една или под една година

Табл.5. Промени във вземането, несвързани с плащане

Код	Описание на типа промени във вземането, несвързани с плащане
15	Опрощаване на вземане (двустранно)
18	Отписване на вземане (едностранно)
27	Промяна в типа и/или сектора на чуждестранното лице
28	Промяна в държавата на контрагента
29	Промяна в матуритета от S към L при просрочие (едностранно)

Форма СПБ-6Б
Тримесечен отчет за задължения на местни лица към чуждестранни лица

за

--

--

--

--

 тримесечие на

--

 година

I II III IV

Тип на отчета:

--

--

първоначален коригиращ

1. МЕСТНО ЛИЦЕ	
1.1. Наименование:	
1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:	
<i>Попълва се само при първоначална регистрация и при промяна в декларираните в БНБ данни:</i>	
1.3. Населено място (седалище):	
1.4. Адрес (седалище):	1.5. Пощенски код (седалище):
1.6. Наименование на латиница:	
1.7. Телефон:	
1.8. Представляващо лице:	
1.9. Код на икономическа дейност по КИД 2025:	
1.10. Електронни съобщения на БНБ във връзка с подадените документи ще приемам на следния електронен адрес:	

Тип на чуждестранното лице	Сектор на чуждестранното лице	Тип на задълженията	Държава на чуждестранното лице	Валута на задължението	Матуритет на задължението	Размер в началото на тримесечието в хиляди валутни единици	Промени в задължението, несвързани с плащане /код/	Промени в задължението, несвързани с плащане +/- в хиляди валутни единици	Размер в края на тримесечието в хиляди валутни единици
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Описание на другите задължения (с код F89):	

Код	Описание на типа на чуждестранното лице (колона 1)
D1	Преки и непреки чуждестранни инвеститори
D2	Преки и непреки инвестиционни предприятия в чужбина
D3	Други свързани чуждестранни предприятия
D4	Несвързани чуждестранни лица /различни от D1, D2 и D3/

Код	Описание на сектора на чуждестранното лице (колона 2)
S11	Нефинансови предприятия
S121	Централна банка
S122	Депозитни институции, без централната банка
S123	Фондове на паричния пазар
S124	Инвестиционни фондове, различни от тези на паричния пазар
S125	Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
S126	Финансови спомагателни организации
S127	Каптивни финансови институции и заемодатели
S128	Застрахователни (осигурителни) дружества
S129	Пенсионни фондове
S13	Държавно управление
S14	Домакинства
S15	Нетърговски организации, обслужващи домакинствата

Форма СПБ-6Б
Тримесечен отчет за задълженията на местни лица към чуждестранни лица

Код	Описание на типа на задълженията (колона 3)
F81	Задължения по търг. кредити и аванси и начисл. по тях лихви (по внос, износ и вътрешнообществна търг. със стоки и услуги)
F51D	Задължения по начислени дивиденди
F89	Други задължения (без задължения по финансови кредити и облигационни заеми)

Код	Матуритет на задължението (колона 6)
L	Дългосрочни - задължения със срок над една година (вкл. безсрочни задължения)
S	Краткосрочни - задължения със срок една или под една година

Код	Описание на типа промени в задължението, несвързани с плащане (колона 8)
15	Опрощаване на задължение (двустранно)
18	Отписване на задължение (едностранно)
27	Промяна в типа и/или сектора на чуждестранното лице
28	Промяна в държавата на контрагента
29	Промяна в матуритета от S към L при просрочие (едностранно)

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА *		
Име и фамилия:	Длъжност:	Подпис:
Телефон:		
Електронна поща:		
Дата:		

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1437 (1077)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-6Б

Тримесечен отчет за задълженията на местни лица към чуждестранни лица

(по образец към чл. 9, ал. 1, т. 4 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: С форма **СПБ-6Б** местните юридически лица и еднолични търговци отчитат тримесечно пред Българска народна банка (БНБ) задълженията си към чуждестранни лица по търговски кредити и аванси, и по други сделки, които не са финансови кредити и облигационни заеми, ако общата сума на тези задължения е равна на или надвишава **100 000 евро** или тяхната равностойност в чуждестранна валута в началото или в края на отчетното тримесечие.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е тримесечие. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответното тримесечие за съответната година. При подаване по електронен път тримесечията се отбелязват с арабски цифри 1, 2, 3 или 4 съответно за първо, второ, трето и четвърто тримесечие.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Форма **СПБ-6Б** се предоставя на БНБ в срок до 20-о число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетът за четвъртото тримесечие на годината се представя в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната година.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма **СПБ-6Б** се подава по един от следните начини:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми;
- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“. Съгласно изискванията на чл. 14, ал.5 от Наредба № 27 на БНБ, при отчитане на повече от пет записа (всеки попълнен ред е един запис), статистическите форми се подават само по електронен път.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален* или *коригиращ*. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния тип отчет. При подаване по електронен път с главни латински букви се отбелязва код „P“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: Посочват се наименованието и ЕИК/Код по БУЛСТАТ на юридическото лице или едноличния търговец. При първоначална регистрация на местното лице в БНБ и при последваща промяна в първоначално декларираните данни се попълва информация за населеното място, пощенския код и адреса на седалище, наименование на латиница, телефон, име и фамилия на лицето, което представлява местното лице¹, код на икономическа дейност по КИД 2025, както и

¹ В случай че местното лице се представлява от повече от едно лице, се посочва името и фамилията на едно от представляващите лица по избор.

електронен адрес, на който ще се получават електронни съобщения от БНБ. Данните от т.1.3 до т.1.10 може да не се попълват, когато местното лице вече е подавало отчетна форма СПБ-6Б в БНБ и данните са непроменени.

При електронно подаване на формата се попълва само ЕИК/Код по БУЛСТАТ на юридическото лице или едноличния търговец.

Данните в отчета следва да бъдат на база информация от счетоводната система, отразяваща начислените задължения на местното лице към чуждестранни лица към началото и края на съответното тримесечие.

Колона 1. Тип на чуждестранното лице

Посочва се кодът на типа на чуждестранното лице (съгласно Табл.1. Тип на чуждестранното лице при подаване на хартиен носител или избор от номенклатура при електронно подаване).

I. Преки и непреки чуждестранни инвеститори:

1. *Пряк чуждестранен инвеститор* – чуждестранно лице (предприятие или физическо лице), което придобива дълготраен интерес (10% или повече от дяловия капитал или правото на глас) в предприятие, намиращо се в българската икономика (виж схемата – напр. А е пряк инвеститор за В, защото притежава 55% от капитала на В, D е пряк инвеститор за Е, защото притежава 60% от капитала на Е; аналогично F, H и K са преки инвеститори съответно за G, J и L, защото притежават 10% и над 10% от капитала или правата на глас на съответните дружества);

2. Непряк чуждестранен инвеститор:

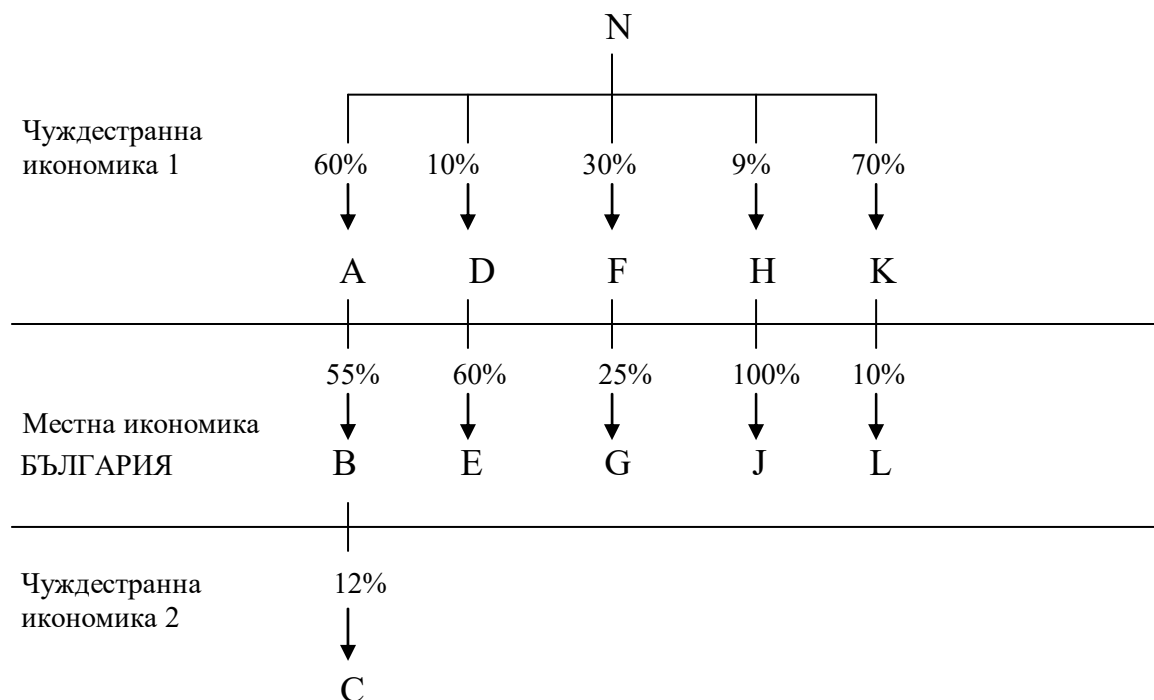
а) чуждестранно лице, упражняващо контрол (над 50%) върху прекия чуждестранен инвеститор на местното лице (напр. N упражнява контрол върху А и К, като притежава съответно по 60% и 70% от техния капитал или права на глас; в същото време А и К са преки инвеститори съответно за В и L, следователно N е непряк инвеститор за В и L);

б) чуждестранно лице, притежаващо между 10% и 50% от капитала на прекия чуждестранен инвеститор в комбинация с контрол (над 50%) от страна на прекия чуждестранен инвеститор върху местното лице (напр. N притежава по съответно по 10% и 30% в D и F, но F не притежава контрол над G, следователно N не е непряк инвеститор за G, но е непряк инвеститор за Е, защото D притежава контрол над Е);

II. Преки и непреки инвестиционни предприятия в чужбина – чуждестранни предприятия, по отношение на които местното лице е в ролята на пряк или непряк инвеститор, включително клоновете (напр. С е пряко инвестиционно предприятие на В, защото В е придобил дълготраен интерес в размер на 12% от дяловия капитал или правата на глас на С);

III. Други свързани чуждестранни предприятия, непритежаващи дял едно в друго - други предприятия в чужбина, принадлежащи към една и съща мултинационална група с местното лице (имат общ пряк или непряк инвеститор на върха на веригата - N), но нито едно от тях не е пряк или непряк инвеститор в останалите (напр. за В такива са D, F и K).

Схема на чуждестранни свързани лица

IV. Несвързани чуждестранни лица – чуждестранни физически или юридически лица, които не попадат в гореизброените категории I, II и III (тук се включват и чуждестранните лица притежаващи под 10% от дяловия капитал или правото на глас в отчитащото се предприятие).

Колона 2. Сектор на чуждестранното лице

Попълва се институционалния сектор на чуждестранното лице с код от Табл.2. Сектор на чуждестранното лице при подаване на хартиен носител или избор от номенклатура при електронно подаване.

Колона 3. Тип на задълженията

Посочва се кодът, описващ типа на задължението, съгласно Табл.3. Тип на задълженията при подаване на хартиен носител. При електронно подаване се прави избор от номенклатура.

I. Задължения по търговски кредити и аванси и начислените по тях лихви – това са задълженията на местни юридически лица и еднолични търговци към чуждестранни лица, които са възникнали във връзка с търговски сделки по внос, износ и вътреобщностна търговия със стоки и услуги, и др. Задълженията по търговски кредити и аванси и начислените по тях лихви включват:

- Задължения към чуждестранни клиенти във връзка с доставени, но неплатени към края на отчетното тримесечие стоки и/или услуги;
- Задължения към чуждестранни доставчици във връзка с авансово получени парични средства, но неизплатени/неизвършени към края на отчетното тримесечие стоки и/или услуги;
- Задължения по начислени лихви по търговски кредити във връзка с договореното отложено плащане на стоките/услугите.

Задължения във връзка с покупко-продажба на недвижими имоти от/на чуждестранни лица се посочват като “Други задължения”.

В случай, че кредитор на местното лице продаде търговското си вземане на чуждестранно лице, местното лице отчита задължението си към новия кредитор като „Други задължения“.

II. Други задължения - задължения, **различни от** задължения по предоставени финансови кредити и облигационни заеми, както и **различни от** задължения по търговски кредити и аванси и начислените по тях лихви.

Колона 4. Държава на чуждестранното лице

Посочва се държавата, в която е седалището на чуждестранното лице контрагент. Използва се код, съгласно *Приложение 3 Класификатор на държавите и международните институции*. При електронно подаване се прави избор от номенклатура.

Колона 5. Валута

Посочва се буквеният код на оригиналната валута на задължението, съгласно *Приложение 4 Класификатор на валутите*. При електронно подаване се прави избор от номенклатура.

Колона 6. Матуритет на задължението

Посочва се първоначалния матуритет на задължението с код от Табл.4. Матуритет на задължението. При електронно подаване се прави избор от номенклатура.

I. Дългосрочни - задължения със срок над една година (вкл. безсрочни задължения) – договорения срок за погасяване на задължението е по-дълъг от една година. Тук се включват и задължения, за които няма договорен срок за погасяването им (безсрочни задължения).

II. Краткосрочни - задължения със срок една или под една година – договорения срок за погасяване на задължението е точно една година или по-кратък.

Колона 7 и колона 10. Размер в началото и размер в края на тримесечието в хил. валутни единици

Размерът на задължението се посочва в положителни цели числа, в *хиляди валутни* единици, в оригинална валута в началото и в края на тримесечието – напр. задължение от 1 500 USD се закръглява в хил. валутни единици като 2 USD. Когато в резултат на закръгление, размерът на задължението стане нула и в началото, и в края на отчетното тримесечие, това задължение не се посочва в справката.

Размерът на задълженията в началото на текущия отчетен период трябва да съвпада с размера на задълженията, посочени в края на предишния отчетен период. Когато има разминаване се подава коригиращ отчет за периода, в който е допусната грешка.

В записите не се допуска оставяне на празни клетки в колони 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 и 10.

Колона 8. Промени в задължението, несвързани с плащане /код/

Посочва се кодът съответстващ на типа промяна в съответствие с Табл.5. Промени в задължението, несвързани с плащане. При електронно подаване се прави избор от номенклатура.

Колона 9. Промени в задължението, несвързани с плащане +/- в хил. валутни единици/

В *хиляди валутни* единици се попълва размерът, с който се е променило задължението. Увеличението на задължението се посочва със знак “+”, а намалението – със знак “-”.

Отразяването на промени в размера на задължението, несвързани с плащане, се извършва по следния начин:

I. Опрощаване на задължение (двустранно) – в случаите, когато двете страни по сделката взаимно се споразумеят задължението да бъде опростено, размерът на опростеното задължение и лихвата по него (ако има такава) се посочват със знак (-) в хил. валутни единици в колона 9;

II. Отписване на задължение (едностранно) – посочва се със знак (-) размерът в хил. валутни единици на задължението, което е било отписано. Отписването може да бъде в резултат на съдебно решение, поради ликвидация на кредитора и др.

III. Промяна в типа и/или сектора на чуждестранното лице - промяната се отбелязва, чрез два записа:

- в първия запис се попълват данните до колона 7 включително, както са били подадени в предходното тримесечие, а в колона 9 със знак (-) се записва в хил. валутни единици размерът на задължението към чуждестранното лице, което променя типа и/или сектора си.
- във втория запис се попълват новите данни, като при попълване на колона 7 се има предвид, че размерът на задължението е 0 (нула) към началото на отчетното тримесечие, а в колона 9 със знак (+) се попълва в хил. валутни единици размерът на задължението към чуждестранното лице, което променя типа и/или сектора си.

IV. Промяна в държавата на контрагента – промяната се отразява с два записа както в III. Промяна в типа и/или сектора на чуждестранното лице.

V. Промяна в матуритета от S към L при просрочие (едностранно) - промяната се отразява с два записа както в III. Промяна в типа и/или сектора на чуждестранното лице.

Попълването на една от колоните 8 или 9, задължително изисква попълване и на другата колона за съответния ред.

Описание на другите задължения

При попълнен код F89 “Други задължения”, задължително се прави кратко описание на характера на посочените задължения – напр. покупко-продажба на дружествени дялове, получен аванс при продажба на недвижим имот и т.н.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: Посочва се информация за лицето, съставило отчета, което полага и собственоръчно подпис, ако отчетът е подаден на хартия. Ако отчетът е подаден електронно, е необходимо подписването му с електронен подпис.

При попълване на отчета, задълженията се посочват поотделно в зависимост от типа на чуждестранното лице, неговия сектор, типа на задължението, матуритета на задължението, държавата и валутата. Задължения към различни контрагенти могат да се обединят и общият им размер да се посочи на един ред, когато са към една държава, в една и съща валута и от един и същи тип във всяка от колоните от 1 до 6 включително.

ПРИМЕР ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ОТЧЕТА:

Местно юридическо лице има следните задължения:

- към 01.01.XX год. има следните задължения:
 - търговски задължения в размер на 51 129 EUR към пряк инвеститор от Германия. Задълженията са с оригинален матуритет под 1 год., а чуждестранният инвеститор е нефинансово предприятие.
 - търговски задължения в размер на 18 520 PLN към друго свързано предприятие от Полша. Задълженията са с оригинален матуритет над 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.
 - търговски задължения в размер на 14 598 USD и 29 690 USD към две несвързани предприятия от САЩ. Задълженията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентите са нефинансови предприятия.
 - търговски задължения в размер на 5 750 EUR към несвързано предприятие от САЩ. Задълженията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.
 - към 31.03.XX год. има следните задължения:
 - търговски задължения в размер на 130 000 EUR към пряк инвеститор от Германия. Задълженията са с оригинален матуритет под 1 год., а чуждестранният инвеститор е нефинансово предприятие.
 - търговски задължения в размер на 253 100 PLN към друго свързано предприятие от Полша. Задълженията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.
 - търговски задължения в размер на 208 800 USD и 1 000 USD към две несвързани предприятия от САЩ. Задълженията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентите са нефинансови предприятия.
 - търговски задължения в размер на 450 EUR към несвързано предприятие от САЩ. Задълженията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.
- През 2-рото тримесечие фирмата инвеститор от Германия е продала дела си на предприятие от Австрия (т.е. има промяна в типа на чуждестранното лице). В резултат на смяната на инвеститора задълженията към Германия и Полша се променят в задължения към несвързани предприятия.
- към 30.06.XX год. има следните задължения:
 - търговски задължения в размер на 8 000 EUR към несвързано предприятие от Германия. Задълженията са с оригинален матуритет под 1 год., а контрагентът е нефинансово предприятие.
 - търговски задължения в размер на 3 100 EUR към несвързано предприятие от Полша. Задълженията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие. Задължението в PLN е изплатено.

- търговски задължения в размер на 10 680 USD към несвързано предприятие от САЩ. Задълженията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.
- търговски задължения в размер на 100 EUR към несвързано предприятие от САЩ. Задълженията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.
- към 30.09.XX год. има следните задължения:
- търговски задължения в размер на 9 650 EUR към несвързано предприятие от Полша. Задълженията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.
- търговски задължения в размер на 14 200 EUR към несвързано предприятие от Китай. Задълженията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.
- към 31.12.XX год. има следните задължения:
- търговски задължения с оригинален матуритет над 1 год. В размер на 83 100 EUR и търговски задължения с оригинален матуритет под 1 год. В размер на 265 250 EUR и 16 000 USD към пряк инвеститор от Австрия. Чуждестранният инвеститор е нефинансово предприятие.
- търговски задължения в размер на 18 520 EUR към друго свързано предприятие от Румъния. Задълженията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.
- търговски задължения в размер на 51 900 EUR към несвързано предприятие от Полша. Задълженията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.
- търговски задължения в размер на 360 740 EUR към несвързано предприятие от Китай. Задълженията са с оригинален матуритет под 1 год. Контрагентът е нефинансово предприятие.

Съгласно горепосочената информация, попълването на отчетите за съответните тримесечия се извършва както следва:

Отчет за първо тримесечие:

Тип на чуждестранното лице	Сектор на чуждестранното лице	Тип на задължението	Държава на чуждестранното лице	Валута на задължението	Матуритет на задължението	Размер в началото на трим. в хил. валутни единици	Промени в задължението, несвързани с плащане /код/	Промени в задължението, несвързани с плащане +/- в хил. валутни единици/	Размер в края на трим. в хил. валутни единици
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D1	S11	F81	DE	EUR	S	51			130
D3	S11	F81	PL	PLN	L	19			0
D3	S11	F81	PL	PLN	S	0			253
D4	S11	F81	US	USD	S	44			210
D4	S11	F81	US	EUR	S	6			0

Отчет за второ тримесечие:

Тип на чуждестранното лице	Сектор на чуждестранното лице	Тип на задължението	Държава на чуждестранното лице	Валута на задължението	Матуритет на задължението	Размер в началото на трим. в хил. валутни единици	Промени в задължението, несвързани с плащане /код/	Промени в задължението, несвързани с плащане +/- в хил. валутни единици/	Размер в края на трим. в хил. валутни единици
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D1	S11	F81	DE	EUR	S	130	27	-130	0
D3	S11	F81	PL	PLN	S	253	27	-253	0
D4	S11	F81	DE	EUR	S	0	27	+130	8
D4	S11	F81	PL	PLN	S	0	27	+253	0
D4	S11	F81	PL	EUR	S	0			3
D4	S11	F81	US	USD	S	210			11

Задължението към САЩ в EUR се закръглява на 0 и в началото, и в края на тримесечието, поради което не се посочва в отчета за второ тримесечие.

Отчет за трето тримесечие:

Тип на чуждестранното лице	Сектор на чуждестранното лице	Тип на задължението	Държава на чуждестранното лице	Валута на задължението	Матуритет на задължението	Размер в началото на трим. в хил. валутни единици	Промени в задължението, несвързани с плащане /код/	Промени в задължението, несвързани с плащане +/- в хил. валутни единици/	Размер в края на трим. в хил. валутни единици
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D4	S11	F81	DE	EUR	S	8			0
D4	S11	F81	PL	EUR	S	3			10
D4	S11	F81	US	USD	S	11			0
D4	S11	F81	CN	EUR	S	0			14

Отчет за третото тримесечие не е необходимо да се подава, защото равностойността в лева на общия размер на всички задължения към чуждестранни контрагенти е под обявения праг от 100 000 евро както в началото, така и в края на отчетното тримесечие.

Отчет за четвърто тримесечие:

Тип на чуждестранното лице	Сектор на чуждестранното лице	Тип на задължението	Държава на чуждестранното лице	Валута на задължението	Матуритет на задължението	Размер в началото на трим. в хил. валутни единици	Промени в задължението, несвързани с плащане /код/	Промени в задължението, несвързани с плащане +/- в хил. валутни единици/	Размер в края на трим. в хил. валутни единици
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D1	S11	F81	AT	EUR	L	0			83
D1	S11	F81	AT	EUR	S	0			265
D1	S11	F81	AT	USD	S	0			16
D3	S11	F81	RO	EUR	S	0			19
D4	S11	F81	PL	EUR	S	10			52
D4	S11	F81	CN	EUR	S	14			361

Отчетите за второ и четвърто тримесечие съдържат повече от 5 записа, поради което следва да се подадат по електронен път.

Табл.1. Тип на чуждестранното лице

Код	Описание на типа на чуждестранното лице
D1	Преки и непреки чуждестранни инвеститори
D2	Преки и непреки инвестиционни предприятия в чужбина
D3	Други свързани чуждестранни предприятия
D4	Несвързани чуждестранни лица /различни от D1, D2 и D3/

Табл.2. Сектор на чуждестранното лице

Код	Описание на сектора на чуждестранното лице
S11	Нефинансови предприятия
S121	Централна банка
S122	Депозитни институции, без централната банка
S123	Фондове на паричния пазар
S124	Инвестиционни фондове, различни от тези на паричния пазар
S125	Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове
S126	Финансови спомагателни организации
S127	Каптивни финансови институции и заемодатели
S128	Застрахователни (осигурителни) дружества
S129	Пенсионни фондове
S13	Държавно управление
S14	Домакинства
S15	Нетърговски организации, обслужващи домакинствата

Табл.3. Тип на задълженията

Код	Описание на типа на задълженията
F81	Задължения по търговски кредити и аванси и начислените по тях лихви (по внос, износ и вътрешнообщностна търговия със стоки и услуги)
F51D	Задължения по начислени дивиденди
F89	Други задължения (без задължения по финансови кредити и облигационни заеми)

Табл.4. Матуритет на задължението

Код	Матуритет на задължението
L	Дългосрочни – задължения със срок над една година (вкл. Безсрочни задължения)
S	Краткосрочни – задължения със срок една или под една година

Табл.5. Промени в задължението, несвързани с плащане

Код	Описание на типа промени в задължението, несвързани с плащане
15	Опрощаване на задължение (двустранно)
18	Отписване на задължение (едностранно)
27	Промяна в типа и/или сектора на чуждестранното лице
28	Промяна в държавата на контрагента
29	Промяна в матуритета от S към L при просрочие (едностранно)

Форма СПБ-7
Тримесечен отчет за извършени преки инвестиции в чужбина

за

I	II	III	IV

 тримесечие на

--

 година

Тип на отчета:

--

 първоначален

--

 коригиращ

1. МЕСТНО ЛИЦЕ
Наименование:
ЕИК/Код по БУЛСТАТ:
2. ПРЕДПРИЯТИЕ В ЧУЖБИНА
2.1. Номер на БНБ по декларация:
2.2. Наименование:
2.3. Код на отраслова класификация на предприятието в чужбина по КИД 2025:
Дял на местното лице в капитала на предприятието в чужбина в края на тримесечието (%):
Валута на отчета:

Капитал на предприятието в чужбина	Размер в началото на трим. (в хиляди единици)	Промяна през тримесечието (в хиляди единици)			Размер в края на трим (в хиляди единици)
		увеличение (+) намаление(-)	Валутно-курсови разлики	Други разлики	
Собствен капитал, общо					
в т.ч. I. Основен капитал					
- записан					
- невнесен					
II. Резерви					
Премии от емисии					
Резерв от посл. оценки на активите и пасивите					
Целеви резерви					
Други					
III. Финансов резултат					
Натрупана печалба (загуба) от минали години					
Текуща печалба (загуба)					
ТЕКУЩО ОПЕРАТИВНО ПРЕДСТАВЯНЕ (вижте указанията)					

3. Промяна в основния капитал на чуждестранното предприятие за сметка на местното лице и дивиденди (в хиляди единици)			
	1-ви месец от отчетното тримесечие	2-ри месец от отчетното тримесечие	3-ти месец от отчетното тримесечие
Основен капитал			
Начислени дивиденди			
Изплатени дивиденди			
Данък върху дивидента, удържан при източника			

4. Ценни книжа, емитирани от дружеството в чужбина, притежавани от местното лице							
ISIN	Месец	Притежавани ЦК в началото на отчетното тримесечие	Закупени ЦК - общ брой	Продадени ЦК - общ брой	Притежавани ЦК в края на отчетното тримесечие	Пазарна цена - средна (чиста)	Пазарна цена - в края на отчетното тримесечие (чиста)

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА	
Име и фамилия:	Длъжност:
Телефон:	Подпис:
Електронна поща:	
Дата:	

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1523 (1825)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-7

Тримесечен отчет за извършени преки инвестиции в чужбина

(по образец към чл.10 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: С форма СПБ-7 местните юридически лица и еднолични търговци отчитат тримесечно пред Българска народна банка (БНБ) преките си инвестиции в чужбина, с изключение на инвестициите в недвижими имоти, които се отчитат веднъж годишно с отчетна форма СПБ-7Б.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е тримесечие. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответното тримесечие за съответната година. При подаване по електронен път тримесечията се отбелязват с арабски цифри 1, 2, 3 или 4 съответно за първо, второ, трето и четвърто тримесечие.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Съгласно чл. 11 на Наредба № 27 на БНБ отчетът се представя на БНБ в срок до 20-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетът за четвъртото тримесечие на годината се представя в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма СПБ-7 се подава по един от следните начини:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми;
- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален отчет* или *коригиращ отчет*. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния тип. При подаване по електронен път на отчета чрез файл с главни латински букви се отбелязва код „P“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

I. Местно лице

Посочват се наименованието и кодът по БУЛСТАТ/ЕИК на местното лице.

II. Предприятие в чужбина

Посочват се номерът на инвестицията в БНБ по Декларация - Форма СПБ-3. Посочва се наименованието на предприятието в чужбина и отрасловата му класификация (по КИД 2025).

Посочва се процентният дял на местното лице в капитала на предприятието в чужбина към края на отчетното тримесечие и валутата, в която е попълнен отчетът. В полето „Валута“ се посочва буквеният код на оригиналната валута съгласно *Приложение 4 Класификатор на валутите*. При електронно подаване се прави избор от номенклатура. Размерът и измененията се

посочват в *хиляди* валутни единици. Всички показатели се попълват в една и съща валута. В случай че валутата, в която е попълнен отчетът, е различна от валутата на страната, в която се намира чуждестранното предприятие, се попълват валутно-курсови разлики в таблица **Капитал на предприятието в чужбина**.

Капитал на предприятието в чужбина

Данните в отчета следва да бъдат на база информация от счетоводните сметки на чуждестранното предприятие, отразяваща капитала на чуждестранното предприятие, финансовия му резултат и начислените и изплатени дивиденди към местното лице към края на/през съответното тримесечие.

Собственият капитал на предприятието в чужбина е сума на основния записан капитал, намалена с невнесения основен капитал, увеличена с резервите и неразпределения (непокрит) финансов резултат.

Внасянето на записан, но невнесен към началото на отчетното тримесечие основен капитал се отразява като намаление на ред Невнесен капитал в таблица Капитал на предприятието в чужбина и като увеличение на основния капитал в таблица 3. Промяна в основния капитал на чуждестранното предприятие за сметка на местното лице и дивиденди, за частта на местното лице.

За всеки един показател размерът в края на тримесечието е равен на размера в началото на тримесечието и промяната през тримесечието.

За всеки един показател в таблица Капитал на предприятието в чужбина размерът в началото на тримесечието е равен на размера в края на тримесечието от отчетната форма за предходното тримесечие. Изключение е показател Текуща печалба (загуба) в отчетна форма за първо тримесечие, чийто размер към първи януари е нула, както и показател Натрупана печалба(загуба) от минали години, чийто размер към първи януари е сума на показател Натрупана печалба(загуба) от минали години и Текуща печалба (загуба) към 31 декември от отчетната форма за четвърто тримесечие на предходната година.

В колона Други разлики се допуска попълване само на показател Натрупана печалба (загуба) от минали години, когато има промяна на показателя в резултат на промяна на счетоводен стандарт или правната рамка на страната, в която се намира чуждестранното предприятие.

Празните клетки се считат и обработват като попълнени с нулеви стойности

ТЕКУЩО ОПЕРАТИВНО ПРЕДСТАВЯНЕ е допълнителен показател, който се изчислява, като стойността на статия текуща печалба (загуба) на предприятието се изчиства от ефекта на:

1. Печалби или загуби в резултат на преоценки, като отписване, липси и излишъци на стокови запаси;
2. Печалби или загуби от съоръжения и оборудване в резултат на прекратяване на бизнеса или част от него;
3. Отписване на нематериални активи, включително положителна репутация в резултат на необичайни събития;
4. Отписване на разходи за научноизследователска и развойна дейност, капитализирани в предходни периоди;
5. Провизии за загуби по дългосрочни договори;
6. Печалби и загуби от превалутиране на търговската дейност на преки инвестиционни предприятия в чужбина, както и на притежаваните от тях активи и пасиви в чужда валута;
7. Нереализираните печалби и загуби от преценка на дългосрочни активи, инвестиции и задължения;

8. Реализираните печалби или загуби в резултат на разпореждане с активи и пасиви в резултат на извънредни събития;

III. Промяна в основния капитал на чуждестранното предприятие за сметка на местното лице и дивиденди.

Посочва се промяната на участието на местното лице в основния капитал на чуждестранното предприятие. В случай че местното лице променя дела си в чуждестранното предприятие като купува или продава дялове/акции, в колона Увеличение / Намаление се посочва пазарната цена, на която се осъществява сделката.

Дивиденди

Посочва се размерът на начислените дивиденди от предприятието в чужбина към местното лице, както и доходът, който клоновете в чужбина изплащат на местния инвеститор през съответния месец на отчетното тримесечие, с включен данък платим при източника. Изплатените на местното лице дивиденди се посочват чисти от данък, платен при източника. Ако дивидентите са начислени и изплатени през един и същи месец, те се посочват и като начислени и като изплатени.

Начисляването на дивиденди има балансиращ запис в една от следните позиции на таблица Капитал на предприятието в чужбина:

- Натрупана печалба от минали години (допуска се начисляване на дивидент, ако салдото на този показател е положително число в началото на отчетното тримесечие и размерът на начисления дивидент е по-малък от това число.
- Основен капитал или Резерви (в случаите на изплащане на ликвидационен дивидент)

В случай, че се начисляват дивиденди от финансов резултат, реализиран през отчетното тримесечие, следва да се обърнете към БНБ за допълнителни указания за попълване на формата.

Данък върху дивидента, удържан при източника

Посочва се данъкът върху дивидента, удържан за сметка на местното лице при източника на дохода.

IV. Ценни книжа, емитирани от дружеството в чужбина, притежавани от местното лице

Посочват се ценните книжа, емитирани от предприятието в чужбина, които са притежавани от местното лице в началото или края на отчетното тримесечие, за които има официално присвоен ISIN код.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: Посочва се информация за лицето, съставило отчета, което полага и собственоръчно подпис, ако отчетът е подаден на хартия. Ако отчетът е подаден електронно, е необходимо подписването му с електронен подпис.

Форма СПБ-7А
Отчет при прекратяване на декларирана пряка инвестиция в чужбина

Тип на отчета:

☐

първоначален

☐

коригиращ

1. МЕСТНО ЛИЦЕ

1.1. Наименование:

1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

2. ПРЕДПРИЯТИЕ В ЧУЖБИНА

2.1. Номер на БНБ по декларация:

2.2. Наименование:

3. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРЯКАТА ИНВЕСТИЦИЯ В ЧУЖБИНА:

3.1. Продажба на чуждестранното предприятие/недвижимия имот

☐

Дата на продажба:

Продажна цена:.....

Валута:.....

3.2. Ликвидация на чуждестранното предприятие

☐

Дата на ликвидация:

3.3. Намаляване на дяловото участие на местното лице в капитала на чуждестранното лице под 10%

☐

Дата на намалението:

Дял на местното лице в капитала на дружеството в чужбина: %
(след намалението)

Продажна цена:.....

Валута:.....

3.4. Друга причина

☐

Дата на прекратяване:

Описание на причината:

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА

Име и фамилия:

Длъжност:

Подпис:

Телефон:

Електронна поща:

Дата:

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция"Статистика", тел. (02) 9145 1523 (1825)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-7А

Отчет при прекратяване на декларирана пряка инвестиция в чужбина

(по образец към чл. 8, ал. 2 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: С форма **СПБ-7А** местните юридически лица и еднолични търговци отчитат пред Българска народна банка (БНБ) прекратяването на декларирана пряка инвестиция в чужбина.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Отчетът се представя еднократно на БНБ в срок до 15 работни дни от настъпилата промяна.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма **СПБ-7А** се подава по един от следните начини:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми;
- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален* или *коригиращ*. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния тип отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: Посочват се наименованието и ЕИК/Код по БУЛСТАТ на местното лице.

2. ПРЕДПРИЯТИЕ В ЧУЖБИНА: Посочва се номерът на декларираната в БНБ инвестиция по Декларация - Форма СПБ-3. Посочва се наименованието на предприятието в чужбина. В случай, че инвестицията е в недвижим имот, не се попълва наименование на предприятието в чужбина.

3. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРЯКАТА ИНВЕСТИЦИЯ В ЧУЖБИНА: Посочва се причината за прекратяването на пряката инвестиция в чужбина, като се избира само една от четирите възможности: продажба на (целия дял на местното лице в) чуждестранното предприятие/недвижимия имот, ликвидация на чуждестранното предприятие, намаляване на дяловото участие на местното лице в капитала на чуждестранното лице под 10% (*но над 0%*), или друга причина. В случай, че е посочена т. 3.3 *Намаляване на дяловото участие на местното лице в капитала на чуждестранното лице под 10%*, полета *Продажна цена* и *Валута*, съгласно Приложение 4 *Класификатор на валутите*, се попълват само, ако намалението е в резултат на продажба на дялове (акции). В случай че е посочена т. 3.4 *Друга причина*, се посочва причината.

Полета *Продажна цена* и *Валута* не се попълват, когато като причина за прекратяване на инвестицията е посочена ликвидация или друга причина.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: Посочва се информация за лицето, съставило отчета, което полага и собственоръчно подпис, ако отчетът е подаден на хартия. Ако отчетът е подаден електронно, е необходимо подписването му с електронен подпис.

Форма СПБ-7Б
Годишен отчет за извършени преки инвестиции в недвижими имоти в чужбина

за година

Тип на отчета:

☐

първоначален

☐

коригиращ

1. МЕСТНО ЛИЦЕ

1.1. Наименование:

1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

2. ИМОТ В ЧУЖБИНА

2.1. Номер на БНБ по декларация:

2.2. Държава:

2.3. Стойност на имота по пазарни цени (към края на отчетната година):

2.4. Валута:

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА:

Име и фамилия:

Длъжност:

Телефон:

Електронна поща:

Дата:

Подпис:

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1523 (1825)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-7Б

Годишен отчет за извършени преки инвестиции в недвижими имоти в чужбина

(по образец към чл. 9, ал. 4, т. 2 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: С форма **СПБ-7Б** местните юридически лица и еднолични търговци отчитат пред Българска народна банка (БНБ) преките си инвестиции в чужбина в недвижими имоти.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е година. Отбелязва се съответната година, за която се подава отчета.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Форма **СПБ-7Б** се представя на БНБ в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната година.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма **СПБ-7Б** се подава по един от следните начини:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми;
- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален* или *коригиращ*. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния тип отчет. При подаване на отчета чрез файл с главни латински букви се отбелязва код „P“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: Посочват се наименованието и ЕИК/Код по БУЛСТАТ на местното лице.

2. ИМОТ В ЧУЖБИНА: Посочват се номерът на декларираната в БНБ инвестиция по Декларация - Форма СПБ-3, държавата, в която се намира имотът (съгласно *Приложение 3 Класификатор на държавите и международните институции*), както и стойността на имота по пазарни цени към 31 декември на отчетната година. Стойността на имота се попълва в единици във валутата на държавата, в която се намира имотът, съгласно *Приложение 4 Класификатор на валутите*.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: Посочва се информация за лицето, съставило отчета, което полага и собственоръчно подпис, ако отчетът е подаден на хартия. Ако отчетът е подаден електронно, е необходимо подписването му с електронен подпис.

Форма СПБ-8
Годишен отчет за вземанията и задълженията на местни физически лица от/към чуждестранни лица

за година

Тип на отчета:

първоначален коригиращ

1. МЕСТНО ФИЗИЧЕСКО ЛИЦЕ
1.1. Име и фамилия:
1.2. ЕГН/ЛНЧ:

<i>Попълва се само при първоначална регистрация и при промяна на регистрацията в БНБ:</i>	
Адрес на местоживее	
Населено място:	Пощенски код:
Кв./ж.к.:	Улица: № вх./ап.
Телефон:	
Електронни съобщения на БНБ във връзка с подадените документи ще приемам на следния електронен адрес:	

2. ВЗЕМАНИЯ (ЗАДЪЛЖЕНИЯ) ОТ (КЪМ) ЧУЖДЕСТРАННИ ЛИЦА					
ТИП НА ВЗЕМАНЕТО/ЗАДЪЛЖЕНИЕТО	Матуритет	Държава	Валута	Размер в хиляди валутни единици	
				В началото на отчетната година	В края на отчетната година
01. Предоставени финансови кредити					
02. Получени финансови кредити					
03. Сметки, открити в чужбина					

ТИП НА ВЗЕМАНЕТО	ISIN	Размер	
		В началото на отчетната година	В края на отчетната година
04. Придобити ценни книжа			

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА	
Име и фамилия:	Подпис:
Длъжност:	
Телефон:	
Електронна поща:	
Дата:	

Българската народна банка е Администратор на лични данни, вписан в регистъра на администраторите на лични данни под № 0017806, представлявана от нейния Управител. Предоставените от Вас лични данни се събират и обработват за целите на Наредба № 27 на БНБ. Трети лица могат да получат информация само по реда и при условия на закона. Разполагате с право на достъп и право на коригиране на събраните лични данни.

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
 дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1071, (02) 9145 1523, +359 882 103561

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-8

Годишен отчет за вземанията и задълженията на местни физически лица от/към чуждестранни лица

(по образец към чл. 13 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: С форма **СПБ-8** местните физически лица отчитат пред Българска народна банка (БНБ) вземанията си от и задълженията си към чуждестранни лица, ако е изпълнено поне едно от следните условия:

- общата сума на всички вземания по финансови кредити от чуждестранни лица и салда по сметки в чужбина и притежавани ценни книжа (които са придобити без посредничеството на местно лице - инвестиционен посредник и не са пряка инвестиция) е равна на или надвишава 25 000 евро или тяхната равностойност в чуждестранна валута към края на отчетната година;
- общата сума на всички задължения по финансови кредити към чуждестранни лица е равна на или надвишава 25 000 евро или тяхната равностойност в чуждестранна валута към края на отчетната година.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е година. Отбелязва се съответната година, за която се подава отчета.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Форма **СПБ-8** се предоставя на БНБ в срок до 31 март на годината, следваща отчетната година.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма **СПБ-8** се подава по един от следните начини:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми;
- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“.

Съгласно изискванията на чл.14, ал.5 от Наредба № 27 на БНБ, при отчитане на повече от пет записа, статистическите форми се подават само по електронен път.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален* или *коригиращ*. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния тип отчет. При подаване по електронен път с главни латински букви се отбелязва код „P“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ФИЗИЧЕСКО ЛИЦЕ: Посочват се име и фамилия и ЕГН/ЛНЧ на местното лице. При първоначална регистрация на местното лице в БНБ и при последваща промяна в първоначално декларираните данни се попълва и информация за адреса на местоживееене, телефон, както и електронен адрес, на който ще се получават електронни съобщения от БНБ.

2. ВЗЕМАНИЯ (ЗАДЪЛЖЕНИЯ) ОТ (КЪМ) ЧУЖДЕСТРАННИ ЛИЦА

В колона „**Матуритет**“ се посочва дали вземането (задължението) е дългосрочно или краткосрочно. Дългосрочни са вземанията (задълженията) със срок над една година, вкл. и безсрочните. Краткосрочни са вземанията (задълженията) със срок една или под една година. Отбелязва се първоначалният матуритет с код, в съответствие с таблицата:

Код	Матуритет
L	Дългосрочни вземания (задължения) – над една година
S	Краткосрочни вземания (задължения) – до една година включително

В колона „**Държава**“ се посочва държавата на чуждестранното лице, съответно на банката, в която е открита сметката. При вземания по ценни книжа се посочва държавата на емитента. Използва се код, съгласно *Приложение 3 Класификатор на държавите и международните институции*.

В колона „**Валута**“ се посочва буквеният код на оригиналната валута на вземането (задължението), съгласно *Приложение 4 Класификатор на валутите*.

Размерът на вземането (задължението) на местното физическо лице по предоставен (получен кредит), както и салдото по сметка в чужбина, се посочва в **хилйди** валутни единици оригинална валута в началото и в края на отчетната година, закръглени до цяло число.

В случай, че физическото лице има повече от една сметка в чужбина в една и съща валута и един и същ матуритет, тези вземания могат да се посочат общо на един ред в отчета.

Притежаваните ценни книжа, придобити без посредничеството на местно лице – инвестиционен посредник се посочват на принципа „ценна книга по ценна книга“. Емисиите се идентифицират чрез посочване на ISIN код (на един ред се посочва един ISIN код), като размерът им се попълва в брой за дялови ценни книжа и по номинал за дългови ценни книжа в оригинална валута (валута на емитиране) в началото и в края на отчетната година.

Извън обхвата на формата остават репо-сделките и сделките с финансови деривати. Във формите не се отчитат и дялове, даващи право на членство в международни организации и нямащи характер на инвестиция.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: Посочва се информация за лицето, съставило отчета, което полага и собственоръчно подпис, ако отчетът е подаден на хартия. Ако отчетът е подаден електронно, е необходимо подписването му с електронен подпис.

Форма СПб-9Б

**Еднократен отчет за инвеститорите на първичен пазар в дългови ценни книжа,
емитирани от местни лица на външен пазар**

Тип на отчета:
първоначален

коригиращ

1. МЕСТНО ЛИЦЕ
1.1. Наименование:
1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

[illegible][illegible]

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА	
Име и фамилия:	Подпис:
Длъжност:	
Телефон:	
Електронна поща:	
Дата:	

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1252 (1442)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-9Б

Еднократен отчет за инвеститорите на първичен пазар в дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на външен пазар

(по образец към чл.9, ал.7 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: С Форма **СПБ-9Б** всички местни юридически лица, емитирали дългови ценни книжа на външен пазар, и декларирали емисията с Декларация-форма **СПБ-9**, в срок до 15 работни дни от издаване на емисията, предоставят информация за инвеститорите на първичен пазар в ценните книжа.

С една отчетна форма се отчитат позициите на инвеститорите само по една емисия.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Формата се подава еднократно, в срок до 15 работни дни след издаване на емисията.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма СПБ-9Б се подава по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален* или *коригиращ*. Отбелязва се код „Р“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: При електронно подаване на формата се попълва само ЕИК/Код по БУЛСТАТ на юридическото лице.

2. ЕМИСИЯ

Попълва се ISIN код на емисията, за която се подава отчет.

3. ИНВЕСТИТОРИ

Колона 1. Държава на инвеститора

Посочва се държавата на резидентност на инвеститора с код, съгласно *Приложение 3 Класификатор на държавите и международните институции*.

Колона 2. Институционален сектор на инвеститора

Посочва се институционалният сектор на инвеститора, като се използват следните кодове:

- S11 – Нефинансови предприятия;

- S121 – Централна банка;
- S122 – Депозитни институции без централна банка;
- S123 – Фондове на паричния пазар (ФПП);
- S124 – Инвестиционни фондове, различни от тези на паричния пазар;
- S125 – Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове;
- S126 – Финансови спомагателни организации;
- S127 – Каптивни финансови институции и заемодатели;
- S128 – Застрахователни (осигурителни) дружества;
- S129 – Пенсионни фондове;
- S1311 – Централно държавно управление (без фондовете за социална сигурност);
- S1312 – Федерално държавно управление (без фондовете за социална сигурност);
- S1313 – Местно държавно управление (без фондовете за социална сигурност);
- S1314 – Фондове за социална сигурност;
- S14 – Домакинства;
- S15 – Нетърговски организации, обслужващи домакинствата;

Колона 3. Позиция на инвеститора (общ номинал)

Посочва се общата номинална стойност на притежаваните от инвеститора дългови ценни книжа **в оригиналната валута на емитиране**.

Колона 4. Позиция на инвеститора (по пазарна цена)

Посочва се общата оценена стойност на притежаваните от инвеститора дългови ценни книжа **в оригиналната валута на емитиране**.

Данните във формата се агрегират по държава и институционален сектор на инвеститора. Всички позиции за една и съща държава на инвеститора и един и същ институционален сектор се обобщават на един ред. Правилно попълнената форма не трябва да съдържа една и съща държава на инвеститора и един и същ институционален сектор на повече от един ред.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: При подаването им по електронен път отчетите се подписват с електронен подпис.

Форма СПб-9В

Тримесечен отчет за продажба на допълнителни количества от дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на вътрешен или външен пазар

за

--	--	--	--

 тримесечие на

--

 година

Тип на отчета: ☐ първоначален ☐ коригиращ ☐ нулев

1. МЕСТНО ЛИЦЕ - ЕМИТЕНТ

1.1. Наименование:

1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

2. ЕМИСИЯ

ISIN код:

3. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОТВАРЯНИЯ

[illegible]

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА

Име и фамилия:

Телефон:

Електронна поща:

Дата:

Длъжност:

Подпис:

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1252 (1442)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-9В

Тримесечен отчет за продажба на допълнителни количества от дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на вътрешен или външен пазар

(по образец към чл.9, ал.6 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: С Форма **СПБ-9В** всички местни юридически лица, емитирали дългови ценни книжа на вътрешен или външен пазар, отчитат тримесечно извършени допълнителни отваряния по емисиите.

С една форма могат да се отчитат допълнителни отваряния само по една емисия.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е тримесечие. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответното тримесечие за съответната година. При подаване по електронен път тримесечията се отбелязват с арабски цифри 1, 2, 3 или 4 съответно за първо, второ, трето и четвърто тримесечие.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Форма **СПБ-9В** се предоставя на БНБ в срок до 15-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетът за четвъртото тримесечие на годината се представя в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма СПБ-9В се подава по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален* или *коригиращ*. Отбелязва се код „Р“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

Индикатор за празна форма

Попълва се код „Y“ (да), когато през отчетното тримесечие **не се** е състояло допълнително отваряне на емисията дългови ценни книжа. В противен случай се попълва код „N“ (не).

При подаване на празна форма за отчетното тримесечие, не се изисква попълване на останалата част от формата.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: При електронно подаване на формата се попълва само ЕИК/Код по БУЛСТАТ на юридическото лице.

2. ЕМИСИЯ

Попълва се ISIN код на емисията, за която се подава отчет.

3. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОТВАРЯНИЯ

Колона 1. Пореден номер на отварянето

Поредният номер на отварянето се отбелязва с цифра (2, 3 и т.н.), като за първо отваряне на емисия се счита емитирането ѝ, за което не се попълва форма СПБ-9В.

Колона 2. Дата на аукциона

Посочва се дата на аукциона във формат дд.мм.гггг

Колона 3. Номинална стойност на одобрените поръчки

Посочва се съвкупната стойност на всички одобрени поръчки по номинал.

Колона 4. Текущ размер на емисията (общ номинал)

Посочва се размерът на емисията по номинал след допълнителното отваряне.

Колона 5. Средна цена на одобрените поръчки (% от номинала)

Посочва се средна цена на одобрените поръчки на 100 единици номинал (% от номинала).

Колона 6. Валута

Посочва се **оригиналната валута** на емитиране на емисията ценни книжа, като всички стойности във формата се попълват в нея.

Колона 7. Коментар

Посочва се допълнителна информация за емисията и/или отварянето в свободен текст.

Попълването на всички колони, с изключение на **Коментар**, е задължително.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: При подаването им по електронен път отчетите се подписват с електронен подпис.

Форма СПБ-9Г

Тримесечен отчет за амортизационни плащания по дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на вътрешен или външен пазар

за

--

 I

--

 II

--

 III

--

 IV тримесечие на

--

 година

ета:

--

 първоначален

--

 коригиращ

--

 нулев

1. МЕСТНО ЛИЦЕ - ЭМИТЕНТ
1.1. Наименование:
1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

2. ЭМИССИЯ	
ISIN код:	

[illegible]

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

Име и фамилия:		Длъжност:	Подпис:
Телефон:			
Електронна поща:			
Дата:			

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1252 (1442)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-9Г

Тримесечен отчет за амортизационни плащания по дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на вътрешен или външен пазар

(по образец към чл.9, ал.6 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: С Форма СПБ-9Г всички местни юридически лица, емитирали дългови ценни книжа на вътрешен или външен пазар, отчитат тримесечно извършени амортизационни плащания по емисиите, в срок до 15-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие.

С една форма могат да се отчитат амортизационни плащания само по една емисия.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е тримесечие. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответното тримесечие за съответната година. При подаване по електронен път тримесечията се отбелязват с арабски цифри 1, 2, 3 или 4 съответно за първо, второ, трето и четвърто тримесечие.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Форма СПБ-9Г се предоставя на БНБ в срок до 15-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетът за четвъртото тримесечие на годината се представя в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма СПБ-9Г се подава по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален* или *коригиращ*. Отбелязва се код „Р“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

Индикатор за празна форма

Попълва се код „Y“ (да), когато през отчетното тримесечие **не се** е състояло амортизационно плащане по емисията дългови ценни книжа. В противен случай се попълва код „N“ (не).

При подаване на празна форма за отчетното тримесечие, не се изисква попълване на останалата част от формата.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: При електронно подаване на формата се попълва само ЕИК/Код по БУЛСТАТ на юридическото лице.

2. ЕМИСИЯ

Попълва се ISIN код на емисията, за която се подава отчет.

3. АМОРТИЗАЦИОННИ ПЛАЩАНИЯ

Колона 1. Дата на обратно изкупуване

Посочва се дата на амортизационното плащане във формат: дд.мм.гггг. Полето е задължително.

Колона 2. Валута

Посочва се **оригиналната валута на емитиране** на ценните книжа с код съгласно *Приложение 4 Класификатор на валутите*. Полето е задължително.

Колона 3. Общ размер на плащането

Посочва се общият размер на амортизационното плащане във валутата на емитиране на ценните книжа. Полето е задължително.

Колона 4. Размер на плащането за една облигация

Посочва се размерът на амортизационно плащане за една облигация във валутата на емитиране на ценните книжа.

Колона 5. Остатъчен размер на емисията

Посочва се размерът на емисията по номинал след амортизационното плащане (непогасената главница) във валутата на емитиране на ценните книжа.

Колона 6. Коментар

Посочва се допълнителна информация за емисията и/или плащането в свободен текст.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: При подаването им по електронен път отчетите се подписват с електронен подпис.

Форма СРБ-9Д

Тримесечен отчет за лихвени плащания по дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на вътрешен или външен пазар

за

 тримесечие на

 година

I II III IV

Тип на отчета:

първоначален коригиращ нулев

1. МЕСТНО ЛИЦЕ - ЕМИТЕНТ

1.1. Наименование:

1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

2. ЕМИСИЯ

ISIN код:

3. ЛИХВЕНИ ПЛАЩАНИЯ

[illegible]

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА

Име и фамилия:

Длъжност:

Телефон:

Подпис:

Електронна поща:

Дата:

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1252 (1442)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-9Д

Тримесечен отчет за лихвени плащания по дългови ценни книжа, емитирани от местни лица на вътрешен или външен пазар

(по образец към чл.9, ал.6 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: С Форма СПБ-9Д всички местни юридически лица, емитирали дългови ценни книжа на вътрешен или външен пазар, отчитат тримесечно извършени лихвени плащания по емисиите.

С една форма могат да се отчитат лихвени плащания само по една емисия.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е тримесечие. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответното тримесечие за съответната година. При подаване по електронен път тримесечията се отбелязват с арабски цифри 1, 2, 3 или 4 съответно за първо, второ, трето и четвърто тримесечие.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Форма СПБ-9Д се предоставя на БНБ в срок до 15-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетът за четвъртото тримесечие на годината се представя в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма СПБ-9Д се подава по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде първоначален или коригиращ. Отбелязва се код „Р“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

Индикатор за празна форма

Попълва се код „Y“ (да), когато през отчетното тримесечие **не се** е състояло лихвено плащане по емисията дългови ценни книжа. В противен случай се попълва код „N“ (не).

При подаване на празна форма за отчетното тримесечие, не се изисква попълване на останалата част от формата.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: При електронно подаване на формата се попълва само ЕИК/Код по БУЛСТАТ на юридическото лице. Посочва се ЕИК на задълженото лице, емитент на емисията ценни книжа.

2. ЕМИСИЯ

Попълва се ISIN код на емисията, за която се подава отчет.

3. ЛИХВЕНИ ПЛАЩАНИЯ

Колона 1. Дата на лихвено плащане

Посочва се дата на лихвеното плащане във формат: дд.мм.гггг. Полето е задължително.

Колона 2. Валута

Посочва се **оригиналната валута на емитиране** на ценните книжа с код съгласно *Приложение 4 Класификатор на валутите*. Полето е задължително.

Колона 3. Купон

Посочва се размерът на купона, по който е извършено лихвеното плащане, в процент на годишна база. Полето е задължително.

Пример:

Тип на лихвения процент	Честота на лихвените плащания	Размер на лихвения процент (%)	Дата на лихвеното плащане	Купон (%)
Фиксиран	Полугодишен	6.5	15.01.2014	6.5
Плаващ	Тримесечен	3M EURIBOR + 6%	15.01.2014	6.29

Колона 4. Общ размер на плащането

Посочва се общият размер на лихвеното плащане във валутата на емитиране на ценните книжа. Полето е задължително.

Колона 5. Размер на плащането за една облигация

Посочва се размерът на лихвеното плащане за една облигация във валутата на емитиране на ценните книжа.

Колона 6. Коментар

Посочва се допълнителна информация за емисията и/или плащането в свободен текст.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: При подаването им по електронен път отчетите се подписват с електронен подпис.

Форма СРБ-10А

Месечен отчет за активите на местни лица в ценни книжа, придобити без посредничество на местно лице - инвестиционен посредник

за месец на

Тип на отчета:

1. МЕСТНО ЛИЦЕ

1.1.Наименование

1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

2. ЦЕННИ КНИЖА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ ПОДОТЧЕТНОТО ЛИЦЕ

[illegible]

3. ДРУГИ ПРОМЕНИ В РАЗМЕРА

(попълва се само за ценните книжа, за които има повече от една различни промени от друг тип през отчетния период)

[illegible]

Известно ми е, че за посочването на неверни данни носят отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА:

Име и фамилия:

Телефон:

Електронна поща

Data:

Длъжност:

Подпис

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000, www.bnb.bg
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1252 (1442)

Форма СПБ-10А	
Код	Промяна (наименование)
TRANS	Безвъзмездно прехвърляне на ценни книжа
DIV	Изплащане на дивидент под формата на акции
LIQ_DIV	Изплащане на ликвидационен дивидент или супердивидент
SPLIT	Сплит без промяна на ISIN код
SPLIT_ISIN	Сплит с промяна на ISIN код
BONUS	ЦК, получени или предоставени безвъзмездно. Не се включват случаите на получаване на права или акции, вследствие на притежание на ЦК или трансфери
ISINCH	Промяна на ISIN код
WRITE-OFF	Отписване на вземане по ценни книжа
FORGIVE	Опращане на вземане по дългови ценни книжа
SUM	Различни промени (агрегирана стойност)

Форма СПБ-10А	
Код	Пряка/портфейлна инвестиция
P	Портфейлна инвестиция
D	Пряка инвестиция (участие 10-50%)
C	Пряка инвестиция (участие над 50%)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-10А

Месечен отчет за активите на местни лица в ценни книжа, придобити без посредничество на местно лице - инвестиционен посредник

(по образец към чл.9, ал.11, т.1 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: С Форма **СПБ-10А** всички местни лица, придобили ценни книжа без посредничество на местно лице – инвестиционен посредник, отчитат месечно информация за инвестициите си в тях.

Чрез формата се отчитат активите на местното лице в ценни книжа, в началото и към края на отчетния период. Отразяват се и всички сделки с ценни книжа, извършени от подотчетното лице през отчетния период, вкл. и когато няма начални и крайни салда. Във формата се отчитат и получени доходи (лихви, дивиденди) от ценните книжа през отчетния период.

Данните във формата се **агрегират по емисии** (по *ISIN* код). Всички сделки и салда за една ценна книга се обобщават на един ред. Правилно попълнената форма не трябва да съдържа един *ISIN* код на повече от един ред.

Извън обхвата на формата остават репо-сделките и сделките с финансови деривати. Във формите не се отчитат и дялове, даващи право на членство в международни организации и нямащи характер на инвестиция.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е месец. Посочват се година и месец с цифри, като месецът се отбелязва с два знака (напр. за м.април се посочва „04“).

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Форма **СПБ-10А** се предоставя на БНБ в срок до 7-ми работен ден на месеца, следващ отчетния.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма СПБ-10А се подава по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален* или *коригиращ*. Отбелязва се код „Р“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: При електронно подаване на формата се попълва само ЕИК/Код по БУЛСТАТ на юридическото лице.

2. ЦЕННИ КНИЖА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ ПОДОТЧЕТНОТО ЛИЦЕ

Попълване на Табл.1 Инвестиции в ЦК – собствен портфейл

Информация за емисията

Колона 1. ISIN код на емисията/ БНБ код

Посочва се ISIN кодът на емисията без разделители (без интервал между буквената и цифровата част). Този ред идентифицира емисията и задължително се попълва. Ценни книжа без официално присвоен ISIN код се отчитат във формата с т.нар БНБ код. БНБ код се генерира от БНБ след получаване на информация за ценната книга и емитента ѝ от респондента и се използва единствено за целите на статистиката на БНБ.

Ценните книжа се попълват в справката последователно – т.е без празни редове в началото на справката или между други редове с данни.

Колона 2. Оригинална валута на емисията

Посочва се **оригиналната валута на емитиране** на емисията с код съгласно *Приложение 4 Класификатор на валутите*.

Информация за инвестицията

Колона 3. Позиция в началото на отчетния период - общ номинал/брой

Посочва се обща стойност на притежаваните ценни книжа по брой (за акции/други дялови инструменти) или по номинал в оригинална валута (за дългови ценни книжа). Данните следва да са равни на данните от края на предходния отчетен период.

Колона 4. Закупени ЦК - общ номинал/брой

Посочва се общият брой (за акции/други дялови инструменти) или общият номинал (за дългови ценни книжа) на закупените ценни книжа през отчетния период.

Когато през отчетния период има едновременно и пазарна покупка, и друга промяна в размера на ценни книжа от една и съща емисия, разликата в размера в резултат на другите промени се записва на същия ред съответно в к.7 Други покупки и/или к.8 Други продажби, а самата промяна се отбелязва със съответния код в к.10 Други промени в размера - описание.

Колона 5. Продадени ЦК - общ номинал/брой

Посочва се броят (за акции/други дялови инструменти) или номиналът (за дългови ценни книжа) на продадените ценни книжа през отчетния период.

Когато през отчетния период има едновременно и пазарна продажба, и друга промяна в размера на ценни книжа от една и съща емисия, разликата в размера в резултат на другите промени се записва на същия ред съответно в к.7 Други покупки или к.8 Други продажби, а самата промяна се отбелязва със съответния код в к.10 Други промени в размера - описание.

Колона 6. Обратно изкупени и падежирани ЦК - общ номинал/брой

Посочва се номиналът на обратно изкупени и/или падежирани дългови ценни книжа или броят на обратно изкупените акции/други дялови инструменти през отчетния период.

Амортизационни плащания по дългови ценни книжа следва също да се отчетат като падежиране. За целта, на реда се посочва онази част от главницата, която е изплатена през отчетния период. Продажбата на дялове от инвестиционни фондове се отразява в к.5, а не като обратно изкупуване в тази колона.

Колона 7. Други покупки – общ номинал/брой

Отразява се увеличение в общия брой (за акции/други дялови инструменти) или общия номинал (за дългови ценни книжа) на притежаваните ценни книжа, в резултат на събитие, различно от пазарна сделка. Типа на събитието се отбелязва със съответния код в к.10 Други промени в размера - описание. Когато през отчетния период има няколко промени от един и същи тип, тяхната стойност се посочва като сума. Когато през отчетния период има няколко промени от различен тип, тяхната стойност отново се посочва сумирано, а в к.10 Други промени в размера се отбелязва код “SUM - Различни промени (агрегирана стойност)”. В този случай, промените се посочват поотделно (всяка промяна на отделен ред) със съответните кодове в Таблица 3. ДРУГИ ПРОМЕНИ В РАЗМЕРА (sheet OTHER CHANGES) (вж. Пример 1).

Колона 8. Други продажби – общ номинал/брой

Отразява се намаление в общия брой (за акции/други дялови инструменти) или общия номинал (за дългови ценни книжа) на притежаваните ценни книжа, в резултат на събитие, различно от пазарна сделка. Типа на събитието се отбелязва със съответния код в к.10 Други промени в размера. Когато през отчетния период има няколко промени от един и същи тип, тяхната стойност се посочва като сума. Когато през отчетния период има няколко промени от различен тип, тяхната стойност отново се

посочва сумирано, а в к.10 Други промени в размера се отбелязва код “SUM - Различни промени (агрегирана стойност)”. В този случай, промените се посочват поотделно (всяка промяна на отделен ред) със съответните кодове в Таблица 3. ДРУГИ ПРОМЕНИ В РАЗМЕРА (sheet OTHER CHANGES) (вж. Пример 1).

Колона 9. Позиция в края на отчетния период – общ номинал/брой

Отразява се броят (за акции/други дялови инструменти) или номиналът (за дългови ценни книжа), които подотчетното лице притежава към края на отчетния период.

Стойността на колоната се изчислява по следната формула: к.3+к.4-к.5-к.6+к.7-к.8.

Колона 10. Други промени в размера - описание

В случай на промени в размера на притежаваните ценни книжа, различни от пазарна покупка, продажба, амортизационно плащане и/или падеж, техният размер се записва в к.7 и/или к.8, а в к.10 се избира кодът на съответната промяна.

Код	Промяна (наименование)
TRANS	Трансфери на ценни книжа: - получаване на права или акции, вследствие на притежание на ЦК - трансфери на ЦК между посредници - трансфери от Регистър А в Регистър Б в ЦД и обратно
DIV	Изплащане на дивидент под формата на акции
LIQ_DIV	Изплащане на ликвидационен дивидент или супердивидент
SPLIT	Сплит без промяна на ISIN код
SPLIT_ISIN	Сплит с промяна на ISIN код
BONUS	ЦК, получени или предоставени безвъзмездно. Не се включват случаите на получаване на права или акции, вследствие на притежание на ЦК или трансфери
ISINCH	Промяна на ISIN код
WRITE OFF	Отписване на вземане по ценни книжа
FORGIVE	Опрощаване на вземане по ценни книжа
SUM	Различни промени (агрегирана стойност)

Когато през отчетния период има няколко промени от различен тип, тяхната стойност се посочва сумирано в к.7 и/или к.8, а в к.10 се отбелязва код “SUM - Различни промени (агрегирана стойност)”. В този случай, промените се посочват поотделно (всяка промяна на отделен ред) със съответните кодове в таблица 3. ДРУГИ ПРОМЕНИ В РАЗМЕРА (sheet OTHER CHANGES) (вж. Пример 1).

Когато е отбелязан код “DIV - Изплащане на дивидент под формата на акции”, стойността се попълва в к.7, а не в к.19.

Когато е отбелязан код “LIQ_DIV - Изплащане на ликвидационен дивидент или супердивидент”, стойността се попълва в к.19, а не в к.7.

Когато е отбелязан код “WRITE_OFF - Отписване на вземане по ценни книжа”, е допустимо попълването на стойност само в к.8.

Когато е отбелязан код “FORGIVE - Опрощаване на вземане по ценни книжа”, е допустимо попълването на стойност само в к.8.

Колона 11. Вид на стойността

Посочва се дали докладваните стойности в к.3-9 са по номинал или са в брой. В случай, че посочените стойности са по номинал, се попълва стойност „N”, в противен случай, в клетката се попълва стойност „U”. Полето е задължително.

Колона 12. Среднопретеглена цена (чиста)

Посочва се среднопретеглена цена от всички извършени сделки (записани в к.4, к.5 и/или к.6) с ценната книга през отчетния период, в случай, че има такива. Теглата на цените се определят от обема на сделките.

Пример1:

През м.февруари са извършени следните сделки с ценна книга FR*****03:

03.02. Закупени са 10 000 единици номинал от ценната книга по цена 103.04 за 100 единици номинал

06.02.Продадени са 3 500 единици номинал от ценната книга по цена 105 за 100 единици номинал

Среднопретеглена цена (чиста) = $(10\,000 \cdot 103.04 + 3\,500 \cdot 105) / (10\,000 + 3\,500) = 103.55$

За лихвоносни ценни книжа се попълва чистата цена, т.е. без начислената лихва.

Докладваната цена следва да бъде за **един брой** (за акции/други дялови инструменти) или в **процент от номинала** (за дългови ценни книжа).

Грешно е подаването на оценена стойност на притежавания обем ценни книжа, както и подаването на цена в процент от номинала като коефициент.

Когато през отчетния период няма извършени сделки с ценната книга, колоната за средна цена се попълва с текуща пазарна цена, ако подотчетното лице разполага с информация за такава.

Колона 13. Цена в края на периода (чиста)

Посочва се цената, по която инвестицията се води в портфейла на подотчетното лице към края на отчетния период.

За лихвоносни ценни книжа се предоставя чистата цена, т.е. без начислената лихва. Докладваната цена следва да бъде за **един брой** (за акции/други дялови инструменти) или в **процент от номинала** (за дългови ценни книжа).

Грешно е подаването на оценена стойност на притежавания обем ценни книжа, както и подаването на цена в процент от номинала като коефициент.

Колона 14. Котиrowъчна база

Посочва се котиrowъчната база на инструмента, т.е. дали посочената в к.12 и к.13 цена е за един брой акция/дял или цената е в процент от номинала. В случай, че е посочена цена за един брой акция/дял се попълва код “CCY”, а в случай, че е посочена цена в процент от номинала се попълва код “PCL”. Полето е задължително.

Информация за дохода

Колона 15. Заплатена/получена лихва при покупка/продажба

Със знак „минус“ се посочват заплатените в цената натрупани начислени лихви при покупка на лихвоносни ценни книжа. Със знак „+“ се посочват получените чрез цената натрупани начислени лихви при продажба на лихвоносни ценни книжа. Когато през месеца има и покупки, и продажби по една ценна книга, се посочва нетния размер от получената лихва при продажба минус заплатената лихва при покупка.

Колона 16. Дата на получаване на доход

В случай, че през отчетния месец има лихвено плащане (за дългови ценни книжа) или изплащане на дивиденди (за акции) се посочва датата, на което то е извършено, във формат дд.мм.гггг.

Колона 17. Получени лихвени плащания

Посочват се фактически получени доходи по дългови ценни книжа през отчетния период. Фактически получени доходи са налице, когато в отчетния период е извършено лихвено плащане.

Когато в отчетния месец е налице продажба на лихвоносна дългова ценна книга, лихвата получена при продажбата, се посочва в к.15.

В тази колона се записва и реализираният на падежа доход при падежиране на скотови дългови ценни книжа.

Колона 18. Начислени дивиденди

Колоната се попълва със стойността на обявените през отчетния период дължими дивиденди общо, независимо дали дивидентът е паричен или в акции. Фактически изплатените парични дивиденди през отчетния месец се отразяват в к.19.

Колона 19. Фактически платени дивиденди

Посочва се изплатен паричен дивидент по акции през отчетния месец, като датата на изплащането се записва в к.16. В случай, че дивидентът е изплатен под формата на ценни книжа, същите се записват в к.7, а в к.10 се посочва код “DIV”. В случай, че са изплатени ликвидационни или супердивиденди, техният размер се посочва в к.19, а в к.10 се посочва код „LIQ_DIV”.

Колона 20. Пряка/портфейлна инвестиция

Пряка инвестиция е налице, когато подотчетното лице притежава десет или повече процента от акциите с право на глас на емитента, в началото или в края на отчетния период. Притежавани дългови ценни книжа, издадени от същия емитент, също се третираат като пряка инвестиция. Всички останали притежавани дългови ценни книжа (когато подотчетното лице не притежава десет или повече процента от акциите с право на глас на емитента) са портфейлна инвестиция, както и всички притежавани акции с право на глас, когато са по-малко от десет процента от капитала на емитента в началото и в края на отчетния период. Полето е задължително. Попълва се със следните кодове:

Код	Пряка/портфейлна инвестиция
P	Портфейлна инвестиция
D	Пряка инвестиция (участие 10-50%)
C	Пряка инвестиция (участие над 50%)

Колона 21. Коментар за ценната книга

Допълваща информация за ценните книжа или сделките с тях, като текст.

Попълване на Табл.2 Собствен портфейл - други промени в размера

Таблица „Други промени в размера“ (sheet OTHER_CHANGES) се попълва само, ако за една ценна книга има различни по тип други промени в размера през месеца. Ако промените са от един тип (например само прехвърляния, код “TRANS”) тогава тези промени се сумират и се посочват със съответния код само в основната таблица „Инвестиции в ЦК“.

Ако действително има различни по тип други промени за една ЦК (напр. едновременно и прехвърляне („TRANS“) и получаване на акции като дивидент („DIV“)), тогава на съответния ред в основната таблица „Инвестиции в ЦК“ се посочва код „SUM“ в колоната „Други промени в размера – описание“, а в Таблица „Други промени в размера“ (sheet OTHER_CHANGES) тази ценна книга се посочва на два реда, по един за всяка промяна, маркиран съответно с детайлния код (а именно „TRANS“ и „DIV“).

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: При подаването им по електронен път отчетите се подписват с електронен подпис.

Пример 2: През м.януари са извършени следните сделки и операции:

BG*****01

- 04.01. Безвъзмездно са получени 20 бр. от емисията
- 06.01. Безвъзмездно са получени допълнителни 5 бр. от емисията
- 12.01. Извършено е прехвърляне на 10 бр. от емисията и продажба на останалите 15 бр. по цена 3.40/бр.

DE*****02

- 15.01. Безвъзмездно са получени 100 бр. от емисията
- 28.01. Изплатен е дивидент под формата на акции в размер на 6 бр. от емисията

Записване:

2. ЦЕННИ КНИЖА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ ПОДОТЧЕТНОТО ЛИЦЕ													
Данни за емисията		Позиции и трансакции									Цени		
ISIN код на емисията/ БНБ код	Оригинална валута на емисията	Позиция в началото на отчетния период - общ номинал/брой	Закупени ЦК - общ номинал/брой	Продадени ЦК - общ номинал/брой	Обратно изкупени и падежирани ЦК - общ номинал/брой	Други покупки - общ номинал/брой	Други продажби - общ номинал/брой	Позиция в края на отчетния период – общ номинал/брой	Други промени в размера - описание	Вид на стойността (номинал/брой)	Среднопретеглена цена (чиста)	Цена в края на периода (чиста)	Котиرو-въчна база
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
BG*****01	BGN	0		15		25	10	0	TRANS	U	3.40		CCY
DE*****02	EUR	1500				106		1606	SUM	U	0.70	0.78	CCY

3. ДРУГИ ПРОМЕНИ В РАЗМЕРА			
(попълва се само за ценните книжа, за които има повече от една различни промени от друг тип през отчетния период)			
ISIN код на емисията	Други покупки - общ номинал/брой	Други продажби - общ	Други промени в размера - описание
1	2	3	4
DE*****02	100		TRANS
DE*****02	6		DIV

Форма СПБ-10Б
Тримесечен отчет за извършени инвестиции в чуждестранни фондове за дялов капитал

за

I	II	III	IV

 тримесечие на

--

 година

Тип на отчета:

--

 първоначален

--

 коригиращ

1. МЕСТНО ЛИЦЕ

Наименование:

ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

2. НОМЕР НА БНБ ПО ДЕКЛАРАЦИЯ

3. УЧАСТИЕ НА МЕСТНОТО ЛИЦЕ ВЪВ ФОНДА ЗА ДЯЛОВ КАПИТАЛ

Месец	Държава на чуждестранния фонд за дялов капитал	Валута	Стойност на полагащите се остатъчни нетни активи в началото на тримесечието	Инвестирани суми	Върнати суми	Печалби/загуби и разходи, алокирани към инвеститора	Стойност на полагащите се остатъчни нетни активи в края на тримесечието	Получени дивиденди
01								
02								
03								

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА

Име и фамилия: _____ Длъжност: _____	Подпис: _____
Телефон: _____	
Електронна поща: _____	
Дата: _____	

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1252 (1442)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-10Б

Тримесечен отчет за извършени инвестиции в чуждестранни фондове за дялов капитал

(по образец към чл.9, ал.11, т.2 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: С Форма **СПБ-10Б** всички местни лица, извършили инвестиции в чуждестранни фондове за дялов капитал без посредничеството на местно лице – инвестиционен посредник, отчитат тримесечно информация за инвестициите си в тях.

Чрез формата се отчита стойността на полагащите се нетни активи на местното лице във фондове за дялов капитал в началото и към края на отчетния период. Отражават се и инвестирани и върнати суми, печалби/загуби и разходи, алокирани към инвеститора. Във формата се отчитат и получените дивиденди през отчетния период.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е тримесечие. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответното тримесечие за съответната година.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Формата се предоставя на БНБ в срок до 55 дни след края на отчетното тримесечие.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Формата се подава по един от следните начини:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми.

- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален* или *коригиращ*. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния тип отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: Посочват се наименованието и ЕИК/Код по БУЛСТАТ на местното лице.

2. НОМЕР НА БНБ ПО ДЕКЛАРАЦИЯ: Посочва се номерът на БНБ, даден на Декларация - Форма СПБ-10.

3. УЧАСТИЕ НА МЕСТНОТО ЛИЦЕ ВЪВ ФОНДА ЗА ДЯЛОВ КАПИТАЛ:

Месеци

Колона „Месец“ указва конкретния месец от тримесечието, през който е извършена транзакция (инвестирани суми, върнати суми, получени дивиденди), както следва:

01 - за първия месец от съответното тримесечие (януари, април, юли, октомври)

02 – за втория месец от съответното тримесечие (февруари, май, август, ноември)

03 – за третия месец от съответното тримесечие (март, юни, септември, декември)

Държава на чуждестранния фонд за дялов капитал

Посочва се държавата на чуждестранния фонд за дялов капитал по сделката с код съгласно Приложение 3 Класификатор на държавите и международните институции.

Валута

На ред 01 се посочва буквеният код на валутата, в която е представен отчетът, съгласно Приложение 4 Класификатор на валутите. Ред 02 и ред 03 не се попълват.

Размерът и измененията се посочват във валутни единици. Всички показатели се попълват в една и съща валута.

Стойност на полагащите се остатъчни нетни активи в началото на тримесечието

На реда на съответния месец, през който са възникнали се посочва стойността на полагащите се нетни активи в началото на отчетното тримесечие във валутни единици. Сумата следва да е равна на посочената стойност на полагащите се нетни активи в края на предходното отчетно тримесечие.

Инвестирани суми

Посочват се инвестираните през отчетното тримесечие суми във валутни единици. Сумите се посочват на реда на съответния месец, в който е извършена транзакцията.

Върнати суми

Посочват се върнати на инвеститора суми през отчетното тримесечие във валутни единици. Сумите се посочват на реда на съответния месец, в който е извършена транзакцията.

Печалби/загуби и разходи, алокирани към инвеститора

На реда на съответния месец, през който са възникнали, се посочват измененията в стойността на полагащите се на инвеститора нетни активи, в резултат на алокирани към него печалби/загуби и разходи (други операции, различни от инвестирани/върнати суми), възникнали през отчетното тримесечие.

Стойност на полагащите се остатъчни нетни активи в края на тримесечието

На ред 03 се посочва стойността на полагащите се нетни активи в края на отчетното тримесечие във валутни единици. Ред 01 и ред 02 не се попълват.

Получени дивиденди

Посочва се размерът на изплатени през отчетното тримесечие на инвеститора дивиденди във валутни единици на реда на съответния месец, в който са получени.

III. СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА

Посочва се информация за лицето, съставило отчета.

Форма СПБ-11

Тримесечен отчет за операциите между местни и чуждестранни лица, свързани с услуги, възнаграждения
и безвъзмездните постъпления и плащания

за I II III IV тримесечие на година

Тип на отчета: първоначален коригиращ нулев

1. МЕСТНО ЛИЦЕ							
1.1. Наименование:							
1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:							
Попълва се само при първоначална регистрация и при промяна на регистрацията в БНБ:							
1.3. Населено място (седалище):							
1.4. Адрес (седалище):							
1.5. Пощенски код (седалище):							
1.6. Наименование на латиница:							
1.7. Телефон:							
1.8. Представяващо лице:							
1.9. Код на икономическа дейност по КИД 2025:							
1.10. Електронни съобщения на БНБ във връзка с подадените документи ще приемам на следния електронен адрес:							
2. СПИСКЪТ НА ОПЕРАЦИТЕ МЕЖДУ МЕСТНИ И ЧУЖДЕСТРАННИ ЛИЦА							
(Отбележете с X видовете операции през отчетното тримесечие, като посочите дали те представляват износ или внос за вашата отчетна единица)							
Вид на операцията	Код	Посока		Вид на операцията	Код	Посока	
		Износ	Внос			Износ	Внос
Услуги, свързани с покупка, преработка и ремонт на стоки				Други бизнес услуги			
Услуги по преработка на стоки	152			Юридически услуги	275		
Услуги, свързани с ремонт и поддръжка	160			Счетоводни, одиторски и данъчни консултации	276		
Стоки, придобити от превозвачи на чужда територия (в т.ч. и в пристанища и летища)	170			Бизнес и управленско консултиране и връзки с обществеността	277		
Стоки, продадени чрез търговско посредничество	2701			Реклама, пазарни проучвания и изследване на общественото мнение	278		
Стоки, придобити чрез търговско посредничество	2702			Предоставяне на услуги за научноизследователска и развойна дейност	2791		
				Патенти	2792		
				Авторски права върху продукти от научноизследователска и развойна дейност	2793		
Транспортни и пощенски услуги				Индустриален дизайн	2794		
Други транспортни услуги в морския транспорт	2031			Други права на собственост различни от патенти, авторски права и индустриален дизайн	2795		
Други транспортни услуги във въздушния транспорт	2032			Други услуги, свързани с научноизследователска и развойна дейност	2796		
Други транспортни услуги в ж.п. транспорт	2033			Проектантски услуги	2801		
Други транспортни услуги в шосейния транспорт	2034			Инженерингови услуги	2802		
Други транспортни услуги в речния транспорт	2035			Други технически услуги и техническа помощ	2803		
Други специфични транспортни услуги	2036			Преработка на отпадъци и пречистване на околната среда	282		
Пощенски услуги	958			Услуги, свързани със селското, горското стопанство и риболова	2831		
Куриерски услуги	959			Услуги, свързани с минодобива и преработващата промишленост	2832		
				Други бизнес услуги	284		
Строителни услуги				Други търговски услуги	271		
Строителни услуги в чужбина	250			Оперативен лизинг	272		
Строителни услуги в България	251						
				Лични, културни и възстановителни услуги			
Застрахователни премии	252			Аудиовизуални услуги	2881		
Застрахователни обезщетения	253			Услуги, свързани с артистична дейност	2882		
Застрахователни и пенсионни услуги				Образователни услуги	895		
Живото-застраховане	254			Здравни услуги	896		
Застраховане на товари	255			Услуги в сферата на културата и спорта	897		
Други видове пряко застраховане	256			Други лични услуги	898		
Презастрахователни услуги	257						
Спомагателни услуги при застраховане	258			Правителствени услуги			
Пенсионни услуги	2591			Услуги предоставени на/от чуждестранни посолства	292		
Услуги по стандартни гаранции	2592			Услуги предоставени на/от от военни подразделения и агенции	293		
				Други правителствени услуги	294		
Финансови услуги				Безвъзмездни постъпления и плащания			
Финансови услуги	260			Безвъзмездни постъпления	3791		
				Безвъзмездни плащания	3792		
Авторски права и лицензи				Заплати и компенсации			
Франчайзинг и сродни права	891			Заплати и компенсации	310		
Лицензии за продукти от научноизследователска и развойна дейност	8921						
Лицензии за производство и/или разпространение на компютърен софтуер	8922			Непроизведени нефинансови активи			
Лицензии за производство и/или разпространение на аудиовизуални продукти	8923			Придобиване/разпореждане с непроизведени нефинансови активи	900		
Лицензии за производство и/или разпространение на продукти различни от аудиовизуалните	8924						
Телекомуникационни, компютърни и информационни услуги							
Телекомуникационни услуги	247						
Компютърен софтуер	2631						
Компютърни услуги	2632						
Новинарски услуги	889						
Други информационни услуги	890						

3. ОПЕРАЦИИ ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД					
Код на операцията	Код 01 - износ / Код 02 - внос	Месец	Държава / Международна организация	Валута - код	Стойност (в хиляди евро)

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА	
Име и фамилия:	Длъжност:
Телефон:	Подпис:
Електронна поща:	
Дата:	

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1259 (1964, 1906)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-11

Тримесечен отчет за операциите между местни и чуждестранни лица, свързани с услуги, възнаграждения и безвъзмездните постъпления и плащания

(по образец към чл. 9, ал. 1, т.5 и чл. 9, ал.3 към Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: Българската народна банка събира тримесечно информация относно операциите, свързани с услуги, възнаграждения и безвъзмездни постъпления и плащания на определените от нея местни лица с чуждестранни лица, чрез статистическа форма **СПБ-11** и въз основа на стратифицирана извадка

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е тримесечие. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответното тримесечие за съответната година. При подаване по електронен път тримесечията се отбелязват с арабски цифри 1, 2, 3 или 4 съответно за първо, второ, трето и четвърто тримесечие.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Форма **СПБ-11** се представя на БНБ в срок до 20-о число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетът за четвъртото тримесечие на годината се представя в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма **СПБ-11** се подава по един от следните начини:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми;
- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“.

Съгласно изискванията на чл.14, ал.5 от Наредба № 27 на БНБ, при отчитане на повече от пет записа, статистическите форми се подават само по електронен път.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален отчет* или *коригиращ отчет*. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния тип. При подаване по електронен път с главни латински букви се отбелязва код „P“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет. При положение, че местното лице няма начислени услуги, възнаграждения и безвъзмездни постъпления и плащания през отчетния период, отбелязва (с X) полето нулев отчет на хартиената форма, и с код „Y“ – при подаване по електронен път.

Данните в отчета следва да бъдат на база информация от счетоводната система, отразяваща начислените операции между местни и чуждестранни лица, свързани с услуги, възнаграждения и безвъзмездните постъпления и плащания за съответното тримесечие.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: Посочват се наименованието и ЕИК/Код по БУЛСТАТ на юридическото лице или едноличния търговец. При първоначална регистрация на местното лице в БНБ и при

последваща промяна в първоначално декларираните данни се попълва информация за населеното място, пощенския код и адреса на седалище, наименование на латиница, телефон, име и фамилия на лицето, което представлява местното лице¹, код на икономическа дейност по КИД 2025, както и електронен адрес, на който ще се получават електронни съобщения от БНБ. Данните от т.1.3 до т.1.10 може да не се попълват, когато местното лице вече е подавало отчетна форма СПБ-11 в БНБ и данните са непроменени.

2. СПИСЪК НА ОПЕРАЦИИТЕ МЕЖДУ МЕСТНИ И ЧУЖДЕСТРАННИ ЛИЦА

Отбелязват се (с X) видовете операции, между местното лице и чуждестранни лица през отчетното тримесечие, независимо дали са свързани с основната дейност или извънредна, като се посочва дали те представляват внос или износ за местното лице. Кодовете и класификацията на операциите се определят от БНБ.

За всяка отбелязана операция в списъка на видовете операции, подлежащи на отчет следва да бъде посочена стойност в съответния раздел на форма СПБ-11.

За целите на отчета се счита, че **износ** е налице, когато местно лице начислява услуга към чуждестранно лице или получава заплати и компенсация, както и безвъзмездни постъпления.

За целите на отчета се счита, че **внос** е налице, когато чуждестранно лице начислява услуга към местно лице, както и когато местно лице плаща заплати и компенсация на чуждестранно лице, или извършва безвъзмездни плащания.

3. ОПЕРАЦИИ ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Код на операцията

Посочва се кодът, съответстващ на икономическия характер на операцията, съгласно приложение „Кодове на икономическите операции, свързани с услуги, възнаграждения и безвъзмездни постъпления и плащания”.

Код 01 – износ / Код 02 – внос

Попълва се съответният код в зависимост от посоката на операцията и въведените данни в таблица 2. **СПИСЪК НА ОПЕРАЦИИТЕ МЕЖДУ МЕСТНИ И ЧУЖДЕСТРАННИ ЛИЦА**

Месец

Посочва се конкретният месец от тримесечието, в която е начислена услугата между местното лице и чуждестранните лица. Месеците се попълват по следния начин:

- 01 за първия месец от съответното тримесечие (януари, април, юли, октомври);
- 02 за втория месец от съответното тримесечие (февруари, май, август, ноември);
- 03 за третия месец от съответното тримесечие (март, юни, септември, декември).

Държава / международна организация

Посочва се държавата на седалище на чуждестранното лице - контрагент (не се посочват имена на чуждестранни лица-фирми) с кода ѝ съгласно *Приложение 3 Класификатор на държавите и международните институции*. Когато контрагент е международна или регионална организация (напр. Международната банка за възстановяване и развитие, Европейска комисия, МВФ), отново

¹ В случай че местното лице се представлява от повече от едно лице, се посочва името и фамилията на едно от представляващите лица по избор.

се използва този списък.

Валута - код

Посочва се буквеният код на оригиналната валута, в която е начислена услугата съгласно *Приложение 4 Класификатор на валутите*.

Стойност (в хиляди евро)

Посочва се равностойността на всяка начислена услуга в хиляди евро. За превалутиране, се използва официалният курс на БНБ към датата на начисляване или средномесечен курс.

При необходимост от подаване на първоначален или коригиращ отчет за отчетен период преди присъединяването на България към еврозоната, следва да се използва формата със стойности в хиляди лева.

За безвъзмездните постъпления и плащания се посочва равностойността на получените или предоставени средства в хиляди евро.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: Посочва се информация за лицето, съставило отчета, което полага и собственоръчно подпис, ако отчетът е подаден на хартия. Ако отчетът е подаден електронно, е необходимо подписването му с електронен подпис.

Кодове на икономическите операции, свързани с услуги, възнаграждения и безвъзмездни постъпления и плащания

УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ПОКУПКА, ПРЕРАБОТКА И РЕМОНТ НА СТОКИ

Код 152

Услуги по преработка на стоки

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка с преработка, доработка, опаковане, поставяне на етикети, сглобяване и монтаж и др. на стоки, които са собственост на чуждестранното лице.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка с преработка, доработка, опаковане, поставяне на етикети, сглобяване и монтаж и др. на стоки, които са собственост на местното лице.

Включват се:

- услугите, свързани с рафиниране на петрол;
- втечняване на газ;
- сглобяване на електроника;
- ишлеме

Не се включват:

- не се включва стойността на стоката преди или след преработката;
- не се включва стойността по транспортирането на стоката.

Код 160

Услуги свързани с ремонт и поддръжка

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка с ремонт и поддръжка на стоки и други материални активи, които са собственост на чуждестранното лице.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка с ремонт и поддръжка на стоки и други материални активи, които са собственост на местното лице.

Включват се:

- услугите, свързани с ремонт и поддръжка на стоки и други материални активи независимо дали стойността на ремонта е капитализирана в стойността на материалния актив;
- стойността на резервните части и на други материали, включени от предоставящия ремонтната услуга;
- ремонт и поддръжката (без почистване) на кораби, въздухоплавателни средства и друго транспортно оборудване.

Не се включват:

- не се включва стойността на стоките и/или на други материални активи преди или след ремонта;
- поддръжката и ремонта на строителни обекти - те се включват в код 250 *Строителни услуги в чужбина* и/или код 251 *Строителни услуги в България*;
- поддръжката и ремонта на компютърно оборудване - те се включват в код 2632 *Компютърни услуги*.

Код 170

Стоки, придобити от превозвачи на чужда територия (в т.ч. и в пристанища и летища)

Пристанища и летища включват морски и океански терминали, летища, пристанища на вътрешни водни пътища.

Износ: Платените от чуждестранни лица стоки, продадени от местното лице на чуждестранни превозвачи на територията на пристанища и аерогари.

Внос: Платените стоки от местното лице, закупени от чуждестранни лица на територията на чуждестранни пристанища и аерогари.

Включват се:

- гориво (бункеровка), вкл. и разходите за гориво на местни лица, предоставящи услуги по шосеен транспорт;
- провизии, припаси, помощни материали свързани с обслужването на въздухоплавателни и плавателни съдове.
- стоките и услугите, предоставяни от шосейни или друг вид превозвачи, които са използвани на територия на икономика, различна от територията, на която са резиденти предоставящите услугата, вкл. разходите за горива на транспортните оператори

Търговско посредничество

Търговското посредничество е налице, когато местно лице закупува стоки от чуждестранни лица, които след това препродава на други чуждестранни лица, като стоката не пресича границите на страната (не влиза в страната или не я напуска във физически аспект). Включва се както стоков арбитраж, при който стоката се купува и продава почти едновременно, също така и препродажба на едро, при която търговецът става собственик на стоката за по-продължителен период от време и поема отговорността за транспортирането ѝ от държавата на продавача до държавата на купувача.

Код 2701 и код 2702 се посочват винаги заедно в месеца, в който стоките са продадени, независимо от това, че месецът на покупка на стоките може да не съвпада с месеца на продажбата.

Код 2701

Стоки, продадени чрез търговско посредничество

Износ: Посочва се стойността на продадените от местното лице стоки на чуждестранни лица. Стойността на стоките е по цени на договаряне към момента на продажбата.

Код 2702

Стоки, придобити чрез търговско посредничество

Износ: Посочва се стойността на придобитите от местното лице стоки (**със знак минус**), закупени от чуждестранни лица. Стойността на стоките е по цени на договаряне към момента на покупката.

ТРАНСПОРТНИ И ПОЩЕНСКИ УСЛУГИ

Не се включва товарен или пътнически транспорт!

Посочват се само услуги, които включват спомагателни (допълващи) транспортни услуги без тези, които са свързани с транспортирането на товари или хора.

Код 2031 Други транспортни услуги в морския транспорт

Код 2032 Други транспортни услуги във въздушния транспорт

Код 2033 Други транспортни услуги в ж.п. транспорт

Код 2034 Други транспортни услуги в шосейния транспорт

Код 2035 Други транспортни услуги в речния транспорт

Код 2036 Други специфични транспортни услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица услуги, свързани с товаренето и разтоварването на стоки и товари.

Внос: Начислени услуги от чуждестранни лица към местното лице, свързани с товаренето и разтоварването на стоки и товари.

Включват се:

- стифиране (струпване);
- складиране и съхранение;
- опаковане и преопаковане;
- воденето на самолет в чуждо въздушно пространство и на кораб в чужда акватория;
- ръководство на въздушния трафик;
- поддръжка и почистване на транспортни средства, осъществявано в пристанища и летища;
- спасителни операции (при природни бедствия);
- летищни такси;
- агентски комисионни, свързани с пътнически и товарен транспорт (спедиторски и брокерски комисионни);
- пътни такси (тол-такси) за ползването на чужда пътна инфраструктура и/или винетки, валидни за чужда територия.

Не се включват:

- застраховките на товарите - те се включват в Код 252 *Застрахователни премии*;
- стоките закупени от чуждестранни превозвачи на територията на летища и пристанища – код 170;
- поправка и монтаж на транспортно оборудване – те се включват в код 160 *Услуги свързани с ремонт и поддръжка*;
- поправка и ремонт на ж.п., пристанищни и летищни съоръжения - те се включват в код 250 *Строителни услуги в чужбина* и/или код 251 *Строителни услуги в България*.

Код 958

Пощенски услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица пощенски услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице пощенски услуги.

Включват се:

- услуги по приемане, пренасяне и доставка на писма и колетни пратки;
- услуги по приемане, пренасяне и доставка на брошури, вестници и списания и други периодични издания;
- телеграфни услуги и пощенски услуги на гише;
- пощенски услуги до поискване;
- продажба на марки;
- пощенски услуги, свързани с парични нареждания;
- услуги по предоставяне под наем на пощенски кутии.

Не се включват:

- финансови услуги, оказвани от пощенските служби, като услуги, свързани с преводи по жиро сметки, банкови услуги и услуги по депозитни сметки - те се включват в код 260 *Финансови услуги*;
- услуги по подготовка на пощенски пратки - те се включват в код 284 *Други бизнес услуги*;

- услуги, свързани с телекомуникационни системи - те се включват в код 247 *Телекомуникационни услуги*.

Код 959

Куриерски услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица куриерски услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице куриерски услуги.

Включват се:

- услуги, свързани с експресните доставки от врата до врата;
- услуги, свързани с доставки до поискване или до определен срок.

Не се включват:

- услуги по пренасяне и складиране на пощенски пратки от авиокомпания - те се включват в код 2032 *Други транспортни услуги във въздушния транспорт*;
- услуги по подготовката на куриерски пратки - те се включват в код 284 *Други бизнес услуги*.

СТРОИТЕЛНИ УСЛУГИ

Строителните услуги, които следва да се посочват във формата са:

- строителни работи, които продължават по-малко от една година;
- строителни работи, които не се изпълняват чрез дъщерно дружество на територията на страната, получател на услугата;
- услуги по строителни обекти (сгради, пътища, мостове, язовири) и съоръжения;
- подготовка на парцели;
- инсталиране и сглобяване на машини, монтаж на оборудване;
- строителство на сгради;
- изграждане на водопроводи;
- дейности по събаряне на сгради и съоръжения, разчистване на терени;
- строителни ремонти;
- почистване, боядисване и ремонт на фасади;
- отдаване под наем на строителни съоръжения с оператор.

Код 250

Строителни услуги в чужбина

Износ: Начислените строителни услуги от местното лице към чуждестранни лица извън страната или в страната, за строителни работи, които продължават по-малко от една година.

Не се включват:

- строителните услуги, предоставяни в чужбина чрез дъщерни дружества или клонове, регистрирани като такива на чужда територия. В повечето случаи тези дейности се отчитат като инвестиция в чужбина чрез подаване на форма СПБ-7.

Код 251

Строителни услуги в България

Внос: Начислените услуги от чуждестранни лица към местното лице във връзка със строителни работи, които продължават по-малко от една година.

Не се включват:

- строителните услуги предоставяни от клонове или дъщерни предприятия на чуждестранните лица, които осъществяват строителния проект в България и са регистрирани на територията на България.

Код 252

ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ПРЕМИИ

Износ: Спечелени застрахователни премии от местни застрахователни/презастрахователни дружества, по издадени полици на чуждестранни лица.

Внос: Спечелени застрахователни премии от чуждестранни застрахователни/презастрахователни дружества по издадени полици на местни лица.

Код 253

ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

Износ (получени): Дължими застрахователни обезщетения (възникнали, обявени и изплатени през периода; възникнали, обявени, но неизплатени през периода; възникнали през периода, но необявени пред застрахователя през периода) за получаване от местни лица, платими от чуждестранни застрахователни/презастрахователни дружества.

Внос (платени): Дължими застрахователни обезщетения (възникнали, обявени и изплатени през периода; възникнали, обявени, но неизплатени през периода; възникнали през периода, но необявени пред застрахователя през периода) от местни застрахователни/презастрахователни дружества и платими към чуждестранни лица.

ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ И ПЕНСИОННИ УСЛУГИ

Износ: Застрахователни услуги, начислени от местни застрахователни/презастрахователни дружества към чуждестранни лица.

Пенсионни услуги, начислени от местни пенсионно-осигурителни дружества към чуждестранни лица.

Внос: Застрахователни услуги, начислени от чуждестранни застрахователни/презастрахователни дружества към местни лица.

Пенсионни услуги, начислени от чуждестранни пенсионно-осигурителни дружества към местни лица.

Формула за изчисляване на застрахователни услуги (износ)

Брутни спечелени премии
+ доход от инвестиране на техническите резерви
– дължими обезщетения (изплатени; предявени, но неизплатени; възникнали, но непредявени)
– корекции за волатилност
= застрахователни услуги (положително число или нула)

Услугата се изчислява по отделно за код 254, 255, 256 и 257.

Само застрахователни и презастрахователни дружества, както и застрахователни брокери и агенти посочават застрахователни и презастрахователни услуги по кодове 254, 255, 256 и 257.

Код 254

Живото-застраховане

- Живото-застраховането включва поток от плащания от притежателя на полицата в замяна на договорена минимална еднократна сума в края на срока на полицата, платима при падеж или смърт на притежателя на полицата.

Код 255

Застраховане на товари

Включват се:

- риск от кражба, загуба или увреждане на стоки, които са в процес на внос (износ, транзит) или друго застрахователно събитие настъпило при превоза.

Не се включват:

- застраховките на превозното средство, с което е извършван превоза на стоките.

Код 256

Други видове пряко застраховане

- пряко застраховане – морско, въздушно;
- застраховане срещу имуществени вреди и/или срещу пожар;
- застраховане срещу парични загуби;
- застраховане - юридическа отговорност;
- застраховане свързано със заеми и кредитни карти;
- застраховане при пътуване.

Код 257

Презастрахователни услуги

- прехвърляне на застрахователния риск от един застраховател на друг.

Код 258

Спомагателни услуги при застраховане

- застрахователно-консултантските услуги;
- пенсионно-консултантски услуги;
- агентски и брокерски комисионни, свързани със застрахователни услуги.

Код 2591

Пенсионни услуги

- услуги, предоставяни от пенсионни фондове, свързани с изплащане на пенсии или обезщетения при смърт или нетрудоспособност.

Код 2592

Услуги по стандартни гаранции

- гаранции по студентски заеми.

ФИНАНСОВИ УСЛУГИ

Код 260

Финансови услуги

Такива услуги могат да се предоставят от банки, фондови борси, факторинг компании, компании за издаване на кредитни карти и пътнически чекове, рейтингови агенции, финансови консултанти, инвестиционни и други финансови посредници.

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица, свързани с финансово посредничество и/или спомагателни услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги, свързани с финансово посредничество и/или спомагателни услуги.

Включват се:

- такси и комисионни във връзка с:
 - откриване на депозити;
 - отпускане на кредити (включително за ипотечни заеми и финансов лизинг);
 - кредитни карти;
 - откриване на акредитиви;
 - гаранции;
 - обработка на инкасови документи;
 - парични преводи;
 - банкови акцепти;
 - кредитни линии и клиринг на плащания;
 - факторинг, форфетиране и др.;
- такси при неусвояване на отпуснати суми по кредитни споразумения;
- финансово-консултантски услуги;
- финансови услуги във връзка с покупко-продажбата на валута;
- такси за S.W.I.F.T.;
- услуги по сделки с ценни книжа (вкл. финансови деривати), като гарантиране и пласиране на емисии от ценни книжа, брокерски комисионни, услуги, свързани с прехвърляне на финансови инструменти и събиране на доходите по тях;
- услуги по доверително управление на фондове, финансово консултиране, попечителство на финансови активи и ценни метали, управление на активи;
- финансови услуги, свързани със сливания и придобивания, оценка на кредитен рейтинг, административно управление на финансови пазари.

Не се включват:

- лихви по депозити, кредити, финансови лизинги, ценни книжа и притежавани живото-застрахователни полици;
- получени и платени дивиденди;
- спомагателни услуги на живото-застрахователни и пенсионни фондове, както и други застрахователни услуги между местни и чуждестранни лица - те се включват в кодовете за застрахователни услуги;
- нефинансови консултантски услуги, оказвани от финансови институции, като услуги по управленско консултиране - те се включват в код 277 *Бизнес и управленско консултиране и връзки с обществеността*;
- загуби и печалби от покупко-продажба на ценни книжа и финансови деривати за собствена сметка.

АВТОРСКИ ПРАВА И ЛИЦЕНЗИИ

Код 891

Франчайзинг и сродни права

Износ: Начислените от местното лице франчайзинг такси за предоставяни от него права на чуждестранни лица.

Внос: Начислените от чуждестранни лица франчайзинг такси към местното лице за ползвани от него права.

Включват се:

- начислените такси за предоставяне правото на продажба на продукт или предоставяне на услуга, които носят определена търговска марка на определена територия.

Не се включват:

- случаите, когато има промяна в собствеността върху правата (т.е. продавачът престава да има всякакви права и задължения, свързани с интелектуалната собственост).

Код 8921

Лицензии за продукти от научноизследователска и развойна дейност

Износ: Начислените от местното лице авторски права и лицензионни такси към чуждестранни лица за продукти от научноизследователска и развойна дейност.

Внос: Начислените от чуждестранни лица авторски права и лицензионни такси към местното лице за продукти от научноизследователска и развойна дейност.

Включват се:

- лицензионни такси върху права на собственост, като патенти, авторски права, права върху технологични процеси и индустриален дизайн.

Код 8922

Лицензии за производство и/или разпространение на компютърен софтуер

Износ: Начислените от местното лице лицензионни такси към чуждестранни лица за производството и/или разпространението на компютърен софтуер.

Внос: Начислените от чуждестранни лица лицензионни такси към местното лице за производството и/или разпространението на компютърен софтуер.

Включват се:

- лицензионни такси по споразумения за ползване на компютърни програми.

Не се включват:

- продажби на клиентски (специфичен) софтуер както и свързаните с него права за използване – те се включват по код 2631 *Компютърен софтуер*.

Код 8923

Лицензии за производство и/или разпространение на аудиовизуални продукти

Износ: Начислените от местното лице авторски права и лицензионни такси към чуждестранни лица за правото на ползване на аудиовизуални продукти.

Внос: Начислените от чуждестранни лица авторски права и лицензионни такси към местното лице за правото на ползване на аудиовизуални продукти.

Включват се:

- лицензионни такси по споразумения за ползване на произведени оригинали или прототипи, като кинематографични творби и звукови записи;
- права за излъчване на спортни събития.

Не се включват:

- такси по права за разпространение на аудиовизуални продукти за ограничен период от време или на ограничена територия – те се включват в код 288 *Аудиовизуални услуги*.

Код 8924

Лицензии за производство и/или разпространение на продукти различни от аудиовизуалните

Износ: Начислените от местното лице авторски права и лицензионни такси към чуждестранни лица за правото на ползване на продукти различни от аудиовизуалните.

Внос: Начислените от чуждестранни лица авторски права и лицензионни такси към местното лице за правото на ползване на продукти различни от аудиовизуалните.

Включват се:

- лицензионни такси по споразумения за ползване на произведени оригинали или прототипи на творци (автори, художници, скулптори).

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННИ, КОМПЮТЪРНИ И ИНФОРМАЦИОННИ УСЛУГИ

Код 247

Телекомуникационни услуги

Износ: Начислените от местното лице на чуждестранни лица телекомуникационни услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице телекомуникационни услуги.

Включват се:

- трансмисия на звук, картина или друга информация;
- трансмисия чрез телефон (включително клетъчните телефонни услуги), факс, телекс, телеграма;
- радио и телевизия (наземна, кабелна и сателитна), сателитен сигнал и др.;
- услуги през бизнес мрежи, теле-конферентни и спомагателни услуги;
- услуги по отдаване под наем на телекомуникационни линии;
- услуги по осигуряване на интернет трансфер и онлайн достъп, включително предоставяне на достъп до интернет и електронна поща.

Не се включват:

- услуги по инсталиране и оборудване на телефонни мрежи - те се включват в *Строителни услуги*;
- стойността на пренасяната информация - тя се включват в код 889 *Новинарски услуги*;
- преводите, извършвани в полза на електроразпределителни, топлофикационни, водоразпределителни дружества, както и др. услуги, извършвани чрез далекосъобщителни оператори, които представляват заплащане на сметки;
- услуги предоставяни от сървъри на бази данни, компютърни услуги, които осигуряват достъп до бази данни и обработка на данните - те се включват в код 890 *Други информационни услуги*.

Код 2631

Компютърен софтуер

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица компютърни услуги, свързани с компютърен софтуер.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице компютърни услуги, свързани с компютърен софтуер.

Включват се:

- продажби на клиентски (специфичен) софтуер както и свързаните с него права за използване;
- развитието, изработването и доставката на документация за клиентски софтуер, вкл. операционни системи, направени за точно определени клиенти;
- услуги, свързани с хардуер и софтуер за крайно потребление; инсталация на софтуер, или доставен по електронен път с периодични или еднократни плащания за лиценз;
- услуги, свързани с лицензи за използване на софтуер за крайно потребление, предоставяни на носител за съхранение на данни с периодична такса за лиценз, както и лицензи за използване на софтуер с неограничен срок за използване;
- продажба и покупка на автентични продукти и права върху собственост за софтуерни системи и приложения;

Не се включват:

- покупко-продажба на стандартен софтуер.

Код 2632

Компютърни услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица компютърни услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице компютърни услуги.

Включват се:

- консултантски услуги, свързани с хардуер и софтуер, в т.ч. управление на подизпълнители на компютърни услуги;
- услуги, свързани с инсталация на хардуер и софтуер на сървъри и главни компютърни единици;
- услуги, свързани с поддръжка и ремонт на компютърни системи и периферни устройства (принтери, факсове, мултифункционални устройства и др.);
- услуги по възстановяване на данни;
- услуги по осигуряване на системна помощ във връзка с управлението на компютри (колцентрове);
- анализи, дизайн и програмиране на системи готови за употреба (включително развитието и проектирането на интернет страници);
- системна поддръжка както и други услуги – обучение, като част от цялостния процес на компютърните консултации;
- услуги по обработка и съхранение на данни като въвеждане на данни, подготовка на таблици и диаграми и развитието на системи за работа в мрежа на много потребители;
- услуги, свързани с хостване на интернет страници (например предоставяне на дисково пространство на Интернет сървър за хостване на страници).

Не се включват:

- курсове за обучение, които не са тясно специализирани и свързани с конкретен клиент - те се включват в код 895 *Образователни услуги*.
- таксите за лицензи за възпроизводство и дистрибуция, които са част от таксите за правата върху интелектуална собственост- те се включват в код 8922 *Лицензии за възпроизводство и/или дистрибуция на компютърен софтуер*.

Код 889

Новинарски услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица новинарски услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице новинарски услуги.

Включват се:

- услугите предоставяни от новинарски агенции като новини, фотографии, статии.

Код 890

Други информационни услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица други информационни услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице други информационни услуги.

Включват се:

- услуги, свързани с бази-данни - разработване на концепцията, съхранение и разпространение на данни, (включително чрез указатели и списъци на електронни пощи), както в реално време, така и чрез магнитен, оптичен или печатен носител;
- интернет-базирани приложения;
- директни, лични абонаменти за вестници и друга периодична литература, доставяни по електронна поща, чрез електронна трансмисия или други електронни средства;
- трансферирането на данни или програми, които не са софтуер от сървър към друг компютър.

Не се включват:

- услуги по осигуряване на системна помощ във връзка с управлението на компютри (колцентрове) – те се включват в код 2632 *Компютърни услуги*.

ДРУГИ БИЗНЕС УСЛУГИ

Код 275

Юридически услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица юридически услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице юридически услуги.

Включват се:

- правни консултации, представителство при правни, съдебни и законови процедури, съставяне на правни документи, съдебни такси, консултации по сертификация, услуги по попечителство и по прехвърляне на имоти и др.

Код 276

Счетоводни, одиторски и данъчни консултации

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка със счетоводни, одиторски и данъчни консултации.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка със счетоводни, одиторски и данъчни консултации.

Включват се:

- водене на счетоводни книги, проверка на счетоводни записвания и финансови отчети, данъчно планиране и данъчни консултации на бизнеса, подготвяне на данъчни документи, вкл. и услуги, свързани с възстановяване на ДДС и др.

Код 277

Бизнес и управленско консултиране и връзки с обществеността

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка с бизнес и управленско консултиране и връзки с обществеността.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка с бизнес и управленско консултиране и връзки с обществеността.

Включват се:

- услуги, свързани с консултиране, управление и оперативна помощ относно бизнес политиката и стратегията на фирмата, както и цялостно планиране, структуриране и контрол на организацията й;
- управленски одит, консултиране относно управлението на пазарите, управление на човешките ресурси, управление на производството и на проектите;
- услуги, свързани с консултиране, управление и оперативна помощ относно подобряване имиджа на клиентите и техните взаимоотношения с институциите и обществеността (връзки с обществеността);
- управленски разходи между свързани дружества.

Не се включват:

- получени и платени дивиденди.

Код 278

Реклама, пазарни проучвания и изследване на общественото мнение

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка с реклама, пазарни проучвания и изследване на общественото мнение.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка с реклама, пазарни проучвания и изследване на общественото мнение.

Включват се:

- изграждане на концепция, създаване и разпространение на рекламни послания;
- покупко-продажба на рекламното пространство и време в медиите;
- организиране на изложения и други подобни услуги;
- насърчаване на продажбите в чужбина, пазарни(маркетинг) проучвания, теле-маркетинг;
- изследвания на общественото мнение.

Код 2791

Предоставяне на услуги за научноизследователска и развойна дейност

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка с научноизследователска и развойна дейност.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка с научноизследователска и развойна дейност.

Включват се:

- услугите, свързани с изследвания и експериментално развитие на нови продукти и процеси, в сферата на точните, социалните и хуманитарните науки;
- услуги по разработване на оперативни системи, които подпомагат технологични разработки.

Не се включват:

- продажбата на лицензионни такси за продукти от научноизследователска и развойна дейност – те се включват в код 8921 *Лицензии за продукти от научноизследователска и развойна дейност*;
- продажбата на собствеността върху продукти от научноизследователска и развойна дейност;
- технически проучвания и консултантска дейност – те се включват в код 277 *Бизнес и управленско консултиране и връзки с обществеността*.

Код 2792

Патенти

Износ: Начислените продажби на патенти от местното лице към чуждестранни лица.

Внос: Начислените продажби на патенти от чуждестранни лица към местното лице.

Код 2793

Авторски права върху продукти от научноизследователската и развойната дейност

Износ: Начислените продажби на авторски права върху продукти от научноизследователска и развойна дейност от местното лице към чуждестранни лица.

Внос: Начислените продажби на авторски права върху продукти от научноизследователска и развойна дейност от чуждестранни лица към местното лице.

Код 2794

Индустриален дизайн

Износ: Начислените продажби на индустриален дизайн от местното лице към чуждестранни лица.

Внос: Начислените продажби на индустриален дизайн от чуждестранни лица към местното лице.

Включват се:

- продажбите на индустриални процеси и дизайни, търговска тайна.

Код 2795

Други права на собственост различни от патенти, авторски права и индустриален дизайн

Износ: Начислените продажби на други права на собственост от местното лице към чуждестранни лица.

Внос: Начислените продажби на други права на собственост от чуждестранни лица към местното лице.

Код 2796

Други услуги, свързани с научноизследователска и развойна дейност

Износ: Начислените други услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка с научноизследователска и развойна дейност.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице други услуги във връзка с научноизследователска и развойна дейност.

Включват се:

- тестване, разработване на други продукти и процеси, в сферата на точните, социалните и хуманитарните науки.

Код 2801

Проектантски услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица проектантски услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице проектантски услуги.

Включват се:

- услуги, свързани с изграждане на архитектурния дизайн на градоустройствени и други проекти по благоустройството, планиране, проектиране;

Код 2802

Инженерингови услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица инженерингови услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице инженерингови услуги.

Включват се:

- услуги, свързани с проектиране, разработване и използване на машини, материали, инструменти, процеси и системи;
- мониторинг при строителството на язовири, мостове, летища;
- проекти за завършено строителство и др.;

Код 2803

Други технически услуги и техническа помощ

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица технически услуги и техническа помощ.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице технически услуги и техническа помощ.

Включват се:

- земемерство, картография;
- тестване и сертификация на продукти;
- технически контрол.

Код 282

Преработка на отпадъци и пречистване на околната среда

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка с преработка на отпадъци и пречистване на околната среда.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка с преработка на отпадъци и пречистване на околната среда.

Включват се:

- услуги, свързани с преработка на радиоактивни и други отпадъци,
- премахване на замърсени почви, почистване на нефтени петна,
- обезвреждане на минни полета и възстановяване на почвата,
- обеззаразяване и пречистване както и всички услуги, свързани с почистване или възстановяване на околната среда.

Не се включват:

- покупко-продажбата на квоти за емисии на парникови газове - те се включват в код 900 *Придобиване/разпореждане с произведени нефинансови активи.*

Код 2831

Услуги, свързани със селското, горското стопанство и риболова

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица услуги във връзка със селското стопанство, горското стопанство и риболова.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка със селското стопанство, горското стопанство и риболова.

Включват се:

- земеделски услуги като осигуряване на земеделска техника с обслужващ персонал, прибиране на реколта, обработка на посеви, борба с вредители, отглеждане на животни;
- услуги, свързани с горското стопанство, лов, риболов;
- ветеринарни услуги.

Код 2832

Услуги, свързани с минодобива и преработващата промишленост

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица услуги във връзка с минодобива и преработващата промишленост.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка с минодобива и преработващата промишленост.

Включват се:

- услуги в минната и добивната промишленост, като предоставяне на минни, нефтени и газови полета; сондиране, изграждане, ремонт и демонтаж на сондажно оборудване; изграждане на нефтени и газови кладенци; услуги, съпътстващи вземане на проби от руди; проучване, минно инженерство и геоложки изследвания.

Код 284

Други бизнес услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица други бизнес услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице други бизнес услуги.

Включват се:

- дистрибуцията на електрическа енергия, вода, газ и други петролни продукти в случаите когато услугите могат да бъдат установени отделно от електро - преносните и тръбопроводните мрежи и др.
- услуги, свързани с назначаване на персонал,
- услуги, свързани с охрана и разследвания;
- писмен и устен превод от и на чужд език,
- фотографски услуги, публикации;
- почистване на сгради;
- услуги, свързани с недвижими имоти;
- както и всяка друга бизнес услуга, която не може да бъде класифицирана към някоя от вече споменатите бизнес услуги.

В случай че изпитвате затруднение с определянето на кода на услугата, бихте могли да се обърнете към експертите на БНБ за съдействие и/или допълнителни разяснения.

Код 271

Други търговски услуги

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка с търговия.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка с търговия.

Включват се:

- услугите, свързани с комисионни за стоки и услуги, платими на посредници, брокери от стокова борса, дилъри, аукционери и представителства;
- услугите представляващи такса при провеждане на аукцион, и/или комисионна при продажба на кораби, въздухоплавателни средства и/или други стоки.

Не се включват:

- франчайзинг такси – те се включват в код 891 *Франчайзинг и сродни права*;
- брокерски комисионни, свързани с прехвърлянето на финансови инструменти – те се включват в код 260 *Финансови услуги*;
- посреднически комисионни, свързани с транспортни услуги.

Код 272

Оперативен лизинг

Оперативният лизинг е дейност по отдаване под наем на активи (сгради, оборудване и/или други вещи), от която произтича ангажимент по ползването на актива, но не и за поемане на риска от погиването му, както и няма прехвърляне на собственост върху актива.

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка с оперативен лизинг.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка с оперативен лизинг.

Включват се:

- отдаване под наем без обслужващ персонал на автомобили, товарни превозни средства, кораби, самолети, влакови композиции, вагони, контейнери, нефтени платформи и други съоръжения;
- отдаване под наем на друг вид оборудване без обслужващ персонал като компютри и друго телекомуникационно оборудване;
- отдаване на жилищни и други видове сгради, но само в случай, че не са предоставени на туристи за настаняване.

Не се включват:

- отдаване под наем със съпътстващ екипаж, независимо от вида транспортно средство.
- лихви по финансов лизинг (покупка на машини, транспортни средства и оборудване на изплащане с опция за придобиване в края на периода). Те се отразяват по съответния код за изплащане на главници или лихви по финансови кредити.
- такси за отдаване под наем на телекомуникационни линии - те се включват в код 247 *Телекомуникационни услуги*.
- отдаване под наем на сгради на правителствени, интернационални организации и посолства се включват в код 292 *Услуги предоставени на/от чуждестранни посолства*;
- услуги, които са направени във връзка с туристически услуги – настаняване и отдаване под наем на превозни средства, както и такси-круиз (морски пътешествия) не се включват.

ЛИЧНИ, КУЛТУРНИ И ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ УСЛУГИ

Код 2881

Аудиовизуални услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица аудиовизуални услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице аудиовизуални услуги.

Включват се:

- услуги, свързани с производството на филми(на филмова лента, на видеокасети, дискове и/или предадени по електронен път);
- услуги, свързани с производството на радио и телевизионни програми (предавания на живо или записани на технически носители) и музикални записи;
- такси за наемане на пространство, свързано с производството на аудиовизуални продукти;
- такси за права за разпространение (за телевизия, радио и филми) продавани на медиите за ограничен брой излъчвания в специфични области и достъп до кодирани телевизионни канали (като например услуги на кабелни оператори);
- такси за права за разпространение на концерти и представления;
- покупко-продажба на филми, радио и телевизионни програми, записани музикални произведения, музикални композиции и ръкописи, когато са доставени по електронен път.

Не се включват:

- покупко-продажба на права за видеоразпространение на филми и телевизионни програми - те се включват по код 8923 *Лицензии за производство и/или разпространение на аудиовизуални продукти.*
- покупко-продажба на филми, радио и телевизионни програми, записани музикални произведения, музикални композиции и ръкописи, когато са доставени на твърд носител (диск, CD-ROM).

Код 2882

Услуги, свързани с артистична дейност

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица аудиовизуални и сходни услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице аудиовизуални и сходни услуги.

Включват се:

- хонорари на актьори, музиканти, танцьори, режисьори и продуценти на театрални и музикални продукции, спортни събития, циркове и др;
- организация на концерти, представления на живо.

Код 895

Образователни услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица образователни услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице образователни услуги.

Включват се:

- услуги, предоставяни от чуждестранни преподаватели в страната на потребителя на образователната услуга;
- услуги, свързани със задочно обучение, обучение чрез телевизионни програми или курсове по интернет.

Не се включват:

- такси за обучение на местни лица, начислени от чуждестранни учебни заведения, както и такси за обучение на чуждестранни лица, начислени от местни учебни заведения.

Код 896

Здравни услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица здравни услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице здравни услуги.

Включват се:

- услуги предоставяни от чуждестранни лекари, медицински сестри и друг медицински персонал, както и лабораторни и подобни услуги в страната на потребителя на здравната услуга.

Не се включват:

- такси за лечение на местни лица, начислени от чуждестранни лечебни заведения, както и такси за лечение, начислени на чуждестранни лица от местни лечебни заведения.

Код 897

Услуги в сферата на културата и спорта

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица услуги в сферата на културата и спорта.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги в сферата на културата и спорта.

Включват се:

- услуги, свързани с културни събития, като посещения на музеи, библиотеки, архиви и др.;
- услуги, свързани със спортни събития и други развлекателни дейности, награден фонд на спортни турнири.

Не се включват:

- трансфери по договори на спортисти – те се включват в код 900 *Придобиване/ разпореждане с непроизведени нефинансови активи.*

Код 898

Други лични услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица други лични услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице други лични услуги.

Включват се:

- социални услуги, услуги в домакинството и други лични услуги.

ПРАВИТЕЛСТВЕНИ УСЛУГИ

*Чуждестранните дипломатически и консулски представителства, международните организации, членовете на тези представителства и организации, техният персонал и обслужващите ги чуждестранни граждани и членовете на техните семейства, пребиваващите в Република България, са **чуждестранни лица** по смисъла на § 1, т. 3 на Допълнителната разпоредба на Валутния закон.*

Износ: Начислените услуги от местното лице на чуждестранни лица – посолства, консулства, международни организации и други.

Внос: Начислените услуги от чуждестранни посолства, консулства, международни организации и други към местното лице.

Код 292

Услуги предоставени на/от чуждестранни посолства

Включват се:

- всички услуги, начислени към/от посолства и консулства, които не могат да бъдат класифицирани към никоя от по-горе изброените групи икономически услуги.

- включват се отдаване под наем на сгради, поддръжка на офиси, предоставяне на офис консумативи, организиране на приеми и кетъринг услуги и други услуги, предоставени на дипломати и персонала на консулски служби.
- таксите платени на посолства, консулства и др. както и сумите за издаване на визи и за други услуги и документи.

Код 293

Услуги предоставени на/от от военни подразделения и агенции

Включват се:

- всички услуги, начислени към/от военни подразделения и отбранителни агенции, които не могат да бъдат класифицирани към по-горе изброените групи икономически услуги.
- включват се отдаване под наем на сгради, поддръжка на офиси, предоставяне на офис консумативи, организиране на приеми и кетъринг услуги и други услуги, предоставени на военни подразделения и агенции.
- услуги, свързани със съвместни военни договори и умиротворителни сили.

Не се включват:

- Строителство на нови и съществуващи сгради и конструкции - те се включват в *Строителни услуги*.

Код 294

Други правителствени услуги

Включват се всички услуги, начислени към други правителствени звена, които не могат да бъдат класифицирани към по-горе изброените групи услуги.

БЕЗВЪЗМЕЗДНИ ПОСТЪПЛЕНИЯ И ПЛАЩАНИЯ

Код 3791

Безвъзмездни постъпления (износ)

Включват се:

Платените от чуждестранни лица печалби от лотарии, неустойки, такси за ангажимент, безвъзмездно прехвърляне на собственост върху нефинансов актив, получени дарения и други безвъзмездно получени средства от чужбина.

Код 3792

Безвъзмездни плащания (внос)

Включват се:

Платените към чуждестранни лица дарения и помощи, членски вноски в международни организации, изплатени печалби на чуждестранни лица от лотарии, глоби и неустойки, такси за ангажимент, безвъзмездно прехвърляне на собственост върху нефинансов актив и други безвъзмездно предоставени средства.

ЗАПЛАТИ

Код 310

Заплати и компенсаци

Включват се начислените заплати, надници и други доходи от трудови възнаграждения, както и начислените вноски за социално и здравно осигуряване за сметка на работниците, когато трудовите отношения са **между местно и чуждестранно лице**.

Включват се:

- Начислени доходи за трудови възнаграждения, вноски за социално и здравно осигуряване:
 - на наетите от местното лице чуждестранни лица, които работят в страната по-малко от една година;
 - на наетите в българските посолства чуждестранни лица, консулства и представителства в чужбина;
 - на наетите от местното лице чуждестранни сезонни и погранични работници.
- от чуждестранни лица в полза на местни лица, които работят в чужбина по-малко от една година;
- от чуждестранни лица в полза на местни лица наети в чуждестранни посолства, консулства, военни бази, международни организации и представителства в страната;

Не се включват:

- заплати, надници и други доходи от трудови възнаграждения на чуждестранни емигранти, които пребивават в страната повече от една година. Когато тези операции са с местно лице, те не се отчитат.

НЕПРОИЗВОДСТВЕНИ НЕФИНАНСОВИ АКТИВИ

Код 900

Придобиване/разпореждане с непроизведени нефинансови активи

Износ: Начислените от местното лице непроизведени нефинансови активи продадени на чуждестранни лица.

Внос: Начислените от чуждестранни лица непроизведени нефинансови активи придобити от местното лице.

Непроизведените нефинансови активи се отчитат в момента на смяна на собствеността.

Включват се:

- търговия с квоти за емисии на парникови газове;
- права за ползване на природни ресурси;
- трансфери по договори на спортисти.

Не се включват:

- стойността на посредническата услуга – тя се включва в код 271 *Други търговски услуги*.
- стойността на придобитите и/или произведени нематериални дълготрайни активи по смисъла на счетоводното законодателство.

Форма СПБ-11А

Годишен отчет за начините на предоставяне и/или получаване на услуги между местни и чуждестранни лица

за година

Тип на отчета:

първоначален
коригиращ

1. МЕСТНО ЛИЦЕ

1.1. Наименование:

1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

Попълва се само при първоначална регистрация и при промяна на регистрацията в БНБ:

1.3. Населено място (седалище)

1.4. Адрес (седалище)

1.5. Пощенски код (седалище):

1.6. Наименование на латиница:

1.7. Телефон:

1.8. Представяващо лице:

1.9. Електронни съобщения на БНБ във връзка с подадените документи ще приемам на следния електронен адрес:

2. СПИСЪК НА ОПЕРАЦИИТЕ МЕЖДУ МЕСТНИ И ЧУЖДЕСТРАННИ ЛИЦА

(Отбележете с X видовете операции през отчетния период, като посочите дали те представляват износ или внос за вашето предприятие)

Вид на операцията	Код	Посока		Вид на операцията	Код	Посока	
		Износ	Внос			Износ	Внос
Услуги, свързани с ремонт на стоки				Други бизнес услуги			
Ремонт и поддръжка на стоки	160			Юридически услуги	275		
				Счетоводни, одиторски и данъчни консултации	276		
Транспортни и пощенски услуги				Бизнес и управленско консултиране и връзки с обществеността	277		
Други транспортни услуги в морския транспорт	2031			Реклама, пазарни проучвания и изследване на общественото мнение	278		
Други транспортни услуги във въздушния транспорт	2032			Предоставяне на услуги за научноизследователска и развойна дейност	2791		
Други транспортни услуги в ж.п. транспорт	2033			Патенти	2792		
Други транспортни услуги в шосейния транспорт	2034			Авторски права върху продукти от научноизследователска и развойна дейност	2793		
Други транспортни услуги в речния транспорт	2035			Индустриален дизайн	2794		
Други специфични транспортни услуги	2036			Други права на собственост различни от патенти, авторски права и индустриален дизайн	2795		
Пощенски услуги	958			Други услуги, свързани с научноизследователска и развойна дейност	2796		
Куриерски услуги	959			Проектантски услуги	2801		
				Инженерингови услуги	2802		
Строителни услуги				Други технически услуги и техническа помощ	2803		
Строителни услуги в чужбина	250			Преработка на отпадъци и пречистване на околната среда	282		
Строителни услуги в България	251			Услуги, свързани със селското, горското стопанство и риболова	2831		
				Услуги, свързани с минодобива и преработващата промишленост	2832		
Финансови услуги				Други бизнес услуги	284		
Финансови услуги	260			Други търговски услуги	271		
				Оперативен лизинг	272		
Авторски права и лицензи				Лични, културни и възстановителни услуги			
Франчайзинг и сродни права	891			Аудиовизуални услуги	2881		
Лицензи за продукти от научноизследователска и развойна дейност	8921			Услуги, свързани с артистична дейност	2882		
Лицензи за производство и/или разпространение на компютърен софтуер	8922			Образователни услуги	895		
Лицензи за производство и/или разпространение на аудиовизуални продукти	8923			Здравни услуги	896		
Лицензи за производство и/или разпространение на продукти различни от аудиовизуалните	8924			Услуги в сферата на културата и спорта	897		
Телекомуникационни, компютърни и информационни услуги				Други лични услуги	898		
Телекомуникационни услуги	247						
Компютърен софтуер	2631			Правителствени услуги			
Компютърни услуги	2632			Услуги предоставени на/от чуждестранни посолства	292		
Новинарски услуги	889			Услуги предоставени на/от от военни подразделения и агенции	293		
Други информационни услуги	890			Други правителствени услуги	294		

3. ОПЕРАЦИИ ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД			Начин 1 + Начин 2 + Начин 4 = 100%		
Код на операцията	Код 01 - износ / Код 02 - внос	Държава / Международна организация	Начин 1 - %	Начин 2 - %	Начин 4 - %

Начин 3 е обект на друго статистическо изследване

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА	
Име и фамилия:	Длъжност:
Телефон:	Подпис:
Електронна поща:	
Дата:	

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bgБЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1259 (1964)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-11А

Годишен отчет за начина на предоставяне/получаване на услуги
между местни и чуждестранни лица

(по образец по чл. 11 към Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: Българската народна банка събира годишно информация относно начина на предоставяне/получаване на услуги между местни и чуждестранни лица, чрез статистическа форма **СПБ-11А** въз основа на стратифицирана извадка.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е година. Отбелязва се съответната година, за която се подава отчетът.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Форма **СПБ-11А** се представя на БНБ в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната година.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма **СПБ-11А** се подава:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми;
- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес гр. София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“.

Съгласно изискванията на чл.14, ал.5 от Наредба № 27 на БНБ, при **отчитане на повече от пет записа**, статистическите форми се подават **само по електронен път**.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален отчет* или *коригиращ отчет*, като коригиращ отчет следва да се отбележи всеки отчет, подаден след първоначалния. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния тип отчет. При подаване по електронен път чрез файл се изписва с главни латински букви код „P“(primary) за първоначален отчет и код „R“(revision) за коригиращ отчет.

Данните в отчета следва да бъдат на база информация за цялостната дейност на отчетната единица (фирма, предприятие и др.), в това число и от счетоводната система, отразяваща начина на предоставяне/получаване на услуги за съответната година.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: Посочват се наименованието и ЕИК/Код по БУЛСТАТ на юридическото лице или едноличния търговец. При първоначална регистрация на местното лице в БНБ и при последваща промяна в първоначално декларираните данни, се попълва информация за населеното място, пощенския код и адреса на седалище, наименование на латиница, телефон, име и фамилия на лицето, което представлява местното лице¹, както и електронен адрес, на който ще се получават електронни съобщения от БНБ. Данните от т.1.3 до т.1.9 може да не се попълват, когато местното

лице вече е подавало отчетна форма СПБ-11А в БНБ и данните са непроменени.

2. СПИСЪК НА ОПЕРАЦИИТЕ МЕЖДУ МЕСТНИ И ЧУЖДЕСТРАННИ ЛИЦА

Отбелязват се (с X) видовете операции, между местното лице и чуждестранни лица през отчетната година, независимо дали са свързани с основната дейност и/или друга дейност, като се посочва дали те представляват внос или износ за местното лице. Кодовете на услугите и класификацията на операцияите се определят от БНБ.

Внимание! За всяка отбелязана услуга в списъка на видовете операции, подлежащи на отчитане, следва да бъде посочен начинът на предоставяне/получаване на услугите. Видовете и посоките на услугите във форма СПБ-11А следва да са идентични с посочените във всички тримесечия от отчетната година във форма СПБ-11, в случаите на съвпадение на кодове на операции в двете форми (във форма СПБ-11А не се изисква информация за всички кодове от форма СПБ-11, напр. за код 152, код 170, код 310, код 900).

3. ОПЕРАЦИИ ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Код на операцията

Посочва се кодът, съответстващ на икономическия характер на услугата, съгласно приложение „Кодове на икономическите операции, свързани с услуги, възнаграждения и безвъзмездни постъпления и плащания” от форма СПБ-11.

Код 01 – износ / Код 02 – внос

За целите на отчета се счита, че **износ** е налице, когато местно лице начислява услуга към чуждестранно лице.

За целите на отчета се счита, че **внос** е налице, когато чуждестранно лице начислява услуга към местно лице.

Попълва се съответният код в зависимост от посоката на операцията и въведените данни в таблица 2. *СПИСЪК НА ОПЕРАЦИИТЕ МЕЖДУ МЕСТНИ И ЧУЖДЕСТРАННИ ЛИЦА*

Държава / международна организация

Посочва се кодът на държавата на седалище на чуждестранното лице - контрагент (не се посочват имена на чуждестранни лица и дружества) съгласно *Приложение 3 Класификатор на държавите и международните институции*. Когато контрагент е международна или регионална организация (напр. Международната банка за възстановяване и развитие, Европейска комисия, МВФ), отново се използват кодовете от *Приложение 3*.

Начини на предоставяне/получаване на услугите

Начин 1 – Посочва се процентът за отбелязаната операция, съответната посока и конкретната държава на услугите, предоставени/получени чрез Начин 1.

Начин 2 - Посочва се процентът за отбелязаната операция, съответната посока и конкретната държава на услугите, предоставени/получени чрез Начин 2.

Начин 3 – не се изисква информация.

Начин 4 - Посочва се процентът за отбелязаната операция, съответната посока и конкретната държава на услугите, предоставени/получени чрез Начин 4.

¹ В случай че местното лице се представлява от повече от едно лице, се посочва името и фамилията на едно от представляващите лица по избор.

Внимание! Сборът от процентите за Начин 1, Начин 2 и Начин 4 за всеки попълнен ред следва да е равен на 100.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: Посочва се информация за лицето, съставило отчета, което полага и собственоръчно подпис, ако отчетът е подаден на хартия. Ако отчетът е подаден електронно, е необходимо подписването му с електронен подпис.

Начини за получаване и/или предоставяне на услуги от и към чуждестранни физически и/или юридически лица

В основата си начините на предоставяне/получаване на услуги съгласно Общото споразумение за търговия с услуги (GATS) се определят въз основа на местоположението на доставчика и потребителя към момента, в който се предоставят/получават услугите и националността на доставчика.

Начин 1: Трансгранично предоставяне и/или получаване на услуга

Износ – когато местно лице предоставя услуга към чуждестранно лице, като местното лице остава на територията на Република България, а чуждестранното лице е на територията на своята държава по време на извършването на услугата.

Пример: Износ – банкови услуги, предоставяни от български банки на чуждестранни контрагенти чрез интернет браузер или други интернет приложения.

Внос – когато местно лице получава услуга от чуждестранно лице, като по време на извършването на услугата, и местното, и чуждестранното лице остават на територията, на която са резиденти.

Пример: Внос – софтуерни услуги, предоставяни от чуждестранни контрагенти на български фирми, чрез интернет или по имейл.

Начин 1 има сходство с търговията със стоки, където продуктът преминава през граница, а потребителят, както и доставчикът остават на територията на съответната държава, на която са резиденти.

Начин 2: Потребление и/или предоставяне на услуга на чужда територия

Износ – Начин 2 представлява начин, при който местно лице предоставя услуга на територията на Република България на чуждестранно лице, включително услуги, които променят състоянието на движима или недвижима вещ, собственост на чуждестранно лице.

Пример: Износ – българска компания или друга институция предоставя услуга, свързана с обучение на чуждестранно лице, също така предоставянето на медицински и/или здравни услуги от български фирми (болници) на чуждестранни лица на територията на Република България.

Внос – Начин 2 представлява начин, при който местно лице получава услуга на чужда територия от чуждестранно лице или местното лице притежава движима или недвижима вещ на чужда територия, където получава услуга във връзка с тази вещ (в т.ч. и значителни, съществени промени) от чуждестранно лице.

Пример: Внос – български гражданин пътува до чужда територия, на която ще посети музей. Български кораб се намира на чужда територия и получава услуги от типа кетъринг, почистване и др. от чуждестранно лице. Тук се включват и услугите, свързани с преработка на стоки (ишлеме).

Начин 4: Физическо присъствие на лица

Износ – Начин 4 представлява предоставяне на услуги от българско лице (самонаето или представител на юридическо лице) на чуждестранно физическо лице, когато българското лице временно се намира на чужда територия.

Пример: Износ – български преподавател пътува до чужда територия, на която ще изнесе лекция на студенти, ученици, които не са български граждани.

Внос – Начин 4 представлява получаване на услуги от българско лице, предоставени от чуждестранно физическо лице (самонаето или представител на чуждестранно юридическо лице), което временно се намира на територията на Република България.

Кодове на икономическите операции, свързани с услуги и начини за тяхното получаване/предоставяне

УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С РЕМОНТ НА СТОКИ

Код 160 Услуги, свързани с ремонт и поддръжка

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка с ремонт и поддръжка на стоки и други материални активи, които са собственост на чуждестранното лице.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка с ремонт и поддръжка на стоки и други материални активи, които са собственост на местното лице.

Услугите по код 160 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 2, и/или Начин 4, и/или начин 1. Иновативни технологични постижения позволяват в някои случаи, услугите за ремонт и поддръжка да се предоставят дистанционно (т.е. ремонт на оборудване/системи чрез отдалечен достъп).

ТРАНСПОРТНИ И ПОЩЕНСКИ УСЛУГИ

Не се включва товарен или пътнически транспорт!

Посочват се само услуги, които включват спомагателни (допълващи) транспортни услуги без тези, които са свързани с транспортирането на товари или хора.

Код 2031 Други транспортни услуги в морския транспорт

Код 2032 Други транспортни услуги във въздушния транспорт

Код 2033 Други транспортни услуги в ж. п. транспорт

Код 2034 Други транспортни услуги в шосейния транспорт

Код 2035 Други транспортни услуги в речния транспорт

Код 2036 Други специфични транспортни услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица услуги, свързани с товаренето и разтоварването на стоки и товари.

Внос: Начислени услуги от чуждестранни лица към местното лице, свързани с товаренето и разтоварването на стоки и товари.

Услугите по кодове от 2031 до 2036 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 2.

Код 958 Пощенски услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица пощенски услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице пощенски услуги.

Услугите по код 958 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 959 Куриерски услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица куриерски услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице куриерски услуги.

Услугите по код 959 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

СТРОИТЕЛНИ УСЛУГИ

Строителните услуги, които следва да се посочват във формата са:

- строителни работи, които продължават по-малко от една година;
- строителни работи, които не се изпълняват чрез дъщерно дружество на територията на страната, получател на услугата;
- услуги по строителни обекти (сгради, пътища, мостове, язовири) и съоръжения;
- подготовка на парцели;
- инсталиране и сглобяване на машини, монтаж на оборудване;

- строителство на сгради;
- изграждане на водопроводи;
- дейности по събаряне на сгради и съоръжения, разчистване на терени;
- строителни ремонти;
- почистване, боядисване и ремонт на фасади;
- отдаване под наем на строителни съоръжения с оператор.

Код 250 Строителни услуги в чужбина

Износ: Начислените строителни услуги от местното лице към чуждестранни лица извън страната или в страната, за строителни работи, които продължават по-малко от една година.

Не се включват:

- строителните услуги, предоставяни в чужбина чрез дъщерни дружества или клонове, регистрирани като такива на чужда територия. В повечето случаи тези дейности се отчитат като инвестиция в чужбина чрез подаване на форма СПБ-7.

Услугите по код 250 могат да бъдат предоставяни (износ) по Начин 4 и/или Начин 1, като най-често срещан е Начин 4.

Код 251 Строителни услуги в България

Внос: Начислените услуги от чуждестранни лица към местното лице във връзка със строителни работи, които продължават по-малко от една година.

Не се включват:

- строителните услуги предоставяни от клонове или дъщерни предприятия на чуждестранните лица, които осъществяват строителния проект в България и са регистрирани на територията на България.

Услугите по код 251 могат да бъдат получавани (внос) по Начин 4 и/или Начин 1, като най-често срещан е Начин 4.

ФИНАНСОВИ УСЛУГИ

Код 260 Финансови услуги

Такива услуги могат да се предоставят от банки, фондови борси, факторинг компании, компании за издаване на кредитни карти и пътнически чекове, рейтингови агенции, финансови консултанти, инвестиционни и други финансови посредници.

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица, свързани с финансово посредничество и/или спомагателни услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги, свързани с финансово посредничество и/или спомагателни услуги.

Услугите по код 260 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

АВТОРСКИ ПРАВА И ЛИЦЕНЗИИ

Код 891 Франчайзинг и сродни права

Износ: Начислените от местното лице франчайзинг такси за предоставяни от него права на чуждестранни лица.

Внос: Начислените от чуждестранни лица франчайзинг такси към местното лице за ползвани от него права.

Услугите по код 891 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 8921 Лицензии за продукти от научноизследователска и развойна дейност

Износ: Начислените от местното лице авторски права и лицензионни такси към чуждестранни лица за продукти от научноизследователска и развойна дейност.

Внос: Начислените от чуждестранни лица авторски права и лицензионни такси към местното лице за продукти от научноизследователска и развойна дейност.

Услугите по код 8921 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 8922 Лицензии за производство и/или разпространение на компютърен софтуер

Износ: Начислените от местното лице лицензионни такси към чуждестранни лица за производството и/или разпространението на компютърен софтуер.

Внос: Начислените от чуждестранни лица лицензионни такси към местното лице за производството и/или разпространението на компютърен софтуер.

Услугите по код 8922 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 8923 Лицензии за производство и/или разпространение на аудиовизуални продукти

Износ: Начислените от местното лице авторски права и лицензионни такси към чуждестранни лица за правото на ползване на аудиовизуални продукти.

Внос: Начислените от чуждестранни лица авторски права и лицензионни такси към местното лице за правото на ползване на аудиовизуални продукти.

Услугите по код 8923 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 8924 Лицензии за производство и/или разпространение на продукти различни от аудиовизуалните

Износ: Начислените от местното лице авторски права и лицензионни такси към чуждестранни лица за правото на ползване на продукти различни от аудиовизуалните.

Внос: Начислените от чуждестранни лица авторски права и лицензионни такси към местното лице за правото на ползване на продукти различни от аудиовизуалните.

Услугите по код 8924 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННИ, КОМПЮТЪРНИ И ИНФОРМАЦИОННИ УСЛУГИ

Код 247 Телекомуникационни услуги

Износ: Начислените от местното лице на чуждестранни лица телекомуникационни услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице телекомуникационни услуги.

Услугите по код 247 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 2631 Компютърен софтуер

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица компютърни услуги, свързани с компютърен софтуер.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице компютърни услуги, свързани с компютърен софтуер.

Услугите по код 2631 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 2632 Компютърни услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица компютърни услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице компютърни услуги.

Услугите по код 2632 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 889 Новинарски услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица новинарски услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице новинарски услуги.

Услугите по код 889 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 890 Други информационни услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица други информационни услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице други информационни услуги.

Услугите по код 890 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

ДРУГИ БИЗНЕС УСЛУГИ

Код 275 Юридически услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица юридически услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице юридически услуги.

Услугите по код 275 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 276 Счетоводни, одиторски и данъчни консултации

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка със счетоводни, одиторски и данъчни консултации.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка със счетоводни, одиторски и данъчни консултации.

Услугите по код 276 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 277 Бизнес и управленско консултиране и връзки с обществеността

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка с бизнес и управленско консултиране и връзки с обществеността.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка с бизнес и управленско консултиране и връзки с обществеността.

Услугите по код 277 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 278 Реклама, пазарни проучвания и изследване на общественото мнение

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка с реклама, пазарни проучвания и изследване на общественото мнение.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка с реклама, пазарни проучвания и изследване на общественото мнение.

Услугите по код 278 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 2791 Предоставяне на услуги за научноизследователска и развойна дейност

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка с научноизследователска и развойна дейност.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка с научноизследователска и развойна дейност.

Услугите по код 2791 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 2792 Патенти

Износ: Начислените продажби на патенти от местното лице към чуждестранни лица.

Внос: Начислените продажби на патенти от чуждестранни лица към местното лице.

Услугите по код 2792 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 2793 Авторски права върху продукти от научноизследователската и развойната дейност

Износ: Начислените продажби на авторски права върху продукти от научноизследователска и развойна дейност от местното лице към чуждестранни лица.

Внос: Начислените продажби на авторски права върху продукти от научноизследователска и развойна дейност от чуждестранни лица към местното лице.

Услугите по код 2793 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 2794 Индустриален дизайн

Износ: Начислените продажби на индустриален дизайн от местното лице към чуждестранни лица.

Внос: Начислените продажби на индустриален дизайн от чуждестранни лица към местното лице.

Услугите по код 2794 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 2795 Други права на собственост различни от патенти, авторски права и индустриален дизайн

Износ: Начислените продажби на други права на собственост от местното лице към чуждестранни лица.

Внос: Начислените продажби на други права на собственост от чуждестранни лица към местното лице.

Услугите по код 2795 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 2796 Други услуги, свързани с научноизследователска и развойна дейност

Износ: Начислените други услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка с научноизследователска и развойна дейност.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице други услуги във връзка с научноизследователска и развойна дейност.

Услугите по код 2796 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 2801 Проектантски услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица проектантски услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице проектантски услуги.

Услугите по код 2801 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 2802 Инженерингови услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица инженерингови услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице инженерингови услуги.

Услугите по код 2802 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 2803 Други технически услуги и техническа помощ

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица технически услуги и техническа помощ.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице технически услуги и техническа помощ.

Услугите по код 2803 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 282 Преработка на отпадъци и пречистване на околната среда

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка с преработка на отпадъци и пречистване на околната среда.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка с преработка на отпадъци и пречистване на околната среда.

Услугите по код 282 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 2.

Код 2831 Услуги, свързани със селското, горското стопанство и риболова

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица услуги във връзка със селското стопанство, горското стопанство и риболова.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка със селското стопанство, горското стопанство и риболова.

Услугите по код 2831 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 4.

Код 2832 Услуги, свързани с минодобива и преработващата промишленост

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица услуги във връзка с минодобива и преработващата промишленост.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка с минодобива и преработващата промишленост.

Услугите по код 2832 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 4.

Код 284 Други бизнес услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица други бизнес услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице други бизнес услуги.

Услугите по код 284 могат да бъдат предоставяни(износ)/получавани(внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 271 Други търговски услуги

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка с търговия.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка с търговия.

Услугите по код 271 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 272 Оперативен лизинг

Оперативният лизинг е дейност по отдаване под наем на активи (сгради, оборудване и/или други вещи), от която произтича ангажимент по ползването на актива, но не и за поемане на риска от погиването му, както и няма прехвърляне на собственост върху актива.

Износ: Начислените услуги от местното лице към чуждестранни лица във връзка с оперативен лизинг.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги във връзка с оперативен лизинг.

Услугите по код 272 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

ЛИЧНИ, КУЛТУРНИ И ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ УСЛУГИ

Код 2881 Аудиовизуални услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица аудиовизуални услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице аудиовизуални услуги.

Услугите по код 2881 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 2882 Услуги, свързани с артистична дейност

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица аудиовизуални и сходни услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице аудиовизуални и сходни услуги..

Услугите по код 2881 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 895 Образователни услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица образователни услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице образователни услуги.

Услугите по код 895 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 896 Здравни услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица здравни услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице здравни услуги.

Услугите по код 896 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 897 Услуги в сферата на културата и спорта

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица услуги в сферата на културата и спорта.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице услуги в сферата на културата и спорта.

Услугите по код 897 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

Код 898 Други лични услуги

Износ: Начислените от местното лице към чуждестранни лица други лични услуги.

Внос: Начислените от чуждестранни лица към местното лице други лични услуги.

Включват се:

- социални услуги, услуги в домакинството и други лични услуги.

Услугите по код 898 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1 и/или Начин 2 и/или Начин 4, като най-често срещан е Начин 1.

ПРАВИТЕЛСТВЕНИ УСЛУГИ

*Чуждестранните дипломатически и консулски представителства, международните организации, членовете на тези представителства и организации, техният персонал и обслужващите ги чуждестранни граждани и членовете на техните семейства, пребиваващите в Република България, са **чуждестранни лица** по смисъла на § 1, т. 3 на Допълнителната разпоредба на Валутния закон.*

Износ: Начислените услуги от местното лице на чуждестранни лица – посолства, консулства, международни организации и други.

Внос: Начислените услуги от чуждестранни посолства, консулства, международни организации и други към местното лице.

Код 292 Услуги, предоставени на/от чуждестранни посолства

Услугите по код 292 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1, и/или Начин 2, и/или Начин 4. Услугите, получавани (внос) по код 292 най-често са по Начин 2.

Код 293 Услуги, предоставени на/от военни подразделения и агенции

Услугите по код 293 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1, и/или Начин 2, и/или Начин 4. Услугите, получавани (внос) по код 293 най-често са по Начин 2.

Код 294 Други правителствени услуги

Включват се всички услуги, начислени към други правителствени звена, които не могат да бъдат класифицирани към по-горе изброените групи услуги.

Услугите по код 294 могат да бъдат предоставяни (износ)/получавани (внос) по Начин 1, и/или Начин 2, и/или Начин 4. Услугите, получавани (внос) по код 294 най-често са по Начин 2.

Форма СПБ-12

Тримесечен отчет за преки чуждестранни инвестиции в България

за

I	II	III	IV

 тримесечие на

 годинаТип на отчета:

 първоначален

 коригиращ

1. МЕСТНО ЛИЦЕ

1.1. Наименование:

1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

Попълва се само при първоначална регистрация и при промяна в декларираните в БНБ данни:

1.3. Населено място (седалище):

1.4. Адрес (седалище):

1.5. Пощенски код (седалище):

1.6. Наименование на латиница:

1.7. Телефон:

1.8. Представляващо лице:

1.9. Код на икономическа дейност по КИД 2025:

1.10. Държава на крайната контролираща единица на местното лице:

1.11. Електронни съобщения на БНБ във връзка с подадените

документи ще приемам на следния електронен адрес:

КАПИТАЛ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО	Размер в началото на тримесечието (в хиляди евро)	Промяна през тримесечието		Размер в края на тримесечието (в хиляди евро)
		Увеличение (в хиляди евро)	Намаление (в хиляди евро)	
Собствен капитал, общо				
в т.ч. I. Основен капитал				
Записан и внесен				
Записан и невнесен				
Изкупени собствени акции				
II. Резерви				
Премии от емисии				
Резерв от последващи оценки на активите и пасивите				
Целеви резерви				
Други				
III. Финансов резултат				
Натрупана печалба/загуба от минали години				
Текуща печалба/загуба				
в т.ч.:				
Печалби или загуби в резултат на преоценки, като отписване, липси и излишъци на стокови запаси				
Печалби или загуби от съоръжения и оборудване в резултат на прекратяване на дейността или част от него				
Отписване на нематериални активи, включително положителна репутация в резултат на необичайни събития				
Отписване на разходи за научноизследователска и развойна дейност, капитализирани в предходни периоди				
Провизии за загуби по дългосрочни договори				
Печалби и загуби от превалутиране на търговската дейност на преки инвестиционни предприятия в чужбина, както и на притежаваните от тях активи и пасиви в чужда валута				
Нереализираните печалби и загуби от преоценка на дългосрочни активи, инвестиции и задължения				
Реализираните печалби или загуби в резултат на разпореждане с активи и пасиви в резултат на извънредни събития				

ПРЕКИ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИТОРИ, ПРИТЕЖАВАЩИ ПОНЕ 10% ОТ КАПИТАЛА НА МЕСТНОТО ЛИЦЕ							
Име на прекия чуждестранен инвеститор	Държава	Дял в основния капитал на местното лице					
		Дял в % в началото на тримесечието	Месец	Увеличение в обема (хиляди евро)	Намаление в обема (хиляди евро)	Тип на инвестицията*	Дял в % в края на тримесечието

*Тип на инвестицията: допълнителна вноска в капитала; финансово реструктуриране; инвестиция на зелено; придобиване/продаване (вкл. ликвидация) на дял в съществуващо предприятие

ОБРАТНО ИНВЕСТИРАНЕ В КАПИТАЛА НА ЧУЖДЕСТРАННИТЕ ИНВЕСТИТОРИ							
Име на чуждестранното лице	Държава на прекия чуждестранен инвеститор	Дял в основния капитал на чуждестранния инвеститор					
		Размер на инвестицията в началото на тримесечието (в хиляди евро)	Дял в капитала на чужд. лице в началото на тримесечието (%)	Увеличение в обема (хиляди евро)	Намаление в обема (хиляди евро)	Размер на инвестицията в края на тримесечието (хиляди евро)	Дял в капитала на чужд. лице в края на тримесечието (%)

ДОХОД ЗА ПРЕКИТЕ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИТОРИ В МЕСТНОТО ЛИЦЕ					
Име на прекия чуждестранен инвеститор	Държава	Начислени (дължими) дивиденди		Изплатени дивиденди	
		месец	(в хиляди евро)	месец	(в хиляди евро)

КОМЕНТАРИ

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА:		
Име и фамилия:	Длъжност:	Подпис:
Телефон:		
Електронна поща:		
Дата:		

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000
дирекция"Статистика", тел. (02) 9145 1237 (1459)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-12

Тримесечен отчет за преки чуждестранни инвестиции в България

(по образец към чл. 9, ал. 1, т. 6 от Наредба №27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: Българската народна банка (БНБ) събира тримесечно информация относно преките чуждестранни инвестиции в определените от нея местни лица чрез статистическа форма СПБ-12.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е тримесечие. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответното тримесечие за съответната година.

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Отчетът се представя на БНБ в срок до 20-о число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Отчетът за четвъртото тримесечие на годината се представя в срок до 25 януари на годината, следваща отчетната.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма СПБ-12 се подава по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален отчет* или *коригиращ отчет*. При подаване на отчета чрез зареждане на xls шаблон, с главни латински букви се отбелязва код „P“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

Данните в отчета следва да бъдат на база информация от счетоводната система, отразяваща капитала на предприятието, финансовия му резултат и начислените и изплатени дивиденди към преките чуждестранни инвеститори към края на съответното тримесечие. Отчетът се попълва в *хиляди* евро.

МЕСТНО ЛИЦЕ: Посочват се наименованието, ЕИК/Код по БУЛСТАТ на местното предприятие, което има чуждестранно участие в капитала над 10%. При първоначална регистрация на местното лице в БНБ и при последваща промяна в първоначално декларираните данни се попълва информация за населеното място, пощенския код и адреса на седалище, наименование на латиница, телефон, име и фамилия на лицето, което представлява местното лице¹, код на икономическа дейност по КИД 2025, държавата на крайната контролираща единица на местното лице, както и електронен адрес, на който ще се получават електронни съобщения от БНБ. Крайната контролираща единица на местното лице е предприятие или физическо лице, което контролира пряко или косвено повече от половината от дяловете/акциите на местното лице или правата на глас на акционерите на местното лице и което не е контролирано от друго предприятие или физическо лице. Ако преките чуждестранни инвеститори в местното дружество са повече от един, държава на крайната контролираща единица е тази на инвеститора с най-голям дял в предприятието. Данните от т.1.3 до т.1.11 може да не се попълват, когато местното лице вече е подавало отчетна форма СПБ-12 в БНБ и данните са непроменени.

¹ В случай че местното лице се представлява от повече от едно лице, се посочва името и фамилията на едно от представляващите лица по избор.

КАПИТАЛ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Посочват се размерът и промяната в собствения капитал на предприятието по всичките му основни елементи – основен капитал (записан и внесен, невнесен, изкупени собствени акции), резерви (премии от емисии, резерв от последващи оценки на активите и пасивите, целеви резерви и други) и финансов резултат (натрупана печалба/загуба от минали години, текуща печалба/загуба).

За всеки един от показателите трябва да е изпълнено хоризонталното равенство: Размер в началото на тримесечието (в хиляди евро) + Увеличение на капитала (в хиляди евро) – Намаление на капитала (в хиляди евро) = Размер в края на тримесечието (в хиляди евро). Също така, за всяка от тези колони трябва да е изпълнено вертикалното равенство Собствен капитал, общо = I. Основен капитал + II. Резерви + III. Финансов резултат.

При попълване на отчет за първо тримесечие, стойността за показател Текуща печалба/загуба в началото на тримесечието не може да е различен от нула. Също така, показател Натрупана печалба/загуба от минали години в началото на първо тримесечие на текущата година трябва да е равен на сумата на показатели Натрупана печалба/загуба от минали години и Текуща печалба/загуба в края на четвърто тримесечие на предходната година.

Стойностите, посочени в колона Размер в началото на тримесечието (в хиляди евро), трябва да съвпадат със стойностите, посочени в колона Размер в края на тримесечието (в хиляди евро) от отчетната форма за предходното тримесечие (с изключение на записите натрупана печалба/загуба от минали години и текуща печалба/загуба при сравнение на четвърто и първо тримесечие).

При необходимост от подаване на първоначален или коригиращ отчет за отчетен период преди присъединяването на България към еврозоната, следва да се използва формата със стойности в хиляди лева.

ПРЕКИ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИТОРИ

Пряк чуждестранен инвеститор е чуждестранно лице (предприятие или физическо лице), което има дълготраен интерес (10% или повече от дяловия капитал или правото на глас) в предприятие, намиращо се в българската икономика. За всеки отделен пряк чуждестранен инвеститор се посочва име, държавата, дял в основния капитал на местното лице в началото и в края на отчетното тримесечие.

Ако през отчетното тримесечие е настъпила промяна в размера на основния капитал на дружеството и/или дела на чуждестранното участие в капитала на местното лице, тези изменения следва да се попълнят в съответните колони (увеличение/намаление в обема), както и месецът, през който са настъпили. В колона *Тип на инвестицията* се посочва в резултат на какво е настъпила промяната в чуждестранното участие: допълнителна вноска в капитала; финансово реструктуриране; инвестиция на зелено; придобиване/продаване (вкл. ликвидация) на дял в съществуващо предприятие. Ако зареждате отчета като файл през Портала на ИСИС на БНБ, съответстващите кодове за *Тип на инвестицията* са както следва: CAPITAL, FIN, GREEN, MERGE.

ОБРАТНО ИНВЕСТИРАНЕ В КАПИТАЛА НА ЧУЖДЕСТРАННИТЕ ИНВЕСТИТОРИ

Попълва се в случаите, когато местното лице на свой ред притежава дял под 10% в прекия чуждестранен инвеститор.

ДОХОД ЗА ПРЕКИТЕ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИТОРИ В МЕСТНОТО ЛИЦЕ

Начислените (дължими) дивиденди от местното лице към преките инвеститори се посочват в *брутен* размер (преди изплащането на данък) в месеца, през който са начислени. Изплатените дивиденди се посочват чисти от данък, платен при източника. Ако дивидентите са начислени и изплатени през един

и същи месец, те се посочват като отделни записи (и като начислени, и като изплатени). Ако зареждате отчета чрез xls шаблон през Портала на ИСИС на БНБ, кодовете за начислени и изплатени дивиденди са съответно ACCR и PAID.

КОМЕНТАРИ

Попълва се в случаите, когато има нужда от разяснения по подадените данни - напр. причината за увеличение или намаление в показател Натрупана печалба/загуба от минали години; липса на стойности за показател Текуща печалба/загуба през тримесечието и др.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: Посочва се информация за лицето, съставило отчета, което полага и собственоръчно подпис. Ако отчетът е подаден електронно, е необходимо подписването му с електронен подпис.

Форма СПБ-Н

Месечен отчет за сделките с недвижими имоти между местни и чуждестранни лица

за месец на година

Тип на отчета: първоначален коригиращ

1. Продажба на недвижим имот от местно лице на чуждестранно лице

Държава на чуждестранното лице	Валута	Стойност (в хиляди единици)

2. Продажба на недвижим имот от чуждестранно лице на местно лице

Държава на чуждестранното лице	Валута	Стойност (в хиляди единици)

3. Безвъзмездно прехвърляне на недвижим имот от местно лице на чуждестранно лице

Държава на чуждестранното лице	Данъчна оценка на имота (в хиляди евро)

4. Безвъзмездно прехвърляне на недвижим имот от чуждестранно лице на местно лице

Държава на чуждестранното лице	Данъчна оценка на имота (в хиляди евро)

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

НОТАРИУС/СЪДИЯ ПО ВПИСВАНИЯТА:

Име и фамилия:	Подпис:
Номер:	
Адрес:	
Телефон:	
Електронни съобщения на БНБ във връзка с подадените документи ще приемам на следния електронен адрес:.....	
Дата:	

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СПБ-Н

Месечен отчет за сделките с недвижим имоти между местни и чуждестранни лица
(по образец към чл.9, ал.5 от Наредба 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: Съгласно разпоредбите на чл. 8, ал. 3 от Валутния закон и чл. 9, ал. 5 от Наредба № 27 на БНБ, нотариусите и съдиите по вписванията отчитат месечно със статистически форми пред Българска народна банка (БНБ) сделките с недвижими имоти между местни (физически или юридически лица) и чуждестранни (физически или юридически) лица.

Местно лице е „резидентна единица по смисъла на т. 1.61 от Глава 1 Общи характеристики и основни принципи на Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейски парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (ЕСС 2010), а чуждестранно лице е „всяко физическо или юридическо лице, което не отговаря на условията по т. 2. Дефиницията в т. 1.61 от Глава 1 Общи характеристики и основни принципи на този регламент гласи:

„Дадена единица е резидентна единица за дадена държава, когато тя има център на основен икономически интерес на икономическата територия на тази държава, т.е. когато участва за продължителен период от време (една година или повече) в икономическите дейности на тази територия.“

Чуждестранно лице (нерезидентна единица) е всяко физическо или юридическо лице, което не отговаря на посочената по-горе дефиниция. В случаите, когато български гражданин не отговаря на дефиницията за „резидентна единица“ (напр. живее и работи в чужбина една година или повече) и участва в сделка с недвижим имот с местно лице, то тази сделка също трябва да бъде отчетена пред БНБ.

Данните се предоставят на БНБ чрез форма **СПБ-Н** „Месечен отчет за сделките с недвижим имоти между местни и чуждестранни лица“. Нотариусите и съдиите по вписванията предоставят формата в случаите, когато през отчетния месец има регистрирани сделки.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е месец. При подаване по електронен път месецът се отбелязва с два знака (напр. за м.април се посочва „04“).

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Отчетът се представя на БНБ в срок до 10-то число на месеца, следващ отчетния месец, в случаите, когато през отчетния месец има регистрирани сделки.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма **СПБ-Н** се подава по един от следните начини:

- по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми;
- на хартиен носител на място в деловодството на БНБ или по пощата, на адрес София 1000, пл. „Княз Александър I“ №1, за дирекция „Статистика“.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален отчет* или *коригиращ отчет*. Отбелязва се (с X) полето, отговарящо на съответния вид. При подаване по електронен път с главни латински букви се отбелязва код „P“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

Държава – посочва се държавата на седалище/местоживее на чуждестранното лице.

Валута – посочва се буквеният код съгласно *Приложение 4 Класификатор на валутата* на оригиналната валута, в която е сключена сделката.

Стойност на сделката – посочва се стойността на сделката в **хиляди** единици оригинална валута. (Напр. за стойност 50 000 се посочва „50“).

Посочва се името и номерът на нотариуса/съдията по вписванията, предоставил формата, който полага и собственоръчно подпис. Ако отчетът е подаден електронно, е необходимо подписването му с електронен подпис.

Форма Б-7

Месечен отчет за финансовите кредити между местни банки и чуждестранни лица

3a

месец на година

Тип на отчета:

коригиращ

I. БАНКА
Наименование:
ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

2. ОСТАТЪЦИ						
Номер на БНБ по декларация	Остатък по кредита в началото на отчетното тримесечие /Код 01/, в т.ч.	Просрочени главници	Просрочени лихви	Остатък по кредита в края на отчетното тримесечие /Код 40/, в т.ч.	Просрочени главници	Просрочени лихви

[illegible]

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА		
Име и фамилия:	Длъжност:	Подпис:
Телефон:		
Електронна поща:		
Дата:		

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000,
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1968 (1713, 1979)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА Б-7

Месечен отчет за финансовите кредити между местни банки и чуждестранни лица

(по образец към чл. 9, ал. 3 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: Форма Б-7 се попълва от банките, декларирали пред Българска народна банка (БНБ) сделки по предоставяне/получаване на финансови кредити между местни и чуждестранни лица в размер, равен на или по-голям от 25 000 евро или тяхната равностойност в чуждестранна валута.

С една форма могат да се отчитат текущите операции и салда за повече от един кредит.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е месец. При подаване по електронен път месецът се отбелязва с два знака (напр. за м.април се посочва „04“).

Форма Б-7 се изпраща всеки месец от възникването до пълното погасяване на кредита, независимо дали има операции по кредита през отчетния период (получаване на суми, изплатени главници или лихви и др.).

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Форма Б-7 се предоставя на БНБ в срок до 15-о число на месеца, следващ отчетния месец.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма Б-7 се подава по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален* или *коригиращ*. Отбелязва се код „Р“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: Посочват се наименованието и ЕИК на банката.

2. ОСТАТЪЦИ:

Номер на БНБ по декларация

Посочва се номерът на БНБ, даден на декларация - форма СПБ-1 (или регистрационният номер на БНБ, издаден по реда на отменения чл. 4, ал. 2, т. 1 от Валутния закон). Данните за всеки отделен регистрационен номер на БНБ се посочват на отделен ред.

Код 01 Остатък по кредита в началото на отчетния месец

Остатък по кредита в началото на отчетния месец е размерът на получените до момента траншове, от които са приспаднати (ако има) платените през предходни периоди главници и са прибавени просрочените през предходни периоди лихви (ако има). Отделно се посочват натрупаните към

момента просрочени главници и лихви (ако има такива). Остатъкът по кредита трябва да е равен на остатъка по кредита към края на предишния отчетен период (Код 40 от форма Б-7 за предходния отчетен месец). Ако това условие не е изпълнено, се счита, че отчетът е неточно попълнен и е невалиден. При положение, че в отчета за предходния период е допусната техническа грешка, към формата за отчетния период(и) се прилага и коригирана форма Б-7 за предходния месец (и).

Код 40 Остатък по кредита в края на отчетния месец

Прилага се формулата Код 40 = (код 01 + код 02 + код 09 + код 10 + код 16) - (код 03 + код 05 + код 11 + код 14 + код 15 + код 17 + код 18 + код 19 + код 20 + код 21 + код 25). При положение че през периода е имало просрочени главници или лихви, те се натрупват към посочените в Код 01-„Остатък по кредита в началото на отчетния месец“. Ако това условие не е изпълнено, се счита, че отчетът е неточно попълнен и е невалиден.

3. ОПЕРАЦИИ: Отчитат се само операции, извършени през отчетния месец. Данните се посочват без натрупване от възникването на задължението.

Номер на БНБ по декларация

Посочва се номерът на БНБ, нанесен на декларация - форма СПБ-1 (или регистрационният номер на БНБ, издаден по реда на отменения чл. 4, ал. 2, т. 1 от Валутния закон). Данните за всяка отделна операция, извършена през отчетния месец за всеки отделен регистрационен номер на БНБ се посочват на отделен ред.

Код на операцията по кредита през отчетния период

Посочва се кодът (съгласно Табл.1. Списък на кодовете), съответстващ на извършената операция.

Стойност на операцията във валутни единици

Посочва се стойността на извършената операция във валутни единици във валутата на заема. Стойностите се посочват с цели числа.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: При подаването им по електронен път отчетите се подписват с електронен подпис.

Табл.1. Списък на кодовете

Код	Операции - описание
02	Получени (предоставени) суми по кредита.
03	Изплатени (погасени) главници.
04	Просрочия на главници. Просрочие на главници означава, че плащането на главницата е станало изискуемо през отчетния период, но не е било реално извършено, преоформено или отсрочено/разсрочено. Посочва се размерът на просрочените главници само през отчетния период във „в т.ч. просрочени главници“.
05	Плащания (получени погашения), свързани с просрочия на главници от минали периоди.
06	Отсрочени/разсрочени главници. Отсрочване/разсрочване на главници означава, че дължимото плащане на главница през отчетния период е било предоговорено с кредитора за бъдещи периоди.
07	Изплатени (получени) лихви, единствено в отчетния месец, в който са начислени.
08	Начислени, но неплатени лихви в отчетния месец.

09	Капитализирани лихви/добавят се към главницата в края на отчетния период/.
10	Просрочия на лихви. Просрочие на лихви означава, че плащането на лихвата е станало изискуемо през отчетния период, но не е било реално извършено. Добавят се към главницата и се вписват във „в т.ч. просрочени лихви”.
11	Плащания (погашения), свързани с просрочия на лихви от минали периоди.
12	Плащания (погашения) по лихви, начислени през минали периоди.
13	Отсрочени/разсрочени лихви. Отсрочване/разсрочване на лихви означава, че плащането на лихва, дължимо през отчетния период, е било предоговорено с кредитора за бъдещи периоди.
14	Преоформяне на задължения (вземания) в участие в собствен капитал. Посочва се размерът на задълженията по кредита (главници и лихви), които през съответния период са преобразувани в участие в собствения капитал на длъжника срещу придобиване на дял от страна на кредитора.
15	Опрощаване на дълг. Посочва се размерът на задълженията по кредита (главници и лихви), които през съответния период са опростени с договореност между кредитора и кредитополучателя и не изискват повече плащания по задължението/вземането.
16	Встъпване в дълг
17	Прехвърляне на дълг
18	Едностранно отписване на дълг (при ликвидация, несъстоятелност и други)
19	Прихващане срещу насрещни задължения (вземания)
20	Канцелиране на главници
21	Сторниране на просрочени лихви
22	Такси и комисионни
23	Данъци при източника
24	Начислена наказателна лихва
25	Друго преоформяне на задължения (вземания). Посочва се размерът на задълженията по кредита (главници и лихви), които през съответния период са преоформени по причини, различни от придобиване на участие в собствения капитал на длъжника (погасяване срещу прехвърляне на права, частично опрощаване и други).

Форма DR
Месечен отчет за ценни книжа, държани в собствен портфейл

за месец на

Тип на отчет:

първоначален коригиращ

1. МЕСТНО ЛИЦЕ
1.1. Наименование:
1.2. ЕИК/Код по БУЛСТАТ:

[illegible][illegible]

Известно ми е, че за посочването на неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА:		
Име и фамилия:	Длъжност:	Подпис:
Телефон:		
Електронна поща:		
Дата:		

Електронният вариант на формата се намира на интернет страницата на БНБ на адрес www.bnb.bg

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000, www.bnb.bg
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1252 (1442)

Други промени в размера - описание	
Код	Промяна (наименование)
TRANS	Безвъзмездно прехвърляне на ценни книжа
DIV	Изплащане на дивидент под формата на акции
LIQ_DIV	Изплащане на ликвидационен дивидент или супердивидент
SPLIT	Сплит без промяна на ISIN код
SPLIT_ISIN	Сплит с промяна на ISIN код
BONUS	Бонус акции
ISINCH	Промяна на ISIN код
WRITE-OFF	Отписване на вземане по ценни книжа
FORGIVE	Опрощаване на вземане по дългови ценни книжа
SUM	Различни промени (агрегирана стойност)

Пряка/портфейлна инвестиция	
Код	Пряка/портфейлна инвестиция
P	Портфейлна инвестиция
D	Пряка инвестиция (участие 10-50%)
C	Пряка инвестиция (участие над 50%)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА DR

Месечен отчет за ценни книжа, държани в собствен портфейл

(по образец към чл.9, ал.9 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: С Форма DR всички местни юридически лица, принадлежащи към институционален сектор „Финансови предприятия“ и „Държавно управление“, отчитат месечно данни за позиции и операции по ценни книжа, държани в собствен портфейл, на принципа „ценна книга по ценна книга“.

Обхватът на институционални сектори „Финансови предприятия“ и „Държавно управление“ е регламентиран в чл.1, т.2. на допълнителната разпоредба към Наредба № 27 на БНБ за статистиката на платежния баланс, международната инвестиционна позиция и статистиката на ценните книжа. В него попадат: банките, фондовете на паричния пазар, инвестиционните дружества и договорни фондове, инвестиционните посредници, различни от банки, кредитиращите и лизингови дружества, дружествата със специална инвестиционна цел, управляващите дружества, пенсионно-осигурителните дружества, застрахователите и презастрахователи, фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, гаранционни фондове, други.

Чрез формата се отчитат активите на местното лице в ценни книжа, емитирани както от местни, така и от чуждестранни лица, на вътрешен или външен пазар. Отчитат се и притежаваните български държавни ценни книжа (ДЦК), емитирани както на вътрешния, така и на международните капиталови пазари. Отражават се позициите в началото и в края на отчетния период и всички сделки с ценни книжа, извършени от подотчетното лице през отчетния период, вкл. и когато няма начални и крайни салда. Във формата се отчитат и получени доходи (лихви, дивиденди) от ценните книжа през отчетния период.

Извън обхвата на формата остават репо-сделките и сделките с дялове, даващи право на членство в международни организации и нямащи характер на инвестиция.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е месец. Посочват се година и месец с цифри, като месецът се отбелязва с два знака (напр. за м.април се посочва „04“).

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Форма DR се предоставя на БНБ в срок до 7-ми работен ден на месеца, следващ отчетния месец.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма DR се подава по електронен път, чрез Портала на ИСИС,

съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален* или *коригиращ*. Отбелязва се код „Р“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: При електронно подаване на формата се попълва само ЕИК/Код по БУЛСТАТ на юридическото лице.

2. ЦЕННИ КНИЖА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ ПОДОТЧЕТНОТО ЛИЦЕ: данните се **агрегират по емисии** (по *ISIN* код). Всички сделки и салда за една ценна книга се обобщават на един ред. Правилно попълнената форма не трябва да съдържа един *ISIN* код на повече от един ред.

Попълване на Табл.1 Инвестиции в ЦК – собствен портфейл

Информация за емисията

Колона 1. ISIN код на емисията/ БНБ код

Посочва се *ISIN* кодът на емисията без разделители (без интервал между буквената и цифровата част). Този ред идентифицира емисията и задължително се попълва. Ценни книжа без официално присвоен *ISIN* код се отчитат във формата с т.нар БНБ код. БНБ код се генерира от БНБ след получаване на информация за ценната книга и емитента ѝ от респондента и се използва единствено за целите на статистиката на БНБ.

Ценните книжа се попълват в справката последователно – т.е без празни редове в началото на справката или между други редове с данни.

Колона 2. Оригинална валута на емисията

Посочва се **оригиналната валута на емитиране** на емисията с код съгласно *Приложение 4 Класификатор на валутите*. Полето е задължително.

Информация за инвестицията

Колона 3. Позиция в началото на отчетния период - общ номинал/брой

Посочва се обща стойност на притежаваните ценни книжа по брой (за акции/други дялови инструменти) или по номинал в оригинална валута (за дългови ценни книжа). Данните следва да са равни на данните от края на предходния отчетен период.

Колона 4. Закупени ЦК - общ номинал/брой

Посочва се общият брой (за акции/други дялови инструменти) или общият номинал (за дългови ценни книжа) на закупените ценни книжа през отчетния период.

Когато през отчетния период има едновременно и пазарна покупка, и друга промяна в размера на ценни книжа от една и съща емисия, разликата в размера в резултат на другите промени се записва на същия ред съответно в к.7 Други покупки и/или к.8 Други продажби, а самата промяна се отбелязва със съответния код в к.10 Други промени в размера - описание.

Колона 5. Продадени ЦК - общ номинал/брой

Посочва се броят (за акции/други дялови инструменти) или номиналът (за дългови ценни книжа) на продадените ценни книжа през отчетния период.

Когато през отчетния период има едновременно и пазарна продажба, и друга промяна в размера на ценни книжа от една и съща емисия, разликата в размера в резултат на другите промени се записва на същия ред съответно в к.7 Други покупки или к.8 Други продажби, а самата промяна се отбелязва със съответния код в к.10 Други промени в размера - описание.

Колона 6. Обратно изкупени и падежирани ЦК - общ номинал/брой

Посочва се номиналът на обратно изкупени и/или падежирани дългови ценни книжа или броят на обратно изкупените акции/други дялови инструменти през отчетния период.

Амортизационни плащания по дългови ценни книжа следва също да се отчетат като падежиране. За целта, на реда се посочва онази част от главницата, която е изплатена през отчетния период. Продажбата на дялове от инвестиционни фондове се отразява в к.5, а не като обратно изкупуване в тази колона.

Колона 7. Други покупки – общ номинал/брой

Отразява се увеличение в общия брой (за акции/други дялови инструменти) или общия номинал (за дългови ценни книжа) на притежаваните ценни книжа, в резултат на събитие, различно от пазарна сделка. Типа на събитието се отбелязва със съответния код в к.10 Други промени в размера - описание. Когато през отчетния период има няколко промени от един и същи тип, тяхната стойност се посочва като сума. Когато през отчетния период има няколко промени от различен тип, тяхната стойност отново се посочва сумирано, а в к.10 Други промени в размера се отбелязва код “SUM - Различни промени (агрегирана стойност)”. В този случай, промените се посочват поотделно (всяка промяна на отделен ред) със съответните кодове в Таблица 3. ДРУГИ ПРОМЕНИ В РАЗМЕРА (sheet OTHER CHANGES) (вж. Пример 1).

Колона 8. Други продажби – общ номинал/брой

Отразява се намаление в общия брой (за акции/други дялови инструменти) или общия номинал (за дългови ценни книжа) на притежаваните ценни книжа, в резултат на събитие, различно от

пазарна сделка. Типа на събитието се отбелязва със съответния код в к.10 Други промени в размера. Когато през отчетния период има няколко промени от един и същи тип, тяхната стойност се посочва като сума. Когато през отчетния период има няколко промени от различен тип, тяхната стойност отново се посочва сумирано, а в к.10 Други промени в размера се отбелязва код “SUM - Различни промени (агрегирана стойност)”. В този случай, промените се посочват поотделно (всяка промяна на отделен ред) със съответните кодове в Таблица 3. ДРУГИ ПРОМЕНИ В РАЗМЕРА (sheet OTHER CHANGES) (вж. Пример 1).

Колона 9. Позиция в края на отчетния период – общ номинал/брой

Отразява се броят (за акции/други дялови инструменти) или номиналът (за дългови ценни книжа), които подотчетното лице притежава към края на отчетния период. Стойността на колоната се изчислява по следната формула: к.3+к.4-к.5-к.6+к.7-к.8.

Колона 10. Други промени в размера - описание

В случай на промени в размера на притежаваните ценни книжа, различни от пазарна покупка, продажба, амортизационно плащане и/или падеж, техният размер се записва в к.7 и/или к.8, а в к.10 се избира кодът на съответната промяна.

Код	Промяна (наименование)
TRANS	Трансфери на ценни книжа: - получаване на права или акции, вследствие на притежание на ЦК - трансфери на ЦК между посредници - трансфери от Регистър А в Регистър Б в ЦД и обратно
DIV	Изплащане на дивидент под формата на акции
LIQ_DIV	Изплащане на ликвидационен дивидент или супердивидент
SPLIT	Сплит без промяна на ISIN код
SPLIT ISIN	Сплит с промяна на ISIN код
BONUS	ЦК, получени или предоставени безвъзмездно. Не се включват случаите на получаване на права или акции, вследствие на притежание на ЦК или трансфери
ISINCH	Промяна на ISIN код
WRITE OFF	Отписване на вземане по ценни книжа
FORGIVE	Опрощаване на вземане по ценни книжа
SUM	Различни промени (агрегирана стойност)

Когато през отчетния период има няколко промени от различен тип, тяхната стойност се посочва сумирано в к.7 и/или к.8, а в к.10 се отбелязва код “SUM - Различни промени (агрегирана стойност)”. В този случай, промените се посочват поотделно (всяка промяна на отделен ред) със съответните кодове в таблица 3. ДРУГИ ПРОМЕНИ В РАЗМЕРА (sheet OTHER CHANGES) (вж. Пример 1).

Когато е отбелязан код “DIV - Изплащане на дивидент под формата на акции”, стойността се попълва в к.7, а не в к.19.

Когато е отбелязан код “LIQ_DIV - Изплащане на ликвидационен дивидент или супердивидент”, стойността се попълва в к.19, а не в к.7.

Когато е отбелязан код “WRITE_OFF - Отписване на вземане по ценни книжа”, е допустимо попълването на стойност само в к.8.

Когато е отбелязан код “FORGIVE - Опрощаване на вземане по ценни книжа”, е допустимо попълването на стойност само в к.8.

Колона 11. Вид на стойността

Посочва се дали докладваните стойности в к.3-9 са по номинал или са в брой. В случай, че посочените стойности са по номинал, се попълва стойност „N”, в противен случай, в клетката се попълва стойност „U”. Полето е задължително.

Колона 12. Среднопретеглена цена (чиста)

Посочва се среднопретеглена цена от всички извършени сделки (записани в к.4, к.5 и/или к.6) с ценната книга през отчетния период, в случай, че има такива. Теглата на цените се определят от обема на сделките.

Пример 1:

През м.февруари са извършени следните сделки с ценна книга FR*****03:

03.02. Закупени са 10 000 единици номинал от ценната книга по цена 103.04 за 100 единици номинал

06.02.Продадени са 3 500 единици номинал от ценната книга по цена 105 за 100 единици номинал

Среднопретеглена цена (чиста) = $(10\,000 \cdot 103.04 + 3\,500 \cdot 105) / (10\,000 + 3\,500) = 103.55$

За лихвоносни ценни книжа се попълва чистата цена, т.е. без начислената лихва.

Докладваната цена следва да бъде за **един брой** (за акции/други дялови инструменти) или в **процент от номинала** (за дългови ценни книжа).

Грешно е подаването на оценена стойност на притежавания обем ценни книжа, както и подаването на цена в процент от номинала като коефициент.

Когато през отчетния период няма извършени сделки с ценната книга, колоната за средна цена се попълва с текуща пазарна цена, ако подотчетното лице разполага с информация за такава.

Колона 13. Цена в края на периода (чиста)

Посочва се цената, по която инвестицията се води в портфейла на подотчетното лице към края на отчетния период.

За лихвоносни ценни книжа се предоставя чистата цена, т.е. без начислената лихва. Докладваната цена следва да бъде за **един брой** (за акции/други дялови инструменти) или в **процент от номинала** (за дългови ценни книжа).

Грешно е подаването на оценена стойност на притежавания обем ценни книжа, както и подаването на цена в процент от номинала като коефициент.

Колона 14. Котировъчна база

Посочва се котировъчната база на инструмента, т.е. дали посочената в к.12 и к.13 цена е за един брой акция/дял или цената е в процент от номинала. В случай, че е посочена цена за един брой акция/дял се попълва код "CCY", а в случай, че е посочена цена в процент от номинала се попълва код "PCL". Полето е задължително.

Информация за дохода

Колона 15. Заплатена/получена лихва при покупка/продажба

Със знак „минус“ се посочват заплатените в цената натрупани начислени лихви при покупка на лихвоносни ценни книжа. Със знак „+“ се посочват получените чрез цената натрупани начислени лихви при продажба на лихвоносни ценни книжа. Когато през месеца има и покупки, и продажби по една ценна книга, се посочва нетния размер от получената лихва при продажба минус заплатената лихва при покупка.

Колона 16. Дата на получаване на доход

В случай, че през отчетния месец има лихвено плащане (за дългови ценни книжа) или изплащане на дивиденди (за акции) се посочва датата, на което то е извършено, във формат дд.мм.гггг.

Колона 17. Получени лихвени плащания

Посочват се фактически получени доходи по дългови ценни книжа през отчетния период. Фактически получени доходи са налице, когато в отчетния период е извършено лихвено плащане. Когато в отчетния месец е налице продажба на лихвоносна дългова ценна книга, лихвата получена при продажбата, се посочва в к.15.

В тази колона се записва и реализираният на падежа доход при падежиране на сконтови дългови ценни книжа.

Колона 18. Начислени дивиденди

Колоната се попълва със стойността на обявените през отчетния период дължими дивиденди общо, независимо дали дивидентът е паричен или в акции. Фактически изплатените парични дивиденди през отчетния месец се отразяват в к.19.

Колона 19. Фактически платени дивиденди

Посочва се изплатен паричен дивидент по акции през отчетния месец, като датата на изплащането се записва в к.16. В случай, че дивидентът е изплатен под формата на ценни книжа, същите се записват в к.7, а в к.10 се посочва код "DIV". В случай, че са изплатени ликвидационни или супердивиденди, техният размер се посочва в к.19, а в к.10 се посочва код „LIQ_DIV”.

Колона 20. Пряка/портфейлна инвестиция

Пряка инвестиция е налице, когато подотчетното лице притежава десет или повече процента от акциите с право на глас на емитента, в началото или в края на отчетния период. Притежавани дългови ценни книжа, издадени от същия емитент, също се третираат като пряка инвестиция. Всички останали притежавани дългови ценни книжа (*когато подотчетното лице не притежава десет или повече процента от акциите с право на глас на емитента*) са портфейлна инвестиция, както и всички притежавани акции с право на глас, когато са по-малко от десет процента от капитала на емитента в началото и в края на отчетния период. Полето е задължително. Попълва се със следните кодове:

Код	Пряка/портфейлна инвестиция
P	Портфейлна инвестиция
D	Пряка инвестиция (участие 10-50%)
C	Пряка инвестиция (участие над 50%)

Колона 21. Коментар за ценната книга

Допълваща информация за ценните книжа или сделките с тях, като текст.

Попълване на Табл.2 Собствен портфейл - други промени в размера

Таблица „Други промени в размера“ (sheet OTHER_CHANGES) се попълва само, ако за една ценна книга има различни по тип други промени в размера през месеца. Ако промените са от един тип (например само прехвърляния, код "TRANS") тогава тези промени се сумират и се посочват със съответния код само в основната таблица „Инвестиции в ЦК“.

Ако действително има различни по тип други промени за една ЦК (напр. едновременно и прехвърляне („TRANS“) и получаване на акции като дивидент („DIV“)), тогава на съответния ред в основната таблица „Инвестиции в ЦК“ се посочва код „SUM“ в колона „Други промени в размера – описание“, а в Таблица „Други промени в размера“ (sheet OTHER_CHANGES) тази ценна книга се посочва на два реда, по един за всяка промяна, маркиран съответно с детайлния код (а именно „TRANS“ и „DIV“).

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: При подаването им по електронен път отчетите се подписват с електронен подпис.

Пример 2: През м.януари са извършени следните сделки и операции:

BG*****01

04.01. Безвъзмездно са получени 20 бр. от емисията

06.01. Безвъзмездно са получени допълнителни 5 бр. от емисията

12.01. Извършено е прехвърляне на 10 бр. от емисията и продажба на останалите 15 бр. по цена 3.40/бр.

DE*****02

15.01. Безвъзмездно са получени 100 бр. от емисията

28.01. Изплатен е дивидент под формата на акции в размер на 6 бр. от емисията

Записване:

2. ЦЕННИ КНИЖА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ ПОДОТЧЕТНОТО ЛИЦЕ													
Данни за емисията		Позиции и трансакции									Цени		
ISIN код на емисията/ БНБ код	Оригинална валута на емисията	Позиция в началото на отчетния период - общ номинал/брой	Закупени ЦК - общ номинал/брой	Продадени ЦК - общ номинал/брой	Обратно изкупени и падежирани ЦК - общ номинал/брой	Други покупки - общ номинал/брой	Други продажби - общ номинал/брой	Позиция в края на отчетния период – общ номинал/брой	Други промени в размера - описание	Вид на стойността (номинал/брой)	Среднопретеглена цена (чиста)	Цена в края на периода (чиста)	Котиرو-въчна база
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
BG*****01	BGN	0		15		25	10	0	TRANS	U	3.40		CCY
DE*****02	EUR	1500				106		1606	SUM	U	0.70	0.78	CCY

3. ДРУГИ ПРОМЕНИ В РАЗМЕРА			
(попълва се само за ценните книжа, за които има повече от една различни промени от друг тип през отчетния период)			
ISIN код на емисията	Други покупки - общ номинал/брой	Други продажби - общ	Други промени в размера - описание
1	2	3	4
DE*****02	100		TRANS
DE*****02	6		DIV

Тип на отчета:
първоначален коригиращ

1. МЕСТНО ЛИЦЕ	
1.1. Наименование:	
1.2. ЕИЖКод по БУЛСТАТ:	

[illegible][illegible]

Известно ми е, че за посочването на неверни данни отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.	
СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА:	
Име и фамилия:	Длъжност:
Телефон:	
Електронна поща:	
Дата:	Подпис:

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, пл. "Княз Александър I" № 1, София 1000, www.bnb.bg
дирекция "Статистика", тел. (02) 9145 1252 (1442)

Други промени в размера - описание	
Код	Промяна (наименование)
TRANS	Безвъзмездно прехвърляне на ценни книжа
DIV	Изплащане на дивидент под формата на акции
LIQ_DIV	Изплащане на ликвидационен дивидент или супердивидент
SPLIT	Сплит без промяна на ISIN код
SPLIT_ISIN	Сплит с промяна на ISIN код
BONUS	Бонус акции
ISINCH	Промяна на ISIN код
RESCH	Промяна на резидентността на инвеститора
WRITE-OFF	Отписване на вземане по ценни книжа
FORGIVE	Опрощаване на вземане по дългови ценни книжа
SUM	Различни промени (агрегирана стойност)

Пряка/портфейлна инвестиция	
Код	Пряка/портфейлна инвестиция
P	Портфейлна инвестиция
D	Пряка инвестиция (участие 10-50%)
C	Пряка инвестиция (участие над 50%)

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА CR

Месечен отчет за ценни книжа, държани в клиентски портфейл

(по образец към чл.9, ал.10 от Наредба № 27 на БНБ)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОБХВАТ: С Форма CR банките и инвестиционните посредници, различни от банки, отчитат месечно данни за позиции и операции по ценни книжа, държани в клиентски портфейл, на принципа „ценна книга по ценна книга“ и „инвеститор по инвеститор“ за следните свои клиенти:

1. местни лица, принадлежащи към институционалните сектори, различни от сектор „Финансови предприятия“ и „Държавно управление“;
2. чуждестранни лица.

Обхватът на институционален сектор „Финансови предприятия“ и „Държавно управление“ е регламентиран в чл.1, т.2. на допълнителната разпоредба към Наредба № 27 на БНБ за статистиката на платежния баланс, международната инвестиционна позиция и статистиката на ценните книжа. В него попадат: банките, фондовете на паричния пазар, инвестиционните дружества и договорни фондове, инвестиционните посредници, различни от банки, кредитиращите и лизингови дружества, дружествата със специална инвестиционна цел, управляващите дружества, пенсионно-осигурителните дружества, застрахователите и презастрахователи, фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, гаранционни фондове, други.

Чрез формата се отчитат активите на клиенти на местното лице в ценни книжа, емитирани както от местни, така и от чуждестранни лица, на вътрешен или външен пазар. Отчитат се и притежаваните български държавни ценни книжа (ДЦК), емитирани както на вътрешния, така и на международните капиталови пазари. Отражават се позициите в началото и в края на отчетния период и всички сделки с ценни книжа, извършени от посочените клиенти на подотчетното лице през отчетния период, вкл. и когато няма начални и крайни салда. Във формата се отчитат и получени доходи (лихви, дивиденди) от ценните книжа през отчетния период.

Извън обхвата на формата остават репо-сделките и сделките с дялове, даващи право на членство в международни организации и нямащи характер на инвестиция.

ОТЧЕТЕН ПЕРИОД: Отчетният период е месец. Посочват се година и месец с цифри, като месецът се отбелязва с два знака (напр. за м.април се посочва „04“).

СРОК ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ: Форма CR се предоставя на БНБ в срок до 7-ми работен ден на месеца, следващ отчетния месец.

ФОРМАТ НА ПОДАВАНЕ: Форма CR се подава по електронен път, чрез Портала на ИСИС, съгласно „Указание за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа информация по Наредба № 27 и Наредба №17 на БНБ“ и „Ръководство на потребителя за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ“. Указанието и Ръководството, както и линк към Портала, са достъпни на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg) в рубрика Статистика /Електронно подаване на отчетни форми.

ТИП НА ОТЧЕТА: Типът на отчета може да бъде *първоначален* или *коригиращ*. Отбелязва се код „P“ за първоначален отчет и код „R“ за коригиращ отчет.

II. ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМАТА

1. МЕСТНО ЛИЦЕ: При електронно подаване на формата се попълва само ЕИК/Код по БУЛСТАТ на юридическото лице.

2. ЦЕННИ КНИЖА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ КЛИЕНТИ НА ПОДОТЧЕТНОТО ЛИЦЕ:

данните се подават **инвеститор по инвеститор**, агрегирани **по емисии** (по *ISIN* код). На един ред се обобщават всички сделки и салда на клиента-инвеститор за една ценна книга. За всеки инвеститор се посочва идентификатор (ЕИК/Булстат за български клиенти и RIAD код за чуждестранни клиенти), име, институционален сектор и държава на резидентност. Единствено ценните книги, притежавани от клиенти от сектор Домакинства (S14) могат да се подават агрегирани по институционален сектор, държава на резидентност и функционална категория. Така например всички портфейлни инвестиции за една ценна книга, притежавана от сектор Домакинства (S14), резиденти на България (BG), се обобщават на един ред. Преките инвестиции за същата комбинация от ISIN код, валута, сектор и страна на клиента се посочват на други редове.

Попълване на Табл.1 Инвестиции в ЦК – клиентски портфейл

Информация за емисията

Колона 1. ISIN код на емисията/ БНБ код

Посочва се ISIN кодът на емисията без разделители (без интервал между буквената и цифровата част). Този ред идентифицира емисията и задължително се попълва.

Ценни книжа без официално присвоен ISIN код се отчитат във формата с т.нар БНБ код. БНБ код се генерира от БНБ след получаване на информация за ценната книга и емитента ѝ от респондента и се използва единствено за целите на статистиката на БНБ

Ценните книжа се попълват в справката последователно – т.е без празни редове в началото на справката или между други редове с данни.

Колона 2. Валута на емисията

Посочва се **оригиналната валута на емитиране** на емисията с код съгласно *Приложение 4 Класификатор на валутите*. Полето е задължително.

Информация за клиента

Колона 3. Институционален сектор на клиента

Посочва се институционалният сектор на клиента-инвеститор. Позволено е използването на кодове с максимална агрегация на следните нива:

Код	Описание	Резидентност на клиента
S11	Нефинансови предприятия	Местни и чуждестранни клиенти
S121	Централна банка	Чуждестранни клиенти
S122	Депозитни институции без централната банка	
S123	Фондове на паричния пазар (ФПП)	
S124	Инвестиционни фондове, различни от тези на паричния пазар	
S125	Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове	
S126	Финансови спомагателни организации	
S127	Каптивни финансови институции и заемодатели	
S128	Застрахователни (осигурителни) дружества	
S129	Пенсионни фондове	

S1311	Централно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	Чуждестранни клиенти
S1313	Местно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	Чуждестранни клиенти
S1314	Фондове за социална сигурност	Чуждестранни клиенти
S14	Домакинства (физически лица)	Местни и чуждестранни клиенти
S15	Нетърговски организации, обслужващи домакинствата	Местни и чуждестранни клиенти

Колона 4. Държава на клиента

Посочва се държавата на резидентност на клиента-инвеститор с код съгласно *Приложение 3 Класификатор на държавите и международните институции*.

Колона 5. Идентификатор на клиента

За клиенти, които са местни юридически лица се посочва ЕИК/Булстат, а за чуждестранни клиенти RIAD код. RIAD кодът е уникален идентификатор, създаден от компетентната НЦБ или от ЕЦБ за обозначаването на субект, вписан в *Регистър на данни за институциите и филиалите* (RIAD). Когато последният не е наличен, е възможно попълването на LEI код.

Колона 6. Име на клиента

За клиенти, които са местни юридически лица, се посочва наименованието на компанията на кирилица. Докато за клиентите, които са чуждестранни юридически лица, се посочва името на компанията на латиница.

Информация за инвестицията

Колона 7. Позиция в началото на отчетния период - общ номинал/брой

Посочва се обща стойност на притежаваните ценни книжа по брой (за акции/други дялови инструменти) или по номинал в оригинална валута (за дългови ценни книжа). Данните следва да са равни на данните от края на предходния отчетен период.

Колона 8. Закупени ЦК - общ номинал/брой

Посочва се общият брой (за акции/други дялови инструменти) или общият номинал (за дългови ценни книжа) на закупените ценни книжа през отчетния период.

Когато през отчетния период има едновременно и пазарна покупка, и друга промяна в размера на ценни книжа от една и съща емисия, разликата в размера в резултат на другите промени се

записва на същия ред съответно в к.11 Други покупки и/или к.12 Други продажби, а самата промяна се отбелязва със съответния код в к.14 Други промени в размера – описание.

Колона 9. Продадени ЦК - общ номинал/брой

Посочва се броят (за акции/други дялови инструменти) или номиналът (за дългови ценни книжа) на продадените ценни книжа през отчетния период.

Когато през отчетния период има едновременно и пазарна продажба, и друга промяна в размера на ценни книжа от една и съща емисия, разликата в размера в резултат на другите промени се записва на същия ред съответно в к.11 Други покупки и/или к.12 Други продажби, а самата промяна се отбелязва със съответния код в к.14 Други промени в размера – описание.

Колона 10. Обратно изкупени и падежирани ЦК - общ номинал/брой

Посочва се номиналът на обратно изкупени и/или падежирани дългови ценни книжа или броят на обратно изкупените акции/други дялови инструменти през отчетния период.

Амортизационни плащания по дългови ценни книжа следва също да се отчетат като падежиране. За целта, на реда се посочва онази част от главницата, която е изплатена през отчетния период. Продажбата на дялове от инвестиционни фондове се отразява в к.9, а не като обратно изкупуване в тази колона.

Колона 11. Други покупки – общ номинал/брой

Отразява се увеличение в общия брой (за акции/други дялови инструменти) или общия номинал (за дългови ценни книжа) на притежаваните ценни книжа, в резултат на събитие, различно от пазарна сделка. Типа на събитието се отбелязва със съответния код в к.14 Други промени в размера - описание. Когато през отчетния период има няколко промени от един и същи тип, тяхната стойност се посочва като сума. Когато през отчетния период има няколко промени от различен тип, тяхната стойност отново се посочва сумирано, а в к.14 Други промени в размера се отбелязва код “SUM - Различни промени (агрегирана стойност)”. В този случай, промените се посочват поотделно (всяка промяна на отделен ред) със съответните кодове в Таблица 3. ДРУГИ ПРОМЕНИ В РАЗМЕРА (sheet OTHER CHANGES) (вж. Пример 1).

Колона 12. Други продажби – общ номинал/брой

Отразява се намаление в общия брой (за акции/други дялови инструменти) или общия номинал (за дългови ценни книжа) на притежаваните ценни книжа, в резултат на събитие, различно от пазарна сделка. Типа на събитието се отбелязва със съответния код в к.14 Други промени в размера - описание. Когато през отчетния период има няколко промени от един и същи тип, тяхната стойност се посочва като сума. Когато през отчетния период има няколко промени от различен тип, тяхната стойност отново се посочва сумирано, а в к.14 Други промени в размера

се отбелязва код “SUM - Различни промени (агрегирана стойност)”. В този случай, промените се посочват поотделно (всяка промяна на отделен ред) със съответните кодове в Таблица 3. ДРУГИ ПРОМЕНИ В РАЗМЕРА (sheet OTHER CHANGES) (вж. Пример 1).

Колона 13. Позиция в края на отчетния период – общ номинал/брой

Отразява се броят (за акции/други дялови инструменти) или номиналът (за дългови ценни книжа) на притежаваните ЦК към края на отчетния период. Стойността на колоната се изчислява по следната формула: к.7+к.8-к.9-к.10+к.11-к.12.

Колона 14. Други промени в размера

В случай на промени в размера на притежаваните ценни книжа, различни от пазарна покупка, продажба, амортизационно плащане и/или падеж, техният размер се записва в к.11 и/или к.12, а в к.14 се избира кодът на съответната промяна.

Код	Промяна (наименование)
TRANS	Трансфери на ценни книжа: - получаване на права или акции, вследствие на притежание на ЦК - трансфери на ЦК между посредници - трансфери от Регистър А в Регистър Б в ЦД и обратно
DIV	Изплащане на дивидент под формата на акции
LIQ_DIV	Изплащане на ликвидационен дивидент или супердивидент
SPLIT	Сплит без промяна на ISIN код
SPLIT_ISIN	Сплит с промяна на ISIN код
BONUS	ЦК, получени или предоставени безвъзмездно. Не се включват случаите на получаване на права или акции, вследствие на притежание на ЦК или трансфери
ISINCH	Промяна на ISIN код
RESCH	Промяна на резидентността на инвеститора
WRITE_OFF	Отписване на вземане по ценни книжа
FORGIVE	Опрощаване на вземане по ценни книжа
SUM	Различни промени (агрегирана стойност)

Когато през отчетния период има няколко промени от различен тип, тяхната стойност се посочва сумирано в к.11 и/или к.12, а в к.14 се отбелязва код “SUM - Различни промени (агрегирана стойност)”. В този случай, промените се посочват поотделно (всяка промяна на отделен ред) със съответните кодове в Таблица 3. ДРУГИ ПРОМЕНИ В РАЗМЕРА (sheet OTHER CHANGES) (вж. Пример 1).

Когато е отбелязан код “DIV - Изплащане на дивидент под формата на акции”, стойността се попълва в к.11, а не в к.23.

Когато е отбелязан код “LIQ_DIV - Изплащане на ликвидационен дивидент или супердивидент”, стойността се попълва в к.23, а не в к.11.

Когато е отбелязан код "WRITE_OFF - Отписване на вземане по ценни книжа", е допустимо попълването на стойност само в к.12.

Когато е отбелязан код "FORGIVE - Опрощаване на вземане по дългови ценни книжа", е допустимо попълването на стойност само в к.12.

Колона 15. Вид на стойността

Посочва се дали докладваните стойности в к.7-13 са по номинал или са в брой. В случай, че посочените стойности са по номинал, се попълва стойност „N”, в противен случай, в клетката се попълва стойност „U”. Полето е задължително.

Колона 16. Среднопретеглена цена - (чиста)

Посочва се среднопретеглена цена от всички извършени сделки (записани в к.8, к.9 и/или к.10) с ценната книга през отчетния период, в случай, че има такива. Теглата на цените се определят от обема на сделките.

Пример 1:

През м.февруари са извършени следните сделки с ценна книга FR*****03:

03.02. Закупени са 10 000 единици номинал от ценната книга по цена 103.04 за 100 единици номинал

06.02.Продадени са 3 500 единици номинал от ценната книга по цена 105 за 100 единици номинал

$$\text{Среднопретеглена цена (чиста)} = (10\,000 \cdot 103.04 + 3\,500 \cdot 105) / (10\,000 + 3\,500) = 103.55$$

За лихвоносни ценни книжа се попълва чистата цена, т.е. без начислената лихва. Докладваната цена следва да бъде за **един брой** (за акции/други дялови инструменти) или в **процент от номинала** (за дългови ценни книжа).

Грешно е подаването на оценена стойност на притежавания обем ценни книжа, както и подаването на цена в процент от номинала като коефициент. Когато през отчетния период няма извършени сделки с ценната книга, колоната за средна цена се попълва с текуща пазарна цена, ако подотчетното лице разполага с информация за такава.

Колона 17. Цена - в края на периода (чиста)

Посочва се цената, по която инвестицията се води в портфейла на подотчетното лице към края на отчетния период.

За лихвоносни ценни книжа се предоставя чистата цена, т.е. без начислената лихва. Докладваната цена следва да бъде за **един брой** (за акции/други дялови инструменти) или в **процент от номинала** (за дългови ценни книжа).

Грешно е подаването на оценена стойност на притежавания обем ценни книжа, както и подаването на цена в процент от номинала като коефициент.

Колона 18. Котировъчна база

Посочва се котировъчната база на инструмента, т.е. дали посочената в к.16 и к.17 цена е за един брой акция/дял или цената е в процент от номинала. В случай, че е посочена цена за един брой акция/дял се попълва код "CCY", а в случай, че е посочена цена в процент от номинала се попълва код "PCL". Полето е задължително.

Информация за дохода

Колона 19. Заплатена/получена лихва при покупка/продажба

Със знак „минус“ се посочват заплатените в цената натрупани начислени лихви при покупка на лихвоносни ценни книжа. Със знак „+“ се посочват получените чрез цената натрупани начислени лихви при продажба на лихвоносни ценни книжа. Когато през месеца има и покупки, и продажби по една ценна книга, се посочва нетния размер от получената лихва при продажба минус заплатената лихва при покупка.

Колона 20. Дата на получаване на доход

В случай, че през отчетния месец има лихвено плащане (за дългови ценни книжа) или изплащане на дивиденди (за акции) се посочва датата, на която то е извършено във формат дд.мм.гггг.

Колона 21. Получени лихвени плащания

Посочват се фактически получени доходи по дългови ценни книжа през отчетния период. Фактически получени доходи са налице, когато в отчетния период е извършено лихвено плащане.

Когато в отчетния месец е налице продажба на лихвоносна дългова ценна книга, лихвата получена при продажбата, се посочва в к.19.

В тази колона се записва и реализираният на падежа доход при падежиране на сконтови дългови ценни книжа.

Колона 22. Начислени дивиденди

Колоната се попълва със стойността на обявените през отчетния период дължими дивиденди общо, независимо дали дивидентът е паричен или в акции. Фактически изплатените парични дивиденди през отчетния месец се отразяват в к.23.

Колона 23. Фактически платени дивиденди

Посочва се изплатен паричен дивидент по акции през отчетния месец, като датата на изплащането се записва в к.20. В случай, че дивидентът е изплатен под формата на ценни книжа, същите се записват в к.11, а в к.14 се посочва код "DIV". В случай, че са изплатени ликвидационни или супердивиденди, техният размер се посочва в к.23, а в к.14 се посочва код „LIQ_DIV”.

Колона 24. Пряка/портфейлна инвестиция

Пряка инвестиция е налице, когато подотчетното лице притежава десет или повече процента от акциите с право на глас на емитента, в началото или в края на отчетния период. Притежавани дългови ценни книжа, издадени от същия емитент, също се третираат като пряка инвестиция. Всички останали притежавани дългови ценни книжа (*когато подотчетното лице не притежава десет или повече процента от акциите с право на глас на емитента*) са портфейлна инвестиция, както и всички притежавани акции с право на глас, когато са по-малко от десет процента от капитала на емитента в началото и в края на отчетния период. Полето е задължително. Попълва се със следните кодове:

Код	Пряка/портфейлна инвестиция
P	Портфейлна инвестиция
D	Пряка инвестиция (участие 10-50%)
C	Пряка инвестиция (участие над 50%)

Колона 25. Коментар за ценната книга

Допълваща информация за ценните книжа или сделките с тях, като текст.

Попълване на Табл.2 Клиентски портфейл - други промени в размера

Таблица „Други промени в размера“ (sheet OTHER_CHANGES) се попълва само, ако за една ценна книга, един клиент, има различни по тип други промени в размера през месеца. Ако промените са от един тип (например само прехвърляния, код "TRANS") тогава тези промени се сумират и се посочват със съответния код само в основната таблица „Инвестиции в ЦК“.

Ако действително има различни по тип други промени за една ЦК, един клиент, (напр. едновременно и прехвърляне („TRANS“) и получаване на акции като дивидент („DIV“)), тогава на съответния ред в основната таблица „Инвестиции в ЦК“ се посочва код „SUM“ в колона „Други промени в размера – описание“, а в Таблица „Други промени в размера“ (sheet OTHER_CHANGES) тази ценна книга се посочва на два реда, по един за всяка промяна, маркиран съответно с детайлния код (а именно „TRANS“ и „DIV“).

СЪСТАВИЛ ОТЧЕТА: При подаването им по електронен път отчетите се подписват с електронен подпис.

Пример 2: През м.януари са извършени следните сделки и операции:

BG*****01, притежавана от клиент на подотчетното лице - физическо лице от Румъния,

04.01. Безвъзмездно са получени 20 бр. от емисията

06.01. Безвъзмездно са получени допълнителни 5 бр. от емисията

12.01. Извършено е прехвърляне на 10 бр. от емисията и продажба на останалите 15 бр. по цена 3.40/бр.

DE*****02, притежавана от местно нефинансово предприятие

15.01. Безвъзмездно са получени 100 бр. от емисията

28.01. Изплатен е дивидент под формата на акции в размер на 6 бр. от емисията

Записване:

2. ЦЕННИ КНИЖА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ КЛИЕНТИ НА ПОДОТЧЕТНОТО ЛИЦЕ															
Данни за емисията		Клиент		Позиции и трансакции									Цени		
ISIN код на емисията/ БНБ код	Оригинална валута на емисията	Институционален сектор на клиента	Държава на клиента	Позиция в началото на отчетния период - общ номинал/брой	Закупени ЦК - общ номинал/брой	Продадени ЦК - общ номинал/брой	Обратно изкупени и падежирани ЦК - общ номинал/брой	Други покупки - общ номинал/брой	Други продажби - общ номинал/брой	Позиция в края на отчетния период – общ номинал/брой	Други промени в размера - описание	Вид на стойността (номинал/брой)	Среднопретеглена цена (чиста)	Цена в края на периода (чиста)	Котиرو-вълна база
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
BG*****01	BGN	S14	RO	0		15		25	10	0	TRANS	U	3.40		CCY
DE*****02	EUR	S11	BG	1500				106		1606	SUM	U	0.70	0.78	CCY

3. ДРУГИ ПРОМЕНИ В РАЗМЕРА					
(попълва се само за ценните книжа, за които има повече от една различни промени от друг тип през отчетния период)					
ISIN код на емисията/ БНБ код	Институционален сектор на клиента	Държава на клиента	Други покупки - общ номинал/брой	Други продажби - общ номинал/брой	Други промени в размера - описание
1	2	3	4	5	6
DE*****02	S11	BG	100		TRANS
DE*****02	S11	BG	6		DIV

**Класификатор на държавите и международните институции
за целите на статистиката на платежния баланс и
международната инвестиционна позиция**

Код	Държава / Международна организация
1C	Международен валутен фонд (МВФ)
1D	Световна търговска организация
1E	Международна банка за възстановяване и развитие
1F	Международна асоциация за развитие
1G	Международен център за уреждане на инвестиционни спорове
1H	ЮНЕСКО
1J	Организация по прехрана и земеделие
1K	Световна здравна организация
1L	Международен фонд за развитие на земеделието
1M	Международна финансова корпорация
1N	Многостранна агенция за инвестиционно гарантиране
1O	УНИЦЕФ
1P	Върховен комисариат за бежанците на ООН
1Q	Агенция към ООН за подпомагане на Палестина
1R	Международна агенция за атомна енергия
1S	Международна организация на труда
1T	Международен съюз по телекомуникации
1U	Други организации на ООН, неупоменати другаде
1V	Всемирен пощенски съюз
4B	Европейска валутна система (ЕВС)
4C	Европейска инвестиционна банка
4D	Европейска комисия
4E	Европейски фонд за развитие
4F	Европейска централна банка (ЕЦБ)
4G	Европейски инвестиционен фонд
4H	Европейска общност за въглища и стомана
4I	Европейски механизъм за съседство и партньорство
4J1	Европейски парламент
4J2	Съвет на ЕС
4J3	Съд на Европейския съюз (СЕС)
4J4	Сметната палата на ЕС
4J5	Европейски съвет
4J6	Икономически и социален комитет
4J7	Комитет на регионите
4J8	Други малки институции на ЕС (омбудсман, надзорен орган за защита на личните данни и др.)
4M	Европейски механизъм за стабилност
4R	ЕС-Африка Инфраструктурен доверителен фонд
4S	Европейски механизъм за стабилност (ЕМС)
4T1	Европейски банков орган
4T2	Европейски орган по ЦК и пазари
4T3	Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване
4U	ЕВРАТОМ
4V	Механизъм за евро-средиземноморско партньорство и инвестиции
4W	Европейски инструмент за финансова стабилност
5AA	Многостранни кредитни агенции
5B	Банка за международни разплащания (BIS)
5C	Интерамериканска банка за развитие
5D	Африканска банка за развитие

5E	Азиатска банка за развитие
5F	Европейска банка за възстановяване и развитие
5G	Интер-американска инвестиционна корпорация
5H	Северна инвестиционна банка
5I	Централна банка на Източни Кариби
5J	Международна банка за икономическо сътрудничество
5K	Международна инвестиционна банка
5L	Карибска банка за развитие
5M	Арабски валутен фонд
5N	Арабска банка за икономическо развитие в Африка
5O	Централна банка на западно-африканските държави
5P	Централно - африканска банка за развитие
5Q	Африкански фонд за развитие
5R	Азиатски фонд за развитие
5S	Специален фонд за развитие
5T	Централно-американска банка за икономическа интеграция
5U	Корпорация за развитие на Андите
5W	Банка на държавите от Централна Африка
5X	Централноафриканска валутно-икономическа общност
5Z	Други международни финансови организации, невяключени другаде
6B	НАТО
6C	Съвет на Европа
6D	Международен Комитет на Червения Кръст
6E	Европейска космическа агенция
6F	Европейски патентен офис
6G	Евроконтрол - Европейска организация за безопасна въздушна навигация
6H	Европейска телекомуникационна сателитна организация
6I	Европейска лаборатория по молекулярна биология
6J	Международна организация за спътникови телекомуникации
6K	Европейски съюз за радио и телевизия
6L	Европейска организация за разработване на метеорологични спътници
6M	Европейска организация за астрономически изследвания в южното полукълбо (Европейска южна обсерватория)
6N	Европейски център за средносрочни прогнози на времето
6O	Организация за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)
6P	Европейска организация за атомни изследвания
6Q	Международна организация за миграция
6Z	Други международни нефинансови организации, невяключени другаде
7A	Източно-африкански икономически и валутен съюз
7B	Ислямска банка за развитие
7C	Евразийска банка за развитие
7D	Парижки клуб на кредиторите
7E	Съвет на Европейската банка за развитие
7F	Международен съюз на кредитните и инвестиционни застрахователи
7G	Черноморска банка за търговия и развитие
7H	АФРЕКСИМБАНК (Африканска експортно-импортна банка)
7I	БЛАДЕКС (Латиноамериканска банка за външна търговия)
7J	ФЛАР (Латиноамерикански резервен фонд)
7L	Международен финансов механизъм за имунизации
7M	Европейско дружество за финансиране на железопътния подвижен състав
AD	Андора
AE	Обединени арабски емирства (ОАЕ)
AF	Афганистан
AG	Антигуа и Барбуда
AI	Аnguила

AL	Албания
AM	Армения
AO	Ангола
AQ	Антарктика
AR	Аржентина
AS	Американска Самоа
AT	Австрия
AU	Австралия
AW	Аруба
AX	Острови Аланд
AZ	Азербайджан
BA	Босна и Херцеговина
BB	Барбадос
BD	Бангладеш
BE	Белгия
BF	Буркина Фасо
BG	България
BH	Бахрейн
BI	Бурунди
BJ	Бенин
BL	Сен Бартелеми
BM	Бермуда
BN	Бруней Дарусалам
BO	Боливия, многонационална държава
BQ	Бонер, св. Евстатий и Саба
BR	Бразилия
BS	Бахамски острови
BT	Бутан
BV	Остров Буве
BW	Ботсуана
BY	Беларус
BZ	Белиз
CA	Канада
CC	Кокосови острови (Кийлинг)
CD	Конго, демократична република
CF	Централноафриканска република
CG	Конго
CH	Швейцария
CI	Кот д'Ивоар
CK	Острови Кук
CL	Чили
CM	Камерун
CN	Китай
CO	Колумбия
CR	Коста Рика
CU	Куба
CV	Кабо Верде (Зелени нос)
CW	Кюрасао
CX	Остров Рождество
CY	Кипър
CZ	Чехия
DE	Германия
DJ	Джибути
DK	Дания
DM	Доминика
DO	Доминиканска република

DZ	Алжир
EC	Еквадор
EE	Естония
EG	Египет
EH	Западна Сахара
ER	Еритрея
ES	Испания
ET	Етиопия
FI	Финландия
FJ	Фиджи
FK	Фолкландски (Малвински) острови
FM	Микронезия, федеративни щати
FO	Ферьорски острови
FR	Франция
GA	Габон
GB	Обединеното Кралство
GD	Гренада
GE	Грузия
GF	Френска Гвиана
GG	Гърнси
GH	Гана
GI	Гибралтар
GL	Гренландия
GM	Гамбия
GN	Гвинея
GP	Гваделупа
GQ	Екваториална Гвинея
GR	Гърция
GS	Южна Джорджия и Южни Сандвичеви острови
GT	Гватемала
GU	Гуам
GW	Гвинея-Бисау
GY	Гаяна
HK	Хонконг
HM	Хърд и Макдоналд, острови
HN	Хондурас
HR	Хърватия
HT	Хаити
HU	Унгария
ID	Индонезия
IE	Ирландия
IL	Израел
IM	Остров Ман
IN	Индия
IO	Британски територии в Индийския океан
IQ	Ирак
IR	Иран, ислямска република
IS	Исландия
IT	Италия
JE	Остров Джърси
JM	Ямайка
JO	Йордания
JP	Япония
KE	Кения
KG	Киргизстан
KH	Камбоджа

KI	Кирибати
KM	Коморски острови
KN	Сейнт Китс и Невис
KP	Корейска народнодемократична република
KR	Република Корея (Южна Корея)
KW	Кувейт
KY	Кайманови острови
KZ	Казахстан
LA	Лаоска народнодемократична република
LB	Ливан
LC	Сейнт Лусия
LI	Лихтенщайн
LK	Шри Ланка
LR	Либерия
LS	Лесото
LT	Литва
LU	Люксембург
LV	Латвия
LY	Либия
MA	Мароко
MC	Монако
MD	Република Молдова
ME	Черна гора
MF	Сен Мартен
MG	Мадагаскар
MH	Маршалови острови
MK	Република Северна Македония
ML	Мали
MM	Мианмар
MN	Монголия
MO	Макао
MP	Северни Мариански острови
MQ	Мартиника
MR	Мавритания
MS	Монтсерат
MT	Малта
MU	Мавриций
MV	Република Малдиви
MW	Малави
MX	Мексико
MY	Малайзия
MZ	Мозамбик
NA	Намибия
NC	Нова Каледония
NE	Нигер
NF	Остров Норфолк
NG	Нигерия
NI	Никарагуа
NL	Нидерландия
NO	Норвегия
NP	Непал
NR	Науру
NU	Ниуе
NZ	Нова Зеландия
OM	Оман
PA	Панама

PE	Перу
PF	Френска Полинезия
PG	Папуа Нова Гвинея
PH	Филипини
PK	Пакистан
PL	Полша
PM	Сен Пиер и Микелон
PN	Питкерн
PR	Пуерто Рико
PS	Палестина
PT	Португалия
PW	Палау
PY	Парагвай
QA	Катар
RE	Реюнион
RO	Румъния
RS	Сърбия
RU	Руска Федерация
RW	Руанда
SA	Саудитска Арабия
SB	Соломонови острови
SC	Сейшели
SD	Судан
SE	Швеция
SG	Сингапур
SH	Света Елена, Възнесение и Тристан да Куния
SI	Словения
SJ	Острови Свалбард и Жан Майен
SK	Словакия
SL	Сиера Леоне
SM	Сан Марино
SN	Сенегал
SO	Сомалия
SR	Суринам
SS	Южен Судан
ST	Сао Томе и Принсипи
SV	Ел Салвадор
SX	Синт Мартен (нидерландска част)
SY	Сирийска арабска република
SZ	Свазиленд
TC	Острови Търкс и Кайкос
TD	Чад
TF	Френски южни територии
TG	Того
TH	Тайланд
TJ	Таджикистан
TK	Токелау
TL	Източен Тимор
TM	Туркменистан
TN	Тунис
TO	Тонга
TR	Турция
TT	Тринидад и Тобаго
TV	Тувалу
TW	Тайван
TZ	Обединена република Танзания

UA	Украина
UG	Уганда
UM	Малки отдалечени острови на САЩ
US	Съединени американски щати
UY	Уругвай
UZ	Узбекистан
VA	Ватикан
VC	Сейнт Винсент и Гренадини
VE	Венесуела, боливарска република
VG	Британски Вирджински острови
VI	Американски Вирджински острови
VN	Виетнам
VU	Вануату
WF	Уолис и Футуна
WS	Самоа
XK	Косово
YE	Йемен
YT	Майот
ZA	Южна Африка
ZM	Замбия
ZW	Зимбабве

**Класификатор на валутите
за целите на статистиката на платежния баланс и
международната инвестиционна позиция**

Буквен код	Наименование на валутата
AED	ДИРХАМ (ОАЕ)
AFN	АФГАНИ (АФГАНИСТАНСКИ)
ALL	ЛЕК (АЛБАНСКИ)
AMD	ДРАМ (АРМЕНСКИ)
ANG	ГУЛДЕН (НИДЕРЛАНДСКИ АНТИЛИ)
AOA	КВАНЗА (АНГОЛА)
ARS	ПЕСО (АРЖЕНТИНА)
AUD	ДОЛАР (АВСТРАЛИЙСКИ)
AWG	ФЛОРИН/ГУЛДЕН (АРУБА)
AZN	МАНАТ (АЗЕРБАЙДЖАН)
BAM	КОНВЕРТИРУЕМА МАРКА (БОСНО-ХЕРЦЕГОВСКА)
BBD	ДОЛАР (БАРБАДОСКИ)
BDT	ТАКА (БАНГЛАДЕШ)
BHD	ДИНАР (БАХРЕЙН)
BIF	ФРАНК (БУРУНДИ)
BMD	ДОЛАР (БЕРМУДСКИ)
BND	ДОЛАР (БРУНЕЙ)
BOB	БОЛИВИАНО (БОЛИВИЯ)
BRL	РЕАЛ (БРАЗИЛСКИ)
BSD	ДОЛАР (БАХАМИТЕ)
BTN	НГУЛТРУМ (БУТАН)
BWP	ПУЛА (БОТСВАНА)
BYR	РУБЛА (БЕЛАРУС)
BZD	ДОЛАР (БЕЛИЗ)
CAD	ДОЛАР (КАНАДА)
CDF	ФРАНК (КОНГО, преди ЗАИР)
CHF	ФРАНК (ШВЕЙЦАРСКИ)
CLP	ПЕСО (ЧИЛИЙСКО)
CNY	ЮАН РЕНМИНБИ (КИТАЙ)
COP	ПЕСО (КОЛУМБИЙСКО)
CRC	КОЛОН (КОСТА РИКА)
CUP	ПЕСО (КУБИНСКО)
CVE	ЕСКУДО (КАБО ВЕРДЕ)
CZK	КРОНА (ЧЕШКА)
DJF	ФРАНК (ДЖИБУТИ)
DKK	КРОНА (ДАТСКА)
DOP	ПЕСО (ДОМИНИКАНСКО)
DZD	ДИНАР (АЛЖИРСКИ)
EGP	ПАУНД (ЕГИПЕТСКИ)
ERN	НАФКА (ЕРИТРЕЯ)
ETB	БИР (ЕТИОПСКИ)
EUR	ЕВРО
FJD	ДОЛАР (ФИДЖИ)
FKP	ПАУНД (ФОЛКЛАНДСКИ ОСТРОВИ)
GBP	ПАУНД (БРИТАНСКИ)

GEL	ЛАРИ (ГРУЗИНСКИ)
GHS	КЕДИ (ГАНА)
GIP	ПАУНД (ГИБРАЛТАР)
GMD	ДАЛАСИ (ГАМБИЙСКО)
GNF	ФРАНК (ГВИНЕЯ)
GTQ	КЕТЦАЛ (ГВАТЕМАЛА)
GYD	ДОЛАР (ГАЯНСКИ)
HKD	ДОЛАР (ХОНКОНГСКИ)
HNL	ЛЕМПИРА (ХОНДУРАС)
HTG	ГУРДЕ (ХАИТИ)
HUF	ФОРИНТ (УНГАРСКИ)
IDR	РУПИЯ (ИНДОНЕЗИЙСКА)
ILS	ШЕКЕЛ (ИЗРАЕЛСКИ)
INR	РУПИЯ (ИНДИЙСКА)
IQD	ДИНАР (ИРАК)
IRR	РИАЛ (ИРАН)
ISK	КРОНА (ИСЛАНДСКА)
JMD	ДОЛАР (ЯМАЙКА)
JOD	ДИНАР (ЙОРДАНИЯ)
JPY	ЙЕНА (ЯПОНСКА)
KES	ШИЛИНГ (КЕНИЙСКИ)
KGS	СОМ (КИРГИЗСТАНКИ)
KHR	РИЕЛ (КАМБОДЖА)
KMF	ФРАНК (КОМОРСКИ ОСТРОВИ)
KPW	ВОН (СЕВЕРНА КОРЕЯ)
KRW	ВОН (РЕПУБЛИКА КОРЕЯ)
KWD	ДИНАР (КУВЕЙТСКИ)
KYD	ДОЛАР (КАЙМАНОВИ ОСТРОВИ)
KZT	ТЕНГЕ (КАЗАХСТАН)
LAK	КИП (ЛАОСКИ)
LBP	ПАУНД (ЛИВАНСКИ)
LKR	РУПИЯ (ШРИ ЛАНКА)
LRD	ДОЛАР (ЛИБЕРИЙСКИ)
LSL	ЛОТИ (ЛЕСОТО)
LYD	ДИНАР (ЛИБИЙСКИ)
MAD	ДИРХАМ (МАРОКАНСКИ)
MDL	ЛЕЯ (МОЛДОВСКА)
MGA	АРИАРИ (МАДАГАСКАРСКИ)
MKD	ДЕНАР (СЕВЕРНОМАКЕДОНСКИ)
MMK	КИЯТ (МИАНМАР)
MNT	ТУГРИК (МОНГОЛСКИ)
MOP	ПАТАКА (МАКАО)
MRO	УГИЯ (МАВРИТАНСКА)
MUR	РУПИЯ (о. МАВРИЦИЙ)
MVR	РУФИЯ (МАЛДИВИ)
MWK	КВАЧА (МАЛАВИ)
MXN	ПЕСО (МЕКСИКАНСКО)
MYR	РИНГИТ (МАЛАЙЗИЙСКИ)
MZN	МЕТИКАЛ (МОЗАМБИК)
NAD	ДОЛАР (НАМИБИЙСКИ)

NGN	НАЙРА (НИГЕРИЙСКА)
NIO	КОРДОБА (НИКАРАГУАНСКИ)
NOK	КРОНА (НОРВЕЖКА)
NPR	РУПИЯ (НЕПАЛСКА)
NZD	ДОЛАР (НОВОЗЕЛАНДСКИ)
OMR	РИАЛ (ОМАН)
PAB	БАЛБОА (ПАНАМА)
PEN	НОВ СОЛ (ПЕРУАНСКИ)
PGK	КИНА (ПАПУА НОВА ГВИНЕЯ)
PHP	ПЕСО (ФИЛИПИНСКО)
PKR	РУПИЯ (ПАКИСТАНСКА)
PLN	ЗЛОТА (ПОЛСКА)
PYG	ГУАРАНИ (ПАРАГВАЙСКИ)
QAR	РИАЛ (КАТАР)
RON	ЛЕИ (РУМЪНСКИ)
RSD	ДИНАР (СРЪБСКИ)
RUB	РУБЛА
RWF	ФРАНК (РУАНДА)
SAR	РИАЛ (САУДИТСКА АРАБИЯ)
SBD	ДОЛАР (СОЛОМОНОВИ ОСТРОВИ)
SCR	РУПИЯ (СЕЙШЕЛСКИ ОСТРОВИ)
SDG	ДИНАР (СУДАН)
SEK	КРОНА (ШВЕДСКИ)
SGD	ДОЛАР (СИНГАПУР)
SHP	ПАУНД (Св. ЕЛЕНА)
SLL	ЛЕОНЕ (СИЕРА ЛЕОНЕ)
SOS	ШИЛИНГ (СОМАЛИЯ)
SRD	ДОЛАР (СУРИНАМ)
STD	ДОБРА (САО ТОМЕ И ПРИНСИПИ)
SVC	КОЛОН (ЕЛ САЛВАДОР)
SYR	ПАУНД (СИРИЙСКИ)
SZL	ЛИЛАНГЕНИ (СВАЗИЛЕНД)
THB	БАТ (ТАЙЛАНДСКИ)
TJS	СОМОНИ (ТАДЖИКИСТАН)
TMT	МАНАТ (ТЮРКМЕНИСТАН)
TND	ДИНАР (ТУНИЗИЙСКИ)
TOP	ПАЯНГА (ТОНГА)
TRY	ЛИРА (ТУРСКА)
TTD	ДОЛАР (ТРИНИДАД И ТОБАГО)
TVD	ТУВАЛУАНСКИ ДОЛАР (ТУВАЛУ)
TWD	НОВ ТАЙВАНСКИ ДОЛАР
TZS	ШИЛИНГ (ТАНЗАНИЙСКИ)
UAH	ГРИВНА (УКРАЙНА)
UGX	ШИЛИНГ (УГАНДА)
USD	ДОЛАР (ЩАТСКИ)
UYU	ПЕСО (УРУГВАЙ)
UZS	СУМ (УЗБЕКИСТАНСКИ)
VEF	БОЛИВАР (ВЕНЕЦУЕЛА)
VND	ДОНГ (ВИЕТНАМСКИ)
VUV	ВАТУ (ВАНУАТУ)

WST	ТАЛА (САМОА)
XAF	СФА ФРАНК (БАНКА НА ДЪРЖАВИТЕ ОТ ЦЕНТРАЛНА АФРИКА)
XAG	СРЕБРО
XAU	ЗЛАТО
XCD	ИЗТОЧНО КАРИБСКИ ДОЛАР
XDR	СПЕЦИАЛНИ ПРАВА ЗА ТИРАЖ
XOF	СФА ФРАНК (БАНКА НА ДЪРЖАВИТЕ ОТ ЗАПАДНА АФРИКА))
XPD	ПАЛАДИЙ, УНЦИЯ
XPF	ФРАНК (ФРЕНСКИ ТИХООКЕНСКИ)
XPT	ПЛАТИНА, УНЦИЯ
YER	РИАЛ (ЙЕМЕНСКИ)
ZAR	РАНД (ЮЖНОАФРИКАНСКИ)
ZMW	КВАЧА (ЗАМБИЯ)
ZWD	ДОЛАР (ЗИМБАБВЕ)
ZWL	ДОЛАР (ЗИМБАБВЕ)

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА

УКАЗАНИЕ

**за предоставяне на достъп до Портал за подаване на статистическа
информация по Наредба № 27 и Наредба № 17 на БНБ**

Януари, 2026

ГЛАВА ПЪРВА

Общи положения

1. Предназначение и приложение на документа

Настоящото Указание е предназначено за прилагане от местни физически лица, включително ЕТ и юридически лица, които имат задължение да подават декларации – форми и отчетни форми съгласно чл. 7, чл. 8 и чл. 10 от Валутния закон и чл. 42 от Закона за Българската народна банка (ЗБНБ).

2. Основание

Настоящото Указание се издава на основание чл. 7, ал. 4 и чл. 14, ал. 4 от Наредба № 27 на БНБ за статистиката на платежния баланс, международната инвестиционна позиция и статистиката на ценните книжа (Наредба № 27 на БНБ).

3. Обхват

Настоящото Указание определя реда за подаване на статистическа информация чрез Портала за подаване на статистическа информация (Портала) към Българска народна банка (БНБ), както и достъпа до свързани с това допълнителни електронни услуги.

Чрез Портала могат да бъдат подавани дължимите от местни физически лица, включително ЕТ и юридически лица декларации – форми и отчетни форми по чл. 7, чл. 8 и чл. 10 от Валутния закон и чл. 42 от Закона за БНБ.

В системата е разработен механизъм за известяване на задължените лица за дължимите от тях данни и позволява на потребителите да отразяват промени по вече подадена информация, както и да преглеждат такава, в зависимост от правата им на достъп.

4. Достъп до индивидуални данни, съхранявани в БНБ, които представляват лични данни или статистическа тайна

Достъпът до личните и индивидуалните статистически данни, съхранявани в БНБ е ограничен според изискванията на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО, Закона за защита на личните данни, Глава Шеста от Закона за статистиката и чл. 8 и чл. 8 а-г от Регламент (ЕО) № 951/2009 на Съвета от 9 октомври 2009

година за изменение на Регламент (ЕО) № 2533/98 относно събирането на статистическа информация от Европейската централна банка.

5. Определения

По смисъла на настоящото Указание:

- „Отчетна единица“ е местното физическо лице, включително ЕТ или юридическо лице, което има задължение да подава статистическа информация по чл. 7, чл. 8 и чл. 10 от Валутния закон и чл. 42 от ЗБНБ;

- „Лице, предоставящо статистическа информация“ е лице, което след направено волеизявление чрез подаване на заявление за достъп до Портал за подаване на статистическа информация към БНБ (Портала) има право да подава статистическа информация от името на отчетната единица, без да е необходимо подаването на допълнителни документи към БНБ;

- „Упълномощено лице“ е лице, предоставящо статистическа информация, което представлява отчетна единица пред БНБ по волята на нейния законен представител и въз основа на постъпил документ за изрично упълномощаване по реда на настоящото Указание;

- „Квалифицирано удостоверение за квалифициран електронен подпис“ е електронен подпис по смисъла на чл. 3, т. 12 от Регламент (ЕС) № 910/2014;

- „Титуляр на КУКЕП“ е лицето, от чието име е извършено електронното изявление;

- „Автор на КУКЕП“ е физическото лице, което извършва електронното изявление;

- „Потребител на Портала“ е физическо лице, което достъпва Портала за подаване на статистическа информация (Портала) с КУКЕП.

ГЛАВА ВТОРА

Вход в Портала - технически изисквания

6. Технически изисквания

За работа с Портала за подаване на статистическа информация са необходими:

6.1. Персонален компютър с инсталирана операционна система (ОС) и браузър, който поддържа SSL технология с оторизация с клиентски сертификат;

6.2. КУКЕП, инсталиран на персоналния компютър съгласно указанията на издателя му, като се има предвид следното:

- входът в Портала може да се извърши само чрез КУКЕП, който съдържа идентифицираща информация (ЕГН/ЛНЧ, номер на паспорт, лична карта) на физическото лице – автор на подписа;

- удостоверение за КУКЕП се издава от регистриран доставчик на удостоверителни услуги;

6.3. Софтуер или услуга за подписване на документи с КУКЕП, предоставени от издателя му.

7. Вход в Портала

7.1. Порталът се достъпва с инсталиран и включен КУКЕП от едно от двете места:

- интернет страницата на БНБ, рубрика Статистика/ Електронно подаване на отчетни форми/ Връзка към Интегрираната статистическа информационна система на БНБ (горе вдясно);

- интернет страницата на БНБ, рубрика Регистри и услуги/ Електронни административни услуги, Статистическо отчитане, Електронно подаване на отчетни форми/ Връзка към Интегрираната статистическа информационна система на БНБ (горе вдясно).

7.2. БНБ предоставя достъп до Портала за подаване на статистическа информация въз основа на регистрация, чрез подаване на *Заявление за достъп по Образец 1* или по *Образец 2* (Приложение 5.1 и Приложение 5.2 към настоящото указание).

7.3. Системата е отворена за регистрация чрез подаване на Заявления за достъп непрекъснато.

7.4. Техническа поддръжка и обработка на заявления за достъп на системата се осигурява в работни дни между 9:00 ч. и 17.00 ч.

ГЛАВА ТРЕТА

Заявления за достъп и промяна на регистрация

8. Регистрация в Портала

8.1. За регистрация в Портала всеки потребител трябва да подаде по електронен път:

- Заявление от отчетна единица за достъп до Портала за подаване на статистическа информация (Заявление по Образец 1) **или**

- Заявление от лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено лице за достъп до Портала за подаване на статистическа информация (Заявление по Образец 2).

8.2. С изпращането на надлежно подписани електронни документи подателят заявява съгласието си да получава електронни изявления от БНБ чрез електронна поща и/или през Портала за подаване на статистическа информация.

9. Заявление по Образец 1 – за регистрация с КУКЕП на отчетната единица (Приложение 5.1 към настоящото указание)

9.1. Заявление по Образец 1 се подава от всички отчетни единици, които ще подават статистическа информация от свое име с професионален или персонален КУКЕП. Титуляр на КУКЕП е отчетната единица, за която ще се подават данни, а автор на КУКЕП е физическо лице – служител/законен представител на отчетната единица. Заявление по Образец 1 се подава и при регистрация в Портала с персонален КУКЕП на физическо лице, което ще подава статистическа информация от свое име.

9.2. В Заявлението се попълва информация за титуляр на КУКЕП (отчетната единица) и за автора на КУКЕП.

9.3. В заявлението потребителят посочва желан достъп до информацията за отчетната единица, съхранявана в Интегрираната статистическа информационна система (ИСИС) - стандартен, пълен или специфичен.

9.4. Заявлението се попълва и подава от отчетната единица само в електронен вид чрез Портала.

9.5. Подробни указания за попълване и подаване на Заявление по Образец 1 са посочени в Приложение 5.1 към настоящото Указание.

10. Заявление по Образец 2 – за регистрация с КУКЕП на лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено лице (Приложение 5.2 към настоящото указание)

10.1. Заявление по Образец 2 се подава за всички отчетни единици, за които ще се подава статистическа информация с КУКЕП на лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено лице. Заявление по Образец 2 се подава и при регистрация в

Портала с персонален КУКЕП на представляващото отчетната единица лице (управител) или друго лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено лице.

10.2. В Заявлението се попълва информация за титуляр на КУКЕП (лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено лице), за автора на КУКЕП и за отчетната единица.

10.3. В заявлението потребителят посочва желан достъп до информацията за отчетната единица, съхранявана в ИСИС - стандартен, пълен или специфичен.

10.4. Заявлението се попълва и подава от лицето, предоставящо статистическа информация/упълномощеното лице само в електронен вид чрез Портала.

10.5. Подробни указания за попълване и подаване на Заявление по Образец 2 са посочени в Приложение 5.2 към настоящото Указание.

11. Заявление по Образец 3 – за промяна на регистрацията при преобразуване (Приложение 5.3 към настоящото указание)

11.1. Заявление по Образец 3 се подава в случай на преобразуване на отчетни единици и промяна на техния единен идентификационен код (ЕИК/ Булстат).

11.2. В заявлението се попълва информация за титуляр на КУКЕП (отчетната единица или лицето, предоставящо статистическа информация), за автора на КУКЕП и за отчетната единица, от името на която се подава заявлението, в случай че се подава от лице, предоставящо статистическа информация..

11.3. В заявлението се посочват свързаните с преобразуването субекти, дата, от която промените са в сила, и причина за промяната.

11.4. Заявлението се попълва и подава от отчетната единица или от лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено лице само в електронен вид чрез Портала.

11.5. Подробни указания за попълване и подаване на Заявление по Образец 3 са посочени в Приложение 5.3 към настоящото Указание.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Видове права за достъп

При подаване на Заявление за достъп (Образец 1 или Образец 2) се посочва желания достъп до статистическата информация за отчетната единица (Стандартен, Пълен или Специфичен), съхранявана в ИСИС.

		Достъп		
		Стандартен	Пълен	Специфичен
Функционалности	Подаване на декларации-форми по Валутния закон	да	да	да
	Достъп до статистическа информация за отчетната единица, подадена от същия потребител	да	да	да
	Достъп до статистическа информация за отчетната единица, подадена от друг потребител или на хартиен носител	не	да	В зависимост от избраното в Заявлението за достъп
Необходимост от упълномощаване чрез Образец 4		<u>не</u>	да	да
Срок на валидност на достъпа		безсрочен	2 години	2 години

12. Стандартен достъп

12.1. Стандартният достъп до информацията, налична в ИСИС, осигурява:

- възможност за подаване на всички декларации-форми и отчетни форми за отчетната единица;
- възможност за подаване на заявки за промяна на декларации-форми, подадени от същия потребител;
- достъп до информацията за отчетната единица, подадена от същия потребител.

12.2. Потребители със Стандартен достъп нямат достъп до информацията за отчетната единица, подадена на хартиен носител и въведена в системата от служител на БНБ или подадена от друг потребител.

12.3. Срокът на достъп до Портала при стандартен достъп е безсрочен.

13. Пълен достъп

13.1. Пълният достъп до информацията осигурява:

- възможност за подаване на всички декларации-форми и отчетни форми за отчетната единица;
- възможност за подаване на заявки за промяна на всички Декларации-форми за отчетната единица;
- достъп до цялата информация за отчетната единица, налична в системата.

13.2. Сроктът на достъп до Портала при пълен достъп е 2 години от датата на потвърждаване на заявлението.

14. Специфичен достъп

14.1. Специфичният достъп до информацията осигурява:

- възможност за подаване на всички декларации-форми и отчетни форми за отчетната единица;
- достъп до информацията за отчетната единица, подадена от същия потребител;
- възможност за подаване на заявки за промяна на декларации-форми, съгласно посоченото в Заявлението за достъп;
- достъп до определена информация за отчетната единица съгласно конкретни критерии, посочени в Заявлението за достъп.

14.2. Потребители със специфичен достъп нямат достъп до информацията за отчетната единица, подадена на хартиен носител и въведена в системата от служител на БНБ или подадена от друг потребител до декларации-форми и/или отчетни форми, които не са посочени в Заявлението за достъп.

14.3. В зависимост от попълненото условие, освен достъп до подадената от него по електронен път информация, потребителят би могъл да получи и достъп до:

- Определен тип декларации – форми по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон;
- Конкретни декларации – форми по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон;
- Декларации – форми по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон, подадени по електронен път от друг потребител, свързан с отчетната единица;
- Определен тип отчетни форми, дължими по чл. 42 от Закона за БНБ и чл. 8 и чл. 10 от Валутния закон;

- Отчетни форми, дължими по чл. 42 от Закона за БНБ и чл. 8 и чл. 10 от Валутния закон, подадени по електронен път от друг потребител, свързан с отчетната единица.

14.4. Посочването на едно от изброените условия в т. **Error! Reference source not found.** не ограничава възможността за посочване на друго.

14.5. Срокът на достъп до Портала при специфичен достъп е 2 години от датата на потвърждаване на заявлението.

ГЛАВА ПЕТА

Придружаващи документи за регистрация

15. Упълномощаване и прекратяване на упълномощаването за достъп до статистическа информация

15.1. Отчетната единица може чрез лице, предоставящо статистическа информация да изпълнява задълженията си по чл. 7, чл. 8 и чл. 10 от Валутния закон и чл. 42 от ЗБНБ. Лицето, предоставящо статистическа информация може да е юридическо или физическо лице, включително ЕТ.

15.2. Лицето, предоставящо статистическа информация се регистрира в Портала и има възможност да подава декларации-форми и отчетни форми от името на отчетната единица.

15.3. В случай, че отчетната единица желае да осигури на лицето, предоставящо статистическа информация допълнителен достъп до съхранени в ИСИС данни за отчетната единица подадени от други лица, е необходимо да подаде образец за упълномощаване пред БНБ. Упълномощаването се осъществява чрез предоставяне на Уведомление за упълномощаване (Образец 4) за достъп до статистическа информация по електронен път и ползване на електронни услуги, предоставяни от БНБ чрез Портала за подаване на статистическа информация с КУКЕП. Посоченият в Образец 4 идентификатор на упълномощеното лице следва да съвпада с идентификатора на автора на КУКЕП на лицето, заявило достъп до ИСИС.

15.4. Прекратяване на упълномощаването се осъществява чрез предоставяне на Уведомление за отнемане на упълномощаването (Образец 5) (Приложение 5.5 към настоящото указание)

15.5. Упълномощаването е задължително за предоставяне на Пълен и Специфичен достъп. За предоставяне на Стандартен достъп не се изисква упълномощаване.

15.6. Уведомление за упълномощаване (Образец 4) (Приложение 5.4 към настоящото указание)

- Уведомлението за упълномощаване по Образец 4 съдържа информация за отчетната единица, която извършва упълномощаването; за упълномощеното лице - титуляр и автор на КУКЕП, електронен адрес за електронни изявления от БНБ.

- БНБ приема упълномощаване за срок от 2 години. След изтичането на този срок, достъпът на упълномощеното лице се прекратява. За предоставяне на нов достъп е необходимо попълване на ново Заявление и предоставяне на нов Образец 4.

- Уведомление за упълномощаване Образец 4 може да се предостави на БНБ в оригинал на хартия или по електронен път чрез Портала.

- В случай, че Уведомлението за упълномощаване (Образец 4) се предоставя в оригинал, следва да се попълни от отчетната единица, да се завери нотариално (с изключение на случаите, в които БНБ разполага със спесимени на представляващите отчетната единица лица) и да се подаде в БНБ.

- В случай, че Уведомлението за упълномощаване (Образец 4) се предоставя по електронен път, следва да се попълни наличния в Портала шаблон, да се подпише с КУКЕП на представляващите отчетната единица и да се прикачи към подаденото заявление в Портала.

- Уведомление Образец 4 може да бъде подписано от преупълномощено лице, като в този случай първоначалното (общо) пълномощно, заедно с нотариално завереното Уведомление Образец 4 се представят само на хартиен носител в БНБ. Първоначалното пълномощно се предоставя в оригинал или нотариално заверен препис. При подаване на място в БНБ се представя оригинал и копие на нотариално заверено първоначално пълномощно, оригиналът служи за констатиране на идентичността на копието от служител на БНБ. Копието се заверява и остава в БНБ заедно с нотариално завереното Уведомление.

- Подробни указания за попълване и подаване на Уведомление по Образец 4 са посочени в Приложение 5.4 към настоящото Указание.

15.7. Уведомление за отнемане на права на достъп до статистическа информация по електронен път и ползване на електронни услуги, предоставяни от БНБ чрез Портал за подаване на статистическа информация (Портала) на лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено лице (Образец 5) (Приложение 5.5 към настоящото указание)

- С Уведомлението по Образец 5 отчетната единица може да заяви прекратяване на упълномощаване и/или права на достъп на лице, предоставящо статистическа информация и/или права на достъп на упълномощено лице до информация в Портала. Отнемане на правата на достъп може да се заяви по всяко време.
- Уведомлението по Образец 5 се предоставя на БНБ в оригинал на хартия или по електронен път.
- Подробни указания за попълване и подаване на Образец 5 са посочени в Приложение 5.5 към настоящото Указание.

15.8. Заявление за преустановяване на достъп до индивидуални статистически данни и получаването на официална кореспонденция (Приложение 5.6 към настоящото указание)

- С подаване на заявление Образец 6 се преустановява достъпа до индивидуални статистически данни за отчетната единица и получаването на електронни съобщения във връзка с подаването на статистическа информация към БНБ.
- Заявлението (Образец 6) се предоставя на БНБ в оригинал на хартия или по електронен път.
- Подробни указания за попълване и подаване на Образец 6 са посочени в Приложение 5.6 към настоящото Указание.

ГЛАВА ШЕСТА

Срокове за обработка на Заявленията за достъп

16. Заявления за стандартен достъп се одобряват автоматично от системата, в случай че лицето, заявило достъп използва за електронна идентификация ЕГН/ЛНЧ (идентификаторът на автора в КУКЕП е ЕГН/ЛНЧ). В случай че идентификаторът на автора на КУКЕП е различен от ЕГН/ЛНЧ, заявление за стандартен достъп се обработва от служител на БНБ в срок от 5 (пет) работни дни.

17. Заявленията за Пълен и Специфичен достъп се обработват от служител на БНБ в срок от 5 (пет) работни дни от получаването на всички необходими документи.

18. Уведомление за упълномощаване се подава в срок от 1 (един) месец след подаване на заявлението за достъп, за което се отнася. Заявлението се деактивира в случай, че Уведомлението не е предоставено в горепосочения срок. Заявителят има възможност да подаде ново заявление, ако желае да получи достъп до Портала.

19. Уведомлението за отнемане на права на достъп до статистическа информация по електронен път и ползване на електронни услуги и Заявлението за преустановяване на достъп до индивидуални статистически данни се обработват от служител на БНБ в срок от 5 (пет) работни дни от получаването им.

ГЛАВА СЕДМА

Подновяване, промяна, изтичане и отнемане на достъп

20. Подновяване на данните от КУКЕП

20.1. При промяна или подновяване на КУКЕП, системата позволява автоматично подновяване на информацията. Редът за подмяната на данните от сертификата в системата е посочен в т. 6 „Други функционалности“ от Ръководство на потребителя към настоящото Указание.

20.2. За използване на функционалността за подмяна на информацията за сертификата системата търси съвпадение по идентифициращи характеристики ЕГН/ЛНЧ/ЕИК/ Булстат на титуляр, ЕГН/ЛНЧ на автор и парола за достъп до Портала.

21. Промяна на достъп

Промяна на вече предоставен достъп се извършва чрез подаване на ново заявление (и съответните придружаващи документи, в случай че е необходимо). Промяната има действие от датата на одобряване на заявлението.

22. Изтичане на достъп

22.1. Сроковете на валидност на достъпа се различават в зависимост от вида достъп:

- стандартен достъп - лицето получава безсрочен достъп;
- специфичен достъп - 2 години от датата на потвърждаване на заявлението;

- пълен достъп - 2 години от датата на потвърждаване на заявлението.

22.2. В случай, че предоставеният достъп е с валидност от 2 години, след изтичането на този период достъпът се прекратява. Нов достъп се получава с подаване на ново Заявление за достъп и при необходимост ново Уведомление за упълномощаване. Потребителят получава съобщение на посочената в заявлението електронна поща за предстоящото изтичане на валидността на упълномощаването.

23. Отнемане на достъп

23.1. БНБ има право по всяко време да спре достъп на потребител, за когото се е породило основателно съмнение, че подава неверни данни в Портала. БНБ информира съответния потребител чрез електронна поща за спирането на достъпа.

23.2. В случай, че в БНБ се получи информация, водеща до съмнение за неправомерност на достъпа, администраторите на системата имат право да прекратят достъпа с цел защита на информацията.

24. Корекция на данните за отчетна единица

24.1. Потребителите, които имат одобрен достъп за предоставяне на данни за дадена отчетна единица могат сами да извършват корекция в системата на информацията за отчетната единица (с изключение на електронен адрес за официална кореспонденция) .

24.2. В случай че потребителят заявява достъп за предоставяне на данни за отчетна единица, която вече е регистрирана в ИСИС, корекция на информацията за тази отчетна единица може да се извърши само от служител на БНБ. За целта потребителят изпраща искане за актуализация данни на електронен адрес isis-adm@bnbank.org, което съдържа идентификатор на отчетната единица (ЕИК/Булстат) и необходимите промени. След потвърждение на промяната от страна на БНБ, потребителят може да подаде заявлението за достъп.

24.3. Електронният адрес за официална кореспонденция се променя от потребителя чрез подаване на ново Заявление за достъп, в което се посочва новия електронен адрес за официална кореспонденция.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящото Указание е утвърдено от подуправителя, ръководещ управление „Банково“ в Българската народна банка и влиза в сила от 1 януари 2026 г.

§2. Неразделна част от настоящото Указание са следните Приложения:

1. Приложение 5.1. – *Заявление от отчетна единица за достъп до Портал за подаване на статистическа информация към БНБ (Образец 1)* – Указания за попълване и подаване;

2. Приложение 5.2. – *Заявление от лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено лице за достъп до Портал за подаване на статистическа информация към БНБ (Образец 2)* – Указания за попълване и подаване;

3. Приложение 5.3. – *Заявление за промяна на регистрацията при преобразуване (Образец 3)* – Указания за попълване и подаване;

4. Приложение 5.4. – *Уведомление за упълномощаване за достъпване на статистическа информация по електронен път и ползване на електронни услуги, предоставяни от БНБ чрез Портал за подаване на статистическа информация (Образец 4)* - Указания за попълване и подаване;

5. Приложение 5.5. – *Уведомление за отнемане на права на достъп до статистическа информация по електронен път и ползване на електронни услуги, предоставяни от БНБ чрез Портал за подаване на статистическа информация (Портала) на лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено лице (Образец 5);*

6. Приложение 5.6. – *Заявление за преустановяване на достъп до индивидуална статистическа информация в Портал за подаване на статистическа информация на БНБ (Образец 6).*

Образец 1

Заявление от **отчетна единица** за достъп до Портал за подаване на статистическа информация към БНБ (Портала)

Указания за попълване и подаване

I. ПОПЪЛВАНЕ

Заявление от отчетна единица за достъп Портал за подаване на статистическа информация към БНБ (Заявлението) по образец 1 се състои от следните части:

1. Информация за потребителя – лицето, което ще достъпва Портала и автор на КУКЕП

В първата част от Заявлението се попълват данните на физическото лице, което ще достъпва Портала и ще подава статистическа информация (автор на КУКЕП). Посочват се три имена и телефон, а ЕГН/ЛНЧ и електронна поща се извличат от КУКЕП. Електронната поща може да бъде редактирана от потребителя след получаване на достъп до Портала от меню Профил/Потребител.

Посочва се също така електронна поща за официална кореспонденция във връзка с подадените документи и отчетността към БНБ. На този електронен адрес се получават уведомленията за дължими форми и сроковете за тяхното подаване. Електронният адрес за официална кореспонденция не може да бъде редактиран, освен чрез отменяне на одобрено Заявление, в който е бил посочен.

2. Информация за отчетната единица - титуляр на КУКЕП:

Тази част на Заявлението съдържа информация за името и ЕИК/ Булстат/ЕГН/ЛНЧ на отчетната единица (титуляр на КУКЕП), адрес на седалище, телефон, електронен адрес, наименование на латиница и дата на създаване (за ЕТ и юридически лица). За юридически лица в секцията на пълен адрес се попълва адреса на Седалището на юридическото лице, за което се подава статистическа информация, а за физически лица – пълния адрес на местоживее на лицето, за което се подава статистическа информация.

За част от полетата автоматично се извлича информация от системата на БНБ.

Имайте предвид, че е възможно тази информация **да не е актуална**. Тъй като не се позволява нейната редакция при попълване на Заявлението, корекцията следва да бъде извършена от служител на БНБ преди подаване на заявлението. За целта е необходимо потребителят да изпрати искане за актуализиране на

информацията на адрес isis-adm@bnbank.org (с посочен идентификатор на отчетната единица (ЕИК/ Булстат) и необходимите промени).

След извършване на актуализациите, служителят на БНБ информира потребителя и той може да продължи с подаване на Заявлението.

Ако заявлението е било записано в „редакция” то следва да бъде изтрито чрез бутон **Изтрий**, за да може актуализираните данни да се генерират в ново заявление.

Когато за лицето няма регистрация в системата на БНБ, тази част се попълва еднократно от него, като всички полета са задължителни.

3. Права за достъп

Чрез опциите в трета част от заявлението се маркират желаните от лицето права за достъп до индивидуалната статистическа информация, налична в системата на БНБ. Потребителят може да избере само един вид достъп.

Всички видове достъп дават възможност за подаване на декларации-форми и отчетни форми. Достъпът до съхраняваната информация в системата за отчетната единица, както и възможностите за подаване на заявки за промяна на тази информация са различни за всеки вид достъп.

Подробна информация относно видовете достъп, можете да откриете в Глава Четвърта от *Указание за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Портал за подаване на статистическа информация към БНБ (Указанието)*.

Стандартен достъп

Потребителят получава достъп само до информацията, която сам е подал по електронен път. В този случай регистрацията се извършва автоматично (в случай че идентификаторът на автора в КУКЕП е ЕГН/ЛНЧ) и позволява непосредствено подаване на статистически форми и декларации.

Пълен достъп

Пълният достъп позволява на потребителя да вижда цялата подадена информация за отчетната единица след представяне на Уведомление за упълномощаване (Образец 4), в случай че е необходимо, съгласно чл. 13. от *Указанието*. Това включва информация, подадена от него, информация, подадена от други потребители, свързани с отчетната единица, както и информация за отчетната единица, подадена на хартиен носител в Деловодството на БНБ.

Специфичен достъп

В зависимост от попълненото условие, освен достъп до подадената от него по електронен път информация, потребителят може да получи и достъп до:

Приложение 5.1.

- Определен тип декларации-форми по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон (*напр. само до Декларации-форми за финансови кредити СПБ-1*);

Добавен тип декларация се премахва от списъка с натискане на името ѝ в списъка с избраните декларации. (*СПБ-1*).

- Определен тип отчетни форми, дължими по чл. 42 от Закона за БНБ и чл. 8 и чл. 10 от Валутния закон (*напр. до отчетни форми СПБ-4, СПБ-4А и СПБ-5*);

Добавен тип отчетна форма се премахва от списъка с натискане на името ѝ в списъка с избраните отчетни форми.

- Декларации-форми по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон и/или отчетни форми, дължими по чл. 42 от Закона за БНБ и чл. 8 и чл. 10 от Валутния закон, подадени от друг потребител, свързан с отчетната единица (*посочват се данните на другия потребител - три имена и ЕГН*);

- Конкретни декларации-форми по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон (*в този случай е необходимо посочване на регистрационни номера, дадени от БНБ при приемане на декларациите – напр. до Декларация-форма СПБ-1 с регистрационен № на БНБ 1/0048XXX/001*);

Системата разпознава номерата на съществуващите регистрации. Ако номерът не е изписан правилно или е грешен, системата не го добавя в списъка.

Посочването на едно от изброените условия не ограничава възможността за посочване на друго. Задължително трябва да се маркират избраните опции.

4. Упълномощаване

В последната част на Заявлението се визуализира дали има приложен Образец 4 и ако има такъв да се отвори за преглед. Приложеният Образец 4 може да бъде изтрит, генериран и приложен отново, ако Заявлението не е в статус „Подаден“.

II. ПОДАВАНЕ

Порталът позволява:

- 1) да проверите попълненото Заявление без да го подавате (бутон **Провери**). Проверява се коректността на попълнените данни. За да може да подадете Заявлението, е необходимо при проверка да получите следното съобщение:

Въведените данни са коректни!

- 2) да запишете попълнено Заявление без да го подавате (бутон **Запиши**). При следващо отваряне на линка към съответния вид заявление, се визуализират последно записаните данни.

- 3) да върнете вече записано Заявление в статус Редакция (бутон **Редактирай**) и да направите корекции. Изтрива вече прикачен Образец 4!
- 4) да изтриете попълнената информация и самото Заявление, ако е записано в редакция (бутон **Изтрий**). При успешно изтриване се връщате на началната страница на Моите заявления за достъп и получавате съобщение:

Заявлението беше изтрито успешно!

- 5) да се върнете директно на началната страница на Моите заявления за достъп бутон **Откажи**
- 6) да приложите електронно подписан Образец 4 при нужда от упълномощаване, когато заявлението е в статус „Предоставяне на документи“. Очаква се успешното му прилагане към заявлението след подписване, което се осъществява през активния бутон **Предоставяне на документи**
- 7) да попълните и подпишете електронно (бутон **Упълномощаване по електронен път**) или да изтеглите и разпечатате (бутон **Упълномощаване на хартия**) Образец 4 при необходимост от упълномощаване
- 8) да подадете попълненото Заявление (бутон **Подай**). Позволява се подаването само на правилно попълнено Заявление. Визуализира се прозорец със съобщение за успешно подадено Заявление.

Подаването на коректно попълнено Заявление преминава през следните стъпки:

1. Сваляне на PDF за подписване;
2. Подписване на PDF-а със софтуер на издателя на КУКЕП (задължително е създаването на **подпис отделно от файла (detached signature)** – файл с разширение p7s);
3. Прикачване на подписа в системата;
4. Подаване

Допълнителна информация относно подаването на информация в ИСИС, както и примерни екрани, можете да откриете в приложението *”Подаване на информация в ИСИС - описание с примерни екрани”* към *Указанието*.

На посочения в Заявлението електронен адрес системата изпраща автоматични електронни съобщения, свързани с неговото обслужване – одобряване или отхвърляне.

Възможните причини за неполучено електронно съобщение относно статуса на Заявлението са:

- Грешно попълнен електронен адрес в Заявлението

В този случай е необходимо подаване на ново Заявление с коректно попълнен електронен адрес.

- Записване на Заявлението в редакция вместо подаване

Необходимо е подаването на Заявлението да бъде довършено.

- Заявлението е в статус „Предоставяне на документи“

Заявлението има нужда от упълномощаване и е избрано предоставяне на електронно подписан Образец 4 по електронен път. Необходимо е прилагането му, за да се продължи към подаване на Заявлението.

- Заявлението е в статус „Готовност за подаване“

Когато е избрана опция за разпечатване на Образец 4, за да се приложи към Заявлението на хартия или когато Образец 4 е приложен, но Заявлението не е подадено. Необходимо е завършване на подаването му.

- Получаване на електронните съобщения от системата в СПАМ папка

III. ОБСЛУЖВАНЕ

Обслужването на подадено Заявление може да се проследи в страницата „Моите заявления за достъп“. Заявленията могат да имат следните статуси:

редакция

В статус „редакция“ е Заявление, което е записано в системата. За да стартира обработката на заявлението, то трябва да бъде в статус „подаден“. Статус „редакция“ се използва от потребителя до подаване на Заявлението за корекции в попълнените данни, както и когато реши да изтрие създаденото Заявление. От статус „редакция“ в зависимост от следващите стъпки Заявлението може да премине в статуси „предоставяне на документи“, „готовност за подаване“ и „подаден“

предоставяне на документи

Статус „предоставяне на документи“ получава Заявление, когато потребителят е избрал да предостави Уведомление за упълномощаване (Образец 4) подписано с електронен подпис по електронен път. След като потребителят прикачи електронно подписаното Уведомление за упълномощаване, може да избере подаване (Заявлението преминава в статус „подаден“).

готовност за подаване

Статус „готовност за подаване“ получава Заявление, когато потребителят е избрал да предостави Уведомление за упълномощаване (Образец 4) на хартиен носител, или когато потребителят е прикачил подписан Образец 4 в електронен вариант, но все още не е избрал подаване на Заявлението.

подаден

Статус „подаден“ получава коректно попълнено и подадено към ИСИС на БНБ Заявление, чието обслужване се извършва от служител на БНБ.

потвърден

„Потвърден“ статус се дава автоматично от системата при подадено Заявление с избран стандартен достъп (в случай че идентификаторът на автора в КУКЕП е ЕГН/ЛНЧ) или от служител на БНБ при обслужване на Заявление, след проверка на представителната власт на автора на КУКЕП, съгласно представени допълнителни документи (в случай че такива са необходими) или друга публична официална информация.

очаква документи

Статус „очаква документи“ се дава от служител на БНБ на Заявление, когато е необходимо заявителят да предостави документ за упълномощаване или допълнителни документи, удостоверяващи представителната власт на автора на КУКЕП.

деактивиран

Статус „деактивиран“ получава Заявление, когато в продължение на повече от 30 календарни дни не е имало движение по обслужването му, например не е предоставено Уведомление за упълномощаване (Образец 4).

некоректни документи

Статус „некоректни документи“ се дава от служител на БНБ на Заявление, когато предоставеният Образец 4 не отговаря на изискванията, описани в Глава Пета от Указанието.

изтекъл срок

Статус „изтекъл срок“ получава Заявление, когато са минали 2 години от датата на потвърждаване на пълен или специфичен достъп в ИСИС. За да получи отново достъп, потребителят трябва да подаде ново Заявление, съответно нов Образец 4 при необходимост.

отхвърлен

Статус „отхвърлен“ получава заявление, за което заявеният достъп не може да бъде потвърден след проверка на представителната власт на автора на КУКЕП, съгласно представени допълнителни документи (в случай че такива са необходими) или друга публична официална информация. Причината за отхвърляне се описва в полето „Коментар на експерт на БНБ“.

отменен

Статус „отменен“ получава заявление, за което е подадено Уведомление за отнемане на упълномощаване (Образец 5) или Заявление за преустановяване на достъп до индивидуални статистически данни и получаването на официална кореспонденция (Образец 6). Уведомлението по Образец 5 и Образец 6 се подава от отчетната единица, съответно потребителя по електронен път чрез портала на ИСИС или на хартиен носител на място в БНБ.

Заявленията за достъп, които не се обработват автоматично от системата, се обработват от служител на БНБ в срок от 5 работни дни:

- от датата на подаването им, в случай че не е необходимо подаване на придружаващи документи;

- от датата на входиране на изрядни придружаващи документи в Деловодството на БНБ, в случай че се изискват такива.

Регистрация чрез Заявление по Образец 1 (титулярят на КУКЕП е отчетната единица):

Вид КУКЕП	Автор на КУКЕП	Вид достъп	Обслужва се от	Необходим документ за упълномощаване	Забележка
Персонален		Стандартен	Автоматично от системата (в случай че идентификаторът на автора в КУКЕП е ЕГН/ЛНЧ)	Не	Подаване на Заявление по Образец 1 с персонален КУКЕП, означава, че отчетната единица е физическото лице, автор на КУКЕП. Регистрация, направена по този начин, позволява подаване единствено на отчетна форма СПБ-8 за физически лица по чл. 10, ал. 2 от Валутния закон.
		Пълен	Служител на БНБ		
		Специфичен			
Професионален	законен представител на отчетната единица (единствен или с право да представлява самостоятелно)	Стандартен	Автоматично от системата (в случай че идентификаторът на автора в КУКЕП е ЕГН/ЛНЧ)	Не	
		Пълен			

Приложение 5.1.

		Специфичен	Служител на БНБ		
	друг	Стандартен	Автоматично от системата (в случай че идентификаторът на автора в КУКЕП е ЕГН/ЛНЧ)	Не	
		Пълен	Служител на БНБ	Да	В БНБ се подава Уведомление по Образец 4 по един от следните начини: ○ по електронен път, като се попълва наличния в ИСИС шаблон, подписва се с КУКЕП на представляващите отчетната единица и се подава заедно със Заявлението за достъп в ИСИС. ○ на хартия, нотариално заверено, освен в случаите, когато БНБ разполага със спесимени на представляващите отчетната единица лица;
		Специфичен			

Образец 2

Заявление от лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено лице за
достъп до Портал за подаване на статистическа информация към БНБ

Указания за попълване и подаване

I. ПОПЪЛВАНЕ

Заявление от лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено за достъп до Портал за подаване на статистическа информация към БНБ (Заявлението) по образец 2 се състои от следните части:

1. Информация за потребителя – лицето, което ще достъпва Портала и автор на КУКЕП

В първата част от Заявлението се попълват данните на физическото лице, което ще достъпва Портала и ще подава статистическа информация (автор на КУКЕП).

В случай, че лицето ползва персонален КУКЕП, посочва три имена и телефон, а ЕГН/ЛНЧ и електронна поща се извличат от КУКЕП. Електронната поща може да бъде редактирана от потребителя след получаване на достъп до Портала от меню Профил/Потребител.

В случай, че лицето ползва професионален КУКЕП, посочва името/наименованието на лицето, което ще предоставя статистическа информация - титуляр на КУКЕП, три имена на автора на КУКЕП, телефон и електронна поща. Данните за ЕИК/ Булстат на представителя, ЕГН/ЛНЧ на автора на КУКЕП и електронния адрес се извличат от КУКЕП. Електронната поща може да бъде редактирана от потребителя след получаване на достъп до Портала от меню Профил/Потребител.

Посочва се също така електронна поща за официална кореспонденция във връзка с подадените документи и отчетността към БНБ. На този електронен адрес се получават уведомленията за дължими форми и сроковете за тяхното подаване. Електронният адрес за официална кореспонденция не може да бъде редактиран, освен чрез отменяне на одобрено Заявление, в който е бил посочен.

За част от полетата автоматично се извлича информация от системата на БНБ.

Имайте предвид, че е възможно тази информация **да не е актуална**. Тъй като не се позволява нейната редакция при попълване на Заявлението, корекцията следва да бъде извършена от служител на БНБ **преди** подаване на Заявлението. За целта е необходимо потребителят да изпрати искане за актуализиране на

информацията на адрес isis-adm@bnbank.org (с посочен идентификатор на отчетната единица (ЕИК/Булстат) и необходимите промени).

След извършване на актуализациите, служителят на БНБ информира потребителя и той може да продължи с подаване на заявлението.

Когато за лицето няма регистрация в системата на БНБ, тази част се попълва от него, като всички полета са задължителни.

2. Информация за отчетната единица

Попълват се следните данни за отчетната единица, за която ще бъде подавана информация от този потребител: име/наименование, ЕИК/ Булстат или ЕГН/ЛНЧ, пълен адрес, телефон, електронна поща, име/наименование на латиница и дата на учредяване/ раждане (за ЕТ и юридически лица). За юридически лица в секцията на пълен адрес се попълва адреса на Седалището на юридическото лице, за което се подава статистическа информация, а за физически лица – пълния адрес на местоживееене на лицето, за което се подава статистическа информация

Полетата Булстат/ЕИК, ЕГН/ЛНЧ, Данъчен номер са алтернативни – попълва се едното от тях, в зависимост от това дали отчетната единица е физическо или юридическо лице.

3. Права за достъп

Чрез опциите в третата част от заявлението се маркират желаните от лицето права за достъп до индивидуалната статистическа информацията, налична в системата на БНБ. Потребителят може да избере само един вид достъп.

Всички видове достъп дават възможност за подаване на декларации-форми и отчетни форми. Достъпът до съхраняваната информация в системата за отчетната единица, както и възможностите за промяна на тази информация са различни за всеки вид достъп.

Подробна информация относно видовете достъп, можете да откриете в Глава Четвърта от *Указание за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Портал за подаване на статистическа информация към БНБ (Указанието)*.

Стандартен достъп

Потребителят получава достъп само до информацията, която сам е подал по електронен път. В този случай регистрацията се извършва автоматично (в случай че идентификаторът на автора в КУКЕП е ЕГН/ЛНЧ) и позволява непосредствено подаване на статистически форми и декларации.

Пълен достъп

Пълният достъп позволява на потребителя да вижда цялата подадена информация за отчетната единица след представяне на Уведомление за упълномощаване (Образец 4), в случай че е необходимо, съгласно чл. 13. от *Указанието*. Това включва информация, подадена от него, информация, подадена от

други потребители, свързани с отчетната единица, както и информация за отчетната единица, подадена на хартиен носител в Деловодството на БНБ.

Специфичен достъп

В зависимост от попълненото условие, освен достъп до подадената от него по електронен път информация, потребителят може да получи и достъп до:

- Определен тип декларации-форми по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон (*напр. само до Декларации-форми за финансови кредити СПБ-1*);

Добавен тип декларация се премахва от списъка с натискане на името ѝ в списъка с избраните декларации. (*СПБ-1*).

- Определен тип отчетни форми, дължими по чл. 42 от Закона за БНБ и чл. 8 и чл. 10 от Валутния закон (*напр. до отчетни форми СПБ-4, СПБ-4А и СПБ-5*);

Добавен тип отчетна форма се премахва от списъка с натискане на името ѝ в списъка с избраните отчетни форми.

- Декларации-форми по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон и/или отчетни форми, дължими по чл. 42 от Закона за БНБ и чл. 8 и чл. 10 от Валутния закон, подадени от друг потребител, свързан с отчетната единица (*посочват се данните на другия потребител - три имена и ЕГН*);
- Конкретни декларации-форми по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон (*в този случай е необходимо посочване на регистрационни номера, дадени от БНБ при приемане на декларациите – напр. до Декларация-форма СПБ-1 с регистрационен № на БНБ 1/0048XXX/001*);

Системата разпознава номерата на съществуващите регистрации. Ако номерът не е изписан правилно или е грешен, системата не го добавя в списъка.

Посочването на едно от изброените условия не ограничава възможността за посочване на друго. Задължително трябва да се маркират избраните опции.

4. Упълномощаване

В последната част на Заявлението се визуализира дали има приложен Образец 4 и ако има такъв да се отвори за преглед. Приложеният Образец 4 може да бъде изтрит, генериран и приложен отново, ако Заявлението не е в статус „Подаден“.

II. ПОДАВАНЕ

Порталът позволява:

- 1) да проверите попълненото Заявление без да го подавате (бутон **Провери**). Проверява се коректността на попълнените данни. За да може да подадете Заявлението, е необходимо при проверка да получите следното съобщение:

Въведените данни са коректни!

- 2) да запишете попълнено Заявление без да го подавате (бутон **Запиши**). При следващо отваряне на линка към съответния вид заявление, се визуализират последно записаните данни.
- 3) да върнете вече записано Заявление в статус Редакция (бутон **Редактирай**) и да направите корекции. Изтрива вече прикачен Образец 4!
- 4) да изтриете попълнената информация и самото Заявление, ако е записано в редакция (бутон **Изтрий**). При успешно изтриване се връщате на началната страница на Моите заявления за достъп и получавате съобщение:

Заявлението беше изтрито успешно!

- 5) да се върнете директно на началната страница на Моите заявления за достъп (бутон **Откажи**)
- 6) да приложите електронно подписан Образец 4 при нужда от упълномощаване, когато заявлението е в статус „Предоставяне на документи“. Очаква се успешното му прилагане към заявлението след подписване, което се осъществява през активния бутон **Предоставяне на документи**
- 7) да попълните и подпишете електронно (бутон **Упълномощаване по електронен път**) или да изтеглите и разпечатате (бутон **Упълномощаване на хартия**) Образец 4 при необходимост от упълномощаване,
- 8) да подадете попълненото Заявление (бутон **Подай**). Позволява се подаването само на правилно попълнено Заявление Визуализира се прозорец със съобщение за успешно подадено Заявление.

Подаването на коректно попълнено Заявление преминава през следните стъпки:

1. Сваляне на PDF за подписване;
2. Подписване на PDF-а със софтуер на издателя на КУКЕП (задължително е създаването на **подпис отделно от файла (detached signature)** – файл с разширение p7s);
3. Прикачване на подписа в системата;
4. Подаване

Допълнителна информация относно подаването на информация в ИСИС, както и примерни екрани,

можете да откриете в приложението *”Подаване на информация в ИСИС - описание с примерни екрани”* към *Указанието*.

На посочения в Заявлението електронен адрес системата изпраща автоматични електронни съобщения, свързани с неговото обслужване – одобряване или отхвърляне.

Възможните причини за неполучено електронно съобщение относно статуса на Заявлението са:

- Грешно попълнен електронен адрес в Заявлението

В този случай е необходимо подаване на ново Заявление с коректно попълнен електронен адрес.

- Записване на Заявлението в редакция вместо подаване

Необходимо е подаването на Заявлението да бъде довършено.

- Заявлението е в статус „Предоставяне на документи“

Заявлението има нужда от упълномощаване и е избрано предоставяне на електронно подписан Образец 4 по електронен път. Необходимо е прилагането му, за да се продължи към подаване на Заявлението.

- Заявлението е в статус „Готовност за подаване“

Когато е избрана опция за разпечатване на Образец 4, за да се приложи към Заявлението на хартия или когато Образец 4 е приложен, но Заявлението не е подадено. Необходимо е завършване на подаването му.

- Получаване на електронните съобщения от системата в СПАМ папка.

III. ОБСЛУЖВАНЕ

Обслужването на подадено Заявление може да се проследи в страницата „Моите заявления за достъп“. Заявленията могат да имат следните статуси:

редакция

В статус „редакция“ е Заявление, което е записано в системата. За да стартира обработката на заявлението, то трябва да бъде в статус „подаден“. Статус „редакция“ се използва от потребителя до подаване на Заявлението за корекции в попълнените данни, както и когато реши да изтрие създаденото Заявление. От статус „редакция“ в зависимост от следващите стъпки Заявлението може да премине в статуси „предоставяне на документи“, „готовност за подаване“ и „подаден“

предоставяне на документи

Статус „предоставяне на документи“ получава Заявление, когато потребителят е избрал да предостави Уведомление за упълномощаване (Образец 4) подписано с електронен подпис по електронен

път. След като потребителят прикачи електронно подписаното Уведомление за упълномощаване, може да избере подаване (Заявлението преминава в статус „подаден“).

готовност за подаване

Статус „готовност за подаване“ получава Заявление, когато потребителят е избрал да предостави Уведомление за упълномощаване (Образец 4) на хартиен носител, или когато потребителят е прикачил подписан Образец 4 в електронен вариант, но все още не е избрал подаване на Заявлението.

подаден

Статус „подаден“ получава коректно попълнено и подадено към ИСИС на БНБ Заявление, чието обслужване се извършва от служител на БНБ.

потвърден

„Потвърден“ статус се дава автоматично от системата при подадено Заявление с избран стандартен достъп (в случай че идентификаторът на автора в КУКЕП е ЕГН/ЛНЧ) или от служител на БНБ при обслужване на Заявление, след проверка на представителната власт на автора на КУКЕП, съгласно представени допълнителни документи (в случай че такива са необходими) или друга публична официална информация.

очаква документи

Статус „очаква документи“ се дава от служител на БНБ на Заявление, когато е необходимо заявителят да предостави документ за упълномощаване или допълнителни документи, удостоверяващи представителната власт на автора на КУКЕП.

деактивиран

Статус „деактивиран“ получава Заявление, когато в продължение на повече от 30 календарни дни не е имало движение по обслужването му, например не е предоставено Уведомление за упълномощаване (Образец 4).

некоректни документи

Статус „некоректни документи“ се дава от служител на БНБ на Заявление, когато предоставеният Образец 4 не отговаря на изискванията, описани в Глава Пета от Указанието.

изтекъл срок

Статус „изтекъл срок“ получава Заявление, когато са минали 2 години от датата на потвърждаване на пълен или специфичен достъп в ИСИС. За да получи отново достъп, потребителят трябва да подаде ново Заявление, съответно нов Образец 4 при необходимост.

отхвърлен

Статус „отхвърлен“ получава заявление, за което заявеният достъп не може да бъде потвърден след проверка на представителната власт на автора на КУКЕП, съгласно представени допълнителни документи (в случай че такива са необходими) или друга публична официална информация. Причината за отхвърляне се описва в полето „Коментар на експерт на БНБ“.

отменен

Статус „отменен“ получава заявление, за което е подадено Уведомление за отнемане на упълномощаване (Образец 5) или Заявление за преустановяване на достъп до индивидуални статистически данни и получаването на официална кореспонденция (Образец 6). Уведомлението по Образец 5 и Образец 6 се подава от отчетната единица, съответно потребителя по електронен път чрез портала на ИСИС или на хартиен носител на място в БНБ.

Заявленията за достъп по Образец 2 се обработват от служител на БНБ в срок от 5 работни дни:

- от датата на подаването им, в случай че не е необходимо подаване на придружаващи документи;

- от датата на входиране на изрядни придружаващи документи в Деловодството на БНБ, в случай че се изискват такива.

Регистрация чрез Заявление по Образец 2 (титулярят на КУКЕП е различен от отчетната единица):

Вид КУКЕП	Автор на КУКЕП	Вид достъп	Обслужва се от	Необходим документ за упълномощаване	Забележка
Персонален	законен представител на отчетната единица	Стандартен	Автоматично от системата (в случай че идентификаторът на автора в КУКЕП е ЕГН/ЛНЧ)	не	Упълномощаващи документи се изискват, само ако авторът на КУКЕП не е единствен или самостоятелно представляващ отчетната единица.
		Пълен	Служител на БНБ	да	
		Специфичен	Служител на БНБ		
	друг	Стандартен	Автоматично от системата (в случай че идентификаторът на автора в КУКЕП е ЕГН/ЛНЧ)	не	В БНБ се подава Уведомление по Образец 4 по един от следните начини: ○ на хартия, нотариално заверено, освен в случаите, когато БНБ разполага със спесимени на
		Пълен	Служител на БНБ	да	
		Специфичен	Служител на БНБ	да	

Приложение 5.2.

					представляващите отчетната единица лица; ○ по електронен път, като се попълва наличния в ИСИС шаблон, подписва се с КУКЕП на представляващите отчетната единица и се подава заедно със Заявлението за достъп в ИСИС.
Професионален		Стандартен	Автоматично от системата (в случай че идентификаторът на автора в КУКЕП е ЕГН/ЛНЧ)	не	
		Пълен	Служител на БНБ	да	В БНБ се подава Уведомление по Образец 4 по един от следните начини: ○ на хартия, нотариално заверено, освен в случаите, когато БНБ разполага със спесимени на представляващите отчетната единица лица; ○ по електронен път, като се попълва наличния в ИСИС шаблон, подписва се с КУКЕП на представляващите отчетната единица и се подава заедно със Заявлението за достъп в ИСИС.
		Специфичен	Служител на БНБ	да	

Образец 3

Заявление за промяна на регистрацията при преобразуване

Указания за попълване и подаване

Начало	Профил	Статистическо деклариране	Статистическа отчетност	Календар на събирането	Заявления за достъп	Помощ	Изход
--------	--------	---------------------------	-------------------------	------------------------	---------------------	-------	-------

Заявления за достъп > Списък със заявленията за промяна на регистрацията при преобразуване > Заявление за промяна на регистрацията при преобразуване

ЗАЯВЛЕНИЕ №3 за промяна на регистрацията при преобразуване

ОТ (Име/наименование на местното лице)

ЕИК/код по БУЛСТАТ/ЕГН/ЕНЧ

ЧРЕЗ (трите имена на автора на КЕП)

ЕГН/ЛНЧ

ОТ ИМЕТО НА (име/наименование на задълженото лице)

ЕИК/код по БУЛСТАТ/ЕГН/ЕНЧ

Заявявам, че считано от

е настъпила следната промяна (форма на преобразуване)

I. Дружества, свързани с преобразуването:

ЕИК/код по БУЛСТАТ/ЕГН/ЕНЧ

Име

Преобразуващо се дружество/правоприемник

Коментар

[Добаи дружество](#)

ЕИК/код по БУЛСТАТ/ЕГН/ЕНЧ	Име	Роля	Коментар
II. Подадени декларации от преобразуващите се дружества: В резултат на преобразуването ще настъпят следните промени във връзка с подадени от преобразуващите се дружества декларации-форми по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон:			

Тип на декларацията

Номер на БНБ

ЕИК/код по БУЛСТАТ/ЕГН/ЕНЧ (текущо задължено лице)

ЕИК/код по БУЛСТАТ/ЕГН/ЕНЧ (приемащо задължено лице)

[Добаи декларация](#)

Тип на декларацията	Номер на БНБ	ЕИК/код по БУЛСТАТ/ЕГН/ЕНЧ (текущо задължено лице)	ЕИК/код по БУЛСТАТ/ЕГН/ЕНЧ (приемащо задължено лице)
Провери	Подай	Запиши	Затвори
Изтрий			

ПРОВЕРИ – проверява заявлението за коректно попълнени данни без да го записва в редакция
ПОДАЙ – при коректно попълнени данни отваря диалог за генериране на PDF и подаване на подписан файл
ЗАПИШИ – записва заявлението в редакция без да го подава
ЗАТВОРИ – затваря заявлението без да го записва в редакция
ИЗТРИЙ – изтрива заявлението, ако е записано в редакция

I. ПОПЪЛВАНЕ

Заявлението за промяна на регистрацията при преобразуване се състои от три части:

1. Информация за потребителя и вида на промяната

- Информация за титуляр на КУКЕП:

Първата част на заявлението съдържа информация за името и ЕИК/Код по Булстат/ЕГН/ЛНЧ на титуляря на КУКЕП, с който се подава заявлението по Образец 3. Заявлението може да се подаде с КУКЕП на задължено лице (отчетна единица), което се преобразува, или с КУКЕП на упълномощено лице.

- Информация за потребителя - автор на КУКЕП

Във втората част от заявлението се попълват данните (три имена и ЕГН/ЛНЧ) на физическото лице - автор на КУКЕП.

- Информация за задължено лице (отчетна единица) - упълномощител

Секцията се попълва, когато заявлението се подава с КУКЕП на упълномощено лице, с информация за задължено лице (отчетна единица), което се преобразува. Попълват се име/наименование и ЕИК/Код по Булстат.

- Информация за настъпила промяна

Попълват се **дата**, от която промяната е в сила, и **причина за промяната** (напр. вливане, сливане, разделяне, промяна на правна форма, др.).

Посочват се субектите, които са свързани с преобразуването, като за всеки поотделно се попълват ЕИК/Код по Булстат и Име и се натиска бутон **Добави**.

2. Дружества, свързани с преобразуването

Попълва се информация за всяко дружество отделно – правоприемник и преобразуващо се дружество. Попълват се секциите със съответните данни – ЕИК/Код по Булстат и наименование. За всяко дружество се избира от падащото меню каква е ролята му в процеса по преобразуване.

3. Подадени декларации от преобразуващите се дружества

Попълва се информация за всяка отделна декларация. Избира се типа на декларацията от падащото меню, попълва се регистрационния номер на декларацията и се посочва текущото задължено лице, както и правоприемника.

II. ПОДАВАНЕ

Порталът на ИСИС позволява:

- 1) да запишете попълнено заявление без да го подавате (бутон **Запиши**). При следващо отваряне на линка към съответния вид заявление, се визуализират последно записаните данни)

- 2) да проверите попълненото заявление без да го подавате (бутон **Провери**). Проверява се коректността на попълнените данни. За да може да подадете заявлението, е необходимо при проверка да получите следното съобщение:

Въведените данни са коректни!

- 3) да подадете попълненото заявление (бутон **Подай**). Позволява се подаването само на правилно попълнено заявление.
- 4) да изтриете попълнената информация и самото заявление, ако е записано в редакция (бутон **Изтрий**). При успешно изтриване се връщате на началната страница и получавате съобщение:

Заявлението беше изтрито успешно!

- 5) да се върнете директно на началната страница (бутон **Откажи**)

Подаването на коректно попълнено заявление преминава през следните стъпки:

1. Сваляне на PDF за подписване;
2. Подписване на PDF-а със софтуер на издателя на КУКЕП (задължително е създаването на **подпис отделно от файла (detached signature)** – файл с разширение p7s);
3. Прикачване на подписа в системата;
4. Подаване.

Допълнителна информация относно подаването на информация в ИСИС, както и примерни екрани, можете да откриете в приложението *”Подаване на информация в ИСИС - описание с примерни екрани”* към *Указанията*.

III. ОБСЛУЖВАНЕ

Обслужването на подадените заявления може да се проследи в страницата „Подадени заявления“. Заявления по Образец 3 могат да имат следните статуси:

редакция

В статус „редакция“ е заявление, което е записано в системата. За да бъде обслужено, то трябва да бъде в статус „подадено“. Системата позволява записване само на едно заявление в статус „редакция“.

подадено

Статус „подадено“ получават всички коректно попълнени и подадени към ИСИС на БНБ заявления, чието обслужване се извършва от служител на БНБ.

прието

„Прието“ статус се дава от служител на БНБ при обслужване на заявление, след проверка на коректността на попълнената информация и представителната власт на автора на КУКЕП спрямо отчетната единица, от името на която се подава заявлението, съгласно представени допълнителни документи (в случай че такива са необходими) или друга публична официална информация.

отхвърлено

Статус „отхвърлено“ получават заявленията, които не могат да бъдат потвърдени. Причината за отхвърляне се описва в полето „Коментар на експерт на БНБ“.

Образец 4

Уведомление за упълномощаване
за достъпване на статистическа информация по електронен път и ползване
на електронни услуги, предоставяни от БНБ чрез Портал за подаване на
статистическа информация (Портала)

Указания за попълване и подаване

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Уведомление по Образец 4 се подава като придружаващ документ при регистрацията за достъп до Портала за подаване на статистическа информация за удостоверяване на упълномощаване или представителна власт на автора на КУКЕП, с който е подадено Заявление за достъп (Заявлението) до Портала (Образец 1 и Образец 2).

Уведомление по Образец 4 се попълва и подписва от отчетната единица за подаване на статистическа информация по чл. 7, чл. 8 и чл. 10 от Валутния закон и чл. 42 от ЗБНБ и може да се предостави на БНБ по електронен път чрез Портала, подписано с КУКЕП на лицето/лицата представител/и или на хартия, нотариално заверено, освен в случаите, когато БНБ разполага със спесимени на представляващите отчетната единица лица.

При избран пълен или специфичен достъп от лицето, подаващо заявление (Образец 1 или Образец 2), на екрана стават активни бутоните за подаване на Образец 4. Бутоните са ***Упълномощаване по електронен път*** – за електронно подаване и ***Упълномощаване на хартия*** - за подаване на хартия.

II. ПОПЪЛВАНЕ

Уведомлението се състои от две части:

1. Информация за отчетната единица – упълномощаващ:

Първата част на уведомлението съдържа информация за отчетната единица, за която ще се подава статистическа информация. Посочват се трите имена на неин представител (поне един, максимум трима), а ЕИК/ Булстат/ЕГН/ЛНЧ, наименование на отчетната единица, пълен адрес, телефон и електронна поща автоматично се извлича от подаденото заявление за достъп. При разпечатване на бланка на Образец 4 всички полета трябва да бъдат попълнени ръчно.

2. Информация за упълномощаване:

В тази част на заявлението е информацията за физическото лице (три имена и ЕГН/ ЛНЧ), което ще достъпва Портала и ще подава статистическата информация, **автор на КУКЕП**, както и информация за упълномощеното лице - **титуляр на КУКЕП**, в случай че той е различен от упълномощаващия. Извлича се автоматично от подаденото заявление за достъп. При разпечатване на бланка на Образец 4 всички полета трябва да бъдат попълнени ръчно.

III. ПОДАВАНЕ

1. По електронен път

За подаване на Образец 4 по електронен път, след попълването му, се избира бутон **Изтегли PDF за подписване**. Системата генерира Уведомление за упълномощаване в PDF формат, което трябва да бъде изтеглено и подписано с КУКЕП от представителя/представителите на отчетната единица. Подписаният Образец 4 следва да бъде в PDF формат и се прилага към Заявлението за достъп с избора на бутон **Прикачи подписан PDF**.

Важно! При генериране на Уведомление за упълномощаване, системата го маркира с уникален код, съответстващ на подаденото заявление и **точно** този документ трябва да бъде прикачен след подписването му обратно в Портала. В противен случай Порталът няма да го разпознае и ще отчете грешка.

При правилно подаване на Образец 4 по електронен път системата показва Заявлението, към което е приложен и се извежда съобщение:

- Уведомлението за упълномощаване (Образец 4) е прикачено успешно!
- Завършете подаването на заявлението за достъп – чрез Подай в края на формата.

Така подаденото Уведомление може да бъде намерено в секция Приложени документи на Заявлението.

Порталът също позволява:

- да се запише попълнен Образец 4 без да се изтегля (бутон **Запиши**). При следващо отваряне се визуализират последно записаните данни.
- да се върне вече изтеглен Образец 4 в статус Редакция (бутон **Редакция**) и да се направят корекции. Изтегленият Образец 4 вече е невалиден!

- да се изтрие попълнената информация и самото Уведомление, ако е записано в редакция (бутон ***Изтрий***). При успешно изтриване се връща на страница на Заявлението за достъп и се получава съобщението:

• Заявлението Уведомление за упълномощаване беше изтрито успешно!

- да се върне директно на страница на Заявлението за достъп (бутон ***Откажи***)

2. На хартия

За подаване на Образец 4 на хартия може да се ползва генериран от системата формуляр в PDF формат с избирането на бутон ***Упълномощаване на хартия*** или изтеглен от Интернет страницата на БНБ формуляр за попълване.

Попълненото уведомление се заверява нотариално (с изключение на случаите, в които БНБ разполага със спесимени на представляващите отчетната единица лица) и се подава в един екземпляр на хартиен носител.

Уведомлението може да се подаде на място в Деловодството на БНБ или чрез пощенските и куриерски служби.

Образец 5

Уведомление за отнемане на права на
достъп до статистическа информация по електронен път и ползване на
електронни услуги, предоставяни от БНБ чрез Портал за подаване на
статистическа информация (Портала) на лице предоставящо статистическа
информация/упълномощено лице

Указания за попълване и подаване

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Уведомление по Образец 5 се подава като самостоятелен документ при отнемане на права на достъп до Портала за подаване на статистическа информация.

Уведомление по Образец 5 се попълва и подписва от отчетната единица за подаване на статистическа информация по чл. 7, чл. 8 и чл. 10 от Валутния закон и чл. 42 от ЗБНБ и може да се предостави на БНБ по електронен път чрез Портала, подписано с КУКЕП на лицето/лицата представител/и или на хартия.

II. ПОПЪЛВАНЕ

Уведомлението се състои от две части:

1. Информация за отчетната единица –отнемащ упълномощаването:

Първата част на уведомлението съдържа информация за отчетната единица, която отнема упълномощаването. Посочват се трите имена на неин представител (поне един, максимум трима), а ЕИК/ Булстат/ЕГН/ЛНЧ, наименование на отчетната единица, пълен адрес, телефон и електронна поща. При разпечатване на бланка на Образец 5 всички полета трябва да бъдат попълнени ръчно.

2. Информация за отнемане на упълномощаване:

В тази част на заявлението е информацията за физическото лице (три имена и ЕГН/ЛНЧ), на което се отнемат права на достъп до статистическа информация чрез Портала, **автор на КУКЕП**, както и информация за упълномощеното лице - **титуляр на КУКЕП**, в случай че той е различен от упълномощаващия. При разпечатване на бланка на Образец 5 всички полета трябва да бъдат попълнени ръчно.

III. ПОДАВАНЕ

1. По електронен път

За подаване на Образец 5 по електронен път, след попълването му, се избира бутон **Изтегли PDF**. Системата генерира Уведомление за отнемане на права на достъп в PDF формат, което трябва да бъде изтеглено и подписано с КУКЕП от представителя/представителите на отчетната единица. Подписаният Образец 5 следва да бъде в PDF формат и се прилага в Портала с избора на бутон **Прикачи подписан PDF** и с бутон **Подай** се завършва подаването.

Важно! При генериране на Уведомление за отнемане на права на достъп, системата го маркира с уникален код, съответстващ на подаденото заявление и **точно** този документ трябва да бъде прикачен след подписването му обратно в Портала. В противен случай Порталът няма да го разпознае и ще отчете грешка.

При правилно подаване на Образец 5 по електронен път системата извежда съобщение:

- Успешно прието подписано заявление Уведомление за отнемане на права на достъп!

Така подаденото Уведомление може да бъде намерено на страница на „Моите заявления за спиране на достъпа“.

Порталът също позволява:

- да се провери попълнен Образец 5 без да се подава (бутон **Провери**). Проверява се коректността на попълнените данни. За да може да се подаде Уведомлението, е необходимо при проверка да се получи следното съобщение:

- Данните са коректни!

- да се запише попълнен Образец 5 без да се изтегля (бутон **Запиши**). При следващо отваряне се визуализират последно записаните данни.
- да се върне вече изтеглен Образец 5 в статус Редакция (бутон **Редакция**) и да се направят корекции. Изтегленият Образец 5 вече е невалиден!
- да се изтрие попълнената информация и самото Уведомление, ако е записано в редакция (бутон **Изтрий**).
- да се върне на страница със списъка с Уведомления за отнемане на права на достъп, без да се записва въведената информация (бутон **Откажи**)

Допълнителна информация относно подаването на информация в ИСИС, както и примерни екрани, можете да откриете в приложението *”Подаване на информация в ИСИС - описание с примерни екрани”* към Указанието.

Попълненото уведомление се подписва с КУКЕП от представителя/представителите на отчетната единица и се прикача в системата.

2. На хартия

Попълненото уведомление се подписва от представителя/представителите на отчетната единица и се подава в един екземпляр на хартиен носител в Деловодството на БНБ.

IV. ОБСЛУЖВАНЕ

Обслужването на подадено Уведомление може да се проследи в страницата „Моите заявления за спиране на достъп“. Уведомленията по Образец 5 могат да имат следните статуси:

редакция

В статус „редакция“ е Уведомлението, което е записано в системата. За да стартира обработката на уведомлението, то трябва да бъде в статус „подаден“. Статус „редакция“ се използва от потребителя до подаване на Уведомлението за корекции в попълнените данни, както и когато реши да изтрие създаденото Уведомление. От статус „редакция“ в зависимост от следващите стъпки Уведомлението може да премине в статуси „очаква подпис“, „получен подписан“ и „подаден“.

очаква подпис

Статус „очаква подпис“ получава Уведомление, когато потребителят е избрал да предостави Уведомление за отнемане на права на достъп (Образец 5) подписано с електронен подпис по електронен път. След като потребителят прикачи електронно подписаното Уведомление за отнемане на достъпа, може да избере подаване (Заявлението преминава в статус „подаден“).

получен подписан

Статус „получен подписан“ получава Уведомление, когато потребителят е избрал да предостави Уведомление за отнемане на права на достъп (Образец 5) или когато потребителят прикачил подписан Образец 5 в електронен вариант, но все още не е избрал подаване на Уведомлението.

подаден

Статус „подаден“ получава коректно попълнено, подписано и подадено към БНБ Уведомление, чието обслужване се извършва от служител на БНБ.

потвърден

„Потвърден“ статус се дава от служител на БНБ при обслужване на подадено и одобрено Уведомление, след проверка на представителната власт на автора на КУКЕП при необходимост.

отхвърлен

Статус „отхвърлен“ получава Уведомление, за което заявеното отнемане на достъпа не може да бъде потвърдено след проверка на представителната власт на автора на КУКЕП. Причината за отхвърляне се описва в полето „Коментар на експерт на БНБ“.

Уведомленията за отнемане на достъп, се обработват от служител на БНБ в срок от 5 работни дни:

- от датата на подаването им в Портала;
- от датата на входиране на Уведомлението на хартиен носител в Деловодството на БНБ.

Образец 6

Заявление за преустановяване на достъпа до индивидуална статистическа информация в Портал за подаване на статистическа информация на БНБ (Портала)

Указания за попълване и подаване

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Заявление по Образец 6 се подава като самостоятелен документ при желание на лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено лице да прекрати достъпа си до индивидуална статистическа информация и получаването на официална кореспонденция във връзка с подадени документи и отчетност към БНБ чрез Портал за подаване на статистическа информация на БНБ (Портала).

Заявление по Образец 6 се попълва и подписва от лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено лице.

Заявление Образец 6 може да се предостави на БНБ в оригинал на хартия или по електронен път, подписано с КУКЕП на лицето, което достъпва портала.

II. ПОПЪЛВАНЕ

Заявлението се състои от две части:

1. Информация за лицето, предоставящо статистическа информация/упълномощеното лице:

Първата част на уведомлението съдържа информация за името и ЕГН/ЛНЧ на лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено лице, телефон, електронна поща.

2. Информация за отчетната единица:

Попълва се информация за името и ЕИК/ Булстат/ЕГН/ЛНЧ на отчетната единица.

III. ПОДАВАНЕ

1. По електронен път

Попълненото заявление се подписва с КУКЕП от лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено лице и се прикача в системата.

Подаването на коректно попълнено Заявление преминава през следните стъпки:

1. Свляяне на PDF за подписване;
2. Подписване на PDF-а със софтуер на издателя на КУКЕП (задължително е създаването на **подпис отделно от файла (detached signature)** – файл с разширение p7s);
3. Прикачване на подписа в системата;
4. Подаване.

При правилно подаване на Заявлението системата ви връща на началната страница на „Моите заявления за спиране на достъпа“ и се извежда следното съобщение:

• Заявлението беше подадено успешно!

Допълнителна информация относно подаването на информация в ИСИС, както и примерни екрани, можете да откриете в приложението *”Подаване на информация в ИСИС - описание с примерни екрани”* към *Указанието*.

2. На хартия

Попълненото уведомление се подписва от лицето, предоставящо статистическа информация/упълномощеното лице и се подава в един екземпляр на хартиен носител в Деловодството на БНБ.

IV. ОБСЛУЖВАНЕ

Обслужването на подадено Заявление може да се проследи в страницата „Моите заявления за спиране на достъп“. Заявленията по Образец 6 могат да имат следните статуси:

редакция

В статус „редакция“ е Заявлението, което е записано в системата. За да стартира обработката на заявлението, то трябва да бъде в статус „подаден“. Статус „редакция“ се използва от потребителя до подаване на Заявлението, за корекции в попълнените данни, както и когато реши да изтрие създаденото Заявление. От статус „редакция“ в зависимост от следващите стъпки Заявлението може да премине в статус „подаден“.

подаден

Статус „подаден“ получава коректно попълнено, подписано и подадено към БНБ Заявление, чието обслужване се извършва от служител на БНБ.

потвърден

„Потвърден“ статус се дава от служител на БНБ при обслужване при подадено и одобрено Заявление.

отхвърлен

Статус „отхвърлен“ получава Заявление, когато при обработката се установи, че заявителят не е лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено лице на посочената отчетна единица в Заявлението. Причината за отхвърляне се описва в полето „Коментар на експерт на БНБ“.

Заявленията за преустановяване на достъпа, се обработват от служител на БНБ в срок от 5 работни дни:

- от датата на подаването им в Портала;
- от датата на входиране на хартиен носител в Деловодството на БНБ.

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА

РЪКОВОДСТВО НА ПОТРЕБИТЕЛЯ

**за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез
Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ**

1. Вход в Портала на ИСИС

За работа с Портала на ИСИС са необходими:

- ✓ персонален компютър с инсталирана **операционна система (ОС) и браузър**, който поддържа SSL оторизация с клиентски сертификат.
За ОС Windows се препоръчва да се използват Mozilla Firefox версия 57+, Google Chrome, Microsoft Edge.
- ✓ **КУКЕП (квалифицирано удостоверение за квалифициран електронен подпис)**, инсталиран на персоналния компютър съгласно указанията на издателя му:
 - Входът в Портала на ИСИС може да се извърши само чрез КУКЕП, който съдържа идентифицираща информация (ЕГН/ЛНЧ, номер на паспорт, лична карта) на физическото лице – автор на подписа.
 - Удостоверение за КУКЕП се издава от регистриран доставчик на удостоверителни услуги.
- ✓ **софтуер или услуга за подписване на документи с КУКЕП**, предоставени от издателя му:
 - Заявления за достъп, декларации-форми и заявки за промяна се подават чрез генериран от системата PDF с попълнената на екран информация.
 - Отчетни форми могат да се подават или чрез генериран от системата PDF с попълнената на екран информация, или чрез предварително изтеглен от системата и попълнен xls шаблон.
 - Всички декларации-форми, отчетни форми и заявки за промяна, които се подават в Портала на ИСИС (PDF или xls), следва да са подписани с „подпис отделно от файла“ (detached signature).
 - Заявления Образец 1, 2, 3 и 6 следва да са подписани с „подпис отделно от файла“ (detached signature).
 - Уведомления Образец 4 и 5 следва да са подписани с „подпис заедно с файла“ (attached signature).

Порталът на ИСИС се достъпва с инсталиран и включен КУКЕП от едно от следните две места:

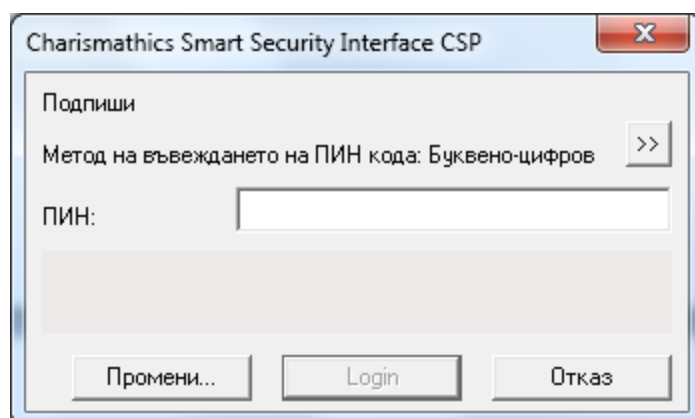
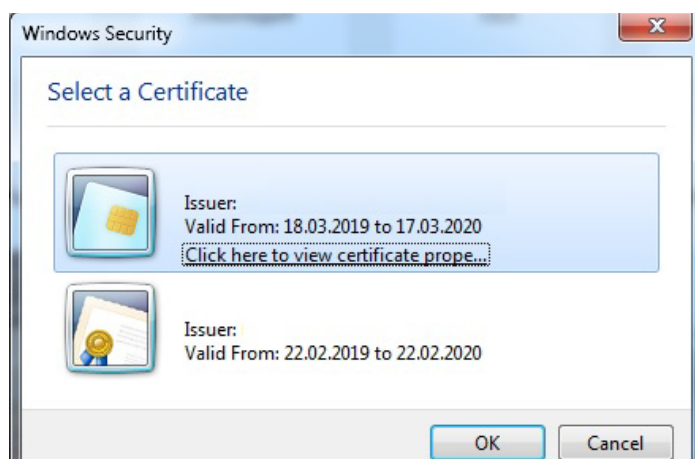
1) интернет страницата на БНБ, рубрика Статистика/ Електронно подаване на отчетни форми/ Връзка към Интегрираната статистическа информационна система на БНБ (горе вдясно);

2) интернет страницата на БНБ, рубрика Регистри и услуги/ подрубрика Електронни административни услуги, Статистическо отчитане, Електронно подаване на отчетни форми/ Връзка към Интегрираната статистическа информационна система на БНБ (горе вдясно) или директно на следния линк:

<https://stat.bnb.bg/BNBStatPortal>

Забележка: Отварянето на Портала в повече от един раздел или прозорец на браузъра е нежелателно. Не е предвиден достъп до Портала чрез мобилно устройство.

При запитването от браузъра се извежда прозорец за избор на валиден сертификат и след това за въвеждане на PIN код на смарт-картата, получен с указанието от доставчика на удостоверятелни услуги.

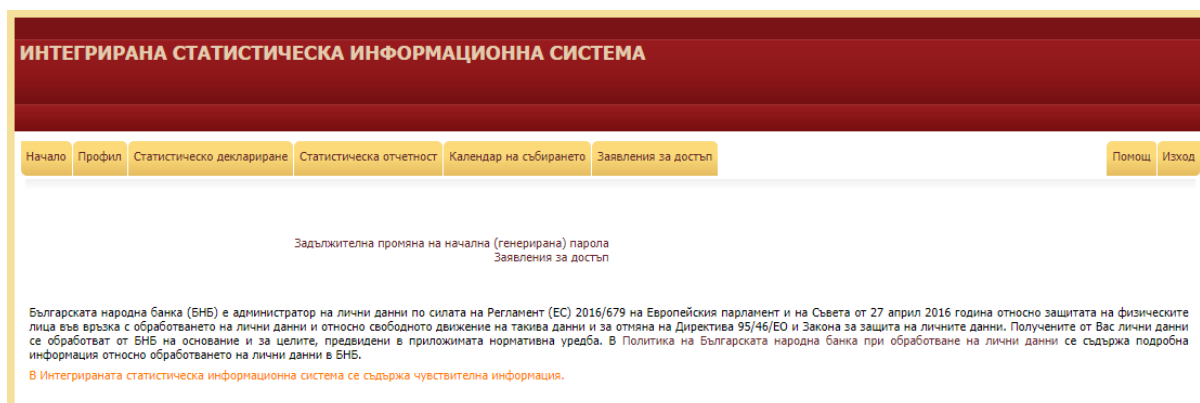
ИСИС използва сертификат, издаден от "Информационно обслужване" АД с марката StampIT, с който се осигурява идентичността ѝ в интернет пространството и се гарантира, че обменяната със системата информация не може да бъде прочетена (разшифрована).

При първоначално влизане в Портала е необходима регистрацията, чрез подаване на *Заявление за достъп по Образец 1* или по *Образец 2* (вж. Глава Трета от *Указание за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез ИСИС и Приложение 5.1 и Приложение 5.2 към него*).

При успешно подадено заявление се визуализира диалогов прозорец, който информира потребителите, че заявлението е прието и **автоматично одобрено** от системата при избран стандартен достъп или подлежи на **експертен контрол** от експерт на БНБ при избран пълен или специфичен достъп.

На началния екран на Портала на ИСИС е поместена предназначена за потребителите информация, че личните данни, които се събират чрез Портала на ИСИС, се обработват от БНБ на основание и за целите, предвидени в приложимата нормативна уредба, и че в Политиката на Българската народна банка при обработване на лични данни се съдържа подробна информация относно обработването на лични данни в БНБ.

При одобряване на първо подадено Заявление за достъп до Портала на ИСИС, потребителят получава системен имейл с временна парола за достъп. Генерираната временна парола за достъп трябва задължително да се смени чрез линка *Задължителна промяна на начална (генерирана) парола*.

Фиг. 1. Задължителна промяна на начална (генерирана) парола

Отваря се нова екранна форма за попълване на новата парола. Необходимо е стойностите на полетата *Парола* и *Потвърждение* да съвпадат.

The screenshot shows a web application interface with a dark red header containing the title 'ИНТЕГРИРАНА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА'. Below the header is a navigation bar with yellow buttons: 'Начало', 'Профил', 'Статистическо деклариране', 'Статистическа отчетност', 'Календар на събирането', 'Заявления за достъп', 'Помощ', and 'Изход'. The main content area is titled 'Смяна на парола' and contains a form with the following fields: 'Идентификатор' (173527), 'Име' (Иван Иванов Иванов), 'Парола' (with a red asterisk), 'Нова парола' (with a red asterisk), and 'Потвърждение нова парола' (with a red asterisk). Each password field is accompanied by a text input box. At the bottom of the form are two buttons: 'Запиши' and 'Откажи'.

Фиг. 2. Смяна на парола

При всяко следващо влизане в Портала с вече регистриран КУКЕП, потребителят се идентифицира с предефинираното от системата потребителско име и с паролата, която е въвел.

Фиг. 3. Вход в Портала

Когато регистрираният КУКЕП се използва за подаване на информация за няколко отчетни единици, при влизане в системата, потребителят избира от падащ списък отчетната единица, за която ще подава данни в текущата сесия.

Фиг. 4. Вход в Портала при подаване за повече от една отчетни единици

Основните менюта на Портала са:

- **Начало**
- **Профил** - съдържа подменютата: *Потребител* и *Отчетна единица*.

- **Статистическо деклариране** - съдържа подменютата за деклариране на финансови кредити между местни и чуждестранни лица, сметки, открити в чужбина, преки инвестиции в чужбина и емитирани дългови ценни книжа;
- **Статистическа отчетност** - съдържа подменютата: *Дължими форми*, *Подадени форми* и *Опционални форми*;
- **Календар на събирането** – съдържа информация за: *Входна форма*, *Отчетен период*, *Срок за подаване* и *Срок за верификация и корекции*;
- **Заявления за достъп.**

2. Общи черти на интерфейса

2.1. Текстово поле

Седалище :

Фиг. 5. Текстово поле

Обикновено текстово поле. Написаното се потвърждава с ENTER или когато излезем от полето.

2.2. Числово поле

Числовите полета в Портала на ИСИС или при попълване на xls шаблон на отчетна форма се попълват със стойности без интервали с десетичен знак точка (.).

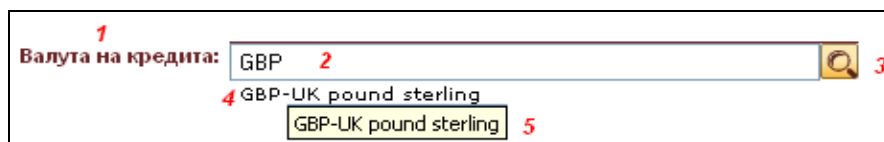
2.3. Падащ списък (Комбобокс)

Потребител

Фиг. 6. Комбобокс

Обикновен падащ списък. Използва се, когато някое поле може да приема стойност от списък със стойности.

2.4. Избор от списък от стойности (List of values - LOV)

Фиг. 7. Текстово поле свързано със списък

Този компонент представлява заглавие на атрибут (1), текстово поле (2), икона за избор от списък (3), допълнително описание на стойността в текстовото поле (4), подсказка (tooltip (5)).

Въвеждане на стойност в текстовото поле става по следния начин: пише се стойност директно в текстовото поле (2) и след това се натиска бутон ENTER. Въведената стойност се търси измежду атрибутите на номенклатурата по точно съвпадение или по част от дума. Ако по тези критерии се намери точно едно съвпадение, то намерената стойност се попълва в текстовото поле, като заедно с това се попълва допълнителното описание и подсказката. Ако по тези критерии се намери повече от едно съвпадение, то се отваря диалоговият прозорец съдържащ ограничено множество от стойности отговарящи на зададените критерии.

Друг начин за въвеждане на стойност в полето е с директно натискане на иконата за избор (3). В резултат се отваря диалогов прозорец, който показва таблица, чиито колони са списък от атрибутите на номенклатура (Фиг. 8).

Търси Изчисти

Избери Без избор Отказ
Записи на страница: 25

1 2 3 4 5 ... 7 > »

Код	Име БГ	Име EN	Описание
RSD	Сръбски динар	Serbian dinar	Сръбски динар
NOK	Норвежка крона	Norwegian krone	Norwegian krone
NPR	Непалски рупей	Nepaleese rupee	Nepaleese rupee
NZD	Новозелански долар	New Zealand dollar	New Zealand dollar
OMR	Омански риал	Oman Sul rial	Oman Sul rial
PAB	Панамска балбоа	Panama balboa	Panama balboa
PEN	Нов перуански сол	Peru nuevo sol	Peru nuevo sol
PGK	Папуа-новогвинейска кина	Papua New Guinea kina	Papua New Guinea kina
PHP	Филипинско песо	Philippine peso	Philippine peso
PKR	Пакистанска рупия	Pakistan rupee	Pakistan rupee
PLN	Полска злота	Polish zloty	Polish zloty
PYG	Парагвайски гуарани	Paraguay guarani	Paraguay guarani
QAR	Катарски риал	Qatari rial	Qatari rial
RON	Румънска лея	Romanian leu	Romanian leu
RUB	Руска рубла	Rouble	Rouble
RWF	Руандийски франк	Rwanda franc	Rwanda franc
SAR	Саудитски риал	Saudi riyal	Saudi riyal
SBD	Долар на Соломонови острови	Solomon Islands dollar	Solomon Islands dollar
SCR	Сейшелска рупия	Seychelles rupee	Seychelles rupee
SDG	Судански динар	Sudan, Dinars	Sudan, Dinars
SEK	Шведска крона	Swedish krona	Swedish krona

Фиг. 8. Списък от стойности (LOV)

Този диалог има следните бутони:

- Търси – при въвеждане на стойност в кутията и избор на Търси се търси измежду атрибути от номенклатурата. Ако има повече от едно съвпадение, в списъка се показват всички отговарящи на критериите.
- Изчисти – изтрива стойността въведена за търсене в кутията;
- Записи на страница - променя броя на редовете, които се визуализират на една страница;
- Избери – попълва избраната стойност в текстовото поле;
- Без избор – изтрива стойността от текстовото поле;
- Отказ – затваря диалоговия прозорец.

За да се избере стойност се натиска с мишката върху съответния ред и той се оцветява. При натискане на бутона *Избери* се зарежда търсената стойност. По време на работа със списъка от стойности се появява индикатор за зареждане - . Той указва, че желаните данни са в процес на зареждане и трябва да се изчака.

2.5. Избор на дата

Фиг. 9. Поле за избор на дата

Изборът на дата се активира чрез натискане на бутона ограден с червено на Фиг. 9. В резултат на това се отваря диалогов прозорец, от който може да бъде избрана желаната дата както е показано на Фиг. 10. Потребителят също така има възможност да въведе датата ръчно в полето във формат (ДД.ММ.ГГГГ).

Фиг. 10. Избор на дата

2.6. Таблица

Държави	Валута	Стойност (в хиляди ед.)
AT	EUR	123456

Информация за сертификата

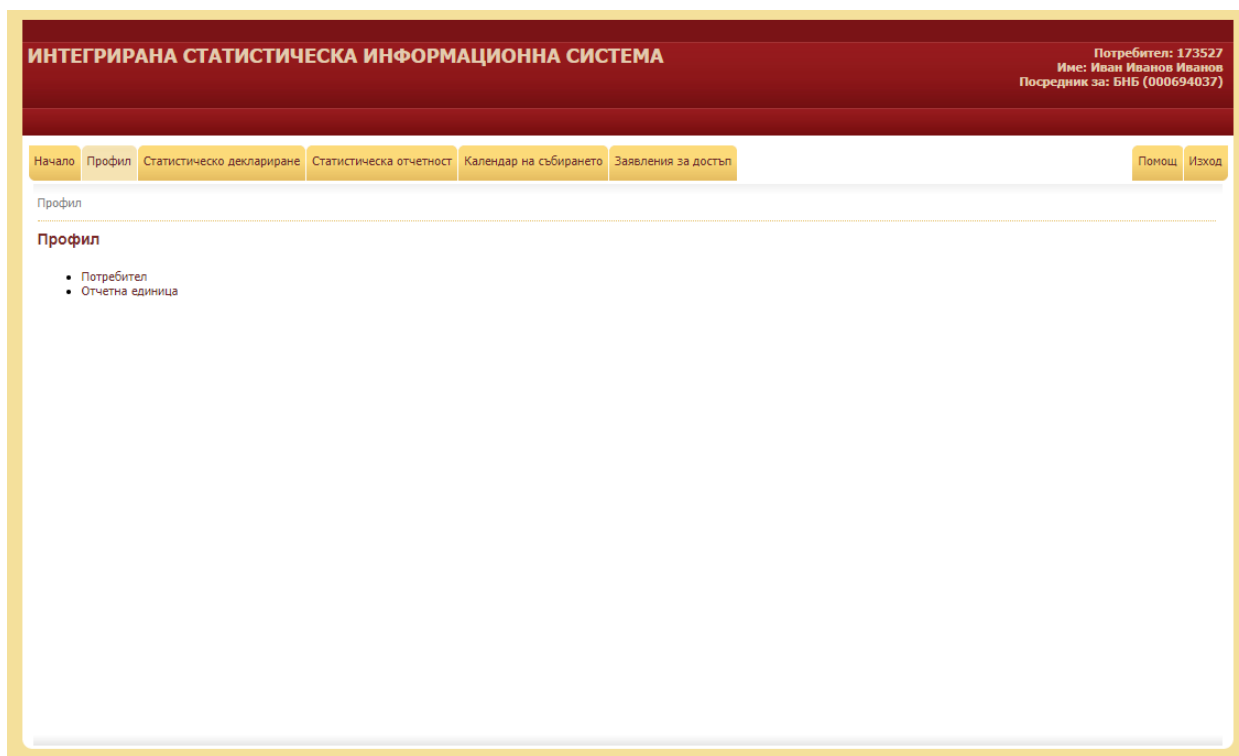
Сериен номер	Разрешен?	Валиден от	RLSCON_ID	ID
2144	Да	27.05.2024	173527	66661
20e3	Да	17.05.2023	173527	66466
2144	Не	27.05.2024	173527	66661

Фиг. 11. Таблица

Таблица за редактиране/разглеждане на списък от стойности. В зависимост от контекста, някои колони може да се редактират, а други - не. Редакцията на полетата става посредством някоя от по-горе разгледаните контроли.

3. Профил

В меню *Профил* потребителят има възможност да разгледа и коригира информацията за себе си (*Потребител*) или информацията за лицето, за което подава статистическа информация (*Отчетна единица*)

Фиг. 12. Профил

3.1. Потребител

Изборът на това меню предоставя възможност на потребителя:

- да разгледа и редактира данните за себе си, налични в ИСИС – (*Име* (Име и фамилия), *Електронна поща*, *Телефон*):

Данните, които подлежат на промяна са: *Име* (Име и фамилия), *Електронна поща* и *Телефон*. Атрибут *Идентификатор* (служебен код, генериран от системата) не подлежи на промяна. След нанасяне на корекциите и натискане на бутона *Запиши*, новите данни се записват автоматично в системата, за което се извежда съобщение:

Данните бяха променени успешно!

- да смени паролата си за достъп;

- да прегледа информация за сертификатите, с които е регистриран в системата;
- да проследи историята на посещенията си в системата и предоставените му права на достъп.

Фиг. 13. Профил на потребителя

3.2. Отчетна единица

Изборът на това меню позволява на потребителя:

- да прегледа информацията за отчетната единица, за която докладва (идентификатор (ЕИК/код по БУЛСТАТ/ЕГН/ЛНЧ, Име/Наименование на латиница, Име/Наименование, Адрес (седалище), Телефон, Електронна поща, Дата на създаване);

ИНТЕГРИРАНА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА

Потребител: 189217
Име: Иван Иванов Иванов
Директно за: БНБ (000694037)

Начало
Профил
Статистическо деклариране
Статистическа отчетност
Календар на събирането
Заявления за достъп
Помощ
Изход

Профил > Отчетна единица

Заявки за промяна на атрибути

Булстат/ЕГН: 000694037

Име/Наименование на латиница: Bulgarian National Bank

Име/Наименование: БНБ

Пощенски код (седалище): 1000

Град (седалище): 68134

Адрес (седалище): пл. „Княз Александър I“ № 1

Телефон: 02/91459

Електронна поща:

Фиг. 14. Профил на отчетната единица

- да редактира чрез заявка за промяна атрибутите на информацията за отчетната единица, за която докладва.

Заявката за промяна влиза в сила след одобрение от служител на БНБ, в случай че е променен атрибут, който изисква одобрение от служител на БНБ.

Данните, които подлежат на промяна, са: *Име/Наименование на латиница, Име/Наименование, Адрес (седалище), Телефон, Електронна поща, Дата на създаване*. При натискане с бутона на мишката върху заглавието на всяка характеристика, могат да се прочетат указания за попълването им.

При избор на бутона *Запиши*, заявката за промяна се записва и е в статус „редакция”. Това позволява на потребителят да продължи впоследствие да я редактира и след това да я подаде.

Бутон *Откажи* изтрива въведените промени и насочва към предходния екран за преглед на заявките за промяна.

При коректно въведени данни и избиране на бутон *Подай* на екрана се визуализира диалогът за подаване на подписана информация. Стъпките, които следват са:

1. Свлячане на PDF за подписване;
2. Подписване на PDF-а със софтуер на издателя на КУКЕП (задължително е създаването на подпис, отделно от файла (detached signature);
3. Избор на начин за кодиране спрямо настройките на използвания софтуер за подписване;
4. Прикачване само на генерирания подпис с разширение p7s;
5. Подаване в системата.

Допълнителна информация относно подаването на подписани документи в ИСИС, както и примерни екрани, можете да откриете в приложението *”Подаване на информация в ИСИС - описание с примерни екрани”* към *Указанието*.

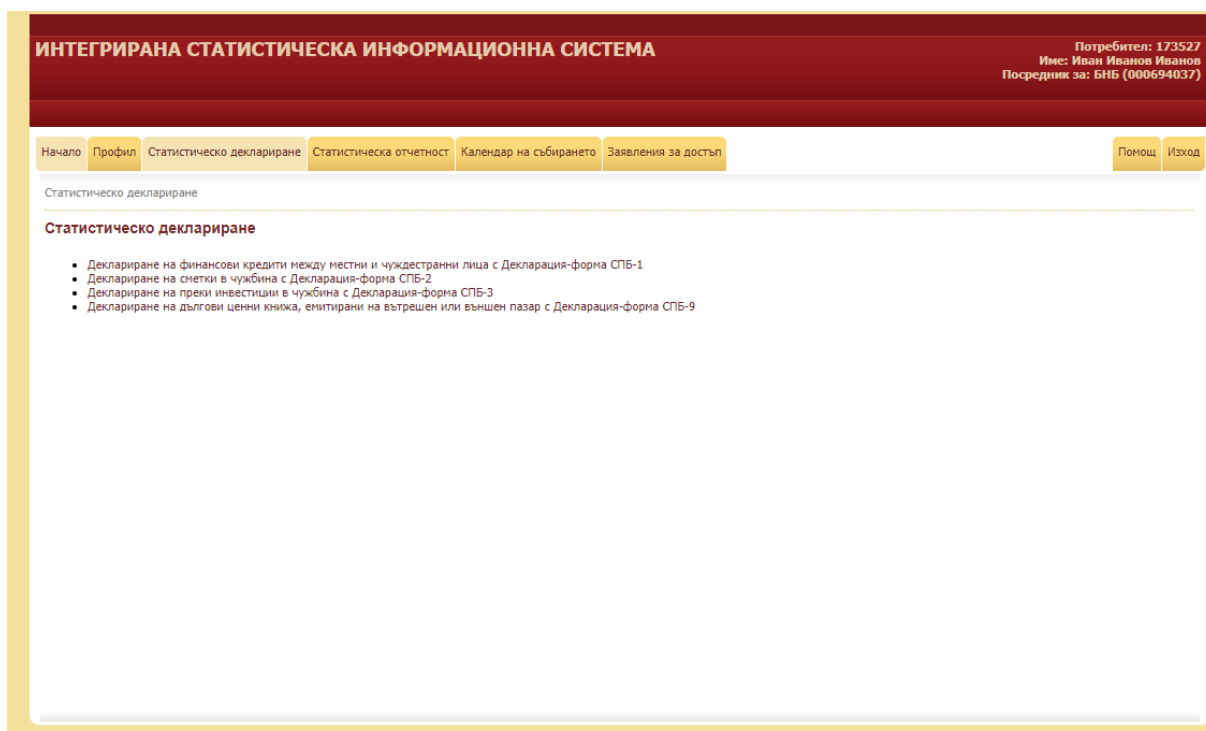
4. Статистическо деклариране

4.1.Общи положения

В меню *Статистическо деклариране* на Портала се подават следните статистически декларации за местни юридически лица и ЕТ по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон и чл. 6 от Наредба № 27 на БНБ:

- ✓ Финансови кредити между местни и чуждестранни лица (Декларация-форма СПБ-1);
- ✓ Сметки, открити в чужбина (Декларация-форма СПБ-2);
- ✓ Преки инвестиции в чужбина (Декларация-форма СПБ-3);

✓ Емитирани дългови ценни книжа (Декларация-форма СПБ-9).

Фиг. 16. Статистическо деклариране

Статистическото деклариране през Портала на ИСИС преминава през два етапа:

- 1) подаване на декларацията и
- 2) обработване на декларацията от служител на БНБ.

При успешно подаване на декларация, тя получава статус „**временна**”. Визуализира се прозорец със съобщение, което информира потребителя, че декларацията е успешно подадена. С бутон *Затвори съобщението* се сваля генериран PDF със съобщението, а с бутон *Разбрах* диалоговия прозорец се затваря. Обработването на декларацията от служител на БНБ се извършва в срок от 5 работни дни от подаването ѝ.

При одобряване на декларацията от служител на БНБ, тя променя статуса си на „**активна**”, получава уникален регистрационен номер (Номер на БНБ), който я идентифицира еднозначно, и потребителят получава системен имейл за това.

При отхвърляне на декларацията от служител на БНБ, тя променя статуса си на „**отхвърлена**” и потребителят получава системен имейл с причините за отхвърляне. Служител на БНБ дава указания за отстраняване на нередностите при попълването на

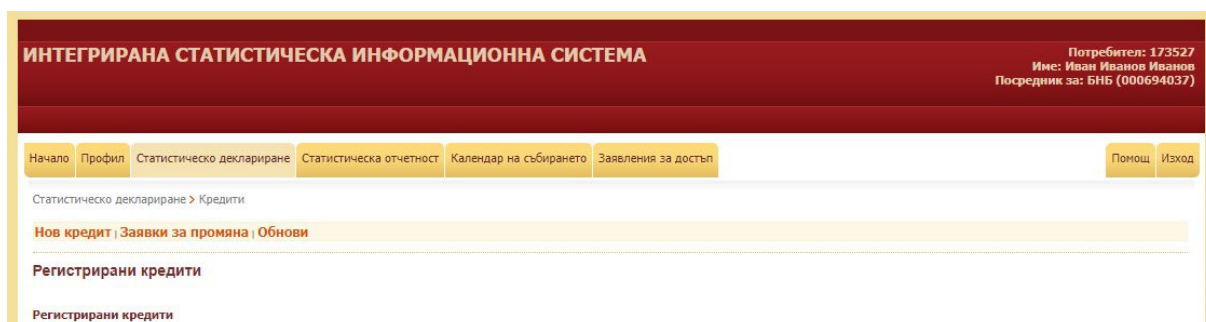
декларацията в срок от 5 работни дни от подаването ѝ.

Удостоверяването на подадени по електронен път декларации се осъществява чрез подаване на заявление за това с посочване на регистрационния номер на декларацията и идентификатора на местното лице (ЕИК/код по БУЛСТАТ). Заявлението се изпраща на имейл bored@bnbank.org от имейла на автора на КУКЕП, с който е подадена декларацията по електронен път. В отговор БНБ изпраща на същия имейл електронно подписан PDF образец на подадената декларация.

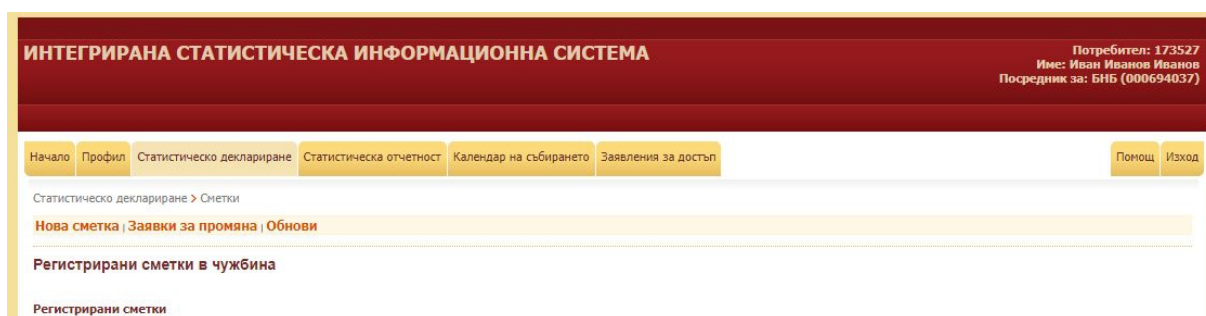
4.2. Попълване и подаване на нова декларация

След избиране на съответната връзка от началния екран на меню **Статистическо деклариране**, на екрана се визуализират съществуващите към момента регистрации в ИСИС (вж [т. 4.4.](#)).

За попълване и подаване на нова декларация се избира съответната връзка в горния ляв ъгъл: *Нов кредит* (Фиг. 17), *Нова сметка* (Фиг. 18), *Нова инвестиция* или *Нова дългова ценна книга*.

Фиг. 17. Деклариране на финансови кредити -> Нов кредит

Фиг. 18. Деклариране на сметки в чужбина -> Нова сметка

На екрана се отваря съответната форма за попълване на нова декларация (Фиг.

19, Фиг. 20).

При попълване на декларацията има задължителни и допълнителни характеристики (атрибути). Задължителните полета са отбелязани с (*). Част от полетата стават задължителни в зависимост от попълнената информация в други полета, за което системата информира при проверка на регистрацията с бутон *Провери*.

Фиг. 19. Деклариране на нов финансов кредит

При регистрацията на кредит се попълват и т.нар. структурни атрибути. Това са *Схема на усвояване на кредита* и *Схема на изплащане на кредита*. Те са представени в табличен вид в долната част на екрана, с възможност за добавяне и изтриване на ред от структурата посредством бутоните *Добави* и *Изтрий*. Бутон *Копирай от изборния* копира изборния ред, като дава възможност за многократно добавяне на повтарящи се суми за изплащане. В комбинация с бутона *Интервал в месеци* и избор на желания интервал, през който се получават траншовете или се извършват плащанията е предоставена възможност за лесно въвеждане дори на кредити, чийто матуритет е по-

голям. При попълване на данни в *Схема на усвояване на кредита* следва да се избере типа на операцията, съответно *PRC* за *плащанията по главницата* и *INT* – за *тези по лихвата*.

Фиг. 20. Деклариране на нова инвестиция в чужбина

При деклариране на нова инвестиция в чужбина, има възможност тя да се регистрира без крайна дата на валидност. В този случай се маркира чекбокса *Без крайна дата*.

Указанията за попълване на всеки конкретен атрибут на декларацията, могат да се видят при натискане на левия бутон на мишката върху заглавието на атрибута (Фиг. 21).

Начало
Профил
Статистическо деклариране
Статистическа отчетност
Заявления за достъп
Помощ
Изход

Статистическо деклариране > Кредити > Нов кредит

Регистрация на нов кредит

Основни характеристики

* Посока на кредита

Допълнителни характеристики

Посока на кредита
Посочва се дали финансовият кредит е предоставен от местното лице на чуждестранно лице (код 1) или е предоставен от чуждестранно лице (код 2).

Размер на кредита
Посочва се размерът на кредита, съгласно договора на кредита в посочената валута.

Ставка на фиксирания лихвен процент
В случай, че кредитът е с фиксиран лихвен процент, се посочва неговата стойност.

Схема на изплащане на кредита
Посочат се датата и размерът на предстоящите плащания на главницата и датата на лихвените плащания до пълното погасяване на кредита в посочената валута. Полето е задължително, когато е отбелязан вид на кредита "Финансов заем", "Финансов лизинг" или "Допълнителни парични вноски по чл.134 от Търговския закон" и погасяването на главницата се извършва на равни части, по ануитетна или друга схема.

Схема на усвояване на кредита
Посочат се датата и размерът на предстоящите усвоявания по кредита в посочената валута. Полето е задължително, когато е отбелязан вид на кредита "Финансов заем", "Финансов лизинг" или "Допълнителни парични вноски по чл.134 от Търговския закон" и погасяването на главницата се извършва на равни части, по ануитетна или друга схема.

Чуждестранна обслужваща банка
Посочва се чуждестранна обслужваща банка по кредита, ако има такава.

Чуждестранно лице кредитор/кредитополучател
Посочва се името на чуждестранното лице - кредитор, съответно кредитополучател.

Чуждестранно лице: държава
Посочва се държавата на резидентност на чуждестранното лице - кредитор, съответно кредитополучател.

Чуждестранно лице: сектор
Отбелязва се полето, отговарящо на институционалния сектор на чуждестранно лице - кредитор, съответно кредитополучател, в съответствие с сектора по ЕСС 2010.

Чуждестранно лице: тип

Фиг. 21. Указания за попълване на атрибути

След попълване на декларацията се избира бутона *Провери*.

Това действие инициира стартиране на проверките за консистентност на данни, описани в [т. 4.3](#). Формални проверки при подаване на декларации от този документ.

Бутон *Откажи* затваря декларацията без да записва попълнените данни.

В случай че е открито несъответствие, на екрана се визуализира описание на грешката/грешките, които следва да бъдат поправени.

Статистическо деклариране > Сметки > Нова сметка

Регистрация на нова сметка

Допълнителни характеристики

* Активна/закрита	Активен кредит/Активна сметка	
* Дата на откриване на сметката	A-Активен кредит/Активна сметка	
* Валута на сметката	01.07.2024	
* Вид на сметката	EUR	
* Сроочност на сметката	EUR-Евро	
	Прехвърляема	
	TRANS-Прехвърляема	
	Дългосрочен оригинален матуритет (над 1 година или без	
	L-Дългосрочен оригинален матуритет (над 1 година или	
	без срок)	
Сметка по договор за управление на средства		
* Чуждестранно лице: наименование	BANK	
Лидер на сметката по договор за управление на средства		
* Държава, в която е регистрирана сметката	AT - Австрия	
Държава на лидера на сметката по договор за средства	AT-Австрия	
* Чуждестранно лице: тип	D4 - Несвързани чуждестранни лица /различни от D1, D2 и D3/	
* Чуждестранно лице: сектор	D4-Несвързани чуждестранни лица /различни от D1, D2 и D3/	
* Тип лихва	Депозитни институции без централната банка	
Ставка на фиксиран лихвен процент	S122-Депозитни институции без централната банка	
База на лихвения процент (индекс)	Фиксиран лихвен процент	
База на лихвения процент (число)	02-Фиксиран лихвен процент	
Надбавка на плаващия лихвен процент		
Коментар		

1. ERROR: Атрибутът [Ставка на фиксиран лихвен процент] е задължителен,когато атрибут [Тип лихва] има стойност [02-Фиксиран лихвен процент]

Фиг. 22. Неуспешен формален контрол

В случай че данните са преминали успешно през проверките за консистентност, на екрана се визуализира съобщение **Въведените данни са проверени и са коректни!** и се отваря диалог за подаване на подписана информация:

ИНТЕГРИРАНА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА

Потребител: 144411
Име: Иван Иванов Иванов
Директно за: Българска народна банка (000694037)

Начало Профил Статистическо деклариране Статистическа отчетност Заявления за достъп Помощ Изход

Статистическо деклариране > Сметки > Нова сметка

Регистрация на нова сметка

Допълнителни характеристики

Електронно подписване

Моля, не затваряйте този прозорец, преди да сте приключили с подаването

Стъпка 1. Свалете PDF за подписване и го запазете на локалния си компютър

Моля, не отваряйте файла, преди да бъде запазен

Стъпка 2. Подпишете PDF-а със софтуер за електронно подписване на документи, като използвате опцията "подпис отделно от файла" (detached signature)

Стъпка 3. Прикачете генерирания подпис, като изберете начин за кодиране спрямо настройките на използвания софтуер за подписване

Типа на файла* ☐ base64 ☒ binary

Подпис*

Справка на

База на лихвения процент (индекс)

База на лихвения процент (число)

Надбавка на плаващия лихвен процент

Коментар

Въведените данни са проверени и са коректни!

ПРОВЕРИ - при коректно попълнени данни отваря диалог за генериране на PDF и подаване на подписан файл
ОТКАЖИ - затваря декларацията без да записва попълнените данни

Фиг. 23. Подаване на данни след успешна проверка

Стъпките, които следват са:

1. Свляяне на PDF за подписване;
2. Подписване на PDF-а със софтуер на издателя на КУКЕП (задължително е създаването на подпис, отделно от файла (detached signature);
3. Избор на начин за кодиране спрямо настройките на използвания софтуер за подписване;
4. Прикачване само на генерирания подпис с разширение p7s;
5. Подаване в системата.

Допълнителна информация относно подаването на подписани документи в ИСИС, както и примерни екрани, можете да откриете в приложението *"Подаване на информация в ИСИС - описание с примерни екрани"* към Указанието.

Обработването на декларацията от служител на БНБ се извършва в срок от 5 работни дни от подаването ѝ.

При одобряване на декларацията от служител на БНБ, тя получава уникален регистрационен номер (Н^Имер на БНБ), който я идентифицира еднозначно, като потребителят получава системен имейл за това.

ИТЕГРИРАНА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА

Потребител: 144411
Име: Иван Иванов Иванов
Директно за: Българска народна банка (000694037)

Начало Профил Статистическо деклариране Статистическа отчетност Заявления за достъп Помощ Изход

Статистическо деклариране > Сметки

Нова сметка | Заявки за промяна | Обнови

Регистрирани сметки в чужбина

Регистрирани сметки

Дата на регистрация	Регистрационен номер	Състояние	Чуждестранен субект	Държава	Валута	Лог на обработката
25.03.2019	3/00151186/003	активна	Bank	Германия	USD	Лог

Активна/закрита Активен кредит/Активна сметка

Дата на откриване на сметката 01.03.2019

Валута на сметката USD

Салдо при деклариране 1000

Вид на сметката Непрекъвяема

Срочност на сметката Дългосрочен оригинален матуритет (над 1 година или без срок)

Чуждестранно лице: наименование Bank

Държава, в която е регистрирана сметката DE - Германия

Чуждестранно лице: тип D4 - Несвързани чуждестранни лица /различни от D1, D2 и D3/

Чуждестранно лице: сектор Парично-финансови институции, различни от централна банка (S122 + S123)

Тип лихва Фиксиран лихвен процент

Ставка на фиксиран лихвен процент 2

База на лихвения процент (индекс)

База на лихвения процент (число)

Надбавка на плаващия лихвен процент

Коментар

Фиг. 24. Статус "активна" на регистрацията на нова сметка след одобряване от БНБ

4.3. Формални проверки при подаване на декларации

4.3.1. При подаване на Декларация-форма СПБ-1 за финансови кредити между местно и чуждестранно лице (първоначална или коригираща):

- Атрибут Държава на чуждестранна обслужваща банка (FOR_BANK_COUN) е задължителен, когато е попълнена стойност в Чуждестранна обслужваща банка (FOR_BANK);

- План за усвояване и План за погасяване са задължителни, когато Вид на кредита (CREDIT_TYPE) е Финансов заем (LOAN), Финансов лизинг (LEAS) или Допълнителни парични вноски по чл.134 от ТЗ (L134) и в същото време Погасяване на главницата (CREDIT_PAYMENT_TYPE) е Анюитетни вноски (01), Друга схема (04) или На равни части (05);
- Ставка на фиксирания лихвен процент (INTEREST_FIXED) е задължителен когато Лихвени плащания (CREDIT_INTEREST_TYPE) е Фиксиран лихвен процент (01);
- База на лихвения процент (индекс) (INTEREST_BASE) и Надбавка на плаващия лихвен процент (INTEREST_COEF) са задължителни, когато Лихвени плащания (CREDIT_INTEREST_TYPE) е Плаващ лихвен процент с база индекс (03);
- База на лихвения процент (число) (INTEREST_BASE_NUM) е задължителен когато Лихвени плащания (CREDIT_INTEREST_TYPE) е Плаващ лихвен процент с база число (05);
- В План за усвояване и План за погасяване Датите на транша/плащането трябва да са в периода на кредита (между Дата на договора (CONTRACT_START_DATE) и Крайна дата на договора (CONTRACT_END_DATE));
- В План за усвояване и План за погасяване Сума за усвояване/плащане (общо) трябва да е по-малка или равна на Размер на кредита (CREDIT_AMOUNT).

4.3.2. При подаване на Декларация-форма СПБ-2 за сметки, открити в чужбина (първоначална или коригираща):

- Ставка на фиксирания лихвен процент (INTEREST_FIXED) е задължителен когато Лихвени плащания (CREDIT_INTEREST_TYPE) е Фиксиран лихвен процент (01);
- База на лихвения процент (индекс) (INTEREST_BASE) и Надбавка на плаващия лихвен процент (INTEREST_COEF) са задължителни когато Лихвени плащания (CREDIT_INTEREST_TYPE) е Плаващ лихвен процент с база индекс (03);

- База на лихвения процент (число) (INTEREST_BASE_NUM) е задължителен когато Лихвени плащания (CREDIT_INTEREST_TYPE) е Плаващ лихвен процент с база число (05);
- Лидер на сметката по договор за управление на средства е задължителен, когато Сметка по договор за управление на средства е попълнен;
- Държава на лидера на сметката по договор за средства е задължителен, когато Сметка по договор за управление на средства е попълнен.

4.3.3. При подаване на Декларация-форма СПБ-3 за преки инвестиции в чужбина (първоначална или коригираща):

- Атрибути:
 - FP_NAME (Чуждестранно лице: наименование)
 - FP_COUNTRY (Чуждестранно лице: държава на седалище)
 - FP_SECTOR_ESA2010 (Чуждестранно лице: сектор)
 - FP_PARTICIPATION (Участие в капитала на чуждестранното лице (%))
 - FP_CAPITAL (Чуждестранно лице: Вид на капитала)

са задължителни, когато Първоначалната инвестиция е за: (TYPE) 2.1. или 2.2.

- Атрибут Държава, в която е придобит имот (REAL_ESTATE_COUNTRY) е задължителен, когато Първоначалната инвестиция е за: (TYPE) е 2.3.
- Структурният атрибут Стойност на инвестицията е задължителен. Прямо хартиените форми се попълва по следния начин:

Съответствие на полетата с образа на СПБ-3			
Първоначалната инвестиция е за: (TYPE)	Стойност на инвестицията (INV_ACQUISITION)		
	Стойност	Валута	Дата
2.1.	Записан капитал от местното лице-инвеститор: (Размер)	Записан капитал от местното лице-инвеститор: (Валута)	Дата на регистриране на дружеството в чужбина
2.2.	Стойност на придобитото участие по цена на	Стойност на придобитото участие по цена на	Дата на придобиване на собствеността

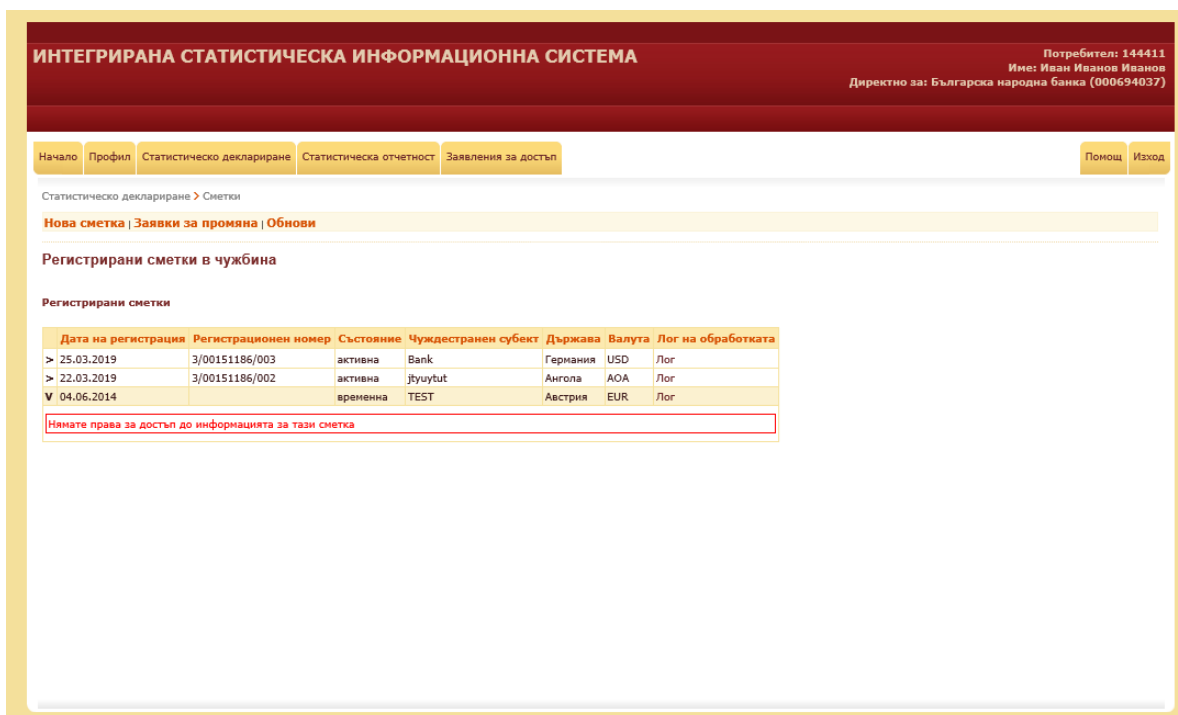
	придобиване: (Размер)	придобиване: (Валута)	
2.3.	Стойност на имота по цена на придобиване: (Размер)	Стойност на имота по цена на придобиване: (Валута)	Дата на придобиване на собствеността

4.4.Разглеждане на регистрации

След избиране на съответната връзка от началния екран на меню *Статистическо деклариране*, на екрана се визуализират съществуващите към момента регистрации за местното лице в ИСИС (съответно кредити, сметки в чужбина, преки инвестиции или емитирани дългови ценни книжа).

В съответствие със заявления и предоставен достъп, потребителят би могъл да разгледа детайлите за съществуващите регистрации. Разглеждането на детайлите за конкретна регистрация, при повече от една такава и наличие на необходимите права на достъп, става с натискане с мишката на реда на избраната за разглеждане регистрация. Друга възможност за разкриване и скриване на детайлите за конкретна регистрация е със стрелката в първата колона на таблицата (> *Виж детайли* или **V** *Скрий детайли*).

В случай че потребителят няма необходимите права за достъп до съответната регистрация, системата изписва съобщение за това и детайлите на регистрацията не се визуализират.

Фиг. 25. Стандартен достъп до данни, подадени с друг КУКЕП

В ИСИС се съхранява историческа информация за всяка регистрация.

4.5.Промяна на декларираните данни в ИСИС – подаване на коригираща декларация

Данните за вече декларирана сделка, която е получила регистрационен номер на БНБ, могат да се променят при избор на връзка *Заявка за промяна -> Нова заявка за промяна* в съответното подменю на менюто **Статистическо деклариране**.

Чрез заявка за промяна (тип „историческа промяна“) се отразява и всяко приключване на регистрация.

Заявка за промяна на регистрирана декларация може да се направи, само ако крайната дата на регистрацията е след текущата дата.

4.5.1. Заявка за промяна тип „корекция“

В случай че е необходима корекция на погрешно попълнена декларация, при подаване на заявка за промяна не се променя периодът на валидност на регистрацията (атрибути *От дата – До дата*).

Редактират се само допълнителните характеристики на регистрацията, които е необходимо да бъдат коригирани.

4.5.2. Заявка за промяна тип „историческа промяна”

В случай че е необходимо отразяване на промяна в параметрите на декларирана сделка (напр. удължен срок на кредит, променен лихвен процент, променен кредитор и т.н.), при подаване на заявка за промяна се посочва периодът, от който промените са валидни чрез промяна на атрибут *От дата*. В случай че промяната важи от даден момент за неопределено време в бъдещето, се избира опция *Без крайна дата* (системата автоматично посочва 2500 г. като крайна дата на периода, за който важи промяната).

След това се променят и допълнителните характеристики, които е необходимо да бъдат актуализирани.

4.5.3. Заявка за приключване на регистрация

Със заявка за промяна тип „историческа промяна” (вж [т. 4.5.2.](#)) се отразява и приключване на регистрация (напр. изплащане или прехвърляне на кредит, закриване на сметка, прекратяване на пряка инвестиция в чужбина, падежиране или предсрочно обратно изкупуване на ценни книжа и т.н.). В атрибут *От дата* се посочва датата, от която регистрацията е неактивна, а в допълнителните характеристики се променя статуса (активен/приключен кредит; активна/закрита сметка, т.н.)

4.5.4. Подаване на заявката

При подаване на нова заявка се попълва поле „Причина за промяна”, в което потребителят описва причините за промяна на атрибутите (корекция на данни, предоговаряне, закриване на сметка, изплащане на кредит и т.н.).

В централната част на екрана са атрибутите на регистрацията с попълнени актуални за избрания период на регистрацията стойности и с възможност за редакция. Вдясно от тях са също актуалните стойности за периода, но без възможност за редакция. Те са помощна информация за потребителите.

При избор на бутон *Запиши*, заявката за промяна се записва и е в статус „редакция”. Това позволява на потребителя да продължи впоследствие да я редактира и след това да я подаде, както и да я изтрие.

Бутон *Откажи* затваря заявката без да я записва в редакция.

При избор на бутон *Провери* се прави проверка за изчерпателност и консистентност на данните в съответствие с [т. 4.3](#). Формални проверки при подаване на декларации.

В случай че данните са преминали успешно през проверките за консистентност на екрана се визуализира съобщение **Въведените данни са проверени и са коректни!**

При коректно въведени данни и избиране на бутон *Подай* на екрана се визуализира диалогът за подаване на подписана информация.

Фиг. 26. Подаване на данни след успешна проверка

Стъпките, които следват са:

1. Сваляне на PDF за подписване;
2. Подписване на PDF-а със софтуер на издателя на КУКЕП (задължително е създаването на подпис, отделно от файла (detached signature));

3. Избор на начин за кодиране спрямо настройките на използвания софтуер за подписване;

4. Прикачване само на генерирания подпис с разширение p7s;

5. Подаване в системата.

Допълнителна информация относно подаването на подписани документи в ИСИС, както и примерни екрани, можете да откриете в приложението *”Подаване на информация в ИСИС - описание с примерни екрани”* към Указанието.

Подадените заявки за промяна се преглеждат от двама експерти на БНБ на принципа „четири очи”. При одобрение, системата автоматично актуализира данните за съответната регистрация и потребителят получава уведомителен имейл. Ако заявката бъде отхвърлена, системата не променя данните и отново изпраща уведомителен имейл с причините за отхвърляне. В системата се пази история за всички заявки, създадени за конкретна регистрация.

Одобрени или отхвърлени заявки не могат да се редактират.

ИНТЕГРИРАНА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА

Потребител: 144411
Име: Иван Иванов Иванов
Директно за: Българска народна банка (000694037)

Начало
Профил
Статистическо деклариране
Статистическа отчетност
Заявления за достъп
Помощ
Изход

Статистическо деклариране > Сметки > Заявки за промяна

Заявки за промяна на атрибути на сметка

Нова заявка за промяна
Обнови

Заявки за промяна на сметки

№	Активен?	Дата на заявката	Статус	Начална дата	Крайна дата	Причина за промяна	Коментар от експерт	Пореден номер на заявката	Дата на последна промяна	Въведена от	Променена от	Лог на обработката
93478	Да	25.03.2019	подадена	01.03.2019	01.01.2500			89503	25.03.2019 12:25:54			Лог

Промени върху атрибути

Име	Стара стойност	Заявена стойност	Тип стойност	Задължителен	Изисква одобрение?
Тип лихва	Фиксиран лихвен процент	Безлихвен	номенклатура (list)	Да	Да
Ставка на фиксирания лихвен процент	2		числови	Не	Да

Фиг. 27. Заявки за промяна

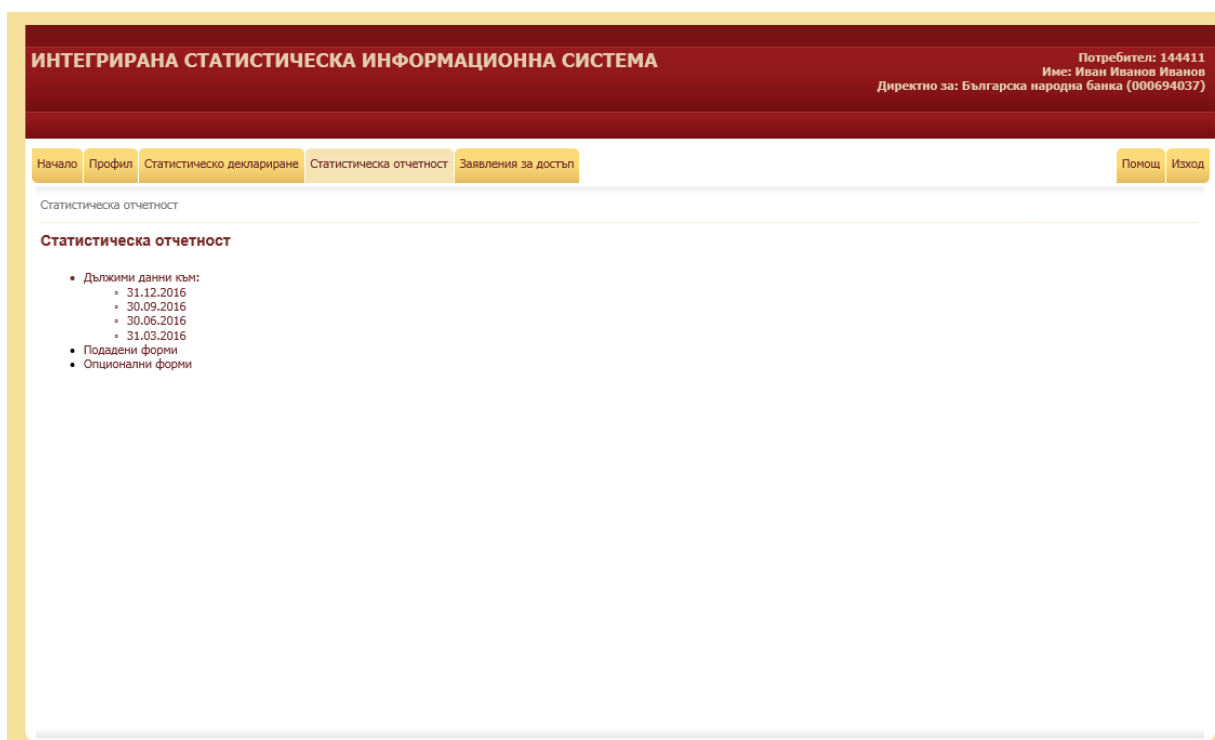
5. Статистическа отчетност

5.1. Общи положения

В меню *Статистическа отчетност* на Портала се подават статистически отчетни форми за местни юридически лица и ЕТ и местни физически лица по реда на чл. 8 и чл. 10 от Валутния закон и чл. 42 от Закона за БНБ.

Задължително се подават по електронен път отчетни форми СПБ-4, СПБ-4А, СПБ-6А, СПБ-6Б, СПБ-7, СПБ-7Б, СПБ-11, СПБ-11А, СПБ-12 и СПБ-Н, когато в тях се попълват повече от пет записа, както и отчетните форми за притежавани ценни книжа (DR, CR, СПБ-10А и СПБ-10Б), за емитирани дългови ценни книжа (СПБ-9Б, СПБ-9В, СПБ-9Г и СПБ-9Д), отчетните форми, които подават банките, инвестиционните фондове, лизинговите и кредитиращите дружества, застрахователните компании, пенсионните фондове и пенсионноосигурителните дружества.

Меню *Статистическа отчетност* има три подменюта: *Дължими форми*, *Подадени форми* и *Опционални форми*.

Фиг. 28. Статистическа отчетност

5.2.Дължими форми

Дължимите отчетни форми се определят в съответствие с изискванията на Валутния закон, Закона за БНБ и издадените към тях наредби.

При наличие на регистрация на сделка по реда на чл. 7, ал. 5 от Валутния закон, се дължи съответната, свързана с него отчетна форма (например: след регистрацията на финансов кредит (с декларация-форма СПБ-1), се дължи тримесечна отчетна форма за движението по кредитите СПБ-4 или годишна форма СПБ-4А). По тази конфигурация се определя дали се дължат и отчетни форми СПБ-5, СПБ-7, СПБ-9Б, СПБ-9В, СПБ-9Г, СПБ-9Д, СПБ-10А и СПБ-10Б. Отчетни форми, свързани с регистрации, се дължат до приключване на регистрацията, което се отразява чрез заявка за промяна на декларация (вж [т. 4.5.3.](#)).

Форми СПБ-6А и СПБ-6Б се планират като дължими, в случай че в края на предходното тримесечие общият размер на отчетените вземания, съответно задължения към чуждестранни лица надхвърля 100 000 евро или равностойността им в чуждестранна валута.

Отчетни форми СПБ-11, СПБ-11А и СПБ-12 са дължими, когато местното лице е включено в извадката за отчитане за съответната година.

Отчетни форми за притежавани ценни книжа в собствен портфейл (DR) са дължими от всички местни лица от институционален сектор „Финансови предприятия”.

Формите се виждат като дължими към даден отчетен период, когато Порталът е отворен за тяхното подаване. Уведомителни имейли за дължимите форми и сроковете за подаване на първоначални и ревизирани данни се изпращат от системата непосредствено преди всяко отваряне на Портала.

Всеки потребител може да види дължимите форми само за отчетните единици, за които има одобрен достъп до Портала. В случай че потребителят има одобрен достъп за повече от една отчетна единица, се виждат планираните форми за всяка отделна отчетна единица в контекста на съответната отчетна единица, зададен при вход в Портала.

Формите са групирани по периоди (подредени хронологично с начало формите, дължими за текущия период) и по статистики. На първо място са изброени подадените форми, а след тях – входни форми в редакция.

Отчетните форми, свързани с регистрации, могат да се дължат за няколко декларирани сделки от един тип (напр. СПБ-4 при регистрирани повече от един кредити). В Портала може да се види за колко и за кои регистрации се дължи дадена форма.

Една форма престава да бъде дължима за даден период, когато е успешно подадена (визуализира се във всички подменюта на *Статистическа отчетност* със статус „необработена“, а в подменю *Дължими форми*, статусът на подаването за даден тип форма е „очаква одобрение“). Формата става дължима за подаване отново при отхвърляне на експертен контрол.

ИНТЕГРИРАНА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА

Потребител: 144411
Име: Иван Иванов Иванов
Директно за: Българска народна банка (000694037)

Начало Профил Статистическо деклариране Статистическа отчетност Заявления за достъп Помощ Изход

Статистическа отчетност > Дължими входни форми към 31.12.2016

Дължими входни форми към 31.12.2016

Статистическа отчетност на юридическите лица и ЕТ

СПБ-11 Отчет за операциите между местни и чуждестранни лица, свързани с услуги, възнаграждения и безвъзмездните постъпления и плащания (SPB11_BPM6) [Нова форма](#) [Зареди файл](#) [Изтегли шаблон](#)

Честота на подаване: Тримесечно
Статус: **Очаква одобрение**
[Изтегли указания за попълване](#)

Подадени входни форми

- Статус: Необработена;
Въведена на: 22.03.2019 17:44:13 от: Иван Иванов Иванов; Тип на отчета: Първоначален отчет; Отчетна дата: 31.12.2016; №: 1611381
Журнал от проверки: [виж](#)
[Нова като текущата](#) [Разгледай](#) [Изтегли PDF](#)

Входни форми в редакция

- Въведена на: 22.03.2019 17:45:19 от: Иван Иванов Иванов; Тип на отчета: Коригиращ отчет; Отчетна дата: 31.12.2016; №: 1611401
[Редактирай](#) [Разгледай](#) [Изтрий](#)

Фиг. 29. Дължими форми -> статус на подаване "Очаква одобрение"

Ако няма успешно подадена дължима форма за даден период, в подменю *Дължими форми*, статусът на подаването за даден тип форма е „Дължи данни“. Това важи и за случаите, в които формата е подадена на хартиен носител в БНБ, но все още не е въведена в системата от служител на БНБ.

ИНТЕГРИРАНА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА

Потребител: 144411
Име: Иван Иванов Иванов
Директно за: Българска народна банка (000694037)

Начало
Профил
Статистическо деклариране
Статистическа отчетност
Заявления за достъп
Помощ
Изход

Статистическа отчетност > Дължими входни форми към 31.03.2016

Дължими входни форми към 31.03.2016

Статистическа отчетност на юридическите лица и ЕТ

СПБ-11 Отчет за операциите между местни и чуждестранни лица, свързани с услуги, възнаграждения и безвъзмездните постъпления и плащания (SPB11_BRM6)

Нова форма
Зареди файл
Изтегли шаблон

Честота на подаване: Тримесечно
Статус: **Дължи данни**
Изтегли указания за попълване

Входни форми в редакция

- Введена на: 22.03.2019 17:45:19 от: Иван Иванов Иванов; Тип на отчета: Коригиращ отчет; Отчетна дата: 31.12.2016; №: 1611401

Редактирай
Разгледай
Изтрий

Фиг. 29. Дължими форми -> статус на подаване "Очаква одобрение"

В подменю *Дължими форми* потребителите могат:

- да подадат нова форма (*бутоните се намират вдясно от заглавието на всяка форма*):
 - чрез попълване на екран и подаване на генериран от системата PDF (*бутон Нова форма*);
 - чрез xls шаблон (*бутон Зареди файл*), който е предварително изтеглен от системата (*бутон Изтегли шаблон*).
- за входни форми, записани в редакция, в зависимост от това дали са попълнени на екран или в xls шаблон:
 - да ги редактират (*бутон Редактирай* или *бутон Зареди редактиран файл*);
 - да ги разгледат (*бутон Разгледай* или *бутон Изтегли файл*);
 - да ги изтрият (*бутон Изтрий*).

Входни форми в редакция

- Введена на: 25.03.2019 14:38:10 от: Иван Иванов Иванов; Тип на отчета: Първоначален отчет; Отчетна дата: 31.12.2016; №: 1611423

Изтегли файл
Зареди редактиран файл
Изтрий
- Введена на: 22.03.2019 17:45:19 от: Иван Иванов Иванов; Тип на отчета: Коригиращ отчет; Отчетна дата: 31.12.2016; №: 1611401

Редактирай
Разгледай
Изтрий

Фиг. 30. Входни форми в редакция

- за входни форми, попълнени на екран и подадени чрез PDF, генериран от системата:

- да ги разгледат (бутон *Разгледай*);
- да ги копират (бутон *Нова като текущата*);
- да ги изтеглят в PDF вариант (бутон *Изтегли PDF*).
- за входни форми, попълнени и подадени чрез xls шаблон:
 - да изтеглят попълнения xls шаблон (бутон *Изтегли файл*);
 - да изтеглят архив (zip) с попълнения xls шаблон и PDF файл, който удостоверява подаването му (файловете се свързват чрез еднакъв НМАС (хеширан ключ за достоверност на съобщенията), посочен в тях) (бутон *Изтегли zip*).

5.3. Подадени форми

Подменю ***Подадени форми*** позволява филтриране и разглеждане на подадените за отчетната единица статистически отчетни форми в зависимост от правата на достъп на потребителя, както и проследяване на статуса на подадена отчетна форма. При натискане на бутона *Журнал за проверки* за конкретната входна форма е възможно проследяване и на резултата от обработките, през които минава формата.

След обработка на формата от експерт на БНБ (вж [т. 5.5.4.2](#). Експертен контрол), в това подменю се визуализира и Коментар на експерт на БНБ (вдясно от статуса на формата) с причини за одобряване/отхвърляне или друга информация.

Формите са подредени хронологично (в низходящ ред), по статистики.

ИНТЕГРИРАНА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА

Потребител: 144411
Име: Иван Иванов Иванов
Директно за: Българска народна банка (0006/94037)

Начало Профил Статистическо деклариране Статистическа отчетност Заявления за достъп Помощ Изход

Статистическа отчетност > Подадени входни форми

Подадена от дата:
 Подадена до дата:
 Отчетна дата:
 Статус:
 Входна форма:
 Контакт:
 Без отчетна дата: ☐

Търси Изпрати

Подадени входни форми към 30.06.2018

Статистика на ценните книжа

Форма СПБ-9Д Ликвидни плащания по дългови ценни книжа (DEBTSEC_INCOME_BPM6)

- Статус: Необработен;
Въведена на: 25.03.2019 14:15:50 от: Иван Иванов Иванов; Тип на отчета: Персонален отчет; №: 1611421
Журнал от проверки: [вж](#)
[Изтегли файл](#) [Изтегли PDF](#)

Подадени входни форми към 31.12.2017

Статистическа отчетност на юридическите лица и ЕТ

Форма СПБ-6А Тримесечен отчет за вземанията на местни лица от чуждестранни лица (SPB6A_BPM6)

- Статус: Редакция;
Въведена на: 07.03.2018 10:17:28 от: Иван Иванов Иванов; Тип на отчета: Персонален отчет; №: 1601373
Журнал от проверки: [вж](#)
[Разгледай](#)

Фиг. 31. Подадени форми

В подменю *Подадени форми* потребителите могат:

- за входни форми, записани в редакция - да ги разгледат (бутон *Разгледай*)

СПБ-11 Отчет за операциите между местни и чуждестранни лица, свързани с услуги, възнаграждения и безвъзмездните постъпления и плащания (SPB11_BPM6)

- Статус: Редакция;
Въведена на: 22.03.2019 17:45:19 от: Иван Иванов Иванов; Тип на отчета: Коригиращ отчет; №: 1611401
Журнал от проверки: [вж](#)
[Разгледай](#)

Фиг. 32. Операции с входна форма в редакция в меню Подадени форми

- за входни форми, попълнени на екран и подадени чрез PDF, генериран от системата:
 - да ги разгледат (бутон *Разгледай*);
 - да ги копират (бутон *Нова като текущата*);
 - да ги изтеглят в PDF вариант (бутон *Изтегли PDF*).

Форма СПБ-10 ЦК, придобити чрез чуждестранен посредник - декларация (SPB10_BPM6)

- Статус: Необработена;
Введена на: 22.03.2019 17:44:13 от: Иван Иванов Иванов; Тип на отчета: Първоначален отчет; №: 1611381
Журнал от проверки: [виж](#)

Разгледай Нова като текущата Изтегли PDF

Фиг. 33. Операции с подадени входни форми в меню Подадени форми

- за входни форми, попълнени и подадени чрез xls шаблон:
 - да изтеглят попълнения xls шаблон (бутон *Изтегли файл*);
 - да изтеглят архив (zip) с попълнения xls шаблон и PDF файл, който удостоверява подаването му (файловете се свързват чрез еднакъв НМАС (хеширан ключ за достоверност на съобщенията), посочен в тях) (бутон *Изтегли zip*).

Форма СПБ-9Д Лихвени плащания по дългови ценни книжа (DEBTSEC_INCOME_BPM6)

- Статус: Необработена;
Введена на: 25.03.2019 14:15:50 от: Иван Иванов Иванов; Тип на отчета: Първоначален отчет; №: 1611421
Журнал от проверки: [виж](#)

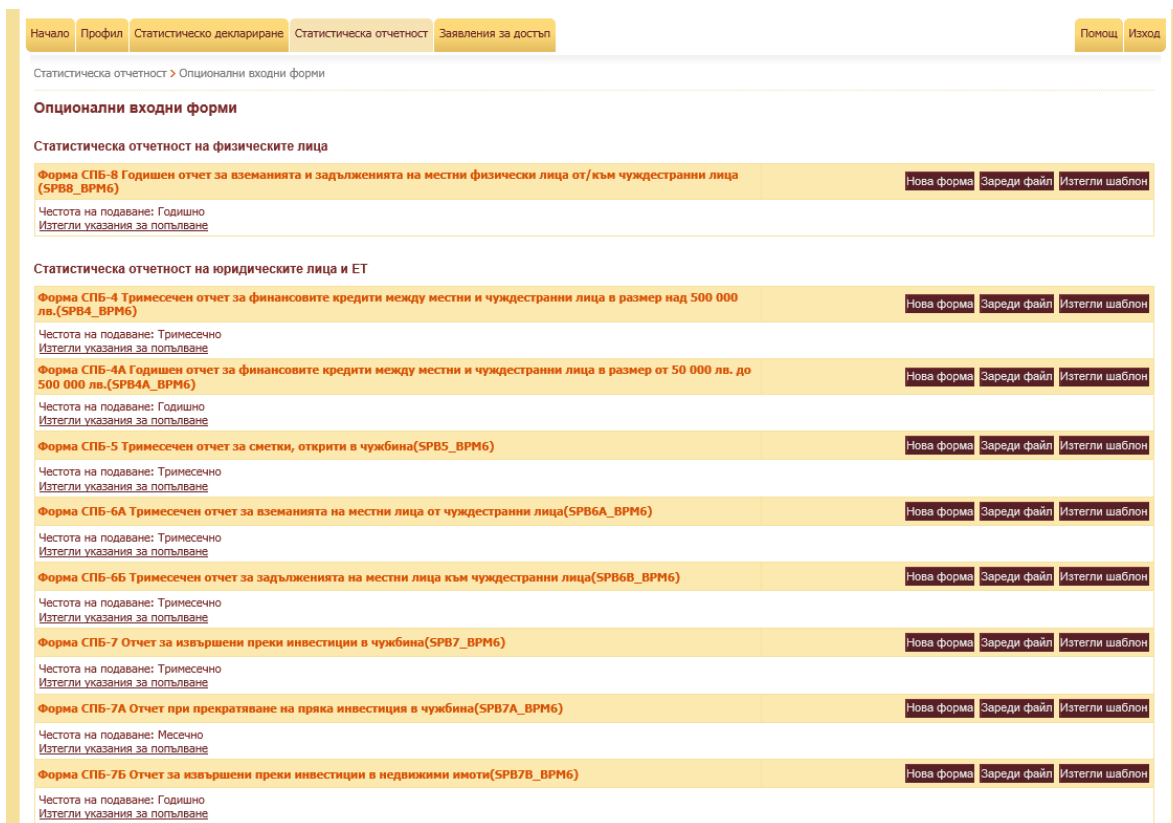
Изтегли файл Изтегли zip

Фиг. 34. Операции с входни форми, подадени с xls шаблон, в меню Подадени форми

5.4. Опционални форми

От подменю **Опционални форми** могат да се подадат всички отчетни форми, разработени за електронно подаване чрез Портала на ИСИС и без да са обозначени като дължими за съответната отчетна единица. Такива са, например, СПБ-6А и СПБ-6Б (за възникнали през отчетни период вземания и задължения, които надхвърлят 100 000 евро), СПБ-8, СПБ-Н и др.

Формите са подредени по вид статистика, име на формата, след което са разделени на подадени и входни форми в редакция, в които категории са подредени хронологично по отчетен период (в низходящ ред).

Фиг. 35. Опционални форми

В подменю **Опционални форми** потребителите могат:

- да подадат нова форма (бутоните се намират вдясно от заглавието на всяка форма):
 - чрез попълване на екран и подаване на генериран от системата PDF (бутон *Нова форма*);
 - чрез xls шаблон (бутон *Зареди файл*), който е предварително изтеглен от системата (бутон *Изтегли шаблон*).
- за входни форми, записани в редакция, в зависимост от това дали са попълнени на екран или в xls шаблон:
 - да ги редактират (бутон *Редактирай* или бутон *Зареди редактиран файл*);
 - да ги разгледат (бутон *Разгледай* или бутон *Изтегли файл*);
 - да ги изтрият (бутон *Изтрий*).
- за входни форми, попълнени на екран и подадени чрез PDF, генериран от системата:

- да ги разгледат (бутон *Разгледай*);
 - да ги копират (бутон *Нова като текущата*);
 - да ги изтеглят в PDF вариант (бутон *Изтегли PDF*).
- за входни форми, попълнени и подадени чрез xls шаблон:
- да изтеглят попълнения xls шаблон (бутон *Изтегли файл*);
 - да изтеглят архив (zip) с попълнения xls шаблон и PDF файл, който удостоверява подаването му (файловете се свързват чрез еднакъв HMAC (хеширан ключ за достоверност на съобщенията), посочен в тях) (бутон *Изтегли zip*).

Форма СРБ-6Б Тримесечен отчет за задълженията на местни лица към чуждестранни лица(SPB6B_BPM6)		Нова форма	Зареди файл	Изтегли шаблон
Честота на подаване: Тримесечно Изтегли указания за попълване				
Форма СРБ-7 Отчет за извършени преки инвестиции в чужбина(SPB7_BPM6)		Нова форма	Зареди файл	Изтегли шаблон
Честота на подаване: Тримесечно Изтегли указания за попълване				
Форма СРБ-7А Отчет при прекратяване на пряка инвестиция в чужбина(SPB7A_BPM6)		Нова форма	Зареди файл	Изтегли шаблон
Честота на подаване: Месечно Изтегли указания за попълване				
Форма СРБ-7Б Отчет за извършени преки инвестиции в недвижими имоти(SPB7B_BPM6)		Нова форма	Зареди файл	Изтегли шаблон
Честота на подаване: Годишно Изтегли указания за попълване				
СПБ-11 Отчет за операциите между местни и чуждестранни лица, свързани с услуги, възнаграждения и безвъзмездните постъпления и плащания(SPB11_BPM6)		Нова форма	Зареди файл	Изтегли шаблон
Честота на подаване: Тримесечно Изтегли указания за попълване				
Подадени входни форми				
- Статус: Необработена; Въведена на: 25.03.2019 14:37:36 от: Иван Иванов Иванов; Тип на отчета: Първоначален отчет; Отчетна дата: 31.12.2016; №: 1611422 Журнал от проверки: вж Изтегли файл Изтегли zip - Статус: Необработена; Въведена на: 22.03.2019 17:44:13 от: Иван Иванов Иванов; Тип на отчета: Първоначален отчет; Отчетна дата: 31.12.2016; №: 1611381 Журнал от проверки: вж Нова като текущата Разгледай Изтегли PDF				
Входни форми в редакция				
- Въведена на: 25.03.2019 14:38:10 от: Иван Иванов Иванов; Тип на отчета: Първоначален отчет; Отчетна дата: 31.12.2016; №: 1611423 Изтегли файл Зареди редактиран файл Изтрий - Въведена на: 22.03.2019 17:45:19 от: Иван Иванов Иванов; Тип на отчета: Коригиращ отчет; Отчетна дата: 31.12.2016; №: 1611401 Редактирай Разгледай Изтрий				
Форма СРБ12 Отчет за преки чуждестранни инвестиции в България(SPB12_BPM6_2)		Нова форма	Зареди файл	Изтегли шаблон
Честота на подаване: Тримесечно Изтегли указания за попълване				
Форма СРБ-12А Отчет за мултинационалните връзки на преките инвеститори(SPB12A_BPM6)		Нова форма	Зареди файл	Изтегли шаблон
Честота на подаване: Полу-годишно Изтегли указания за попълване				

Фиг. 36. Операции с входни форми в меню Опционални форми

5.5. Подаване на отчетни форми

Отчетните форми могат да се попълват и съответно подават по два начина:

- 1) чрез попълване на екран и подаване на генериран от системата PDF и
- 2) чрез попълване на изтеглен от системата xls шаблон

Методологически указания за попълване на формите могат да се изтеглят от линка под името на формата в подменюта *Дължими форми* и *Опционални форми*.

ИТЕГРИРАНА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА

Потребител: 144411
Име: Иван Иванов Иванов
Директно за: Българска народна банка (000694037)

Начало Профил Статистическо деклариране Статистическа отчетност Заявления за достъп Помощ Изход

Статистическа отчетност > Дължими входни форми към 30.09.2016

Дължими входни форми към 30.09.2016

Статистическа отчетност на юридическите лица и ЕТ

СПБ-11 Отчет за операциите между местни и чуждестранни лица, свързани с услуги, възнаграждения и безвъзмездните постъпления и плащания (SPB11_BPM6) [Нова форма](#) [Зареди файл](#) [Изтегли шаблон](#)

Честота на подаване: Тримесечно
Статус: **Дължи ланси**
Изтегли указания за попълване

Входни форми в редакция

- Въведена на: 25.03.2019 14:38:10 от: Иван Иванов Иванов; Тип на отчета: Първоначален отчет; Отчетна дата: 31.12.2016; №: 1611423
[Изтегли файл](#) [Зареди редактиран файл](#) [Изтрий](#)
- Въведена на: 22.03.2019 17:45:19 от: Иван Иванов Иванов; Тип на отчета: Коригиращ отчет; Отчетна дата: 31.12.2016; №: 1611401
[Редактирай](#) [Разгледай](#) [Изтрий](#)

Подадени опционални входни форми към 30.09.2016

[Опционални форми за попълване](#)

Фиг. 37. Изтегли указания за попълване

Успешно подадените отчетни форми получават статус „необработена“, което означава, че очакват обработка от служител на БНБ (извършване на експертен контрол – вж [т. 5.5.4.2.](#)). Визуализират се диалогови прозорци със съобщения, които информират потребителите за по-нататъшен експертен контрол от служители на дирекция „Статистика“ на БНБ. Системата изпраща автоматични имейли при обработката им на експертен контрол за получения окончателен статус – „одобрена“ или „отхвърлена“. След приключване на експертен контрол в подменю *Подадени форми* се визуализира и „Коментар на експерт на БНБ“ (вдясно от статуса на формата) с причини за одобряване/отхвърляне или друга информация.

5.5.1. Подаване на отчетна форма чрез попълване на екран

Попълване на отчетна форма на екран в Портала се осъществява след намиране на съответната форма в списъка с форми в подменюта *Дължими форми* или *Опционални форми* и натискане на бутона *Нова форма* вдясно от името на формата.

От бутон *Нова като текущата* във всички подменюта може да се копира вече подадена форма с въведено съдържание за предходен период, което след необходимата актуализация да се подаде за текущия отчетен период.

На екрана се отваря нова страница за попълване на избраната входна форма. На Фиг. 39. е показана страницата при избор на СПБ-4.

Фиг. 39. Попълване на нова входна форма СПБ-4 на екран

Входните форми могат да съдържат няколко таблици (напр. форма СПБ-4 включва две таблици – Остатък по кредита и Операции по кредита). Всяка една таблиците има полета тип заглавие и полета тип съдържание. Добавяне на нов ред е възможно с избор на бутона *Добави ред*, а изтриването е възможно след маркиране на конкретен ред и натискане на бутона *Изтрий ред*.

За да може попълнените данни да се проверят за коректност е необходимо записване на формата в „редакция” чрез натискане на бутон *Запиши*. След запазване на формата в „редакция” на екрана се визуализират и бутони *Провери* и *Подай*. Повторен избор на бутон *Запиши* запазва формата в „редакция” с направените промени и извежда съобщение за избор между продължаване на редакцията и излизане от екрана за попълване на формата.

Фиг. 38. Записване на входна форма в редакция

Бутон *Провери* проверява коректността на въведените данни. Ако са установени грешки във формата на някои от полетата или не са попълнени задължителни полета, те се отцветяват в червено. За всички установени грешки се изписва съответно съобщение на екрана. Подаването на отчетната форма е невъзможно преди всички грешки да са отстранени. След получаване на съобщение за коректно попълнени данни, при натискане на бутон *Поддай* на екрана се визуализира диалогът за подаване на подписана информация. Стъпките, които следват са:

1. Сваляне на PDF за подписване;
2. Подписване на PDF-а със софтуер на издателя на КУКЕП (задължително е създаването на подпис, отделно от файла (detached signature);
3. Избор на начин за кодиране спрямо настройките на използвания софтуер за подписване;
4. Прикачване само на генерирания подпис с разширение p7s;
5. Подаване в системата.

Допълнителна информация относно подаването на подписани документи в ИСИС, както и примерни екрани, можете да откриете в приложението *”Подаване на информация в ИСИС - описание с примерни екрани”* към Указанието.

5.5.2. Подаване на отчетна форма чрез попълване на xls шаблон

С цел улесняване на подаването на форми с множество записи, за всички отчетни форми са разработени xls шаблони. Шаблоните могат да бъдат свалени чрез бутон *Изтегли шаблон* вдясно от съответната форма в подменюта **Дължими форми** и **Опционални форми**.

Разработените шаблони съдържат два или повече листа. Първият лист съдържа информация за отчетната единица:

- Идентификатор (ЕИК/код по БУЛСТАТ/ЕГН/ЛНЧ)
- Отчетен период, за който се подават данни

Отчетният период се попълва в зависимост от честотата на подаване на отчетната форма. Напр. за годишни форми се попълва само числото на годината (напр. 2018). За тримесечните форми се попълва отчетна година и отчетно тримесечие с цифра (от 1 до 4), която отговаря на поредността му, напр. за първо тримесечие, данни към 31.03. се попълва 1. За месечните форми се попълва отчетна година и отчетният месец с цифра (от 1 до 12), която отговаря на поредността му, напр. за април се попълва 04.

- Тип на отчета – първоначален/коригиращ:

Попълва се с код “Р” при подаване на първоначален отчет и код “R” при подаване на коригиращ отчет.

- Нулев отчет (индикатор за празна форма):

Някои отчетни форми (напр. СПБ-11, СПБ-9Г, СПБ-9Д) позволяват подаване на нулев отчет. За целта в поле Нулев отчет (индикатор за празна форма) се попълва код „Y” за подаване на празна отчетна форма или код „N” за подаване на отчетна форма с данни.

Останалите листове в xls шаблона представляват таблиците на съответната отчетна форма.

Разработените шаблони са със заключени антетки и позволяват попълване само в конкретни клетки. Не са възможни изтриване и добавяне на редове и колони,

филтриране, форматиране и други стандартни функционалности на Excel, с изключение на копиране и поставяне.

Всяко нарушаване на целостта на шаблона води до невъзможност за подаването му.

В xls шаблоните редовете трябва да са попълнени последователно – т.е. да няма празни редове между данните.

За полетата, които се попълват със стойност от списък (напр. държава, валута, сектор), се използват кодовете от съответните таблици, съгласно указанията към отчетната форма и/или Приложенията към *Указанията за подаване на информация по Наредба № 27 на БНБ*, публикувани на интернет страницата на БНБ, рубрика Статистика/ Статистически форми и указания.

След попълване на xls шаблон и запазването му на локалния компютър, подаването се инициира чрез бутон *Зареди файл* в подменюта ***Дължими форми*** или ***Опционални форми***. Стъпките, които следват са:

1. Прикачване на попълнения xls шаблон за проверка.

Прикачването на попълнения xls шаблон автоматично го записва в статус „редакция”. Системата извършва формален контрол върху данните и при установяване на грешки, извежда съответните съобщения. Грешките следва да се отстранят и шаблонът да се зареди повторно чрез бутон *Зареди редактиран файл* в подменюта ***Дължими форми*** или ***Опционални форми***.

След отстраняване на всички нередности, системата извежда съобщение за коректно попълнени данни.

2. Подписване на коректно попълнен xls шаблон.

Записаният на локалния компютър на потребителя xls шаблон с проверени и коректни данни следва да се подпише със софтуер на издателя на КУКЕП (задължително е създаването на подпис, отделно от файла (detached signature) – файл с разширение p7s);

3. Прикачване на подписа в системата.

Генерираният p7s файл се прикачва в системата като се избира съответният тип кодиране, който използва софтуерът, с който данните са подписани. Системата

проверява за съответствие между прикачения подпис и попълнените в xls шаблона данни.

Допълнителна информация относно подаването на подписани документи в ИСИС, както и примерни екрани, можете да откриете в приложението *”Подаване на информация в ИСИС - описание с примерни екрани”* към Указанието.

5.5.3. Редактиране на отчетна форма в статус „редакция”

При записване на формата в „редакция” и излизане от екрана за попълване, същата е достъпна в подменюта *Дължими форми* и *Опционални форми* чрез бутони *Редактирай* или *Зареди редактиран файл* в зависимост от начина, по който е попълнена.

Форми в „редакция” могат да бъдат изтривани от системата чрез бутон *Изтрий*.

5.5.4. Процедура за контрол на отчетни форми.

5.5.4.1. Формален контрол

Формалният контрол се осъществява само върху полетата на конкретна форма и включва следните типове проверки: 1) за валидност на КУКЕП; 2) за попълване на задължителните полета; 3) на числовите полета (дали е подадено число, за формат на числата); 4) за съответствие на попълнените полета с елементи от номенклатурата; 5) проверки между отделните таблици или полета в рамките на отчетната форма; 6) проверка за активност на регистрациите, за които се подава информация – активни отчетни единици, финансови кредити, сметки в чужбина, преки инвестиции в чужбина, емисия ценни книжа.

Формален контрол се извършва на всяка форма, която постъпва във входната подсистема, независимо дали е попълнена на екран или в xls шаблон. При успешен формален контрол системата извежда съобщение за коректно попълнени данни и може да се премине към подаване на формата.

5.5.4.2. Експертен контрол

Експертният контрол представлява проверка за редовност на получените статистически форми и декларации, съгласно чл.35 от ЗЕУ. Експертният контрол се осъществява по отношение на връзката на конкретната форма с форми от същия или друг тип за минали/следващи периоди и включва следните типове проверки: 1) спрямо

Експертният контрол се инициира от служител на БНБ и след приключването му потребителят получава автоматичен имейл от системата за окончателния статус на подадената отчетна форма – „одобрена” или „отхвърлена”. При отхвърляне на експертен контрол формата отново става дължима за подаване.

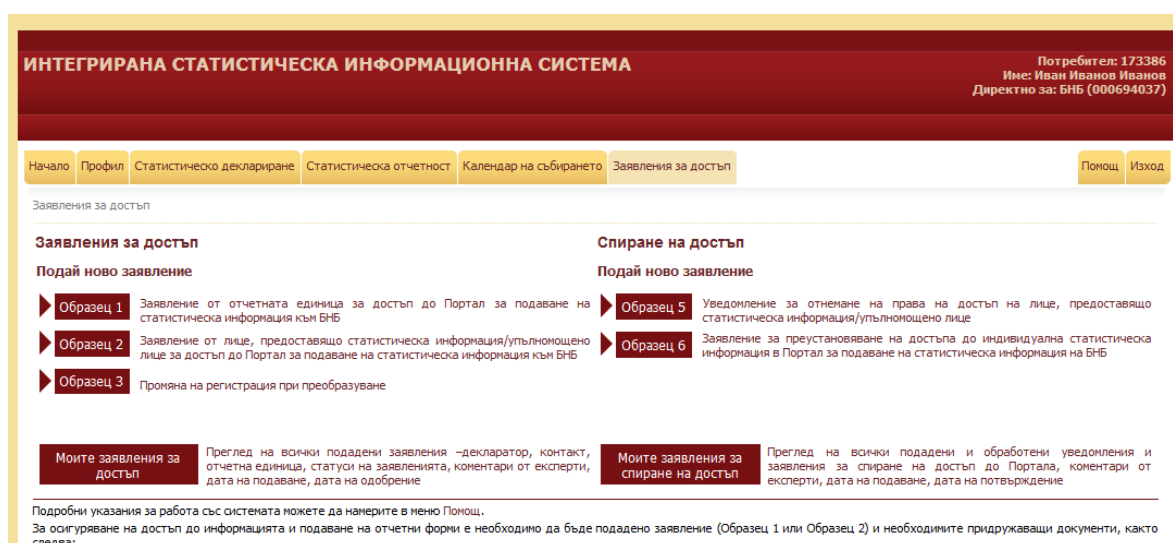
В Календар на събирането се съдържа информация за Входна форма, Отчетен период (текущ и период за ревизии), Срок за подаване и Срок за верификация и корекции на дължимите за подаване отчетните форми. От Падащ списък (Комбобокс), потребителят може да селектира информация за срокове и форми чрез търсене по година, месец и входна форма. Системата позволява свалянето на календара във файл за цяла година.

Фиг.41. Календар на събирането

В меню Заявления за достъп се съдържа информация за всички подадени заявления за достъп, както и тези за спиране на достъп. Може да се намери синтезирана/обобщена информация за видовете достъп и обслужването на заявленията с цел улеснение на потребителя.

308

- Подаде ново заявление за достъп – чрез бутоните *Образец 1*, *Образец 2*;
- Подаде ново заявление за спиране на достъп – чрез бутоните *Образец 5*, *Образец 6*;
- Подаде ново заявление за промяна на регистрация при преобразуване – чрез бутон *Образец 3*;
- Проследи статуса на всички заявления за достъп чрез бутон *Моите заявления за достъп*;
- Проследи статуса на всички заявления за спиране на достъп чрез бутон *Моите заявления за спиране на достъп*;

Фиг.42. Заявления за достъп

7.1. Моите заявления за достъп

В Моите заявления за достъп потребителят може да проследи историята и статусите на всички подадени от него заявления за достъп – Образец 1, Образец 2 и Образец 3, както и да ги филтрира по:

- Вид заявление
- Статус
- ЕГН/ЕИК на отчетната единица
- Дата на подаване

Начало
Профил
Статистическо деклариране
Статистическа отчетност
Календар на събирането
Заявления за достъп
Помощ
Изход

Заявления за достъп > Моите заявления за достъп

Моите заявления за достъп

Вид заявление
Всички

Статус
Всички

ЕГН/ЕИК на отчетната единица

Дата на подаване от

Дата на подаване до

Търси
Изчисти

N993139 [01.03.2022] Образец 1 - Заявление от отчетната единица за достъп до Портала
Статус: потвърден
Декларатор: Иван Иванов Иванов с ЕГН: _____ чрез КУКЕП с ЕИК: 000694037
Дата на потвърждение: 01.03.2022 Коментар на експерт от БНБ: Автоматично потвърждение

Фиг.43. Моите заявления за достъп

7.2. Моите заявления за спиране на достъп

В Моите заявления за спиране на достъп потребителят може да проследи историята и статусите на всички подадени от него заявления за спиране на достъп – Образец 4 и Образец 5, както и да ги филтрира по:

- Вид заявление
- Статус
- ЕГН/ЕИК на отчетната единица
- Дата на подаване

ИНТЕГРИРАНА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА
Потребител: 173386
Име: Иван Иванов Иванов
Директно за: БНБ (000694037)

Начало
Профил
Статистическо деклариране
Статистическа отчетност
Календар на събирането
Заявления за достъп
Помощ
Изход

Заявления за достъп > Моите заявления за спиране на достъп

Моите заявления за спиране на достъп

Вид заявление
Всички

Статус
Всички

ЕГН/ЕИК на отчетната единица

Дата на подаване от

Дата на подаване до

Търси
Изчисти

Фиг.44. Моите заявления за спиране на достъп

8. Други функционалности

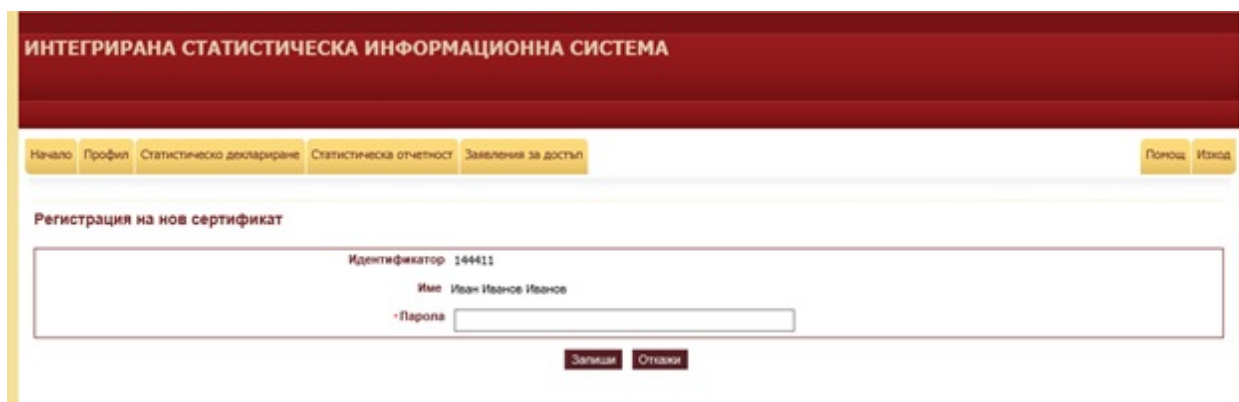
8.1. Подмяна на сертификат

В случай на подновяване на професионален КУКЕП, системата позволява асоцииране на новия КУКЕП с направената регистрация на потребителя в Портала. За целта след като потребителят се идентифицира с новия си сертификат, той избира бутон *Обнови данните за сертификата в системата* от началната страница на приложението Фиг. 45.

Фиг. 395. Избор на Обнови данните за сертификата

Отваря се формата представена на Фиг. 46. В списъка с потребители се визуализират онези, за които информацията от сертификатите им в системата съвпада с информацията от новия сертификат. За съвпадение се счита еднаквост по ЕИК/код по БУЛСТАТ и ЕГН. (виж т.20. от *Указанието*).

Фиг. 46. Подмяна на сертификат

Въвежда се паролата на потребителя за Портала и се избира бутонът *Запиши*. Системата извежда съобщение **Сертификатът беше подменен успешно!**.

8.2. Забравена парола

Системата поддържа генериране на парола, в случай че потребителят е забравил своята. За да се генерира парола, се избира връзката *Забравена парола*. Отваря се формата представена на Фиг. 47. Потребителят избира потребителското си име, въвежда електронната си поща и системата автоматично генерира нова парола.

Задължително е посочването на електронния адрес, с който потребителят е регистриран в системата (при подаването на заявление за достъп). При несъвпадение системата изписва грешка:

Подаденият email адрес не отговаря на този от базата данни с потребители на Уеб Портала

При правилно въведен имейл, потребителят получава паролата заедно с адрес, на който да я смени, преди да продължи работа с приложението.

Фиг. 47. Забравена парола

8.3. Задължителна подмяна на временна парола

Промяната на временна парола (при първоначална регистрация или след използване на функционалността за забравена парола) се осъществява, като от входния екран се натисне бутона *Задължителна подмяна на временна (генерирана) парола*. Отваря се нова екранна форма, където трябва да се попълни новата парола, която следва да съдържа минимум 8 (осем) символа. Необходимо е стойностите на полетата *Парола* и *Потвърждение* да съвпадат.

8.4. Информация за сертификата

Системата предоставя възможност за разглеждане на информацията за сертификатите, валидни за текущия потребител, в меню *Профил/Потребител/Информация за сертификата*.

ИНТЕГРИРАНА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА

Потребител: 173386
Име: Иван Иванов Иванов
Директно за: БНБ (000694037)

Начало Профил Статистическо деклариране Статистическа отчетност Календар на събирането Заявления за достъп Помощ Изход

Профил > Потребител > Информация за сертификата

Информация за сертификата

Сериен номер	Разрешен?	Валиден от	RLSCON_ID	ID
20bd	Да	28.02.2022	173386	66360

Сериен номер	Тип на сертификата	Издал	БУЛСТАТ	Фирма	Име	ЕГН	Ел. поща
20bd	Professional	StampIt	000694037	Българска Народна Банка	Иван Иванов		ivan.ivanov.tester@bnb.bnbank.org

```
-----BEGIN CERTIFICATE-----
MIIGAzOCCA+qgAwIBAgIQILowdQYJKoZIhvcNAQELBQAwggaIkCzAJBgNVBAYTAkUuMjQwDAYDVQQHDAVib22pYTEaMBgG
-----END CERTIFICATE-----
```

Фиг. 408. Информация за сертификат, достъпна през публичния сайт

9. Помощ

В меню *Помощ* е достъпна информация за контактите на служители на БНБ за методологическо и техническо съдействие при попълване и подаване на статистическа информация по електронен път, Указанието за подаване на информация по електронен път и приложенията към него, както и методологическите указания към статистическите декларации и отчетни форми.

Подаване на информация в Портала на Интегрираната статистическа информационна система (ИСИС)

Описание с примерни екрани

Подаването на информация в Портала на ИСИС е възможно само след подписването ѝ с квалифицирано удостоверение за **квалифициран** електронен подпис (КУКЕП) чрез софтуер/услуга, предоставена от издателя на КУКЕП.

Заявления за достъп и преустановяване на достъп, уведомления за упълномощаване и за отнемане на права на достъп, декларации-форми и заявки за промяна се подават чрез генериран от системата PDF с попълнената на екран информация.

Отчетни форми могат да се подават или чрез генериран от системата PDF с попълнената на екран информация, или чрез предварително изтеглен от системата и попълнен xls шаблон.

Уведомления за упълномощаване и за отнемане на права на достъп се подписват с **подпис заедно с файла (attached) и се предоставят в PDF формат**. Всички останали документи, които се подават в Портала на ИСИС (PDF или xls), следва да са подписани с **подпис отделно от файла (detached signature)**.

1. Примери за софтуери/услуги за подписване

Пример за издатели на КУКЕП и предлаганите от тях софтуери/услуги за подписване са:

- Борика – Банксервиз АД:
 - BISS - локална услуга за подписване в браузер
 - B-Trust Desktop Signer
- Информационно обслужване АД
 - DSTool
- Инфонотари ЕАД
 - InfoNotary e-Doc Signer
- СЕП България АД:
 - eSign
- Евротръст Технолджис АД:
 - Evrotrust – Tool

! За инсталиране на софтуера/услугата и указания за използването му, потребителите следва да се обръщат към издателя на КУКЕП.

2. Подписване и подаване на заявления, уведомления , декларации-форми, заявки за промяна и отчетни форми, попълнени на екран, в Портала на ИСИС

Подаването на подписани заявления за достъп, преустановяване на достъп, уведомления за упълномощаване и за отнемане на права на достъп, декларации-форми, заявки за промяна и отчетни форми, попълнени на екран, в Портала на ИСИС, преминава през описаните в тази точка стъпки.

Препоръчителните браузъри за подаване на данни в Портала на ИСИС са Microsoft Edge, Chrome и Mozilla Firefox.

2.1. Попълване на информацията на екран

Попълването на гореизброените документи на екран става от съответните менюта:

- Заявления за достъп по Образец 1 и Образец 2 (при първоначална регистрация, подновяване на достъп или последваща промяна на достъп), уведомление за упълномощаване по Образец 4, уведомление за отнемане на права на достъп по Образец 5 и заявление за преустановяване на достъп по Образец 6 – меню **Заявления за достъп**
- Декларации-форми за сделки по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон (СПБ-1, СПБ-2, СПБ-3, СПБ-9) – меню **Статистическо деклариране/.../Нов кредит (сметка/инвестиция/дългова ценна книга)**
- Заявки за промяна:
 - На данните за отчетната единица - меню **Профил/ Отчетна единица/ Заявка за промяна**
 - На данни от подадена декларация - меню **Статистическо деклариране/.../ Заявка за промяна**
- Отчетна форма, попълнена на екран - меню **Статистическа отчетност/Дължими форми (Опционална форми)/Нова форма**

2.2. Проверка на попълнената информация

Подписването на информация и подаването ѝ в Портала на ИСИС е възможно само когато тя е коректна. Коректността на информацията се проверява с бутон **Провери** във всяко едно от менютата за

попълване. При открити грешки в попълнените данни, системата известява за тях с конкретни съобщения, които следва да бъдат отстранени, за да може документът да бъде подаден.

Валидирайте въведената информация с бутон *Провери* до изписване на съобщение за коректни данни:

ИНТЕГРИРАНА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА

Начало

Профил

Статистическо деклариране

Статистическа отчетност

Календар на събирането

Заявления за достъп

Помощ

Изход

Заявления за достъп > Заявление за подаване на статистическа информация от упълномощеното лице

Образец 2
Статус: ново

ЗАЯВЛЕНИЕ
от лице, предоставящо статистическа
информация/упълномощено лице
за достъп до Портал за подаване на статистическа информация към БНБ (Портала)

Заявявам, че ще ползвам електронните услуги, предоставяни от БНБ през Портала, като подавам по електронен път и подписвам документи във връзка с изпълнението на законови задължения пред БНБ.

1. ДАННИ ЗА ЛИЦЕТО, КОЕТО ЩЕ ДОСТЪПВА ПОРТАЛА И ЩЕ ПОДАВА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ

ЕГН

Име на лицето, което ще достъпва Портала
Автор на КУКЕП

Иван Иванов Иванов

Телефон

123456789

Електронна поща 1
За уведомяване във връзка с подаването на статистическата информация към БНБ

ivan.ivanov.tester@bnb.bnbabk.org

Електронна поща 2
За официална кореспонденция във връзка с подадените документи и отчетността към БНБ

isis@bnb.bnbabk.org

2. ДАННИ ЗА ЛИЦЕТО, ЗА КОЕТО СЕ ПОДАВА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ

Булстат/ЕИК

000694937

Име/наименование на отчетната единица

БНБ

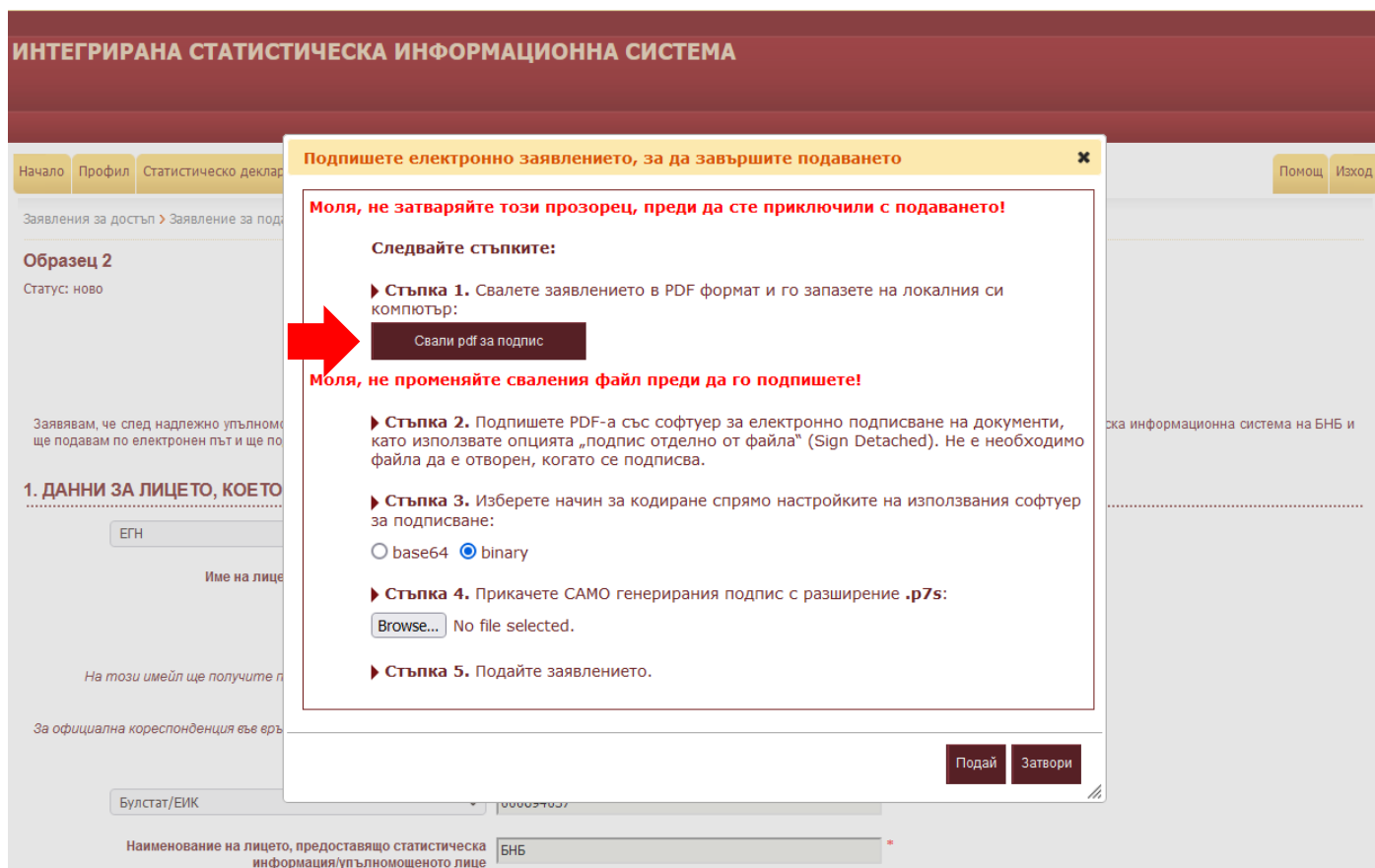
Име/Наименование на латиница

Bulgarian National Bank

2.3. Генериране на PDF за попълнената информация

При коректно попълнена информация и натискане на бутон **Подай** системата извиква диалога за подаване на подписано съдържание, където ясно са описани стъпките, които да се следват.

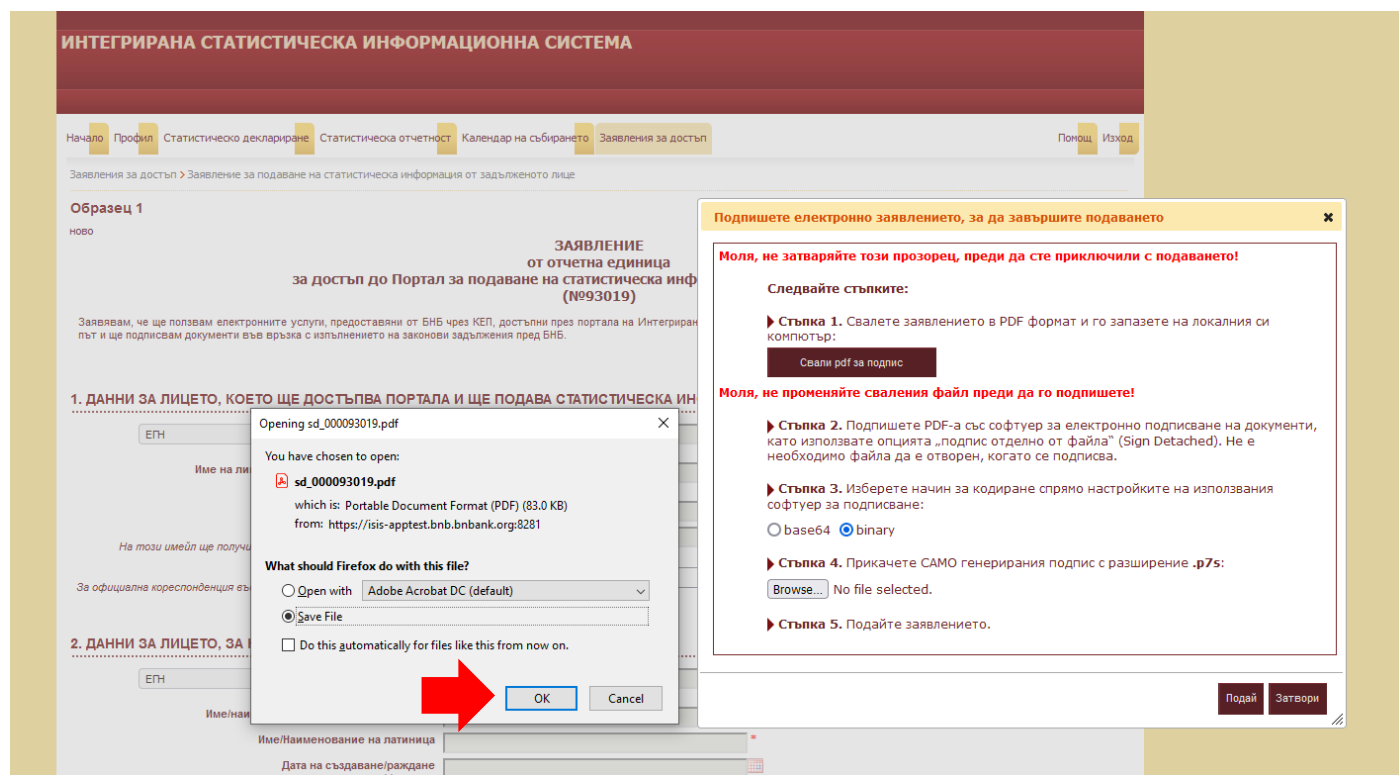
! Диалоговият прозорец за подаване на подписана информация не се затваря до приключване на подаването!

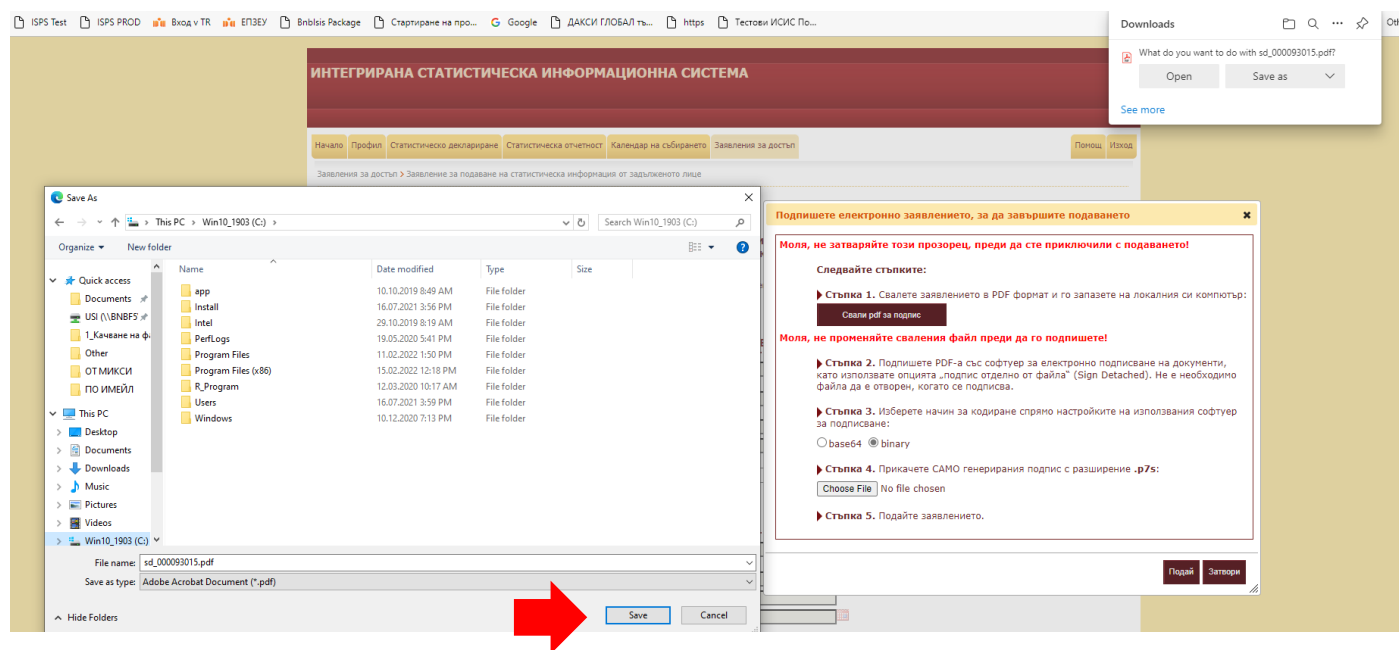
Първата стъпка е да се свали генерираният от системата PDF (бутон **Свали PDF за подпис**). Изчаква се генерирането на PDF-а, като след успешното му генериране в зависимост от използвания браузър, се появява опция за отваряне или записване на файла.

При попълване на нова декларация диалогът се отваря директно при коректни данни след като натиснете бутон **Провери.**

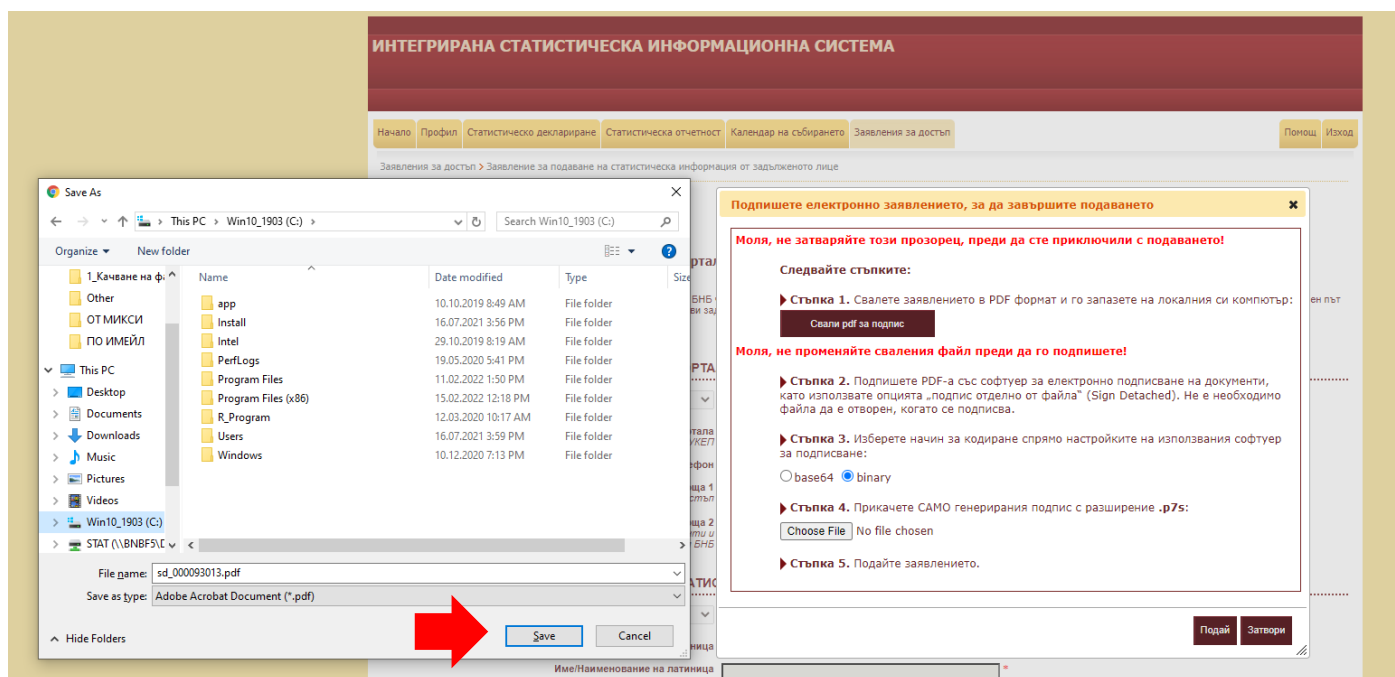
Записване на файл в Mozilla Firefox:

Записване на файл в Microsoft Edge:

Записване на файл в Chrome:

2.4. Подписване на генерирания PDF със софтуер на издателя на КУКЕП

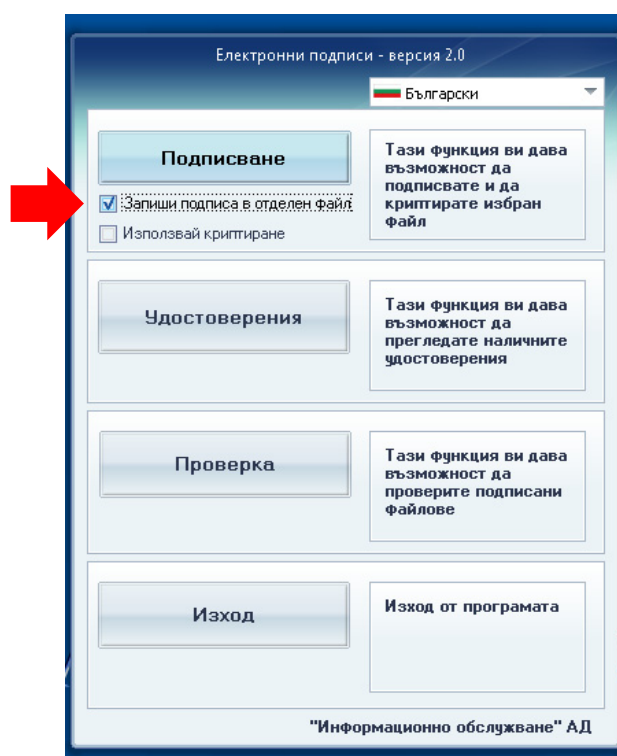
2.4.1. Подписване на PDF файл с опцията „подпис отделно от файла” (detached signature)

След като генерираният PDF е записан на локалния компютър е необходимо използването на софтуер за подписване на документи на издателя на КУКЕП.

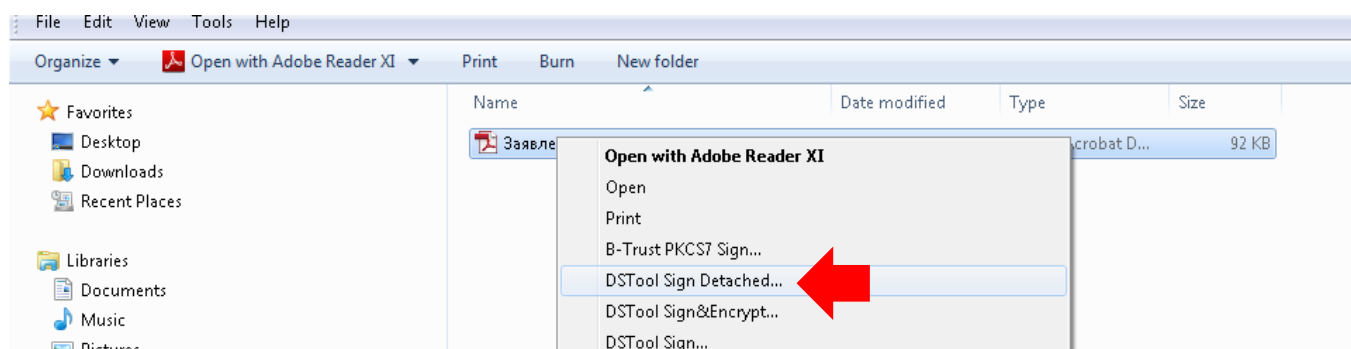
Документите, които се подписват и подават с тази опция са заявления Образец 1 и 2 за предоставяне на достъп, заявление Образец 6 за преустановяване на достъп, заявки за промяна, декларации-форми и отчетни форми.

При подписването на генерирания PDF е задължително избирането на опция за „подпис отделно от файла” (detached signature) и създаване на файл с разширение p7s, който също се записва на локалния компютър.

Подписване в DS Tool на Stamp It:

Или чрез десен бутон върху файла:

Подписване с BISS на B-Trust:

English **БОРИКА** **B-trust** **E-faktura** **Mobi-B** **Cash-M**

 ПЛАТФОРМА ЗА ЕЛЕКТРОННО ПОДПИСВАНЕ НА ДОКУМЕНТИ В УНИСОН С РЕГЛАМЕНТ 910/2014 НА ЕС

Файл за подписване:
Изберете файл
Заявление за достъп_1.pdf

☒ CAAdES (CMS Advanced Electronic Signatures) ☐ PAdES (PDF Advanced Electronic Signatures) ☐ XAdES (XML Advanced Electronic Signatures)

Ниво на подписа: BASELINE B
Тип на подписа: ENVELOPED
Хеш алгоритъм: SHA256

Подпиши

ЛОКАЛНА УСЛУГА ЗА ПОДПИСВАНЕ - BISS

BISS (Browser Independent Signing Service) е софтуер за подписване с Квалифициран Електронен Подпис (КЕП) при извършване на операции в Интернет браузъра. Използва технология, която позволява локално полагане на електронен подпис без използване на активна компонента. Голямо предимство при използването на BISS е независимост от използвания браузър и неговите ограничения или невъзможност за поддръжка на Java аплети или ActiveX контроли.

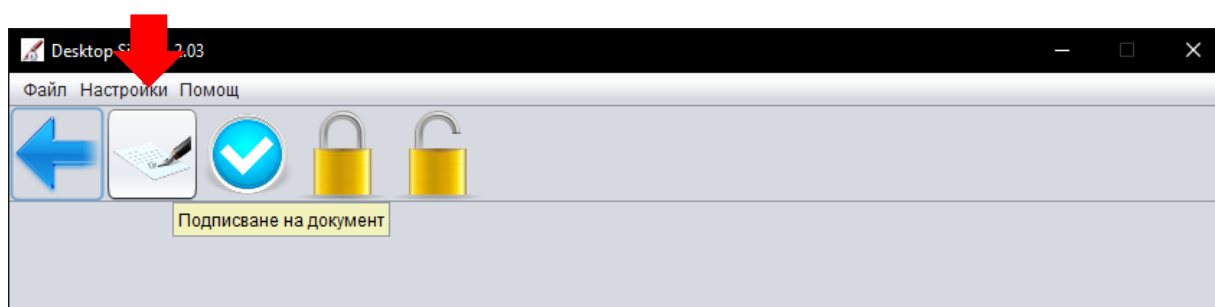
BISS осигурява работата с удостоверения за КЕП, за всички популярни браузъри под операционни системи MS Windows 7, MS Windows 8, MS Windows 10, Linux Ubuntu 16.04 LTS, Linux Ubuntu 18.04 LTS и macOS 10.14 Mojave. Сработва при всяко използване на частния ключ на удостоверението за КЕП, независимо от използвания браузър.

Подписване с B-Trust Desktop Signer:

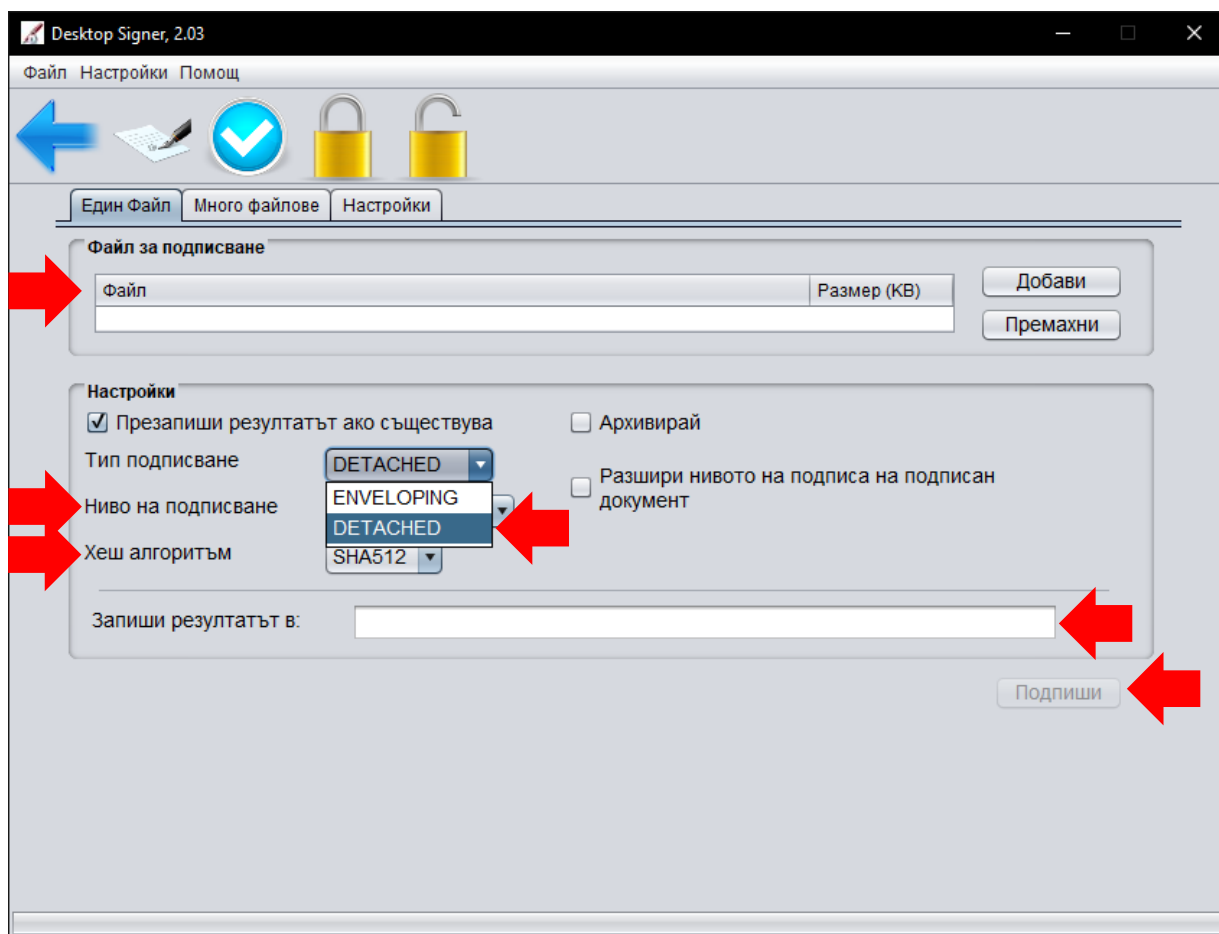
На началния екран се избира PKCS7

На следващия екран се избира *подписване на документи*

Добавя се файл за подписване. Избира се опция DETACHED на „Тип подписване“ „Ниво на подписване“, BASELINE_B на „Ниво на подписване" и SHA256 на „Хеш алгоритъм“.

В полето *Запиши резултатът в:* се избира мястото за съхранение на файла с подписа и се избира бутон *Подпиши*.

Подписване с InfoNotary e-Doc Signer:

2.4.1.1. Прикачване на подпис в ИСИС

След създаването на p7s файл със софтуера на издателя на КУКЕП, той трябва да се прикачи в ИСИС. Системата по подразбиране е маркирала **binary** за тип кодиране. Ако типът кодиране е base64, следва да се смени. Избраният подписан файл се прикача, след което се завършва с натискане на бутон *Подай*.

Образец 2

редакция

Заявявам, че след надлежно упълномощаване и ще подавам по електронен път и ще

1. ДАННИ ЗА ЛИЦЕТО, КОЕТО

ЕГН

Име на лице

На този имейл ще получите п

За официална кореспонденция във връ

2. ДАННИ ЗА ЛИЦЕТО, ЗА КОЕ

ЕГН

Име/наимено

Подпишете електронно заявлението, за да завършите подаването

Моля, не затваряйте този прозорец, преди да сте приключили с подаването!

Следвайте стъпките:

► **Стъпка 1.** Свалете заявлението в PDF формат и го запазете на локалния си компютър:

Свали pdf за подпис

Моля, не променяйте сваления файл преди да го подпишете!

► **Стъпка 2.** Подпишете PDF-а със софтуер за електронно подписване на документи, като използвате опцията „подпис отделно от файла“ (Sign Detached). Не е необходимо файла да е отворен, когато се подписва.

► **Стъпка 3.** Изберете начин за кодиране спрямо настройките на използвания софтуер за подписване:

☐ base64 ☒ binary

► **Стъпка 4.** Прикачете CAMO генерирания подпис с разширение **.p7s**:

Choose File No file chosen

► **Стъпка 5.** Подайте заявлението.

Подай

Затвори

Network

File name: 0917574012_signed.pdf.p7s

All Files (*.*)

Open

Cancel

ЕГН

Име на лице

На този имейл ще получите п

За официална кореспонденция във връ

Булстат/ЕИК

0000093125

☐ base64 ☒ binary

► **Стъпка 4.** Прикачете CAMO генерирания подпис с разширение **.p7s**:

Browse... sd_000093125_detached.pdf.p7s

► **Стъпка 5.** Подайте заявлението.

Подай

Затвори

2.4.1.2. Съобщения за грешки при подаване на документ в ИСИС

! При извеждане на съобщение за грешка по време на подаването на подписано съдържание е необходимо да започнете процеса отначало от стъпка *Свали PDF за подпис*.

- Извеждане на съобщение за грешка **„Подписът не отговаря на съдържанието на електронния документ!“** при подаването на p7s файла означава, че генерираният от системата PDF е модифициран или че прикачвате файл, различен от този, който е създал софтуерът за подписване за съответния PDF

! Проверката за идентичност на генерирания от системата PDF и създаденият при подписване на същия този PDF p7s файл гарантира сигурност, че в Портала на ИСИС е подадено това, което потребителят е попълнил на екран.

- Извеждане на съобщение за грешка **„Невалидно base64 кодиране“** или **„Невалидно binary кодиране“** при подаването на p7s файла означава, че е избран грешният тип кодиране.
- Извеждане на съобщение за грешка **„Невалиден формат на подписа“** при подаването на подпис, означава, че той не е създаден с опцията „подпис отделно от файла“ (detached signature).

2.4.2. Подписване на PDF файл с опцията „подпис заедно с файла” (attached)

Документите, които се подписват с тази опция са Уведомление за упълномощаване по Образец 4 и Уведомление за отнемане на права за достъп по Образец 5.

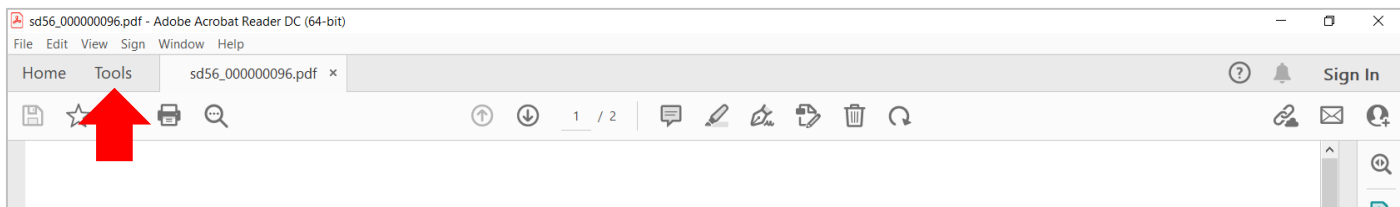
Уведомление за упълномощаване (Образец 4) се генерира на база коректно попълнени данни в Заявления за достъп Образец 1 или Образец 2. Документът се сваля като PDF файл, подписва се от отчетната единица и се добавя/прикача към заявление за достъп Образец 1 или Образец 2 преди неговото окончателно подаване в Портала.

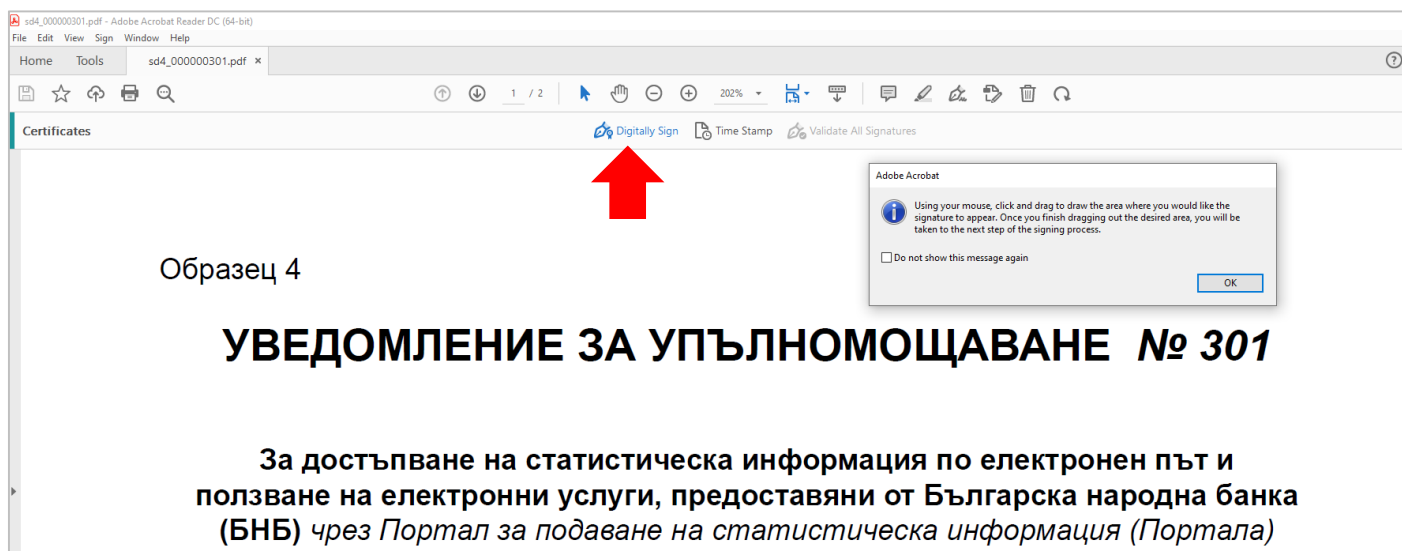
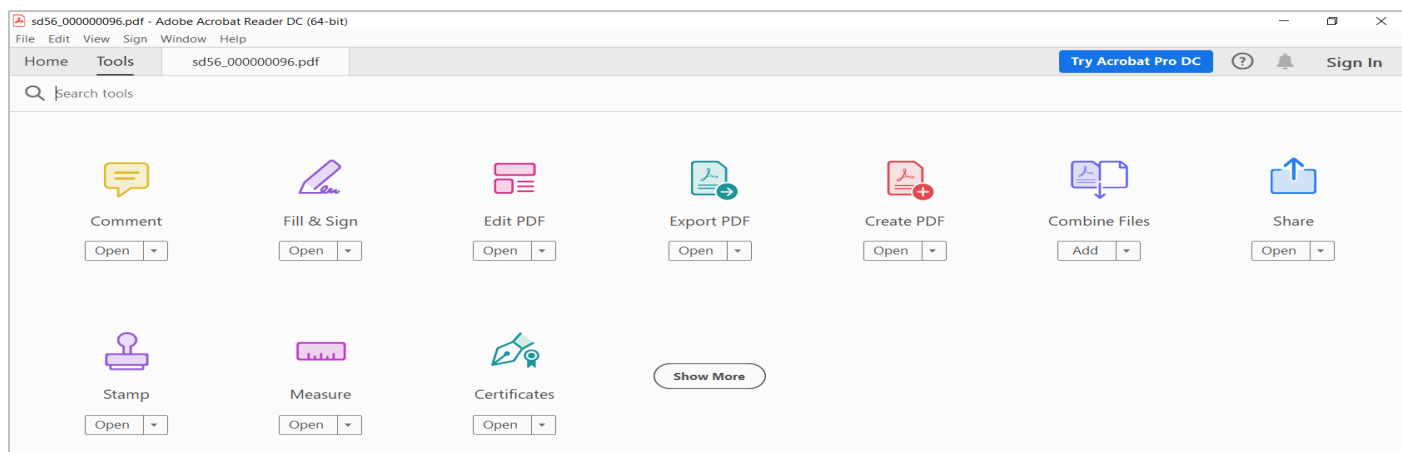
Уведомление за отнемане на права на достъп (Образец 5) се попълва, подписва и подава при отнемане на права на достъп до Портала за подаване на статистическа информация, като след коректно попълнени данни се подписва от отчетната единица и се подава в Портала в PDF формат.

При подписване на генерирания PDF файл с избиране на опцията „*подпис заедно с файла*” (attached) се избира записване с разширение PDF, който записвате в избрана от Вас папка на локалния компютър.

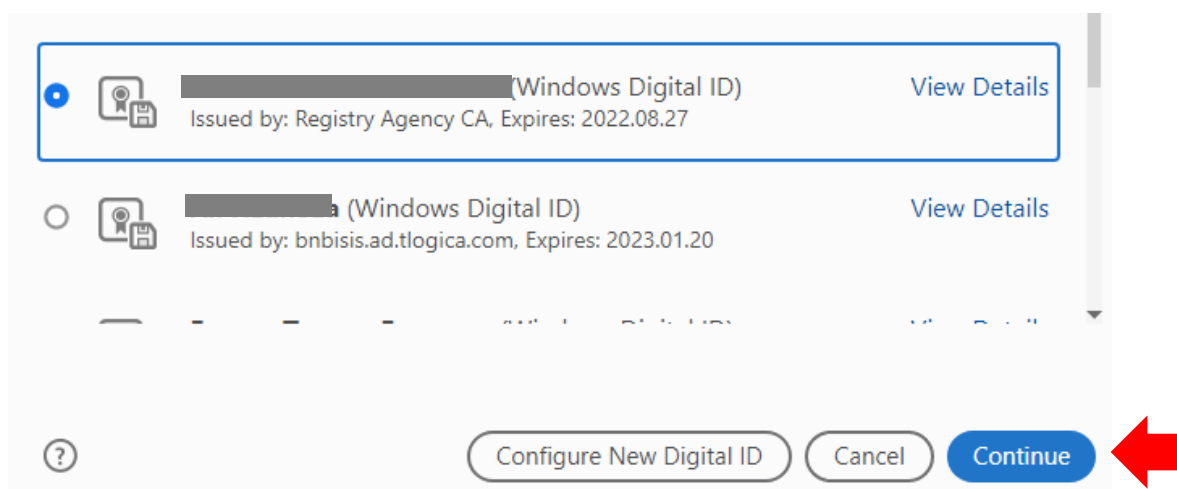
Подписването може да се осъществи и чрез Adobe Acrobat Reader DC. Един от вариантите за подписване с тази програма е следният:

1) Отворете сваления от Портала образец PDF файл, който ще подписвате или стартирайте Adobe Reader, като изберете и заредите в него генерирания от системата PDF файл. В лентата с инструментите изберете *Tools* и в списъка с инструменти, който ще се появи, натиснете върху *Certificates*. От лентата, която се появява в горната част на документа, изберете опцията *Digitally Sign*.

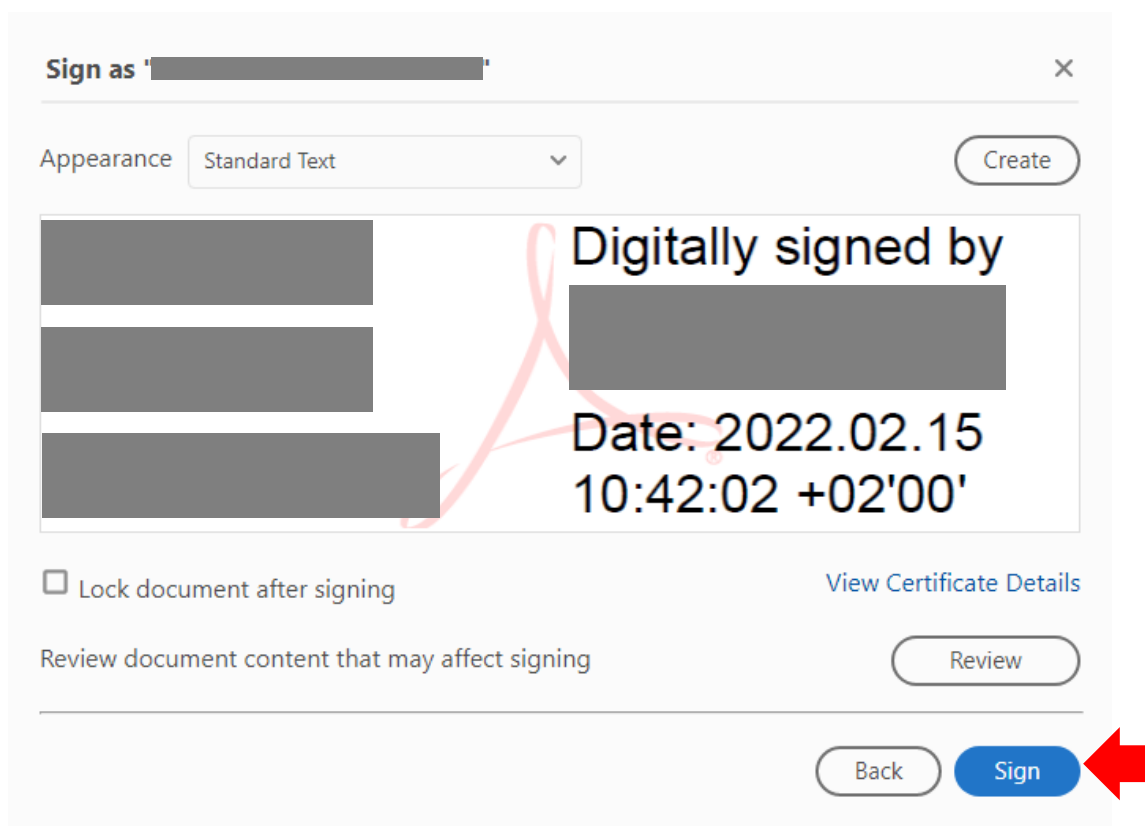

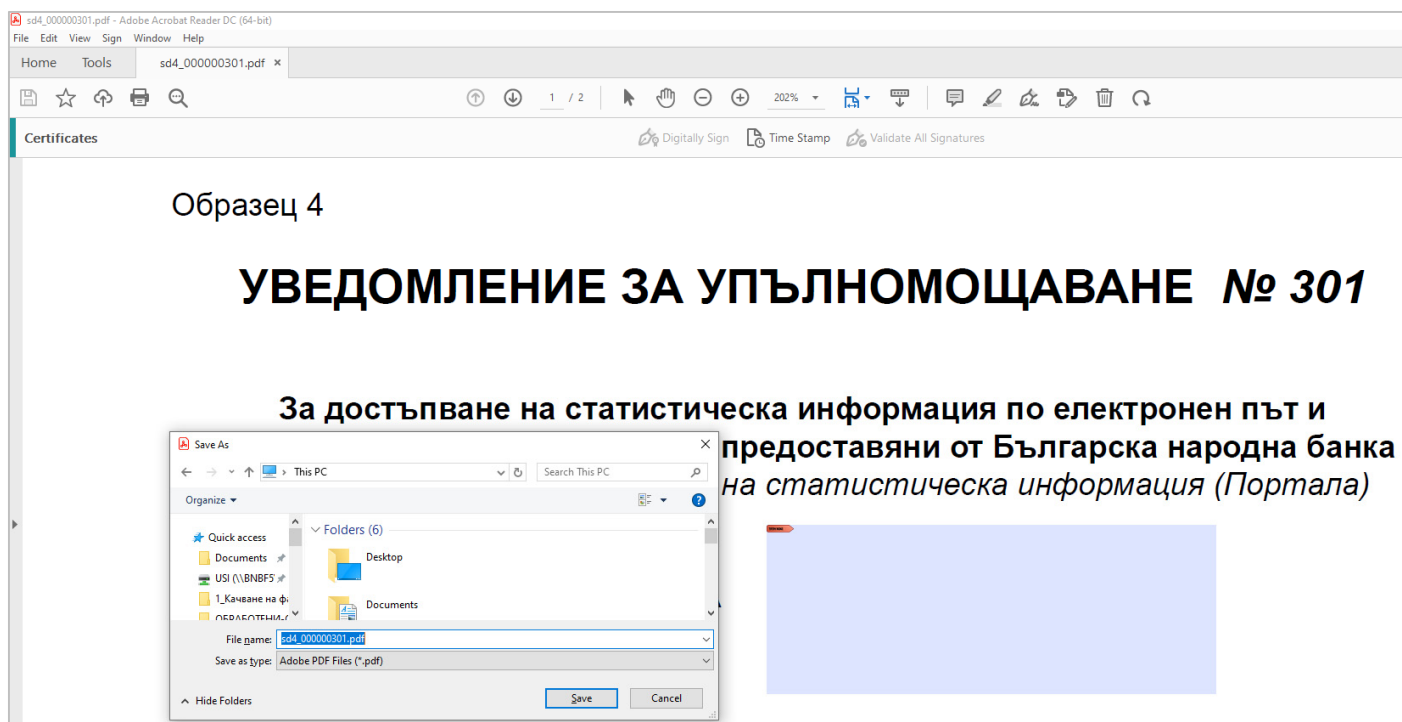
- 2) Следващото съобщение е уведомително – потвърдете с *ОК*. С курсора на мишката чрез левия бутон маркирайте/очертайте правоъгълник на мястото в образца, където визуално искате да се появи Вашия цифров сертификат.
- 3) В следващия прозорец изберете сертификата, с който искате да подпишете документа и изберете бутона *Continue*.

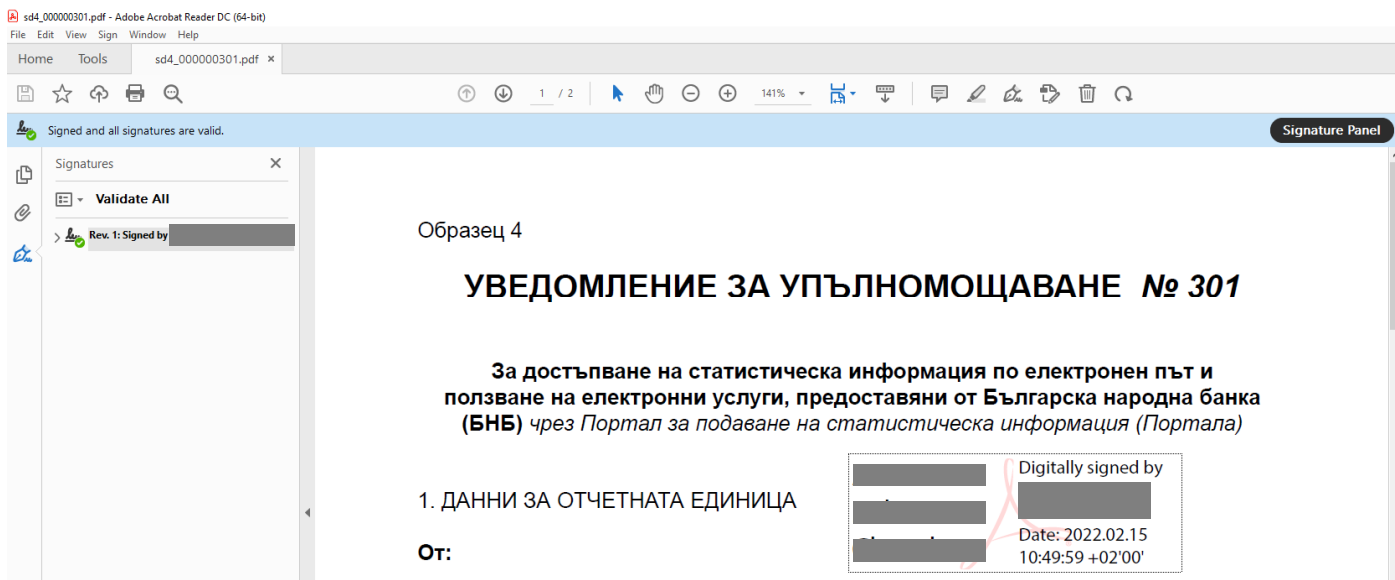
4) На следващия екран ще видите как ще изглежда подписът в документа. Потвърдете с натискане на бутона *Sign*.

5) Изберете подходящо място на съхранение на локалния компютър и запишете файла с бутона *Save*. На следващата стъпка се изисква ПИН-код на КУКЕП за извършване на подписването и неговото потвърждаване с *OK*. След това файлът се подписва и записва в избраното от Вас място.

При отваряне, подписаният образец се визуализира с имената на автора на КУКЕП (титуляря на сертификата), дата и час на подписването.

Документът (Уведомление за упълномощаване или Уведомление за отнемане на права на достъп) е подписан успешно, в случай че се визуализира съобщението „Signed and all signatures are valid“ в “Signature Panel”-а, а при липса на такова съобщение, документът не може да бъде приет и следва да се предостави нов. Подадено в системата заявление за достъп с прикачено невалидно подписано Уведомление за упълномощаване се отхвърля и следва да бъде подадено ново заявление.

За повече информация относно вариантите за подписване може да посетите уеб сайта на разработчика на програмата Adobe Acrobat Reader DC или вижте инструкциите и ръководствата за подписване изготвени от Вашият издател на КУКЕП.

3. Подписване и подаване на отчетни форми чрез xls шаблон

Освен чрез попълване на екран статистическите отчетни форми по чл. 8 и чл. 10 от Валутния закон и чл. 42 от Закона за БНБ могат да бъдат подавани и чрез xls шаблон. Подаването преминава през описаните в тази точка стъпки.

Заявления за достъп, декларации-форми по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон и заявки за промяна в Портала на ИСИС не могат да бъдат подавани чрез xls шаблон.

3.1. Попълване на отчетна форма чрез xls шаблон

Попълването на отчетна форма чрез xls шаблон е възможно след изтегляне на съответния шаблон от меню **Статистическа отчетност/ Дължими форми (Опционални форми)** -> бутон *Изтегли шаблон* вдясно от наименованието на съответната форма.

Попълването на данни чрез xls шаблон улеснява подаването на отчетни форми с множество записи.

3.2. Проверка и подаване на попълнения xls шаблон

След попълване на xls шаблон и запазването му на локалния компютър, подаването се инициира чрез бутон *Зареди файл* в меню **Статистическа отчетност/ Дължими форми (Опционални форми)**.

Прикачването на попълнения xls шаблон автоматично го записва в статус „редакция”. Системата извършва формален контрол върху данните и при установяване на грешки, извежда съответните съобщения. Грешките следва да се отстранят и шаблонът да се зареди повторно чрез бутон *Зареди редактиран файл* в меню **Статистическа отчетност/ Дължими форми (Опционални форми)**.

След отстраняване на всички нередности, системата извежда съобщение за коректно попълнени данни. Последователността на действията можете да проследите в екраните по-долу:

Начало Профил Статистическо деклариране Статистическа отчетност Заявления за достъп

Помощ Изход

Статистическа отчетност > Опционални входни форми > Подаване на данни чрез файл

Зареждане на файл

Входна форма SPB11_BPM6

Формат на файла* ☐ zip ☐ gz ☒ plain
Съдържание на файла* ☐ csv ☒ xlsРазделител Encoding UTF-8
Символ, указващ пропускане на разделител
Данните започват от ред

Попълва се само при избор на съдържание на файла - csv

Файл* Browse...

Запиши Провери Откажи

ЗАПИШИ – записва входна форма в редакция без да я подава
ПРОВЕРИ – при коректно попълнена входна форма се появява бутон ПОДАЙ
ОТКАЖИ – затваря входната форма без да я записва в редакция

Записаният на локалния компютър на потребителя xls шаблон с проверени и коректни данни следва да се подпише със софтуер на издателя на КУКЕП (задължително е създаването на „*подпис отделно от файла*” (*detached signature*) – файл с разширение p7s) – виж т.2.4.1.).

Генерираният p7s файл се прикачва в системата като се избира съответният тип кодиране, който използва софтуерът, с който данните са подписани и се натиска бутон *Подай*. Системата проверява за съответствие между прикачения подпис и попълнените в xls шаблона данни.

• Въведените данни са проверени и са коректни!

Статистическа отчетност > Опционални входни форми > Подаване на данни чрез файл

Зареждане на файл

Входна форма **4** **SPB11_BPM6**

Типа на файла* ☐ base64 ☒ binary **5**

Подпис* C:\Users\Desktop\New folder\SPB-11_BPM6.xls.p7s Browse... **6**

Подай Откажи

3.3. Съобщения за грешки при подаване на xls шаблон

- Извеждане на съобщение за грешка „For input string:” при подаване на xls шаблона за проверка означава, че:
 - се опитвате да подадете xls файл, различен от шаблона, изтеглен от Портала на ИСИС (напр: сте изтеглили шаблон от външната уеб страница на БНБ).

Образците на отчетни форми към Наредба № 27 на БНБ, публикувани на страницата на БНБ, рубрика Статистика/ Статистически форми и указания, не могат да бъдат подавани в Портала на ИСИС, а служат само при подаване на хартиен носител.
 - структурата на шаблона е модифицирана. Шаблон за зареждане на отчетни форми в xls може да бъде изтеглен само от Портала на ИСИС, меню *Статистическа отчетност* (подменю *Дължими форми* или *Опционални форми*).

Разработените шаблони са със заключени антетки и позволяват попълване само в конкретни клетки. Не са възможни изтриване и

добавяне на редове и колони, филтриране, форматиране и други стандартни функционалности на Excel, с изключение на копиране и поставяне. Всяко нарушаване на целостта на шаблона води до невъзможност за подаването му.

- Извеждане на съобщение за грешка „Невалиден подпис“ означава, че xls шаблона е бил променен и прикачен за проверка след подписването му.

Необходимо е отново да запазите попълнения шаблон на компютъра си, да го затворите, да го прикачите в системата за проверка, да го подпишете с КУКЕП (без да го отваряте) и да прикачите в системата подписания файл с разширение .p7s.

- Извеждане на съобщение за грешка „0“ или „null“ означава, че в попълнения шаблон има добавена допълнителна страница (sheet).

Необходимо е да бъде изтеглен нов шаблон от Портала на ИСИС.

4. Успешно подадени документи

При успешно подаване на документ през Портала, системата изпраща автоматичен уведомителен имейл на посочения в Заявлението електронен адрес.

При успешно подадено заявление за предоставяне на достъп или уведомление (заявление) за отнемане на достъп, системата се връща в начален екран на меню *Заявления за достъп* и изписва съобщение:

Заявлението беше подадено успешно! Обслужването на заявлението може да се проследи в страницата „Моите заявления за достъп“ или „Моите заявления за спиране на достъп“.

Заявления за достъп

Заявления за достъп

Подай ново заявление

- ▶ **Образец 1** Заявление от отчетната единица за достъп до Портал за подаване на статистическа информация към БНБ
- ▶ **Образец 2** Заявление от лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено лице за достъп до Портал за подаване на статистическа информация към БНБ

Спиране на достъп

Подай ново заявление

- ▶ **Образец 5** Уведомление за отнемане на права на достъп на лице, предоставящо статистическа информация/упълномощено лице
- ▶ **Образец 6** Заявление за преустановяване на достъпа до индивидуална статистическа информация в Портал за подаване на статистическа информация на БНБ

Моите заявления за достъп

Преглед на всички подадени заявления –декларатор, контакт, отчетна единица, статуси на заявленията, коментари от експерти, дата на подаване, дата на одобрение

Моите заявления за спиране на достъп

Преглед на всички подадени и обработени уведомления и заявления за спиране на достъп до Портала, коментари от експерти, дата на подаване, дата на потвърждение

Подробни указания за работа със системата можете да намерите в меню Помощ.

За осигуряване на достъп до информацията и подаване на отчетни форми е необходимо да бъде подадено заявление (Образец 1 или Образец 2) и необходимите придружаващи документи, както следва:

При успешно подадена **декларация** от меню Статистическо деклариране, системата се връща на екрана за разглеждане на регистрации и декларацията се визуализира със статус „временна“.

При успешно подаване на **заявка за промяна** на декларация или данните за отчетната единица, системата се връща в менюто за разглеждане на заявки за промяна, където тя се визуализира със статус „подадена“.

При успешно подаване на **отчетна форма**, системата се връща в меню Подадени форми, където тя се визуализира със статус „необработена“.

5. Допълнителни настройки

5.1. Защитен антивирусен софтуер (Protected antivirus software)

Понякога антивирусният (защитен) софтуер, през който минава връзката блокира подаването на файловете в Портала на ИСИС. В тази връзка е необходимо да изключите антивирусната програма или да добавите URL линка за достъп до портала **<https://stat.bnb.bg>**, като изключение в игнориращата листа на вашия антивирусен (защитен) софтуер.

5.2. Блокирани изскачащи прозорци и пренасочвания (Pop-ups and redirects)

При избор на бутон за сваляне/изтегляне на генерирания от системата PDF файл, ако не се изтегля, е възможно браузъра с който работите да не е настроен и да блокира/спира изтеглянето на файла. Една от причините е, че по подразбиране браузъра блокира изскачащите прозорци, така че да не се показват автоматично на екрана ви. При включено блокиране на изскачащи прозорци и пренасочвания следва да се деактивира за всички уеб сайтове или само за страницата на БНБ. Повече информация относно конфигурацията на браузъра, с който достъпвате Портала на ИСИС може да потърсите в съответните ръководствата и указанията за работа и в интернет страницата на разработчика.